

ÖNSÖZ

İsim; ad, unvan, nam, alem, öhret, lakap anlamına gelen bir kelimedir. Somut ya da soyul olan ve insanın idrak alanı içinde varlığı algılanan her şeyin bir adı vardır.. Adın nesneye uygunluğu ve ayırdedici özelliğini vurgulaması önemlidir. İnsanlar bu kelimelerle eşyayı tanımlar.onu başkalarına aktarır ve diğer hükümleri üretirler. Biz burada, eşya isimleri üzerinde derinleşelim, Türkiye'de müslümanların çocuklarına verdikleri isimler üzerinde durmaya çalışacağız ve bu konuda yaptığımız bir derlemeyi sunacağız. Konuyu çok yönlü olarak ele almaya çalıştık. Dini, örfi ve hukuki açıdan isim konusuna yeni yorumlar getirmeye çalıştık.

Ku kusuz burada her isme yer verdiğimiz iddiasında derinleşelim. Bu bir ön çalışma madır. Sizlerden gelen teklif ve eleştirilerle gelişerek daha doyurucu hale gelecektir. Konuya ansiklopedi tekniği ile yaklaşmaya çalıştık: ismin manasını, hangi dilden olduğunu, erkekler için mi, yoksa kadınlar için mi kullanıldığını belirttik.

Bu çalışma mamızın, çocuğu olan ailelere rehberlik etmesini.onların arayışlarına katkı sağlamasını umut ediyoruz. Ku kusuz bu çalışma mükemmel bir çalışmadır. Ama doğru yönde atılmış bir adım olarak değerlendirilebilir. Çok fazla ayrıntıya girmeden, hem genel bilgiler sunmaya, hem de erkek ve kadınlar için örnek isimler sunmaya çalıştık.

Böyle bir kitaba niçin gerek duyuldu? Her şeyin yeniden sorgulandığı .yapıldığı günümüzde, isim konusuna da derinleşmeden edemedik.

Belki isim konusu, uygarlık savaşında ilk ele alınması gereken mesele derindir. Ancak, başka meseleler gibi karmaşık ve zor bir mesele olmadığını için öncelikle aradan çıkartılması mümkün bir meseledir. Güzel bir isimle anılmak herkesin hakkıdır. Bu konuda velilere görev düşmektedir. Bu sorumluluğun doğru olarak yerine getirilebilmesi için böyle bir çalışmaya ihtiyaç olduğunu düşündük.

Daha önce bu konuda hazırlanmış kitaplardan farklı bir isim sözlüğünün hazırlanması konusundaki talepleri gözönünde bulundurarak hazırlanan bu çalışmayı beneyeceğimizi ümit ediyoruz.

Size ve ailenize hayırlı ve uzun bir ömür diliyoruz..

En iyi dileklerimizle. selam ve dua ile.

Hazırlayanlar

Abdurrahman D L PAK

Asiye D L PAK - Nevin MER Ç

A

ÂBAD: (Fars.) Er. 1. en, bayındır. 2. (Ar.) Sonsuz gelecek zamanlar.

ABADÎ: (Fars.) Er. - en, bayındır, mamurlukla ilgili. Abadı Mehmet Çe-lebi. Türk hukuk bilgini (1555).

ABAKA HAN: (Tür.)- İhanlı hü-kümdarı Hülagu'nun o lu.

ABAY (Tür.) Er. - Beceri. Sezgi, an-layı , dikkat. Abay Kunanbayo lu. Kazak Türk iirinin kurucusu.

ABAZA: (Tür.) - Karaçay-Çerkes Özerk bölgesinde ya ayan müslüman bir halk. - Abaza Hasan Pa a, Os-manlı vezirlerinden.

ABBAD: (Ar.) Er. -Allaha itaat ve ibadet eden, kullu unu hakkıyla yeri-ne getiren. Yasaklarından kaçınan. -Abbad b. Bi r. Ashab'dan.

ABBAS (Ar.) Er: 1. Sert, çatık ka lı kimse. 2. Arslan (bkz. Esed, gazanfer, iir). - Abbas b. Abdülmuttalib. Rasûlullah (s.a.s)'ın amcası, Mek-ke'nin fethinde müslüman olmu tur.

ABBASE: (Ar.) Ka. - (bkz. Abbas). Ahmed b. Hanbel'in hanımının ismi. Hz. Abbas'a mensup olan.

ABBAZ: (Fars.) Er.- Yüzgeç, yüzü-cü.

ABD: (Ar.) Ka. - Köle, hizmetçi, itaat edici. Kul. Sonuna Allah'ın isimleri getirilince bazı isimler meydana gelir. Abdullah, Abdurrahim, Abdülmelik gibi.

ÂBDAR: (Fars.) Ka. - 1. Sulu, taze. 2. Parlak. 3. Sa lam vücutlu. 4. Nük-teli. 5. Zarif, güzel, ho . 6. Su veren hizmetçi.

ABD : (Ar.) Er. - Kulluk ve itaat eden.

ABDULLAH: (Ar.) Er.- Allah'ın ku-lu. Peygamber (s.a.s)'in en sevdi i isimlerden aynı zamanda babasının adıdır.

ABDURRAHMAN: (Ar.) Er. - Rahman'ın kulu. Rahman; dünyada her canlıya, mü'min-kafir ayırdelmeksizin herkese merhamet eden. Allah'ın isimlerindedir. Abdurrahman bn Avf: Sahabedendir.

ABDURRAUF: (Ar.) Er. - Rauf olan Allah'ın kulu. (bkz. er-Rauf).

ABDUSSABUR: (Ar.) Er. - Sonsuz sabır ve geni lik sahibi Allah'ın kulu. Allah'ın isimlerinden, (bkz. es-Sabur).

ABDÜDDAR: (Ar.) Er. - Zararlı eyleri ve sebeblerini bir hikmete mebni olarak yaratan Allah'ın kulu. ed-Dar. Allah'ın isimlerindedir.

ABDÜLAFUV: (Ar.) Er. - Geni Avf ve ma firet sahibi yüce Allah'ın kulu. Allah'ın isimlerinden, (bkz. el-Afuv).

ABDÜLA'LA: (Ar.) Er. - En yüksek, en yüce ve yücelikte e i olmayan Allah'ın kulu. A'la kelimesi Kur'an-ı Kerim'in sıfatı olarak geçmektedir. Ünlü bir slam bilgini.

ABDÜLAL : (Ar.) Er. - Yüce, ulu, an ve eref sahibi Allah'ın kulu. Ali kelimesi Kur'an'da Allah'ın yüceli ini vasfetme anlamında kullanılmı tır.

ABDÜLAL M (Ar.) Er. - Alim ve mükemmel bilgiyi uhdesinde bulun-duran Allah'ın kulu. Alim kelimesi Allah'ın 99 isminden birisidir.

ABDÜLAZ M: (Ar.) Er. - Azamet ve büyüklük sahibi Allah'ın kulu. - Al-lah'ın isimlerinden, (bkz. el-Azim).

ABDÜLAZ Z: (Ar.) Er. - Büyük ve aziz olan, izzet ve eref sahibi Al-lah'ın kulu. (bkz. Aziz). Aziz Allah'ın isimlerindendir. - Sultan Abdülaziz: 32. Osmanlı padişahının adı.

ABDÜLBAK : (Ar.) Er. - Sonsuz, ebedi olan ve ölmenin kendisi için sözkonusu olmadığı. Allah'ın kulu-Allah'ın isimlerinden, (bkz. Baki).

ABDÜLBAR : (Ar.) Er. - Yaratan, yaratıcı Allah'ın kulu. Bari ismi, Al-lah'ın isimlerindendir. "Abd" takısı al-madan kullanılmaz.

ABDÜLBASIT: (Ar.) Er. - Geni lik, ferahlık ve kolaylık verici olan Al-lah'ın kulu. - Allah'ın isimlerinden (bkz. el-Basit).

ABDÜLBAS R: (Ar.) Er. - Her şeyi görüp gözetin ve gizliliğini kendisi için söz konusu olmadığı yüce Al-lah'ın kulu. - (bkz. el-Basir).

ABDÜLBED : (Ar.) Er. - Allah'ın isimlerinden.- Bedi'nin kulu. (bkz. el-Bedi).

ABDÜLBERR: (Ar.) Er. - Berr'in kulu. Cömert ve ihsan edicinin kulu.-Berr, Allah'ın isimlerindendir. (bkz. el-Berr).

ABDÜLCEBBAR: (Ar.) Er. - Cebredici, zorlayıcı, kuvvet ve kudret sahibi Allah'ın kulu. Cebbar, Allah'ın isimlerindendir.

ABDÜLCEL L: (Ar.) Er. - Büyük, ulu, yüce Allah'ın kulu. Celil, Allah'ın isimlerindendir.

ABDÜLCEMAL: (Ar.) Er. - Güzel-likleri kendinde toplayan Allah'ın kulu.

ABDÜLCEVAT: (Ar.) Er. - Cömert olan Allah'ın kulu.

ABDÜLEHAD: (Ar.) Er. - Eriki ve ortağı bulunmayan, tek olan Allah'ın kulu. Ehad, Allah'ın isimlerindendir.

ABDÜLESED: (Ar.) Er. - Aslan'ın kulu.- Hz. Rasûlullah (s.a.s)'m reddettiği isimlerdendir. Müslümanlar kullanmazlar.

ABDÜLEVVEL: (Ar.) Er. - Her şeyin evveli, ilk olan, varlığının başlangıcı bulunmayan Allah'ın kulu.

ABDÜLEZEL: (Ar.) Er. - Ezelden beri var olan varlığı için başlangıç söz konusu olmayan Allah'ın kulu.

ABDÜLFER D: (Ar.) Er. - Tek, eşsiz, eşi olmayan, kıyas kabul etmez, üstün olan. Allah'ın kulu. (bkz. Ferid).

ABDÜLFETTAH: (Ar.) Er. - Zafer kazanımı, üstün gelmi, fetheden-açan, kullarınının kapalı-mükül-i le-rini açan Allah'ın kulu. (bkz. Fettah). Allah'ın isimlerindendir.

ABDÜLGAFFAR: (Ar.) Er. - Kullarının günahlarını affeden Allah'ın kulu. - (bkz. Gaffar). Allah'ın isimlerindendir. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜLGAFUR: (Ar.) Er. - Kullarının günahlarını tekrar tekrar bağışlayan Allah'ın kulu. - (bkz. Gafur). "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜLGAN : (Ar.) Er. - Zengin, varlıklı, bol, doayun olan Allah'ın ku-lu.- Allah'ın isimlerinden, (bkz. Ga-ni).

ABDÜLHAB R: (Ar.) Er. - Her e-yin iç yüziünden, gizli ve saklılıklarından haberdar olan Allah'ın kulu. (bkz. el-Habir). Allah'ın isimlerinden.

ABDÜLHAD : (Ar.) Er. - Hidayet eden, do ru yolu gösteren Allah'ın kulu. - Allah'ın isimlerinden, (bkz. Hadi).

ABDÜLHAFIZ: (Ar.) Er. - Her eyi bütün ayrıntı ve inceli iyle kayıtlayıp tutan ve diledi i zamana kadar bela ve afetlerden koruyan Allah'ın kulu. -(bkz. el-Hafız). Allah'ın isimlerinden.

ABDÜLHAK: (Ar.) Er. - Hak ve ger-çek olan, varlı ı hiç de i meden du-ran Allah'ın kulu. - Hak, Esmau'l-Hüsna'dandır.

ABDÜLHAKEM: (Ar.) Er. Bütün i -lerin kendisine döndürüldü ü, onun adalet ve kararına ba vuruldu u yüce Hakem Allah'ın kulu. - (bkz. el-Ha-kem). Allah'ın isimlerinden.

ABDÜLHAK M: (Ar.) Er. - Her e-ye hükmeden Allah'ın kulu.- Hakim, Allah'ın isimlerindedir. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜLHAL K: (Ar.) Er. - Yaratan, yoktan vareden, yaratıcı Allah'ın ku-lu. - Halik, Allah'ın isimlerinden. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜLHAL M: (Ar.) Er. - Tabiatı yava olan, yumu ak huylu, hikmetli Allah'ın kulu. - (bkz. Halim). Al-lah'ın isimlerinden.

ABDÜLHAM D. (Ar.) Er. - Hamdolunmu , övülmü , bütün varlı ın di-liyle övülmü Allah'ın kulu. - Hamid; Allah'ın isimlerindedir. (bkz. Ha-mid).- Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

ABDÜLHAS B: (Ar.) Er. - Bütün varlıkların takdir edilen hayatları bo-yunca yaptıkları bütün i lerin ayrıntı-larıyla hesabını en iyi bilen Hasib'in kulu. - Hasib; Allahın isimlerinden-dir.

ABDÜLHAY: (Ar.) Er. - Daima diri olan, ebedi hayat sahibi, her eye gü-cü yeten Cenab-ı Allah'ın kulu. -(bkz. el-Hay). Allah'ın isimlerinden.

ABDÜLKAD R: (Ar.) Er. - Bitmez tükenmez kuvvet sahibi olan, her eyi yapmaya gücü yeten Allah'ın kulu.-Kadir; Allah'ın isimlerindedir. (bkz. Kadir).

ABDÜLKAV Y: (Ar.) Er. - Sonsuz güç ve kuvvet sahibi Allah'ın kulu. -Kaviy kelimesi Esmau'l-Hüsna'dandır. (bkz. el-Kaviyy).

ABDÜLKAYYUM: (Ar.) Er. - Bu isim her eyin bir varlık olarak durabilmesi için neye ihtiyacı varsa onu veren, gökleri, yeri ve her eyi tutan, baki, kaim Allah'ın kulu. - Kayyum, Allah'ın isimlerindendi. (bkz. el-Kayyum).

ABDÜLKEB R: (Ar.) Er. - Kebir'in, büyüklük ve Azamette e siz olan Allah'ın kulu. - Kebir; Allah'ın isimlerindendi. (bkz. el-Kebir).

ABDÜLKER M: (Ar.) Er. - Keremi bol, cömert olan Aziz ve Celil Al-lah'ın kulu. - Kerim; Allah'ın isimle -rindendir. (bkz. Kerim).

ABDÜLLAT F: (Ar.) Er. - Latif, gü-zel, yumu ak, ho , nazik olan bütün olayların ve e yanın inceliklerini bi-len Allah'ın kulu. - el-Latif; Allah'ın isimlerindendi. (bkz. Latif).

ABDÜLMAC D: (Ar.) Er. - Kadru anı büyük, cömertlik ve keremi bol olan, Allah'ın kulu. - Macid kelimesi, Allah'ın isimlerindendi. (bkz. el-Ma-cid).

ABDÜLMAL K: (Ar.) Er. - Sahip olan, her şeyin mülkiyetinin sahibi olan Allah'ın kulu. - Malik; Allah'ın isimlerindendi. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜLMEC D: (Ar.) Er. - anı bü-yük ve yüksek olan, an ve onur sahi-bi yüce Allah'ın kulu. - Mecid kelime-si Allah'ın 99 isminden biridir. Sultan Abdülmecid Han: 31. Osmanlı padi- ahı.

ABDÜ'L-MEL K: (Ar.) Er. - Her şey üzerinde tasarruf ve hükmeden tek hükümdar Allah'ın kulu. el-Melik, Allah'ın isimlerindedir.

ABDÜLMENNAN: (Ar.) Er. - Çok ihsan eden, ihsanı bol olan Allah'ın kulu. - Mennan kelimesi, Allah'ın sıfatlarındandır.

ABDÜLMES H: (Ar.) Er. - Hastala-ra ifa veren, mesih sa'nın kulu.-(bkz. Mesih). sim olarak kullanıl-maz.

ABDÜLMET N: (Ar.) Er. - Metanet-li, sa lam, dayanıklı olan Allah'ın ku-lu. - (bkz. Metin). Allah'ın isimlerin-dendir.

ABDÜLMUC B: (Ar.) Er. - Kendisi-ne yönelip yalvaranların isteklerine cevap veren, onların dua ve tevbelerine icabet eden yüce Allah'ın kulu. Mucib, Esmau'l-Hüsna'dandır. - (bkz. el-Mucib).

ABDÜLMUHS : (Ar.) Er. - Bütün varlıkların sayısını tek tek bilen Al-lah'ın kulu. - Muhsi, Esmau'l-Hüs-na'dandır.

ABDÜLMUHY : (Ar.) Er. - Hayat veren, can ve ruh veren, bütün canlı-ları ve hayatı diri tutan Allah'ın kulu. - Muhyi, Allah'ın 99 isminden birisi-dir, (bkz. Muhyi).

ABDÜLMU D : (Ar.) Er. - Yaratıl-mı ları yokettikten sonra tekrar diril-ten Allah'ın kulu. - Muid Allah'ın 99 isminden birisidir, (bkz. el-Muid).

ABDÜLMU Z: (Ar.) Er. - Muiz'in, izzet veren, ereflendiren Allah'ın ku-lu. - (bkz. el-Muiz). Allah'ın isimlerindedir.

ABDÜLMÜM N: (Ar.) Er. - Gönül-lerde iman nurunu yerle tiren, kendi-sine yönelenlere, iman nasib ederek onları hidayetne alan, koruyan yüce Allah'ın kulu. - Mü'min, Allah'ın isimlerindedir.

ABDÜLVAC D: (Ar.) Er. - Yoktan vareden, meydana getiren, diledi ini anında elde eden, zenginlik ve serve-tine nihayet bulunmayan Vacid'in ku-lu. Vacid, Allah'ın isimlerindedir. -(bkz. el-Vacid).

ABDÜLVAH D: (Ar.) Er. - Tek ve e siz olan, zatında sıfatlarında, hü-kümlerinde, i lerinde asla benzeri ol-mayan Allah'ın kulu. - Vahid kelimesi Cenab-ı Hakk'ın Kur'an'da zikredilen 99 isminden birisidir, (bkz. el-Vahid).

ABDÜLVAL : (Ar.) Er. - Bütün alemleri ve meydana gelen bütün olayları tedbir ve idare eden Allah'ın kulu. - Vali, Esmau'l-Hüsna'dandır. (bkz. el-Vali).

ABDÜLVAR S: (Ar.) Er. - Gerçek servet ve zenginliklerin mutlak sahibi. Bütün zenginliklerin son ve asıl sahi-bi olan yüce Allah'ın kulu. - Varis ke-limesi Allah'ın isimlerindedir. (bkz. el-Varis).

ABDÜLVAS : (Ar.) Er. - Vasi'nin kulu.Geni lik sahibi ve mücade edici, darlık, fakirlik ve sıkıntıdan münez-zeh olan Allah'ın kulu. - Vasi kelime-si, Allah'ın isimlerindedir. (bkz. el-Vasi).

ABDÜLVEDUD: (Ar.) Er. - Vedud'un kulu.- Allah'ın isimlerinden. Vedud; iyi amel sahibi kullarını se-ven, onlara rahmet ve rızasını yönel-ten, sevlmeye ve sayılmaya, dostlu u kazanılmaya yegane layık olan yüce Allah anlamındadır.

ABDÜLVEHHAB: (Ar.) Er. - Çok çe itli nimetleri daima ba ı layan Allah'ın kulu. Vehhab, Allah'ın isimle-rindedir. - "Abd" takısı almadan kul-lanılmaz.

ABDÜLVEK L: (Ar.) Er. - Kendisi-ne tevekkül edilen, kudretiyle kulları-nın i lerini halleden, onlara yardımcı olan yüce Allah'ın kulu. - Vekil. Al-lah'ın isimlerindendir. (bkz. el-Vekil).

ABDÜLVEL : (Ar.) Er. - Kendisine iman edenlerin dostu ve yardımcısı. Yarattıklarına müteveli ve nazar edi-ci olan Allah'ın kulu. - el-Veliyy keli-mesi Allah'ın isimlerindendir. (bkz. el-Veli).

ABDÜNNAF : (Ar.) Er. - Yararlı eyleyi ve sebeplerini kudretiyle yara-tan Allah'ın kulu. - Nafi kelimesi, Al-lah'ın isimlerindendir. (bkz. en-Nafi).

ABDÜNNASIR: (Ar.) Er. - Yardım eden, Yardımcıların en hayırlısı, mü'minlere nusrct ve zafer veren Allah'ın kulu. - Nasır, Allah'ın sıfatla-rındandır.

ABDÜNNASIR: (Ar.) Er. - Yardım-cı, yardım eden Allah'ın kulu.

ABDÜNNUR: (Ar.) Er. - Nur sahibi, aydınlık, parlaklık sahibi olan Al-lah'ın kulu. - Nur, Allah'ın isimlerin-dendir.

ABDÜRRAF : (Ar.) Er. - Rafi'nin kulu. (bkz. er-Rafi). Allah'ın isimle-rinden

ABDÜRRAH M: (Ar.) Er. - Merha-metli, esirgeyen, koruyan, acıyan, ahirette mümin kullarına merhamet eden Allah'ın kulu.- er-Rahim, Al-lah'ın isimlerindendir.

ABDÜRRAUF: (Ar.) Er. - Çok lütuf, evkat ve rahmet eden. Onları belli nimetlerle dengeli ya atan, seviyelendiren Allah'ın kulu. (bkz. Rauf).

ABDÜRRE D: (Ar.) Er. - Allah'ın isimlerinden. Re id'in kulu.- (bkz. er-Re id).

ABDÜRREZZAK: (Ar.) Er. - Bütün mahlukların rızkını veren Allah'ın ku-lu. - Rezzak, Allah'ın isimlerindendir. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜSSAMED: (Ar.) Er. - Kimse-ye hiçbir eye muhtaç olmayan, Al-lah'ın kulu. - Samed, Allah'ın isimle-rindendir. "Abd" takısı almadan kul-lanılmaz. Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

ABDÜSSELAM: (Ar.) Er. - Barı , rahatlık, selamete çıkarıcı, selam eden, zevalsiz ebedi olan Allah'ın ku-lu. - es-Selam kelimesi, Allah'ın isim-lerindendir. "Abd" takısı almadan kullanılamaz.

ABDÜSSEM : (Ar.) Er. - Her ey-den arınımı olarak bütün sesleri, söz-leri ve kelimeleri i itip ayırdeden yü-ce Allah'ın kulu. (bkz. es-Semi').

ABDÜSSETTAR: (Ar.) Er. - Günah-ları örten, gizleyen Allah'ın kulu.

ABDÜ AH D: (Ar.) Er. - ahid'in kulu. Görünen ve görünmeyen e ya-nın hepsini görücü ve tasarruf edici olan ve her eyi mü ahade altında bu-lunduran Allah'ın kulu. - ahid, Al-lah'ın isimlerindendir. (bkz. e - ahid).

ABDÜ EKÜR: (Ar.) Er. - Emrine uyan, yasaklarından sakınan kullarını seven ve çok ikramda bulunan Al-lah'ın kulu. - ekür, Allah'ın isimle-rindendir. "Abd" takısı almadan kullanılmaz.

ABDÜZZAH R: (Ar.) Er. - Varlık ve birli i sonsuz sayıda eserler ve delil-lerle belli olan Allah'ın kulu. - ez-Za-hir, Allah'ın isimlerindendir. (bkz. ez-Zahir).

ABER: (Ar.) Er. - Hz. Nuh'un erkek torunu.

ABENDAM: (Fars.) Ka. - Güzel vü-cutlu, güzellik.

ABGUN: (Fars.) Er. - 1. Mavi renk. Gök. 2. Parlak. 3. Ni asta.

ABHER: (Ar.) Er. 1. Nergis çiçe i. 2. Yasemin. 3. Zerrin kadehi çiçe i. 4. Dolu kab.

ABILAY HAN: (Tür.) Er. - Orta cüz Kazak Hanı. Ülkesini Çinlilere, Hive hanlıklarına karşı ustaca savundu (1711-1781).

ABI KA NOYAN: (Tür.) Er. - İhan-lı komutan. (XIII-XIV. yy.) bkz. Abu ga.

ABH Z: (Fars.) Er. 1. Büyük dalga. 2. Kaynak. 3. Su yolu.

AB D: (Ar.) Er. Allah'a ibadet eden, çok ibadet eden, zahid. Kullar, köle-ler.

AB DE: (Ar.) Er. - Anıt. Önemli ve değerli yapıt.

AB D N: (Ar.) Er. - İbadet edenler-Zeyne'l-Abidin'den kısaltma isim ad. Zeynelabidin: Hz. Ali'nin torunların-dan biri, ibadet edenlerin ziyneti.

AB AR: (Ar.) Ka.- elale.

ABU KA: (Tür.) Er. - Koca, zevce, ya lı erkek.

ABUZER: (f.a.i.) Er. - Altın suyu. Altın suyu gibi parlak ve görkemli. Yahut Ebu Zer (el-Gıfarî) isminin fonetik de i ikli e u ramı ekli.

ABUZETT N: (Ar.) Er. - Din yolun-da çabuk, hızlı giden

ACA: (Tür.) Er. 1. Amca, a abey. 2. Güçlü kuvvetli, ba ladı ı i i bitiren. 3. Büyük

ACABAY: (Tür.) Er. - (bkz. Aca).

ACAHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Aca).

ACAR: (Tür.) 1. Becerikli. 2. Atıl-gan, ele avuca sı maz. 3. Halk. 4. Ye-ni, taze- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır (örfte). Acar, Sırrı: 1967 Dünya Güre ampionu Türk.

ACARALP: (Tür.) Er. - Yi it, bece-rikli, cesur ki i.

ACARBAY: (Tür.) Er. - Do an Acarbay, olimpiyatlarda yarışı Türk atlet, 1948.

ACARER: (Tür.) Er. - (bkz. Acaralp).

ACARKAN: (Tür.) Er. - (Acaralp).

ACARMAN: (Tür.) Er. - Çevik, be-cerikli, giri ken.

ACARÖZ: (Tür.) Er. - Özünde yi it-lik bulunan.

ACARSOY: (Tür.) Er. - Yi it, soylu.

ACEM: (Ar.) Er. 1. Arap olmayan milletlerin hepsi 2. Açık ve do ru Arapça konu amayan kimse 3. Özel-likle ranlı, ran halkından biri. Acem Bekir Efendi: Türk Reisü'l-Küttab, 1723.

ACER: (Ar.) Ka. - Hz. smail (a.s.)'in annesi (bkz. Hacer).

ACLAN: (Ar.) Er. - Hızlı, çabuk, tela lı. Osman Bey ile ça da olan 14. yy. ortalarında ya amı Karasi Beyi.

ACUN: (Ar.) Er. - Dünya, varlık.

ACUNAL: (Tür.) Er. - Dünyayı kap-sayan, dünyayı fetheden.

ACUNALP: (Tür.) Er. - (bkz. Acunal).

ACUNMAN: (Tür.) Er. - Dünyaca ta-nınmı , ünlü.

AÇANGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Gül).

AÇE: (Tür.) Ka. - Sumatra adasının en kuzey kısmı. Önceleri burada Açe slam devleti hüküm sürerdi. İmdi ise Hollanda sömürgesidir.

AÇELYA: (Yun.i.) Ka. - Kokusuz, fundagillerden çe itli renklerde çiçek-ler açan bir bitki.

AÇIL: (Tür.) Ka. - Açılmak eylemin-den emir; serpil

AÇILAY: (Tür.) Ka. - Ayın dolunay halinde olmaya ba laması

AD: (Ar.) Er. - Çok eskiden Yemen taraflarında bulunan ve Hud peygam-ber tarafından imana getirilemedi i için Allah tarafından yok edildi ine inanılan bir kavmin adı. Kur'an-ı Ke-rim'de bu kavim aynı isimle anılmı ve ba larından geçen hadiseler geni -çe ele alınmı tır.

ADAHAN: (Tür.) Er. - Adanın haki-mi, yöneticisi.

ADAL: (Tür.) Er. - "Adın yayılsın, ün kazan" manasında.

ADALEDD N : (Ar.) Er. - Dinin adaleti- Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

ADALET: (Ar.) Ka./Er. - 1. Hakka riayetkarlık, hak tanırılık, haklılık, do ruluk. 2. Haksızlıktan uzakla ma. 3. Düzenli ve dengeli davranma. 4. Hakkaniyet.

ADANIR: (Tür.) Ka./Er. - anlı, öhretli

ADEM: (b.h.i.) Er. 1. Allah'ın yarat-tı ı ilk insan, insan soyunun atası ve ilk peygamberi. 2. Adam. 3. yi, temiz kimse. Âdem (a.s.) ilk insan ve ilk isimlendirilen varlık. Kur'an'da Hz. Adem'in 25 yerde ismi geçer.

ADETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın kanunu, ilahi sünnet.

ADEV YE: (Ar.) Ka. 1. yilic, yar-dımseverlik. 2. Ünlü hanım mutasav-vıfe.

ADIGÜZEL: (Tür.) Ka./Er. - Güzel isim. Verilen ismin güzel olması.

AD L: (Ar.) Er. 1. Do ruluk göste-ren. Do ru. 2. E it, e , müsavi. 3. Adaletli davranan. Kur'anî bir isimdir. Allah'ın emirlerini hakkıyla uygula-yan anlamına gelir. Ra id halifelerin 2. cisi Ömer b. el-Hattab'ın me hur lakabı.

AD LE: (Ar.) Ka. 1. Do ruluk göste-ren. 2. Do ru- Her i inde adalet, do -ruluk bulunan hükümet. 3. Adile Sul-tan; Osmanlı döneminde Ba dat'ta valilik yapan Süleyman Pa a'nın hanı-mı. Adına bir cami bir de kervansaray yapılmı tır.

AD LHAN: (a.t.i.) Er. - Adil yöneti-ci.

AD L G RAY: (a.t.i.) Er. - Kırım ve-liahtı. (1548- Kazvin 1579) Devlet Giray'ın o lu. Osmanlı- ran sava nda Osmanlılara yardımcı oldu. kinci a-

mah sava nı kazanan ranlılarca tut-sak edildi ve Kazvin'de öldü.

AD N: (Ar.) Er. - Cennet (Adn).

AD Y: (Ar.) Er. - Sava çı, sava tan geri durmayan, mücahid. Adiy b. Ha-tim et-Tai: 630 yılında müslüman ol-du. Babası gibi cömertti. Kabilesinde slam'dan dönme e ilimleri görünce engel oldu. Cemel vakasında Hz. Ali-nin yanında yer aldı.

ADNAN: (Ar.) Er. - Cennette ölüm-süzlü e kavu an kimse.

ADN : (Ar.) Er. 1. Adın'a mensup, (bkz. Adnan). 2. Cennete girmeye hak kazanan. Adni Recep Dede. Türk mu-tasavvıf, air. (Belgrat 1688).

ADN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Adni).

AFAFET: (Ar.) Ka. 1. Afiflik, temiz-lik, temiz olan. 2. Fenalıktan, günah i lemekten kaçınma. 3. Namuslu ol-mak.

AFET: (Ar.) Ka. 1. Büyük felaket, bela, musibet. 2. Çok güzel kadın, dil-ber

AFFAN: (Ar.) Er. - Kötü eylerden kaçınan, kötülüklerden uzakla an, te-miz. Ashab'dan bu ismi kullananlar olmu tur.

AFGAN: (Ar.) Er. - Heyecanlı, çabuk öfkelenen. Orta Asya'da ya ayan müslüman bir kavim. Cemalettin Af-gani: Müslüman alimlerden.

AF F: (Ar.) Ka. 1. ffetli, namuslu, ırz ve namus sahibi kadın. 2. Do ru, haramdan sakınan, yolsuzlu a sap-maz ki i.

AF FE: (Ar.) Ka.. - (bkz. Afif). IV. Mehmed'in hanımı.

AF L: (Ar.) Er. 1. Uful eden, gurub eden, batan (güne , yıldız). 2. Görün-mez olan, kaybolan

AF TAB: (Fars.) Ka.I. Güne , gün ı ı ı. 2. Çok güzel, dilber, parlak yüz.

AFRA: (Ar.) Ka. 1. Ayın onüçüncü gecesi. 2. Beyaz toprak. Afra binti Ubeyde: Sahabe hanımlardan.

AF AR: (Tür.) Er. 1. O uz Türkleri-nin 24 boyundan biri. Türkiye, İran, Azerbaycan ve Afganistan'da da ınık olarak ya amaktadırlar. 2. Çabuk i gören, çevik, atılğan

AF N: (Tür.) Er. - Zırh, silah. Af in bey: Selçuklu komutanı. (XI. yy.). Gümü tigin'le birlikte Anadolu sava -larına çıktı. Malatya'da Bizans ordula-rını yendi. Marmara kıyılarına kadar ilerledi (1079).

AFTABE: (Fars.) Ka. - 1. Su kabı. 2. Güne biçiminde yapılan mücevher.

AFUV: (Ar.) Er. - Daima affeden, merhametli. Esmâü'l-Hüsna'dandır. "Abd" takısı alarak kullanılır.

AGAH: (Fars.) Er. - Bilgili, haberli, uyanık, afif. Vakıf olmu , malumatlı. Agah Efendi: (1744-1824). Türk dev-let adamı.

A AN: (Tür.) Ka.- Akanyıldız, a ma

AGER: (Tür.) Er. - Temiz, do ru kimse

AGRA: (Ar.) Er. - Çok sevimli, çok yakı ıklı.

A A: (Tür.) Er. 1. Ya lanma manası-na gelen "a mak"tan. Büyük, efendi. Büyük karde , a abey. 2. Amir, ba , reis. Eski devlet te kilatımızda bazı idarecilere verilen unvan. 3. Osmanlı devletinde okuma-yazma bilenlere verilen eref unvanı. 4. Halkın saygı-sını kazananlara verilen unvan. 5. Er-kek, e , koca. 6. Eski büyük konaklar-da çalı an hizmetlilerin ba ı. Eski Türklerde soylu aileye mensup kadın-lar da bu unvanı kullanmı lardır.

A AHAN: (Tür.) Er. - Nizari smaili imamlara verilen unvan. Do u Türk-çesinde a abey anlamında da kulla-nılmı tır. Türk kökenli Kaçarların onur unvanıydı. A a Han: Nizari smailîlerin dini önderi.

A AR: (Tür.) Er. - 1. Beyaz renkli. 2. Açık tavırlı, samimi. 3. Asil, onur-lu, erefli.

A ANER: (Tür.) Er. - Saf, temiz, duru insan.

A CA: (Tür.) Ka. - Beyaz tenli ka-dın.

A GÜL: (Tür.) Ka. - Beyaz gül, ak gül.

AHAD: (Ar.) Er. 1. Bir, ki i, kimse. 2. Birler, birden dokuzaya kadar olan sayılar. 3. Ünlü Türk denizcilerinden Ahad bey (Umur bey donanmasın-dan).

AHAV : (Ar.) Er. - 1. Karde çe, dostça. Karde gibi.

AHBARÎ: (Ar.) Er. - Haber veren, ri-vayet eden.

AHD : (Ar.) Er. - Ahd, and icabı ve-ya ahd ve ahda müteallik. Ahdî, Türk tezkire yazan ve Divan airi (Ba dat 1593).

AHENK: (Fars.) Ka. 1. Uygun, uyum düzen, armoni. 2. Renkler arasında uygunluk. Sesler arasında uygunluk, düzen, makam. 3. Çalgılı e lence-Saz takımınca icra edilen beste. 4. Kasıt, niyet.

AHFA: (Ar.)- Kalb, ruh, sır, hafi, ah-fa ekinde sıralanan "Ietafet-i hamse" sonuncusuna verilen ad.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AHFAZ: (Ar.) Er. - 1. Belle i çok kuvvetli. 2. Kur'an'ı en iyi hıfzetmi ki i. 3. Alçak gönüllü.

AHFE : (Ar.) Er. 1. Küçük gözlü, zayıf bakı lı. 2. Yalnız gece gören kimse. Ahfe lakabında üç büyük Arap alimi vardır. Abdülhamid, Said b. Mes'ade, Ali b. Süleyman.

AH : (Ar.) Er. 1. Ahi oca ına mensup olan kimse. 2. Cömert, eliaçık. Ahi Benli Hasan. Türk airi. Yavuz döneminde ya amı ve irinu Perviz mes-nevisini yazmı tır.

AH D: (Ar.) Er. 1. Bir eyin yerine getirilmesini emretmek. 2. Söz ver-mek. Emir, talimat, taahhüt, anla ma, yükümlülük.

AHKAF: (Ar.) Er. 1. Kum fırtınası 2. Kur'an-ı Kerim'in 6. suresi. Araplar bu ismi, Arabistan'ın güneyinde, kim-senin bilmedi i ve giremedi i çöle vermi lerdir.

AHLA: (Ar.) Ka. - Çok tatı. Pek i-rin.

AHLAS: (Ar.) Er. - 1. Saf, halis, ka-rı ımsız. 2. yi yürekli, temiz kimse. 3. Kur'anî ıstılahta, Allah'a halis ola-rak yönelip ihlalsılıkta ileri bir dere-ceye varmı kul.

AHMED: (Ar.) Er. - Çok, en çok övülmü , methedilmi . Kur'an-ı Kerim'de Saf suresinin 2. ayetinde: Hz. sa, srailo ullaına: "...adı Ahmed olan peygamberi de müjdeleyici ola-rak geldim" ekinde geçen isimlen-dirme ile Peygamberimizin isimlerin-den birisi olarak anıldı ve kullanılma-ya ba landı.- Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. Ahmed-i Muh-tar, Hz. Muhammed (s.a.s).

AHMER: (Ar.) Er. - Kırmızı, kızıl.

AHNEF: (Ar.) Er. 1. Ayaklan çarpık ve e ri bü rü olan. Daha çok lakap olarak kullanılır. Ahmet b. Kays, as-habdan.

AHNES: (Ar.) Er. - Basık ve sivri bu-runlu. Daha çok lakap olarak kullanı-lır.

AHRA: (Ar.) Ka. - Daha layık, mü-nasip, uygun

AHSA: (Ar.) - Arabistan'ın Kuveyt-Katar kısmına verilen isim- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır

AHSEN: (Ar.) - Daha güzel, çok gü-zel, en güzel. Erkek ve kadın adı ola-rak kullanılır. Ahsen-i takvim: En gü-zel ekil. Kur'an-ı Kerim'in Tin sure-sinin 3. ayetinde insanın ahsen-i tak-vim üzere yaratıldı ı beyan buyurulmaktadır. Ahsen kelimesi, Kur'an'da 16 yerde zikredilmi tir.

AHTER: (Fars.) Ka. - Yıldız.

AHU: (Fars.) Ka. 1. Ceylan, karaca, gazal. 2. Güzel, ince alımlı kadın. 3. Gözleri ceylan gözüne benzeyen ka-dın. 4. Karde , dost

AHVER: (Ar.) Er. -1. Mü teri yüzlü, güzel gözlü adam. 2. Zeki, akıllı.

AHVES: (Ar.) Er. - Cesur, kahraman, yi it.

A E: (Ar.) Ka. - 1. Ya ayan, zen-ginlik ve bolluk gören. Ya ayı . Ai e binti Ebu Bekir. Peygamberimiz (s.a.s)'in hanımlarından. Muhterem annelerimizden biri olan Ai e (r.a.) slami bilgisi ve fakihli i ile de me -hurdur (bkz. Ay e).

AJDA: (Tür.) Ka. 1. Filiz sürgün. 2. Çentik çentik olan ey

AKABE: (Ar.) Er. 1. Sarp geçit, çı-kılması zor yoku . 2. Tehlike. Atlatıl-ması zor güçlük, muhtıra.

AKAD: (Tür.) Er. - Do rulu uyla, dürüstlü üyle tanınmı kimse.

AKALP: (Tür.) Er. - Do rulu u ve dürüstlü üyle tanınan kimse.

AKALIN: (Tür.) Er. - Alnı açık, suçu olmayan, onurlu. Akalın (Besim Ö-mer Pa a). Türk hekim.

AKANAY: (Tür.) Ka. - Yıldız küme-si.

AKANSEL: (Tür.) Er. 1. Akarsu. 2. Uzun mesafeler geçerek denize dökü-len akarsu.

AKAR: (Tür.) Er. 1. Akıp geçen. 2. Gelir getiren.

AKASMA: (Tür.) Ka. - Beyaz, mavi, morumsu, pembe çiçek veren yabani, tırmanıcı bir bitki.

AKASOY: (Tür.) Er. - Sevilen, sayı-lan soydan gelen

AKASYA: (Yun.i.) Ka. - Küçük sıra yapraklı, gölgeli küçük cinsleri süs için yeti tirilen baklagillerden bir a aç. Salkım a acı da denir.

AKAY: (Tür.)- Beyaz ay, ayın tam bir daire olarak dolgun, parlak görün-dü ü evre. Ak ve ay kelimelerinden

birle ik isim. Erkek ve kadın adı ola-rak kullanılır.

AKBATU: (Tür.) Er. - Yi it erkek.

AKBATUN: (Tür.) Er. - (bkz. Akbatu).

AKBEHMEN: (Tür.) Er. Peygamber çiçe inin e anlamlısı.

AKB LGE: (Tür.) - Alim, bilgili, dü-rüst kimse.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AKBO A: (Tür.) Er. - Bo a gibi güçlü ve temiz ahsiyetli. Akbo a Celayir: Mo ol emir ve komutanı.

AKBORA: (Tür.) Er. - (bkz. Bora)

AKBUDUN: (Tür.) Er. - Temiz, ta-nınmı soydan gelen

AKBURAK: (Tür.) Er. - (bkz. Bu-rak)

AKÇAN: (Tür.) Ka. - Temiz, dürüst kimse

AKCEBE: (Tür.) Er. - Beyaz zırh sa-hibi yi it.

AKÇA: (Tür.) Ka. 1. Oldukça ak, be-yazca. 2. Eskiden kullanılan küçük gümü para, nakit. 3. Temiz, saf, iyi niyetli ki i.

AKÇAK RAZ: (Tür.) Ka. - Bir kiraz çe idi.

AKÇAKOCA: (Tür.) Er. - Temiz ve namuslu erkek. - Osman Gazi ve Or-han Gazi'nin silah arkada ı.

AKÇALI: (Tür.) Er. - Varlıklı, zen-gin.

AKÇAM: (Tür.) Er. - Kuzey Ameri-ka'da yeti en bir çam türü.

AKÇAR: (Tür.) Er. - iyi ruhlar.

AKÇIL: (Tür.) - Beyazımsı, solgun Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AKÇ ÇEK: (Tür.) Ka. - Beyaz çi-çek- Daha çok örfte kullanılır.

AKÇORA: (Tür.) Er. - yi ruhlar.

AKDA: (Ar.) Ka. - Himaye altında olan cariye, kadın, köle.

AKDEM R: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü ve temiz yürekli. Yi it.

AKDES: (Ar.) Er. - En kutsal.

AKD L: (Tür.) Er. - yi, do ru, güzel konu an ki i.

AKDO AN: (Tür.) Er. - (bkz. Do an).

AKDORU: (Tür.) Er. - Doru u bulutlu da .

AKEL: (Tür.) Er. 1. Do ru, dürüst i -ler yapan kimse. Dürüst, güvenilir er-kek.

AKERG N: (Tür.) Er. - (bkz. Akerman).

AKERMAN: (Tür.) Er. - Dürüst, soylu, temiz ki i.

AKG RAY: (Tür.) Er. - (bkz. Akergin)

AKGÜL: (Tür.) Ka. - Beyaz gül.

AKGÜN: (Tür.) Er. - Mutlu, sevinçli gün.

AKHAN: (Tür.) Er. - Dürüst hakan.

AKALP: (Tür.) Er. - Cömert, eli açık yi it.

AKIMAN: (Tür.) Er. - Cömert, eli açık kimse.

AKIN: (Tür.) Er. - Her engeli a an, güçlüklerden yılmayan, hızlı hareket kabiliyetine sahip.

AKINALP: (Tür.) Er. - Akın yapan yi it. Yi it.

AKINCI: (Tür.) Er. -Osmanlılarda ileri karakol. Ani vurkaçlarla dü man-larının moralini bozan uç süvarileri. Hafif süvari.

AKINER: (Tür.) Er. - (bkz. Akınalp)

AKINTAN: (Tür.) Er. - Tan yeri a a-rırken yapılan akın

AK F: (Ar.) Er. 1. Bir eyde sebat eden. 2. badet eden, ibadet maksa-dıyla mübarek bir yere çekilen. 'tikafa giren. 3. Direnen. M. Akif Er soy: Ünlü air ve yazarımız. Safahat'ın ya-zan. stiklal mar ını telif etmi tir.

AK FE: (Ar.) Ka. 1. Bir ey üzerinde azimle duran, sebatlı, kararlı. 2. ba-det eden hanım.

AK L: (Ar.) Er.- Akıllı, akıl sahibi. Uslu, kavrayı lı. Ali b. Ebi Talib'in karde i. Akil b. Ebi Talib.

AK LE: (Ar.) Ka.- (bkz. Akil)

AK PEK: (Tür.) Ka. - pek gibi ka-dın.

AK S: (Ar.) Ka. 1. Yankı. 2. I ı n veya bir eklin bir satha çarpıp orada görünmesi, yansı. 3. Zıt, ters, muhalif.

AKKOR: (Tür.) Ka. - I ik saçacak aklı a varıncaya kadar ısıtılmı olan.

AKKIZ: (Ar.) Ka.- Beyaz kadın.

AKMAN: (Tür.) Er. 1. Temiz, beyaz, güzel insan. 2. Ya lı kimse.

AKMANER: (Tür.) Er.- (bkz. Ak-man).

AKMAR: (Ar.) Ka. - Aylar, yıldızlar.

AKMER: (Ar.) Ka. - Ay gibi beyaz (yüz)

AKNUR: (t.a.i.) Ka. - Beyaz nur.

AKÖZ: (Tür.) Er. - Özü sözü do ru ki i, temiz ki ilikli.

AKPINAR: (Tür.)- (bkz. Pınar).

AKSAN: (Tür.) Er.- yi ve temiz ta-nınmı kimse.

AKSEN: (Tür.) Ka.- Sen aksın, te-mizsin, do ru ve namuslusun.

AKSEV L: (Tür.) Ka. - (bkz. Sevil).

AKSIN: (Tür.) Er.- Temiz, do ru, dü-rüstsün.

AKSOY: (Tür.) Er. - Temiz soylu.

AKSUN: (Tür.) Er. - (bkz. Aksu).

AKSUNA: (Tür.) Ka. -Ak renkli ya-ban örde i.

AKSUNER: (Tür.) Er.- (bkz. Aksungur).

AKSUNGUR: (Tür.) Er.-Do an cin-sinden bir nevi av ku u. - Aksungur b. Abdullah. Melik ah zamanında Halep'in hakimli ini, yöneticili ini yapan Türk Emiri.

AKSU : (Tür.) Ka. 1. Temiz, pırıl pı-rıl su gibi. 2. Nehir

AKSÜYEK: (Tür.) Er. - Eski Türk-lerde soylu anlamında kullanılırdı.

AK EMSEDD N: (t.a.i.) Er.- Dinin güne i.- Türk din bilgini ve hekim. (am 1389-Göynük 1459). Fatih'in hocasıdır. stanbul'un fethinde bulun-du. Ünlü sahabi komutan Eba Eyyub el-Ensari'nin mezarını buldu u söyle-nir. Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

AK IN: (Tür.) 1. Az ak, akımsı.2. Derisinde, kıllarında ve gözlerinde do u tan boya maddesi bulunmadı ı için her yanı beyaz olan (insan, hay-

van). Erkek ve kadın adı olarak kulla-nılır.

AK T: (Tür.) Er. - Kutlu u urlu. 2. Ak. 3. Güne , nur, aydınlık. Ak it Muhammed b. Tugac: h idiler devle-tinin kurucusu.

AKTAY: (Tür.) Er. - Beyaz tay. Türkler'de çok kullanılan bir isimdi.

AKTAÇ: (Tür.) Er. - Beyaz taç.

AKTAN: (Tür.) - Aydınlık, mehtaplı gece.

AKTAR: (Tür.) Er. - Parlak, aydınlık sabah.

AKTA : (Tür.) Er. - Mermer.

AKTEK N: (Tür.) Er. - Parlak, gör-kemli, temiz huylu yi it.

AKTEMÜR: (Tür.) Er. - Akdemir.

ART MUR: (Tür.) Er. - (bkz. Aktemur).

AKTOLGA: (Tür.) Er. - (bkz. Tol-ga).

AKTU : (Tür.) Er. - (bkz. Aytu).

AKYIL: (Tür.) Er. -Temiz, güzel se-ne. - Erkek ve kadın adı olarak da kullanılır.

AKYILDIZ: (Tür.) - Ak ama do ru do an parlak yıldız. Çoban yıldızı, sa-bah yıldızı.

AKY T: (Tür.) Er.- Dürüstlü ü ve temizli iyle tanınmı yi it.

AKYOL: (Tür.) Er. - Dürüst, do ru ve iyi yol.

ALAADD N: (Ar.) Er. -Dini yücelt-mek için din u runa çalı an kimse. Alaaddin Keykubad (1192-1237) Anadolu Selçuklu Sultanı. - Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

ALACAN: (Tür.) Er. - (bkz. Akan).

ALAGÜN: (Tür.) Ka. - Yazın güne buluta girdi i zamanki gölgeli hava.

ALAMET: (Ar.) Ka. 1. Aret, iz, niyan. 2. Remiz, sembol. 3. Belirti, emare. 4. Çok iri, aılacak büyüklük-te (mec.).

ALANALP: (Tür.) Er. - Ülke alan, fetheden, fatih.

ALANAY: (Tür.) Er. - (bkz. Alanalp).

ALANER: (Tür.) Er. - (bkz. Alanalp).

ALANGOYA: (Mo.) Ka. 1. Altın geyik. 2. Ünlü Mo. ol destanının kut-sal sayılan kadın kahramanı.

ALANGU: (Tür.) Er. -Altın geyik.

ALANUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Nur).

ALAPINAR: (Tür.) Ka. - (bkz. Pı-nar).

ALATAN: (Tür.) Er. - Güne doğma-dan önce ufukta beliren karı ık renk-ler.

ALATAY: (Tür.) Er. - Derisinde be-nekler olan tay.

ALCAN: (Tür.) Ka. - Can alıcı güzel. Can alan, cesur, yürekli.

ALEMDAR: (a.f.i.) Er. 1. Bayrak ve-ya sancak tutan, taşıyan, bayraktar, sancaktar. 2. Enderlik eden. Alem-dar Mustafa Paşa: Osmanlı veziri.

ALEV: (Tür.) Ka. 1. Ateşten ve yanıcı cisimlerden çıkan parlak, çetle killere giren gazlardan meydana gelen effaf dil, yalın. 2. Akateş, sevdâ. 3. Alımlı, cazibeli kadın.

ALEV : (Ar.) Er. - Hz. Ali soyundan, Hz. Ali'ye hususi ilgi gösteren, ona taraftar olan. İ mezhebinin kollarından biri.

ALGAN: (Tür.) Er. - Alan, fetheden, fatih.

ALGIN: (Tür.) Er. 1. Güçlü, iyi, güzel, sıcakkanlı, sevimli. 2. Sevdalı, aık, vurgun. 3. Hızlı akan su. 4. Renksiz, cılız, zayıf.

ALGUHAN: (Tür.) Er. - Çatay hanlı ı hükümdarı. (1266). Orta Asyayı ele geçirip Harezmden Afganistan'a kadar sınırlarını genişletti. Cengiz'in yasalarını iddetle uyguladı.

ALGUN: (Fars.) Ka. 1. Akıl alınmı. 2. Al renginde, koyu ve parlak pembe. 3. Tümsek, tepe.

ALGUNE: (Fars.) Ka. 1. Serap. 2. Allık.

ALGÜL: (Tür.) Ka. - Kırmızı gül.

AL : (Ar.) Er. 1. Yüce, ulu, yüksek. 2. Hz. Ali: Ebu Talib'in o lu. Pey-gamberimizin amcazadesi ve kızı Fatma (r.anha)'nın kocası. Dördüncü halife.

AL CAN: (a.f.i.) Er. - Ali ve can isimlerinin bir araya gelmesinden meydana gelmiştir. - (bkz. Ali ve Can).

AL CENG Z: (a.t.i.) Er. - Akla gelmez, eytanca, beklenmedik ve umulmadık tarzda anlamlan ile "Alicengiz oyunu" deyiminde geçer.

AL GÜHER: (a.f.i.) Er. - Yaratılı ve mayası yüce ve değerli olan.

AL HAN: (a.t.i.) Er. - Yüce han.

AL KADR: (Ar.) Er. 1. Yüksek kıymette olan, çok kıymetli, çok takdir edilen, çok saygıda er. 2. Me hur bir çe it lale.

AL M: (Ar.) Er. 1. Çok okumu , bilgin.,2. Çok bilen. 3. Sonsuz. lim sa-hibi. Allah'ın sıfatlarındandır. Kur'an'da Cenab-ı Hakk'ın ismi olarak 13 yerde geçer. "Abd" takısı alarak da kullanılır.

AL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Alim).

ALINAK: (Tür.) Er. - Do ru, güve-nilir.

AL AH : (a.f.i.) Er. - Hükümdarlar-ın en yücesi. Ali ah Taceddin. (?-1324). lhanlı veziri.

ALI AN: (a.f.i.) Er. - an ve erefi yüce ve yüksek olan çok de erli.

AL YAR : (a.f.i.) Er. 1. Yar, dost, sevgili. 2. Alinin dostu, sevgili adı. 3. Yüce dost. - Birle ik isim

AL YE: (Ar.) Er. - Yüce, yüksek, bir eyin en yukarısı, tepesi. - (bkz. Ali).

ALKAN: (Tür.) Er. - Kırmızı kan. Alkan bey: Türk denizci. Selçuklular-ın egemenli indeki znik'te Ebu'l-Kasım'ın donanma komutanı.

ALKIM: (Tür.) Er. - Gökku a ı. Al-kım (Ulu Bahadır) Türk Arkeolog.

ALKIN: (Tür.) Er. 1. Sevdalı, a ık, vurgun. 2. El çırpma, övme.

ALKUR: (Tür.) Er. - Hep, bütün, herkes.

ALLAHVERD : (a.t.i.) Er. - ran'da ya ayan bir Türkmen kabilesinin adı.

ALP: (Tür.) Er. 1. Eski Türklerde kahraman, yi it, cesur, bahadır, pehli-van. 2. Seyfi kola mensup, sava çı, fütüvct ehli. Alperen, Alpgazi. Bu isim slam'dan sonra da Türkler ara-sında kullanılmaya devam etti.

ALPAGU: (Tür.) Er. 1. Tek ba ına dü mana saldıran yi it. 2. Eski Türk-lerde bir rütbe adı. 3. Eski Türklerde bir kurt adı.

ALPA AN: (Tür.) Er. - Cesur, yi it, kahraman.

ALPAK: (Tür.) Er. - Dürüst, kahra-man, yi it.

ALPARTUR: (Tür.) Er. - Kendine güveni olan yi it.

ALPASLAN: (Tür.) Er. - Arslan gibi cesur ve yi it, sava beyi. Büyük Sel-çuklu hükümdarı. Selçukluların en büyük zaferi sayılan Malazgirt zaferi onundur (1071).

ALPAY: (Tür.) Er. - Cesur, yi it kimse.

ALPAYDIN: (Tür.) Er. - (bkz. Al-pay).

ALPB KE : (Tür.) Er. - genç, deli-kanlı, (bkz. Alp).

ALPÇET N: (Tür.) Er. - (bkz. Al-pay).

ALPDE.M R: (Tür.) Er. - (bkz. Al-pay).

ALPDO AN: (Tür.) Er. - Do u tan yi it olan.

ALPER: (Tür.) Er. - (bkz. Alp).

ALPEREN: (Tür.) Er. - Yi it, baha-dır.

ALPERTUNGA: (Tür.) Er. - Efsane-vi Türk hükümdarı ve destan kahra-manı. M.Ö. 626 yıllarında ya ayıp ranlılarla uzun sava lara giren Turan (Saka) hükümdarı oldu u söylenir.

Türk, ran, Arap, Hint, Eski Yunan ve Asur kaynaklarında kendisinden de i- ik adlarla bahsedilir.

ALPG RAY: (Tür.) Er. - Yi it hü-kümdar. Kırım veliahtı. Bir ara Kırım Hanı da oldu.

ALPHAN: (Tür.) Er. - Yi it hüküm-dar.

ALPKAN: (Tür.) Er. - Yi it soydan gelen.

ALPKIN: (Tür.) Er. - Keskin kılıç.

ALPMAN: (Tür.) Er. - Yi it, cesur, kahraman.

ALPNUR: (Tür.) Ka. - (bkz. Alp).

ALPSOY: (Tür.) Er. - (bkz. Alpkan). Yi it ve cesur soya mensub.

ALPTEK N: (Tür.) Er. - Kahraman ehzade. Birle ik isim. Alp: Kahra-man, Tekin: ehzade.

ALTAN: (Tür.) Er. 1. Sabahın güne do arkenki zamanı. 2. Hakanlara ve-rilen unvan, sultan, padi ah.

ALTAY: (Tür.) Er. 1. Asya'da Batı Sibiryaya ile Mo olistan'ı ayıran da lık bölge. 2. Altay da lan bölgesinde ya- ayan Türklerin genel adı.

ALTIN: (Tür.) Ka. 1. Parlak, san renkte, paslanmayan, kolay i lenebi-len, ziynet e yası olarak da kullanılan maden, zer, zeheb. 2. Örfte kadın adı olarak kullanılır. Zerrin (bkz. Zerrin).

ALTINBA AK: (Tür.) Ka. - De erli kimse.

ALTINB KE: (Tür.) Ka. - (bkz. Altınba ak).

ALTINI IN: (Tür.) Ka. - I 1 in en güçlü anı.

ALTIN Z: (Tür.) Ka. - (bkz. Altını ik).

ALTINTAÇ: (Tür.) Ka. - Altından taç.

ALTU : (Tür.) Er. - (bkz. Tu).

ALTUNAY: (Tür.) Er. - Ay'ın san renkli hali

ALTUNÇ: (Tür.) Er. 1. Bakır ala ı-mı. 2. Kırmızı bakır. 3. Kırmızı, al gözlü.

ALTUNER: (Tür.) Er. - De erli kim-se.

ALTUNHAN: (Tür.) Er. - Zengin ha-kan. Türklerin, Çin'de hüküm süren Türk-Mo ol hükümdarlarına verdik-leri ad.

ALYA: (Ar.) Er. 1. Yüksek yer, yük-seklik. 2. Gök, sema.

AMANULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın ba ı laması. Allah'ın koruması.

AM D: (Ar.) Er. 1. Çok hasta. 2. Ak hastası. 3. Balıca nokta. 4. Önder, ef, komutan. 5. Diyarbakır'ın eski adı. Ortaçağ'da İslam Türk devletlerinde kullanılan bazı unvanlar ve memuriyet isimleri.

AM L: (Ar.) Er. 1. Fail, yapan, ilenilen. 2. İslam devletlerinde zekat, vergi tahsildarı veya valiler ve devlet memurları.

AM NE: (Ar.) Ka. - Gönül emni, kalbinde korku olmayan. - Peygamber'in (s.a.s) annesinin adı. (bkz. Emine).

AM R: (Ar.) Er. 1. Memur eden, emlendiren. 2. Emir olunmuş. 3. Devlete ait. 4. Kendisine bağlı görevliler bulunan. Amir b. Abdullah b. Mes'ud: Tabiiendir. İslam fıkıh bilgisi.

AM RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Amir).

AMMAR (Ar.) Er. 1. Memur eden. 2. Bayındır. (bkz. Amir). - Ammar b. Yasir. Sahabeden. İlk müslüman olanlardandır. Çok iyi kence gördü. Habeşistan'a hicret etti. Annesi ilk İslam ehidisi Sümeyye (r. anha)'dır.

AMR: (Ar.) Er. - Uzun yaşama, uzun ömürlü olmak. Amr b. Madikerib: 631'de Medine'ye gitti ve müslüman oldu. Çok yaşayınca bile iyi savadı.

AMRE: (Ar.) Ka. - (bkz. Amr).

AMUZ: (Fars.) Er. - Bilen, öğrenen, öğrenen.

ANBER: (Ar.) Ka. 1. Adalı balının balırsaklarında toplanan yumurtak, yaprak ve misk gibi kokan, küllendirginde madde. 2. Güzel koku. 3. Güzellerin saçı.

ANDAK: (Tür.) Er. - Hemen, o anda. - Erkek ve kız adı olarak kullanılır.

ANGIN: (Tür.) Er. 1. Tanınmış, ünlü, namlı. 2. Bayındır.

ANI: (Tür.) - Yaşam olaylarından belleğin sakladığı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ANIL: (Tür.) Ka. 1. Anılmak eylemi. 2. Meşhur, ünlü. 3. Hatırlanan.

AN F: (Ar.) Er. 1. Sert, iddetli. 2. Hain. 3. Geçmişte, pek yakında, burunun ucu denecek kadar yakından geçecek. 4. Biraz önce, belirtilen, bahsedilen.

AN FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Anif).

ARAF: (Ar.) Er. 1. Cennet ile cehennem arasındaki yer. 2. Sert, tepe. 3. Adetler, usuller. Arafat: Mekke'nin yakınında bulunup hacıların arefe gününde durdukları yerdir. Bu durum hacın rükünlerindedir.

ARAL: (Tür.) - Birbirine yakın adalar topluluğu. Orta Asya'da bir göl.

ARAM: (Fars.) Ka. 1. Dinlenme, sükkun, karar. 2. Rahat, huzur, istirahat. 3. Oturma, emlenme, ikamet etme.

ARAMCAN: (Fars.) Ka. -1. Gönül rahatlığı. 2. Sevgili, sevilen güzel.

ARAMD L: (Fars.) Er. 1. gönül rahatlığı. 2. Sevilen güzel. 3. Yer mekan.

ARCA: (Ar.) Ka. -1. Temiz, namuslu. 2. Aksak, topal.

ARDA: (Tür.) Er. 1. Eskiden bazı çağların elde tuttukları uzun demek. 2. Aret için dikilen demek. - 3. Çıkırcık kalemi. 4. Sonra gelen.

ARDALI: (Tür.) Er. - (bkz. Arsal).

ARDAN: (Tür.) Er. - (bkz. Arsal).

AREF: (Ar.) Er. 1. Pek maruf, çok bilinen. 2. Arif, anlayışlı ve bilgili.

AREFE: (Ar.) Ka. 1. Arife, dini bayramlardan bir evvelki gün. 2. Bir önceki gün.

AREL: (Tür.) Er. - Temiz, dürüst kimse.

ARGU: (Tür.) Er. 1. ki da arası, uçurum. 2. Orta Asya'da Issık gölü çevresinde Çu ve Tala havzalarında yaşamı Kırgızların en büyük boyu. Argu Türkleri.

ARGUN: (Tür.) Er. 1. Zayıf, güçsüz, dü kün, dermansız, zebun. 2. Yanyana iki kamı düdü ünden veya kartal kemi inden yapılmı kaval. - Argun: İhanlı hükümdarı. Abaka Han'ın o -lu.

ARGÜN: (Tür.) Er. - Temiz, aydınlık gün.

ARGUN AH: (Tür.) Er - (bkz. Argun). Argun ah. (Nizameddin) Ana-dolu Selçuklu Sultanı Kılıç Aslan II'nın o lu. Babası ülkeyi o llan ara-sında pay edince, hissesine Amasya dü mü tü.

ARHAN: (Tür.) Er. - Üstün nitelikli, gururlu bakan.

ARICAN: (Tür.) Er. - Temiz, do ru kimse.

ARIÇ: (Tür.) Er. - Barı , asayı .

ARIER: (Tür.) Er. - Çalı kan kimse.

AR F: (Ar.) Er. 1. Me hur, çok tanın-mı , mütearif. 2. Bilgi sahibi. Bilen, bilgili, irfan sahibi. 3. Sıbyan mektebi hocası veya kalfası.

AR FE: (Ar.) Ka. - Bilgi ve irfan sa-hibi kadın. Uyanık, ince ruhlu, latif.

ARIHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Arhan).

ARIKAL: (Tür.) Er. - Temiz, do ru, dürüst kal.

ARIKAN: (Tür.) Er. - Temiz soy.

ARIKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Arhan)

ARIN: (Tür.) Er. 1. Temiz, arı, saf. 2. Alın. 3. Yüz, cephe. Da ların, tepele-rin yüzü.

ARINÇ: (Tür.) Er. 1. Temiz, saf, arı. 2. Barı .

ARISAL: (Tür.) Er. - An gibi çalı -kan kimse.

ARISAN: (Tür.) Er. - Temiz, do ru tanınmı kimse.

ARISOY: (Tür.) Er. - (bkz. Arısan).

ARITAN: (Tür.) Er. - Temizleyen, arı duruma getiren.

ARKAN: (Ar.) Er. 1. Temiz, ari kan-dan gelen. 2. Üstün galip. Arkan (Seyfi) Türk mimar (1903-1966).

ARKIN: (Tür.) Er. - Yava , a ır, sa-kin, gelecek yıl.

ARKUT: (Tür.) Er. - Temiz, u urlu, kutlu.

ARMA AN: (Fars.) 1. Hediye, pe -ke , tuhfe, bergüzer. 2. Birinin gördü- ü i e veya ba arısına kar ılık olarak verilen ey, mükafat.3. Bir ilim ada-mını tanıtmak veya çalı malarından ötürü mükafatlandırmak maksadıyla adına çıkarılan ilmi eser. (Köprülü Arma anı). - Erkek ve kadın adı ola-rak kullanılır.

ARMAN: (Fars.) Er. 1. Hasret, özle-me. 2. Zahmet, sıkıntı. 3. Teessüf. 4. Pi manlık.

ARM NE: (br.) Ka. - branice isim. (bkz. Emine).

ARRAF: (Ar.) Er. 1 Falcı, kahin. Müneccim. 2. Hekim. 3. Göçebe Arap a iretlerinin örfe vakıf umumi bilgile-ri.

ARRAFE: (Ar.) Ka. - (bkz. Arraf).

ARSAL: (Tür.) Er. - Temiz huylu, namuslu.

ARSEBÜK: (.) Er. - 1. Temiz ruhlu ve çabuk. 2. Toy. 3. Namus konusun-da titiz.

ARSLAN: (Tür.) Er. 1. Kuvvet ve saldırganlı ıyla tanınan hayvan, esed, ir. 2. Cesur adam, bahadır. 3. Bir çe- it çiçek. Arslan Argun: Alpaslan'ın o lu (1097).

ARSLANG RAY: (Tür.) Er. Cesur, korkusuz han. Arslan Giray: Kırım hanı (1702-1767).

ARSLAN AH: (Tür.) Er. - Arslan gibi cesur ve yi it ah, kral. Cesur ko-mutan. Arslan ah: Kirman Selçuklu hükümdarı (I 145). ,

ARTAN: (Tür.) Er. 1. Yarar, fayda. 2. Üstünlük, meziyet, nitelik.

ARTUÇ: (Tür.) Er. - Ucu sivri de-mirle donanmı mızrak.

ARTUK: (Tür.) Er. - Selçuklu Emiri. (XI. yy.). Selçukluların ünlü hakanı Alpaslan'ın emrinde Malazgirt sava ı-na katıldı.

ARÜSEK: (Fars.) Ka. 1. Gelin, kü-çük gelin. 2. Bebek gibi güzel kız. 3. lemecilikte kullanılan ye il parlak sedef. 4. Ate böce i. 5. Küçük bir mancınk çe idi.

ARZIK: (Tür.) Er. - Dindar, sofu.

ARZU: (Ar.) Ka. 1. stek, bah i . 2. Emel, heves, meyl. 3. Özlemek, mü -tak olmak. "Arzum" olarak da kulla-nılır. Me hur halk hikayelerinde Kamber'in sevgilisi.

ARZUMAN: (Ar.) Ka. - (bkz. Arzu).

AS: (Ar.) Er. 1. Mersin a acı. 2. (Fars.) De irmen.

ASAF: (Ar.) Er. 1. Vezir. 2. Erdem, ileri görü lülük, yönetimde ba arı. Hz. Süleyman'ın ünlü veziri. Süley-man (a.s.)'ın en çok güvendi i ki iydi. Neml suresinde anlatılanlar Asaf üze-rine yorumlandı. Daha sonra padi a-hın vezirlerine Asaf unvanı verildi.

ASAL: (Tür.) Er. - Ba lıca, esaslı, te-mel.

ASALET: (Ar.) Er. - Soy temizli i, soyluluk.

ASENA: (Tür.) Er. - Kurt.

ASFA: (Ar.) Er. - Çok saf, en temiz, halis.

ASGAR: (Ar.) - En küçük, daha kü-çük. - Erkek ve kadın adı olarak kul-lanılır.

ASHAB: (Ar.) Er. 1. Sahib'in ço u-lu. 2. Hz. Muhammed (s.a.s)'i görüp ona tabi olan ki iler. İnsanlık aleminin en seçkin simaları ve örnek nesli-dirler. Haklarında varid olan naslarla korunmuşlar, Allah'ın yardımını mü ahade etmişler ve büyük peygamberin ö retilerini harfiyen ya mışlar-dır. Ashab-ı Kiram: Yüce sahabeler.

ASIF: (Ar.) Er. - Pek sert, pek iddet-li, iddetle esen.

ASIFE: (Ar.) Ka. - iddetle esen rüz-gar. Kur'an'da Yunus 22, İbrahim 18 ve En'am suresi 81. ayetlerde geçer.

ASL: (Ar.) Er. 1. Sallam. 2. Yüce kökle mi , yüksek duygularla hareket eden. 3. Kendi kendine hareket eden. 4. Soyu, sopsu belli. Necip.

ASIM: (Ar.) Er. 1. Yasak, yanına yaklaşılamayan. 2. Günahdan, haram-dan çekinen. 3. İffetli, afif, ismetli, perhizkar. Asım b. Umeyr: (749). Sallam komutanlarından. Maveraünnehir fethine katıldı ve yitilmişlerle iyle ünsaldı.

ASIMA: (Ar.) Ka. - (bkz. Asım).

ASME: (Fars.) Er. - Akılsız, beyinsiz, aklı kın, sersem. - isim olarak kul-lanılmaz.

ASYE: (Ar.) Ka. 1. Sütun, direk, kolon. 2. Mersingiller, mersin ağacı türünden ağaçlar. 3. İyşyan eden, itaatsiz, baş kaldıran, serkeş, bağı. 4. Allah'ın emirlerini yerine getirmeyen, günahkar. 5. Haydut, şakiki. -Bu isim Rasulullah tarafından yasaklanmıştır. çerdik anlam salami anlayışa terstir.

ÂSYE: (Ar.) Ka. - 1. Kederli üzüntülü. Musa (a.s.)'ı daha bebekken Nil'den kurtarıp sarayda büyüten ve sonra onun peygamberliğine iman eden kadın. Kur'an'da Fir'avun'un karısı oldu ğu belirtilmiştir. Fakat ismi zikredilmemiştir. - (bkz. Kasas: 9; Tahrim: 11). Firavun'a karşı gelerek müslüman olmuştur. Tahrim suresinde mü'mine bir kadının en son nokta-da yapması gerekenlere örnek olarak gösterilen hanım.

ASKER: (Ar.) Er. 1. Ordu, ordu örgülüyle ilgili. Vazife yapan. 2. Ülke savunmasında istihdam edilmek üzere e itilip donatılan kimse. 3. Rütbesiz asker, er.

ASKERİ: (Ar.) Er. - Orduya mensup. Orduyla alakalı. Askeri (Ebu Ahmed el-Hasan b. Abdullah el): Zamanının ünlü alimlerdendir (903-993). Ebu Davud esSicistani'nin talebesiydi.

ASLI: (Ar.) Ka. 1. Asıl, tek, dip, kü-tük, temel, esas, kaide, kural, hakikat. 2. Soy, sopsu, nesep. 3. Bir şeyin belli başlı kısmı, başlangıç, baş yer, sıhhat. 4. Hakiki, esaslı, halis, safi. 5. Esasen, zaten, başlıca, en ziyade, hakikaten.

ASLIHAN: (a.t.i.) Ka. - Aslı ve Han kelimelerinden türetilmiş birle ik isimdir. Kerem ile Aslı hikayesinin kadın kahramanıdır. Güzelliğinin yanısında saçlarının uzunluğu ve gürlüğünden bahsedilir.

ASR: (Ar.) Er. - Zamana uygun, çağdaş.

ASUDE: (Fars.) Ka. 1. Rahatlamış, sükuna ermiş, keder ve sıkıntıdan uzak, müsterih. 2. Sakin, sessiz.

ASUMAN: (Fars.). - Gök, sema, felek. Asuman ile Zeycan hikayesinin erkek kahramanı. Do ğu Anadolu'da yaygın olarak anlatılır. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ASUTAY: (Tür.) Er. - Hırçın tay.

ASYA: (Tür.) Ka. - Dünyadaki kıtaların en büyüğü.

A İK: (Tür.) Er. 1. Bir ba kasını a k-la seven. 2. Dalgın, unutkan. 3. Ta-savvufta Allah'a muhabbet duyan ki i. A ık Çelebi (1520-1572) Osmanlı a-ir ve yazarlardan.

A R: (Ar.) Er. 1. Ondabir, onuncu. 2. Samimi dost ve arkada . 3. Koca. 4. A ar toplayan. 5. Kur'an-ı Kerim'den 10 ayetlik bir bölümü okuma. A ir Efendi (Mustafa). Osmanlı ey-hülislamı (1728-1804).Bursa, Mekke ve stanbul kadılıklarında bulundu. 1758-1800'de eyhülislamlık görevi-ni ifa etli.

A KIN: (Tür.) 1. Geçkin, a mı olan. 2. Ölçüyü kaçırın, co kun. 3. Fazla. 4. Sonra. 5. Benzerlerinden da-ha üstün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

A KINAY: (Tür.) Ka. - (bkz. A kın).

A KINER: (Tür.) Er. - (bkz. A kın).

ATA: (Tür.) Er. 1. Baba. 2. Soyun geçmi te ya amı ferdi. 3. Vermiş , vermiş . Ba ı lama, ihsan. 4. Yesevi ta-rikatında mür id. Ata b. Ebi Rabah: Fıkıh alimi (Mekke 733). Ebu Meysere b. Ebu Hüseyin el-Fikri'nin azatlı kölesiydi. Birçok hadis rivayet etmiş tir.

ATABEK: (Tür.) Er. 1. Selçuklu devletinde ehzadelerin terbiyesiyle vazifeli ahıs. 2. Lala. Devlet idare-sinde yetki ta ıyan naip.

ATABEY: (Tür.) Er. - Devlet yönetiminde bir san. Lala.

ATACAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATAÇ: (Tür.) Er. - Atalardan gelen, atalarla ilgili olan.

ATAERG N: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATAHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATAKAN: (Tür.) Er. -1. Dü ünme-sizin her i e sokulan adam. 2. leri atı-ılan.

ATALAY: (Tür.) Er. - (bkz. "Ata"). Ünü, namı, öhretli. Atalay Mah-mut, Türk güre çisi. Balkan, Avrupa, Dünya ve Meksika Olimpiyatları ampionu oldu (1968).

ATAMAN: (Tür.) Er. - (bkz. "Ata"). 1. Ata ki i, ba kan, önder. 2. Don ka-zaklarının önderlerine verilen ad.

ATANER: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATASAGUN: (Tür.) - Eski Türkler-de hekimlere verilen isim.

ATASAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATASEVEN: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATASOY: (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATATU : (Tür.) Er. - (bkz. Ata).

ATAULLAH: (Ar.) Er. - Birle ik isim. - Allah'ın ba ı ladı ı, hediye et-ti i, ihsanı, lütfü. Ataullah Efendi. (Arapzade). Osmanlı eyhülislamı (1719-1785) am, Mekke, stanbul kadılıklarında bulundu.

ATAY: (Tür.) Er. - Bilinen, tanınmış .

ATIF: (Ar.) Er. 1. Çevirme, meylet-tirme, imale. 2. Yükletme, birinin i i veya sözü oldu unu iddia etme, hami, isnad. 3. Yüzünü çeviren, meyleden, mail, müteveccih. 4.Merhamet sahibi, efkatli, acıyan. 5.

Be enen. Atıf Efendi (Mehmet Kuyucaklı. (- st. 1847). Osmanlı matematik bilgini. am ve stanbul kadılıklarında bulun-du.

ATIFA: (Ar.) Ka. - (bkz. Atıf).

ATIFET: (Ar.) Ka. 1. Birine iyi niyet ve sevgi ile yönelme, teveccüh, meyi. 2. Kar ılık beklemeden gösterilen sevgi, ihsan.

AT K: (Ar.) Er. 1. Sırtın üst kısmı. 2. Berrak, saf, karı mamı , kıymetli. 3. Eski, kadim, kühen, dirin. 4. Azatlı, hür. 5. Güzel genç kız. 6. Çok hare-ketli, çevik, hızlı hareket eden. 7. Asil. 8. Hz. Ebubekir'in lakabı. Pey-gamber (s.a.s)'in "Sen ate ten kurtul-mu kimsesin" müjdesine kavu mu olmasından ötürü bu lakapla anıldı ı söylenir.

AT KE: (Ar.) Ka. - (bkz. Atik). Atike: Kurey kabilesinden Zeyd b. Amr'ın kızıdır. Hicretten önce slamiyeti kabul etmi tir. Medine'ye hicret edenler arasındadır. Hz. Ebubekir'in o lu ile evlenmi tir. Abdullah, Taif te ehid olunca Hz. Ömer'le O ehid edi-lince Zübeyr b. el-Avvam ile, o da e-hid edilince Hz. Hüseyin ile evlendi. Ve Hz. Hüseyin de ehid olunca ehid zevcesi olarak anıldı.

ATIL: (Tür.) Er. - Giri ken ol, ilerle-mek için çaba göster.

ATILAY: (Tür.) Er. 1. Ünlü, namlı, öhretli. 2. Atilla'dan sonra tahta geçen ünlü hükümdar.

ATILGAN: (Tür.) Er. 1. Kar ısına çıkabilecek engellerden ve tehlikeler-den korkmadan her zaman ileriye atı-lan. 2. Kar ı çıkan, çekinmesi olma-yan, cüretkar. 3. Hevesli.

AT LLA: (Tür.) Er. 1. Büyük, ünlü. 2. Babacık. 3. Sava çı, fatih. 4. Hun Türklerinin büyük imparatoru (400-453).

AT YE: (Ar.) Ka. 1. Ba ı , bah i , ihsan. Hediye. 2. Gelecek, istikbal.

ATKIN: (Tür.) Er. - Atılmı . Kuma dokumada kullanılan tabir.

ATLAN: (Tür.) Er. - Ata bin.

ATLAS: (Tür.) Er. 1. Üstü ipek, altı pamuk kuma , diba. 2. Düz, havasız, tüysüz. 3. Büyük harita. 4. Atlas ok-yanusu. 5. Kuzey Afrika'da Fas, Ce-zayir'i geçerek Tunus Körfezi'ne ka-dar uzanan sırada lara verilen ad.

ATLIHAN: (Tür.) Er. - Ata binmi süvari. - Birle ik isim. Atlıhan: Alın-ca Hanın o lu. Tatar'ın kutsal göbek soyundan sekizinci ku ak.

ATSAN: (Ar.) Ka. - Susuz, susamı , te ne.

ATTAB: (Ar.). - Yumu ak huylu. Sertlik yanlısı olmayan. Uyumlu. Attab b. Esid. Sahabeden. Mekke valili- i yapmı tir. Rasulullah tarafından atanmı tir.

ATTAR: (Ar.) Er. 1. Güzel kokulu bitki özleri, ya lan vb. satan, güzel koku ticareti yapan kimse. 2. laç maddeleri vb. eyler satan adam. 3. Mahalle aralarında bazı baharatlar ile i ne, iplik vb. satan dükkan sahibi. Attar: Me hur ranlı air.

ATUF: (Ar.) Er. - Birine sevgisi olan, sevgi duyan. Allah'a kar ı sevgi du-yan.

ATUFET: (Ar.) Ka. - efkate, merha-met.

ATYEB: (Ar.) Ka. - Çok güzel, pek güzel.

AVCI: (Tür.) Er. 1. Avlanan, av spo-ru yapan ki i. 2. Bir eyi elde etmeye u ra an. 3. Osmanlı sarayında ikariler diye adlandırılan askeri grup.

AVF : (Ar.) Er. Arap dü ünür (Bas-ra- ?) hvanu's-Safa denilen slam felsefe akımının kurucularından biri.

AVN : (Ar.) Er. 1. Yardımla ilgili, yardıma ait. 2. Fatih Sultan Mehmed'in iirde kullandı ı mahlas.

AVN YE: (Ar.) Ka. 1. Yeniçeriler ta-rafından ve daha sonra Sultan Mecid ve Sultan Aziz zamanlarında giyilen bir çe it ya murluk. 2. Yardım etmi . Yardımla ilgili.

AVNULLAH: (Ar.) Er. Allah'ın yar-dımı. - Birle ik isim.

AV AR: (Tür.) Ka. - O uzların önemli bir kolu. Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulması ve yakındo unun Türkle mesinde büyük rol oyna-mı lardır.

AVVAD: (Ar.) Er. - Ud çalan, uççu. Avvad (Tevfik Yusuf): Lübnanlı yazar, gazeteci. Diplomat.

AY: (Tür.) Er. 1. Yılın on iki bölü-münden biri. 2. Dört hafta, 29-30, 31 günden olu an zaman dilimi. 3. Kut-sal kitapta adı geçen kent. Kudüs'ün kuzeyi. 4. Dünyanın uydusu. Ay: Mı-sır kralı. Amarnada memurdu. Genç kral Tutank Hamon'un danı manı oldu. Daha sonra o ölünce dul karısıyla evlenip tahta çıktı (.Ö. 1320).

AYABA: (Tür.) Er. - Muhammed Tapar'ın o lu. Büyük Selçuklu Sultanı Sancar'ı O uzların elinden tutsaklık-tan kurtarıp tahtına oturttu. Selçuklu-ları istila etmek isteyen Harizm ah-lan uzun süre engelledi.

AYALP: (Tür.) Er. - Ay kadar parlak ve güzel, yi it.

AYANA: (Tür.) Er.-Saygı.

AYANFER: (Ar.) Ka. - Gözün ı ı ı, nuru.

AYANO LU: (Ar.) Er. - Ayan: Açık, belirli. Ayan'ın o lu.

AYAS: (Ar.) 1. Dolunay, mehtap. 2. skenderun Körfczi'nin batı kıyısında Ceyhan nehrinin a zının vücuda ge-tirdi i Yumurtalık limanı veya Aya koyunun kuzeydo u kenarında, Ada-na ilinin Yumurtalık ilçesinin idare merkezidir. Aya Pa a: Osmanlı sad-razamlarından birinin adı.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYASUN: (Tür.) Ka. - (bkz. Aysun).

AYAYDIN: (Tür.) Er. - Ay ı ı ı, ay-dınlı ı.

AYAZ: (Tür.) Er. - So uk ve Durgun hava. Dondurucu so uk. Ayaz: Selçuklu emin (Öl. 1105).

AYBAR: (Tür.) Er. 1. Gösteri li, hey-betli, görkemli. 2. Korku veren.

AYBEG: (Tür.) Er. -Ay gibi temiz ve aydın yönetici, ileri gelen, bey. Abeg Kutbeddin (Öl. 1210): Delhi Memlükler Devleti'nin kurucusu. slam'ın Ortaasya'da yayılmasında bü-yük ba arılar gösteren, Gazne sultanı Muiziddin'le birlikte sava ıp onun ölümüyle Delhi sultanlı na gelen ün-lü komutan.

AYBEK: (Fars.) - Put, sanem. - sim olarak kullanılmaz.

AYBEN: (Tür.) Ka. - Ay benizli.

AYBER: (Tür.) - Ay meyvası. - Er-kek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYBERK: (Tür.) Er. 1. Sa lam ay, sa lam ki ilik. 2. im ek, ay'ın im- ek gibi parlaklı ı. 3. Yaprak, ay yap-ra ı.

AYB GE: (Tür.) - Büyük ay, dolu-nay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYB KE: (Tür.) Ka. - (bkz. Ayben).

AYB KEN: (Tür.) Ka. - Eski Türk hükümdarlarından birinin hanımının ismi.

AYCA: (Tür.) Ka. - Ay gibi güzel, ı ıklı, parlak.

AYÇAN: (Tür.) Ka. - Ay gibi parlak güzel ve sevimli.

AYC HAN: (a.f.i.) - Cihanı aydınla-tan ı ık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYÇA: (Tür.) Ka. 1. Ayın yeni do -du u günlerdeki ekli, yeni ay, hilal. 2. Cami kubbelerine ve minare külah-larına konulan hilal ekindeki süs. 3. Ay kadar güzel, aydınlık.

AYÇET N: (Tür.) Er. - Zor, güç ay.

AYÇIL: (Tür.) Ka. 1. I ık saçan, sü-rekli parlaklık veren ay. 2. Ay gibi.

AYDAN: (Tür.) Ka. - Ay'a dahil olan. Ay gibi.

AYDANUR: (Tür.) Ka. - Ay'ın ı ı ı, aydan yayılan ı ık.

AYDEM R: (Tür.) Er. - Marangozla-rın kullandı ı kavisli bir keser çe idi.

AYDERUS : (Ar.) Er. - Güney Ara-bistan'ın eski ve tanınmı bir dervi ailesinden olup (1722-1778) yılları arasında ya amı , Hindistan, Mısır, Taif, Suriye ve stanbul'a ziyaretler yaptı.

AYD LEK: (Tür.) Ka. - Ay ve dilek isimlerinden olu mu birle ik isim. -Ay'a ait arzu, istek.

AYDIN: (Tür.) 1. Aylı gece, mukmin. 2. Aydınlık, ı ıklı, parlak, ru en, ziyadar, münevver. 3. Açık, belli, or-tada, vazıh, a ıkar, bahir. 4. Kutlu, u urlu, mübarek, mesut. 5. Okumu , kültürlü ileri fikirli, münevver. Kılıçarslanın hanımının ismidir. Erkek ve kadın ismi olarak kullanılır.

AYDINALP: (Tür.) Er. - Münevver, bilgili, yi it, kahraman ki i. Konya Selçuklular'ndan ünlü bir komutan.

AYDINAY: (Tür.) Ka. - (bkz. Ay-dın).

AYD NÇ: (Tür.) Er. - Cesur, aydın.

AYDINER: (Tür.) Er. - (bkz. Aydın).

AYDINTAN: (Tür.) Er. - afak vak-ti.

AYDINTU : (Tür.) Er. - (bkz. Ay-dın).

AYDO DU: (Tür.) Ka. - Do makta olan ay. Ay do du Bey. Ertu rul Gazi'nin o lu veya torunu (1302).

AYDOLUN: (Tür.) Er. - Dolunay, mehtap.

AYETULLAH: (Ar.) Er. 1. Allah'ın ayetleri. 2. Özellikle ii mollalarının kullandı ı isimlerdendir. Allah'ın göndermi oldu u yasalar ve emirler. 3. Mucizeler, hikmetler. 4. z, ni an.

AYFER: (t.f.i.) Ka. 1. Ayyüzlü, ay gibi güzel, parlak ı ık saçan. 2. an, ha met sahibi.

AYGEN: (Tür.) Ka. 1. Dost, arkada . 2. Sevgili, yar. 3. Temiz yaratılı tı.

AYGUT: (Tür.) Er. - Kar ılık, mükafat.

AYGUTALP: (Tür.) Er. - (bkz. AYGUT). AYGUTALP: (XIV. yy.) Türk ko-mutan. Osman Gazi'nin silah arkada- 1. İlk Türk denizcisi mralı fatihi Ka-ra Ali'nin babası. Yıldırım Bayezid'le birlikte Timur'a esir dü en Timurta Pa a'nın dedesi.

AYGÜL: (Tür.) Ka. - Ay'ın gülü.

AYGÜN: (Tür.) Ka. - Gösteri li, ay ve güne kadar güzel anlamında.

AYHAN: (Tür.) Er. - Ay sahibi, ay hakimi. O uz Ka an Destanı'na göre, O uz'un altı o lundan biri. Efsanede bahsedilen, O uz'un ı ıktan do an ka-rısından olan 3 o lundan biri. Ay-han'ın 4 o lu 24 O uz boyunun 4'ünü olu turur. Bunlar Bozoklu soyudur.

AYHATUN: (Tür.) Ka. - Ay yüzlü kadın. Ay ve hatun kelimelerinden birle ik isim.

AY LK N: (Tür.) Ka. - İlk çocuklara takılan isim.

AYKAÇ: (Tür.) Er. 1. Söyleyen, ko-nu an. 2. Akıl veren. 3. Ozan, air.

AYKAN: (Tür.) Er. - Soylu, asil, te-miz ki i.

AYKE: (Ar.) Ka. - Sık koruluk.

AYKUT: (Tür.) Er. 1. Kutlu, u urlu ay. 2. Kar ılık, mükafat.

AYKUTALP: (Tür.) Er. - Mükafat veren kahraman, iyi kar ılık veren ba-hadır.

AYLA: (Tür.) Ka. - Ay'ın ve güne in etrafında bazı zamanlarda görülen halka, ayla. Beyaz ık. (bkz. Hale).

AYL N: (Tür.) Ka. - Ay'a ait.

AYMAN: (Tür.) Er. - Ay gibi güzel, ı ıklı kimse.

AYMETE: (Tür.) Er. - (bkz. Mete).

AYMUTLU: (Tür.) Er. - (bkz Mut-lu).

AYNAMELEK: (t.a.i.) Ka. - Melek gibi, melek görünü lü kadın.

AYND LGE: (a.t.i.) - Pınar, su, kaynak. - Antakya-Halep arasında, Suriye sınırına çok yakın bir yerde bulunan kaynak su. Tarihte bu kaynak dolayısıyla önemli yerle im bölgesi olmu tur. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYN : (Ar.) Er. 1. Ayn'a ait. 2. Pınar, kaynak, göz. 3. Kar ılı ı mal olarak ödenmi . el-Ayni, (1360-1451) yılları arasında ya amı slâm âlimi.

AYNIHAYAT: (Ar.) Ka. - Hayatın gözü, hayat pınarı.

AYN EMS: (Ar.) 1. Güne kayna ı. 2. Mısır'da bir kasaba. 3. Bir cins de- erli ta . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYNUR: (t.a.i.) Ka. - Ay ı ı ı.

AYNÜDDEVLE: (Ar.) Er. - 1. Dev-letin gözü. 2. Devletin kayna ı. Aynüddeve (Öl. 1152). Dani mendli hükümdar. Melik ah'ın o lu.

AYPARE: (f.t.b.i.) Ka. - Ay parçası.

AYPER : (t.f.i.) Ka. - Ay yüzlü güzel, dilber.

AYRAL: (Tür.) - Benzerlerinden farklı olan, kendine özgü, de i ik. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYSAL: (Tür.) - Ay gibi, ay'a ben-zeyen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYSAN: (Tür.) - Ay gibi, ay yüzlü. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYSEL: (Tür.) Ka. 1. Bol ı ık saçan, ay. 2. Ay'ın en parlak zamanında do- an.

AYSEMA: (t.a..i.) Ka. - Ay gözlü.

AYSEN: (Tür.) Ka. - Ay gibi güzel. Parlak ve nurlu.

AYSEV: (Tür.) - Ay gibi sevgili. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AYSEVEN: (Tür.) Ka. - (bkz. Aysev).

AYSU: (Tür.) Ka. - Su gibi berrak ay.

AYSUDA: (Tür.) Ka. - Suya yansı-yan ay.

AYSUN: (Tür.) Ka. - Ay gibi ı ıltılı ve güzelsin anlamında.

AYSUNA: (Tür.) Ka. - (bkz. Aysu).

AYSUNAY: (Tür.) Ka. - (bkz. Aysu).

AYSUNGUR: (Tür.) Er. - (bkz. Sun-gur).

AY AN: (Tür.) - Ay gibi anlı, gör-kemli, parlak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AY E: (Ar.) Ka. - Ya ayan. Rahat ya ayan. (Geni bilgi için bkz. Ai e).

AY EN: (Tür.) Ka. - Ne eli ay, gülen ay.

AY ENUR: (Ar.) Ka. - Nurlu, ı ıltılı hayat.

AY IL: (Tür.) Ka. - Ay gibi ı ıl ı ıl. - Ay ve ıl kelimelerinden birle ik isim.

AY N: (Tür.) Ka. - (bkz. Ay ıl).

AY R N: (Tür.) Ka. - Sevimli ay, ay gibi sevimli. irin.

AY ULE: (t.a.i.) Ka. 1. Ay kıvılcımı. 2. Ay ı ı ı.

AYTAÇ: (Tür.) Er. - Ba a takılan ay ekinde taç.

AYTEK: (Tür.) Er. - Ay gibi (Eski Türkçede tek/teg olarak kullanılmı -tır).

AYTEK N: (Tür.) Er. - Ay ehzade-si, ay prensi.

AYTEN: (Tür.) Ka. 1. Ay yüzlü. 2. Teni beyaz ve parlak olan. 3. Güzel vücutlu.

AYT G N: (Tür.) Er. - (bkz. Tigin).

AYTOLUN: (Tür.) Er. 1. Dolunay. 2. Ay'ın ondördü gibi güzel.

AYTU : (Tür.) Er. 1. Mızra ın ucu-na yapılmı ayın üstüne yapılan tüy. 2. Tu , tüy, fars gibi.

AYTUNA: (Tür.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır, (bkz. Tuna).

AYTUNCA: (Tür.) - (bkz. Tunca).

AYTÜL: (Tür.) Ka. - Ay ve tül keli-melerinden olu an birle ik isimler-den. - Son zamanlarda yapılmı , uy-durma bir isimdir.

AYTÜN: (Tür.) Er. - Ay ve gece.

AYVAZ: (Ar.) Er. 1. Arapça ivaz ke-limesinin bozulmu ekli. 2. Eskiden kibar konaklarda yemek servisi yapan ve sokak i lerinde kullanılan Vanlı Ermenilere verilen ad. Ermeni u ak. 3. Karagöz perdesinin belli ba lı tip-lerinden biri. 4. Köro lu destanında bir kahraman.

AYYÜKSEL: (Tür.) Ka. - Yükselen ay.

AYZER: (l.a.i.) 1. Altın renginde ay. 2. Ay'ın altın rengini aldı ı an. - Er-kek ve kadın adı olarak kullanılır.

AZAD: (Fars.) Er. 1. Hür, serbest. 2. Kimseye ba ımlı olmayan. 3. Kurtul-mu . 4. Müberra. 5. Zarif, nazik. -Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

AZADE: (Fars.) Ka. - (bkz. Azad).

AZAM: (Ar.) Er. - En büyük, daha büyük, ulu. mam-ı Azam Ebu Hanife: Hanefi mezhebinin kurucusu. Bü-yük alim ve müctehid.

AZAMEDD N: (Ar.) Er. - Dinin ulu-lu u, emaneti. - Türk dil kuralı açısın-dan "d/t" olarak kullanılır.

AZAMET: (Ar.) Er. - Büyüklük, ulu-luk.

AZER: (Fars.- br.) Er. - Ate . bra-him (a.s.)'in babası oldu u söylenir.

AZ M: (Ar.) Er. 1. Büyük, ulu, ce-sim, iri, muhte em. 2. Kuvvetli, id-detli, derecesi yüksek. 3. Ehemmiyet-li, mühim, müthi .

AZ ME: (Ar.) Ka. 1. Kesin kararlılık, niyet, sebat. 2. Cin, yılan ve benzeri eylerin errinden kurtulmak için okunan dua. 3. Büyük i , büyük gü-nah, büyük bela.

AZ MET: (Ar.) Ka. 1. Kuvvetli bir iradeye dayanan karar, yemin anlamı-na gelmektedir. 2. Herhangi bir ko-laylı a ba vurmaksızın bütün güçlüklerin irade gücüyle yenilerek yapılma-sı gerekli olan dini vecibeler.

AZ Z: (Ar.) Er. 1. Muhterem, sayın. 2. Sevgili. 3. Veli, evliya, ermi . 4. Az bulunur. 5. Allah'ın izzetli kıldı ı , mü'min. - Aziz (madettin Abulfeth Osman el-Aziz): Selahaddin Eyyubi-'nin II. o lu. Karde i el-Efdal, Melik iken kendisi am'ı terkederek Mısır Eyyubileri hükümdarlı ını ilan etti. Fakat daha sonra karde iyle barı tı.

AZ ZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Aziz).

AZ Z : (Ar.) Er. - Aziz'e ait. - XVI. yy.'da ya amı Türk airi. "Yedikuleli Azizi' lakabıyla tanınır. Asıl adı Mus-tafa'dır.

AZM : (Ar.) 1. Kasıt, niyetlilik ka-rar. 2. Kemikli. 3. Güçlü, kuvvetli. Azmi Pir Mehmet (-1583): ehzade Mehmed'in ve III. Mehmed'in hocası-ını yapmı tır.

AZM D L: (a.f.i.) Ka. - Gönül yüceli i.

AZM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Azmi).

AZMUN: (Fars.) Er. - Deneme, sına-ma, tecrübe.

AZRA: (Ar.) Ka. 1. Bakire, kızo lan kız. 2. Ayak de memi kum. 3. Delinmemi inci. 4. Hz. Meryem'e verilen adlardan. 5. Medine ehrinin adların-dan biri. 6. Masal kahramanı "Vamık"ın sevgilisi.

AZRAF: (Ar.) Er. 1. Zarif. 2. Pek in-ce, pek nazik. 3. Çok zeki.

AZREF: (Ar.) 1. Çok zarif, en zarif. 2. Çok zeki. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AZZAM: (Ar.) Er. - En büyük, en ulu. Abdullah Azzam: Afganistan slâmî hareketinin siyasi liderlerinden. Bir suikast sonucu ehit olmu tur.

AZZE: (Ar.) Ka. 1. Di i ceylan yav-rusu. 2. Yüce, erefli.

----- Sonu

B

BABA: (Tür.) Er. 1. Kendi dölünden çocu u olan erkek. 2. Birinci dereceden erkek akraba. 3. Koruyucu, velinimet. 4. Saygı ifadesi olarak ya lılara verilen unvan. 5. Ecdad, Ata. 6. Tekke büyü ü. 7. Zencilerde görülen saraya benzer bir hastalık. - Baba Oruç. Oruç Reis. Türk denizcisi Barbaros Hayrettin Pa a'nın lakabı.

BABÜR: (Tür.) Er. 1. Böbürlenme. 2. Hükümdar. - Babür ah. Zairettin Muhammed (1483-1530). Hindistan'daki Türk-Hint mparatorlu u'nu kuran ki i.

BADE: (Fars.) Ka. - arap, içki. sim olarak kullanılmaz.

BADEM: (Fars.) Ka. 1. Gülgillerden ülkemizin her bölgesinde yeti en a aç. 2. Bu a acın ya ve kuru yenen meyvesi.

BAD : (Fars.) Er. 1. Rüzgara veya havaya ait. 2. Geçici. Badi Ahmed (1839-1908). Türk yazar ve air.

BAD YE: (Ar.) Ka. - Çöl, kır.

BA ATUR: (Tür.) Er. - Cesur yi it.

BA DAGÜL: (Tür.) Ka. - De eri ölçülemeyen gül.

BA DA : (Tür.) Er. - Yakın arkada , dost.

BA DAT: (Ar.) Ka. - rak'ın ba ken-ti olan tarihsel kent. Ba dat Hatun: (XIV. yy.) Emir Coban'ın güzelli iyle ünlü kızı. lhanlılar devletinin son hükümdarı Ebu Said Bahadır Han ile evlenmi tir. Bahadır Han'ın ölümünden sorumlu tutularak Arpa Han tarafından öldürüldü.

BA I : (Tür.) 1. Ba ı lanan ey, ihsan. 2. Sıçrayı , atlama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BA I CAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ba ı).

BA I HAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ba ı).

BA LAM: (Tür.) 1. Cinsleri ayrı ya da birbirlerine yakın olan eyelerin bir arada ba lanmı ı, demet, deste. 2. Bir ko uttaki dörtlüklerin herbiri. 3. Herhangi bir olayda, olaylar durumlar ili kiler örgüsü ya da ba lantısı. 4. Dilbilgisinde, önce veya sonra gelen kelimeyi etkileyen belirleyen birim ya da birimler bütünü. -Erkek veya kadın adı olarak kullanılır.

BAHA: (Ar.) Er. 1. Güzellik, zariflik. 2. Parıltı. 3. Alı ma, dadanma. - Bahailik mezhebinin kurucusu.

BAHADD N: (Ar.) Er. - Dinin güzelliği. Dinin de erlisi. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

BAHADIR: (Fars.) Er. - Cesur, yi it, ba atur. Timur soyundan Hindistan'da hükümdarlık yapmı Türk lider.

BAHADIRHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Bahadır).

BAHAEDD N: (Ar.) Er. - (bkz. Bahaddin). Bahaeddin Ahmed Efendi (Bursa 1741-1794): Osmanlı dönemi tarihçilerinden. Müderrislik ve kadılık yaptı.

BAHAMRA: (Ar.) - Irak'ta bir yer. -

Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BAHAR: (Fars.) Ka. 1. Kı la yaz arasındaki mevsim. 22 Mart'la Haziran arası, ilkyaz. 2. Güzellik, güzel. 3. Sı ır gözü, papatya, sı ır papatyası, sarı papatya. 4. Put, çelipa, sanem. 5. Atılmı pamuk. 6. Ölçek. 7. Karanfil, tarçın, karabiber gibi kokulu ey.

BAHAULLAH: (Ar.)Er. - Allah katında de er ve kıymet sahibi.

BAH R: (Ar.) Er. 1. Deniz, derya. 2. Yalancı, ahmak, alık. 3. Ekin sulayıcı, sulayan. 4. Belli, besbelli, açık, apaçık. 5. I ıklı, parlak, güzel. Bahir (Abdurrahman) st. 1688-1746). Osmanlı dönemi kadılarından. air, bestekar.

BAH RA: (Ar.) Ka. 1. Kula ı yarık di i deve veya koyun. Hayvan yavru do urdu unda veya 5 yavru di i oldu u zaman hayvanın kula ı kesilerek belirtilirdi. - Kur'an-ı Kerim, bu adetleri kaldırmı tır.

BAH RE: (Ar.) Ka. 1. I ıklı, parlak, güzel. 2. Dikenli a aç. 3. Açık, apaçık. 4. Çok ko an cins deve. 5. Vapur.

BAH SE: (Ar.) Ka. - Söz eden, bahsedem.

BAH T: (Ar.) Er. - Bahtı açık anslı.

BAK YE: (Ar.) Ka. - ehvetli kadın. sim olarak kullanılmaması uygundur.

BAHRA: (Ar.) Er. - Timur devletinin güney sınırını koruyan eski bir sınır kalesi.

BAHR : (Ar.) Er. 1. Denize ait denize mensup, denizle ilgili. 2. Denizci, levent. 3. Tüyünden kürk olan, patkada denilen, gagası ka ı a benzer bir çe it deniz örde i.

BAHR YE: (Ar.) Ka. 1. Donanmaya ait (bkz. Bahri). 2. Libya çölünde vahalar grubu, Bahriye, Mısır'ın büyük vahalar grubunun en kuzeyinde olan a ırı verimli vahalardır. 3. Gönlü geni , cömert vaha gibi verimli.

BAHTEVER: (Tür.) Er. - ah Avrangzeb'in gözde kadınlarından biri.

BAHTI: (Ar.) Er. 1. Bahtla, kaderle ilgili. 2. Kimi Divan airlerinin ortak mahlası.

BAHTINUR: (Ar.) Ka. - Talihli, anslı, yazgısı parlak.

BAHT SER: (a.f.i.) Ka. - Talihli, anslı, iyi yazgılı. leri ba ından beri iyi giden.

BAHT EN: (a.f.i.) Ka. - Talihi, kaderi, kısmeti en. (bkz. kbal).

BAHT YAR: (a.f.i.) 1. Bahtlı, talihli. 2. Mesud, mutlu. Bahtiyar (Ebu Mansur) (942-978). Büveyhilerin hükümdarlarından biri.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BAKANAY: (Tür.) - Gökyüzünde duran ay, açık seçik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BAKIR: (Fars.) Er. 1. nceleyen, tetkik edip açıklayan. 2. Arslan. 3. Hz. Hüseyin'in Zeyne'l-Abidin'den torununun adı.

BAK : (Ar.) Er. 1. Allah'ın isimlerindedir. Genellikle "abd" takısı olarak kullanılır, (bkz. Abdülbaki). Kalıcı, sürekli, devamlı. Varlı ının sonu olmayan. Ölümsüz. 2. Artan, kalan, geriye kalan. 3. Korunmu . Baki: - Ünlü Türk airlerinden olup asıl adı Abdül-baki Mahmud'dur.

BAK NAZ: (Fars.) Ka. - Sürekli nazlanan, çok nazlı.

BAK YE: (Ar.) Ka. - A layan kadın. Hüzünlü kadın.

BAKYAZI: (Tür.) - Sevilen bir olaydan sonra verilen ziyafet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BALA: (Tür.) Er. 1. Çocuk yavru. 2. Yüksek, yüce, yukarı, (bkz. Ali). 3. Azat. 4. Yedek atı.

BALABAN: (Tür.) Er. 1. Çocuk bekçisi. 2. Gürbüz canlı, cüsseli, insan veya hayvan. Balaban: Gıyasu'd-Din Ulu Hanın IV. yy. ba larında Aybek tarafından ltutmu 'dan sonraki en büyük hükümdar.

BALAHATUN: (Tür.) Ka. - Üstün, asil kanlı. De erli soy mensubu. Balahatun: eyh Edebalı'nın kızı ve Osman beyin karısı.

BALAMAN: (Tür.) Er. - (bkz. Balaban).

BALAM R: (Tür.) Er. - Eski bir Türk ka anı. (IV. yy.) Alanları ve Ostrogotları yenerek batıya sürdü.

BALATEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Balaban).

BALCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Baldan).

BALDAN: (Tür.) Ka. - Bal gibi tatlı, irin, ho .

BALDEM R: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli, irin.

BALER: (Tür.) Er. - Tatlı dilli, cana yakın kimse.

BALGIN: (Tür.) Ka. 1. Bal'a doymu . 2. Çok tatlı, bal gibi.

BALHAN: (Tür.) Ka. - Hazar denizi sahilinde Anuderyanın eski yata ının denize vardı ı yerde bir da silsilesi.

BALIM: (Tür.) 1. Karde . 2. Çok sevgili, samimi arkada . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BALIN: (Tür.) Ka. - (bkz. Balım).

BAL : (Ar.) Er. - Eski, koca, köhne.

BAL BEY: (a.t.i.) Er. - Osmanlı beylerinden. Bosna beyi olarak Kanuni'nin Belgrad Seferine katıldı. Mohaç sava ında (1526) dü manı iki yandan çevirerek zaferin kazanılmasında büyük payı oldu.

BAL SOY: (a.t.i.) Er. - Eski, köklü soydan gelen.

BALK: (Tür.) Er. - im ek.

BALKAN: (Tür.) Er. 1. Sarp ve ormanlık sırada ları. 2. Avrupa'nın güneydo u bölgesine verilen isim. Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, Arnavutluk ve Romanya'yı içerir.

BALKAR: (Tür.) Er. 1. Kuzey Kafkasya'da ya ayan bir Türk boyu. Kıpçakların bir kolu. 2. Bu boya mensup ki i.

BALKI: (Tür.) 1. Parlıtı, ı ık. 2. Güzel parlak, süslü. 3. im ek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BALKIR: (Tür.) Er. - Parlıtı, ı ık, im ek. Balkır Rıza: (Öl. 1945). Türk Karagöz oyunu ustası.

BALKIZ: (Tür.) Ka. - irin, tatlı, ho . Belkıs adının örfte söyleni i.

BALKOÇ: (Tür.) Er. - (bkz. Balkı).

BALSAN: (Tür.) Er. - (bkz. Balım).

BANGU: (Tür.) Er. 1. Haykırı , ba ır ı . 2. Gökürültüsü, yankı.

BANU: (Fars.) Ka. 1. Kadın hatun, hanım. 2. Kraliçe, prenses. 3. Gelin. 4. arap ve gül suyu gibi eylerin i esi. 5. Yusuf ve Zeliha öyküsünün kadın kahramanı. - Banu Hanım (Cevheriye Banu). Türk halk airi. (1864-1914 Çankırı). Kadiri tarikatı ba ılılarından.

BANUGÜL: (Fars.) Ka. - (bkz. Banu).

BANUHAN: (Fars.) Ka. - (bkz. Banu).

BARAK: (Tür.) Er. - O uzların Bayat boyuna mensup bir oymak. Gaziantep, Kilis ve Nizip çevresinde ya arlar. - Barak Han: Ça atay hükümdarı (1266-1271).

BARAN: (Fars.) Ka. 1. Ya mur. Mevsim-i Baran, ya mur mevsimi.

BARANSEL: (f.t.i.) Er. - (bkz. Baran).

BARAY: (Tür.) Er. - Ezeli, öncesi olmayan, öncesiz.

BARBAROS: (tal.) Er. Kırmızı sakal. Baba-Oruç. Türk denizci kaptan-ı derya. Oruç Gazi'nin talyanlarca me hur olan ismi. Kanuni döneminde ya ayan ünlü denizci. Barbaros Hayrettin olarak bilinmekte.

BARÇIN: (Tür.) Ka. - Bir tür ipekli kuma .

BARIK: (Tür.) Er. 1. Sivri tepeler arasındaki uçurum, yüksek kayalıklardaki çatlaklıklar. 2. Ye illik, çayırılık yer.

BARIKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Barık).

BARIM: (Tür.) Er. - Varlık, servet, zenginlik.

BARIN: (Tür.) Er. 1. Bütün, hep. 2. Güç kuvvet. 3. Gö üs. 4. Mo ol devrinde Orta Asya'da büyük beyliklerden biri.

BARI : (Tür.) Er. 1. Sava sızlık durumu. 2. Sava tan sonra silah bırakma, uzlaşma sulh. 3. Dirlik, düzenlik.

BARI CAN: (Tür.) Er. - (bkz. Barı).

BAR K: (Ar.) Er. 1. Parıldayan. 2. Nazik, dakik, ince. Fıkr-i Barik nce dü ünçe.

BAR KA: (Ar.) Ka. - im ek, yıldırım parıltısı.

BARKAN: (Tür.). 1. Çöllerde rüzgarın esme yönüne dikey do rultuda olu an ay biçimindeki küçük kumsal külle. 2. Hareketli kumul. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BARKIN: (Tür.) Er. - Yolculuk eden, yolcu gezgin.

BARLAS: (Tür.) Er. - Kahraman, sava çı.

BARS: (Tür.) Er. 1. Kaplana benzeyen yırtıcı hayvan. 2. Arı o ulu. - sim olarak kullanılmaz. Barsbay: (el-Melikü'l-E ref (Öl. 1438). Mısır Memluklan sultanı. Çerkez hanedanındandır.

BARTU: (Tür.) Er. - En eski Türk ka anlarından biri.

BA AK: (Tür.) Er. - Sa lam, dayanıklı.

BAS R: (Ar.) Er. 1. Göz. 2. Görme. 3. Allah'ın sıfatlarından, her eyi gören ("Abd" takısı almadan kullanılmaz).

BAS RET: (Ar.) Ka. 1. Göz açıklı ı, inceden inceye etraflı derin görü . 2. Ön görü , sezi .

BASR : (Ar.) Er. - Basralı, Basra ehrinde oturan. Hasan'ı Basri'ye izafeten kullanılmı tr.

BASR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Basri).

BA AK: (Tür.) Ka. 1. Tahıl tanelerini ta ıyan kısım, sünbüle: Bu day ba a ı. 2. Hasattan artakalan ey. 3. Okun uç kısmındaki sivri demir.

BA AR: (Tür.) Er. - Ba arılı ol, i i sonuçlandır.

BA ARMAN: (Tür.) Er. - Yaptı ı i i ba arıyla sonuçlandır.

BA AY: (Tür.). - Birinci, ilkay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BA BU : (Tür.) Er. - Ba kumandan, hükümdar. - Eski Türklerde orduya kumanda eden hükümdar veya komutanlar..

BA E MEZ: (Tür.) Er. - Buyruk altına girmeyen, ki ilikli.

BA ER: (Tür.) Er. - (bkz. Ba ar).

BA R: (Ar.) Er. 1. Müjdecı. 2. Güler yüzlü, mesut, mutlu. (bkz. Be ir).

BA KAYA: (Tür.) Er. - Kayaların ba ı, güçlü, kuvvetli.

BA KAYNAK: (Tür.) Er. - İlk kaynak. Ana kaynak.

BA KUR: (Tür.) Er. - Türk çadırlarının çevresindeki kanatlan örten bölümlerin üst tarafına ba lanan ve 18 cm eni olan ku ak.

BA KURT: (Tür.) Er. - Ural da lan bölgesinde ya ayan ve Türklerin Kıpçak kolundan olan bir boy. Asıl ismi Ba kırt'tır. Ural da lannın güneyinde yerle iktirler

BA KUT: (Tür.) Er. - Kutlu, talihli kimse.

BA OK: (Tür.) Er. - Önde olan yi it.

BA OL: (Tür.) Er. - Ba ta ol, önder ol.

BA ÖZ: (Tür.) Er. - Önemli soydan gelen.

BA SOY: (Tür.) Er. - (bkz. Ba öz).

BA TUGAY: (Tür.) Er. - (bkz. Ba ok).

BA TU : (Tür.) Er. - (bkz. Ba man).

BATIBOY: (Tür.) Er. - Türklerin göç sonucu batıya yerle en oymakları.

BATIGÜL: (Tür.) Ka. - Batı'da açan yeti en gül.

BATIHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Batı).

BATI: (Tür.) - Güne in battı ı yön ve bu yöndeki ülkeler. Erkek ve kadın adı, birle ik isim yapılarak kullanılır.

BATIR: (Tür.) Er. - Yi it, kahraman, bahadır.

BATIRAY: (Tür.) Er. - (bkz. Batır).

BATIRHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Batır).

BATTAL: (Ar.) Er. 1. Cesur, kahraman. 2. Pek büyük. 3. e yaramaz, hantal. 4. siz. Battal Gazi: Emevilerin VII. yy. Bizans'a düzenledikleri sefer ve sava larda ün salmı komutanı.

BATU: (Tür.) Er. - Üstün gelen, gücü yeten, galip.

BATU : (Tür.) Er. - (bkz. Batu).

BATUHAN: (Tür.) Er. - Altınordu devletinin kurucusu (1204-1255). Cengiz Han'ın torunu.

BATUR: (Tür.) Er. - Kahraman, yi it, cesur, bahadır.

BATURALP: (Tür.) Er. - Yi itler yi idi.

BATURAY: (Tür.) Er. - (bkz. Batur).

BATURHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Batur).

BAVER: (Fars.) Er. - Tasdik, inanma. Sa lam, pek do ru.

BAYAR: (Tür.) Er. 1. Ulu, yüce saygın, soylu. 2. Ekilmemi toprak.

BAYAZID: (Ar.) Er. - (bkz, Bayezid).

BAYBARS: (Tür.) Er. - Bahri Memlüklerin sultanı olup Kıpçak ülkesinde do mu tur. Baybars (el-Melikü'l-Zahir Rüknettin). (1223 am - 1277). Eyyubi hanedanını ortadan kaldırıp Abbasi halifeli inin yeniden kurulmasını sa ladı.

BAYBA : (Tür.) Er. - Zengin, ileri gelen, saygın.

BAYBEK: (Tür.) Er. - (bkz, Bayba).

BAYBORA: (Tür.) Er. - Fırtına.

BAYCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Bayba).

BAYÇA: (Tür.). - Zengin, varlıklı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BAYDAK: (Tür.) Er. - Bayrak.

BAYDAN: (Tür.) Er. - ımarık, gururlu, kendini be enmi .

BAYDAR: (Tür.) Er. - Kırım yarımadasında Sivastopol ehrinin güneyinde tartada bir Türk köyü. Güzellik ve bereketiyle ünlüdür.

BAYDIR: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli.

BAYDU: (Tür.) Er. - lhanlı devleti hükümdarı Hulagunun torunu. 11 ay lhanlı devleti hükümdarı oldu.

BAYDUR: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli, cesur.

BAYDURALP: (Tür.) Er. - (bkz. Baydur).

BAYER: (Tür.) Er. - Zengin, varlıklı kimse.

BAYEZ T: (Ar.) Er. - Çe itli zamanlarda ya amı Osmanlı ehzadelerinin genel adı. Bayezit I. (Bursa 1360-Ala ehir 1403). Yıldırım, Osmanlı padi ahi. I. Murat'ın Gülçiçek Hatun'dan olma o lu.

BAYGÜÇ: (Tür.) Er. - Zengin ve güçlü kimse.

BAYKAN: (Tür.) Er. - (bkz, Baygüç).

BAYINDIR: (Tür.) Er. - mar edilmi , mamur.

BAYKAL: (Tür.) Er. - Yaban kısra ı Orta Asya Türk ülkelerinde ya ar.

BAYKAM: (Tür.) Er. - Hekim, doktor.

BAYKAN: (Tür.) Er. - Bay soyundan, zengin. Baykan (XIV. yy. Kars). Türk halk airi. Timur'un 1386'da Kars'ı Karakoyunlular'dan alması üzerine ünlü bir destan yazdı. Anadolu-Azerbaycan sahasının en eski a ıdır.

BAYKARA: (Ar.) Er. 1. Helak olma, mahvolma. 2. Böbürlene böbürlene, salınarak yürüme. 3. Malı çok olma. Baykara: Timuro ullan ehzadesi. Timur'un torunu eyh Ömer'in o ludur.

BAYKOCA: (Tür.) Er. - Varlıklı, saygın.

BAYKURT: - (bkz. Baykoca).

BAYKUT: (Tür.) Er. - Kutlu talihli.

BAYKUTAY: - (bkz. Baykut).

BAYLAN: (s.) Ka. 1. Nazlı, ımarık. 2.Bayla büyüdü bir dedi i iki edilmedi.

BAYMAN: (Tür.) Er. - Varlıklı, saygın.

BAYRAM: (Tür.) Er. 1. Ne e ve sevinç günü. Dini bakımdan hususi de eri olan ve milletçe kutlamalar yapılan gün veya günler.

BAYRI: (Tür.) Er. - Çok eski zamanlarda var olmu , eskiden beri var olan.

BAYRU: (Tür.) Er. - (bkz. Bayrı).

BAYRUALP: (Tür.) Er. - (bkz. Bayru).

BAYRUHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Bayru).

BAYSAL: (Tür.) Er. - Soylu, ünlü ki i.

BAYSAN: (Tür.) Er. - Zengin, tanınmı .

BAYSU: (Tür.) Er. - (bkz. Baysan).

BAYSUNGUR: (Tür.) Er. - Akkoyunlu hükümdarlarından. Gıyase'd-Din Baysungur. Timur'un torunu ve ahruh Mirzanın o lu. Büyük bir hattattır ve resim ve sanatın koruyucusu olarak tanınmı tır.

BAYTAL: (Tür.) Er. 1. Kısrak. 2. Bayır, yoku .

BAYTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Baytal).

BAYTUGAY: (Tür.) Er. - (bkz. Tugay)-

BAYTÜZE: (Tür.) Er. - (bkz. Tüze).

BAYTÜZÜN: (Tür.) Er. - (bkz. Tüzün).

BAYÜLKEN: (Tür.) Er. - (bkz. Ülgen).

BEDAH AN: (Fars.). - Amu-derya'nın kayna ı olan Perc'in yukarı mecrasının sol sahilindeki da lık memleket. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BEDAH : (Fars.) Ka. - (bkz. Bedah an).

BEDAY : (Ar.) Er. - E i benzeri olmayan güzel, mükemmel, yeni eyler.

BEDEL: (Ar.). 1. De er, kıymet. 2. Bir eyin yerine verilen, yerini tutan ey, kar ılık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BED : (Ar.) Er. 1. Bir eyi örne i olmadı ı halde meydana getiren. 2. Yoktan vareden. Allah'ın 99 isminden birisidir. 3. Söz esteti i, halin muktezasına uyan delilleri açık ekilde belirtme ve sözü güzelle tirme yollarına ait bilgiler toplamı. 4. Güzel, güzellik. Bedi b. Mansur. Hanefi fıkıh alimi (Sivas-1223). El-Bahru'l-Muhit adlı bir fıkıh eseri vardır.

BED A: (Ar.) Ka. 1. Yüksek estetik de erde, sanat eseri. 2. Be enilen ve takdir edilen ey. E i az bulunur güzellikte. 3. Ülkü, ideal.

BED D: (Fars.) Er. - Me hur, görünür, açık meydana. (Hüveyda).

BED H: (Ar.) Er. - an ve erefi büyük olan.

BED HE: (Ar.) Ka. 1. Dü ünmeden, birden bire söylenen güzel söz. 2. Ba langıç.

BED H : (Ar.) Er. - Besbelli, açık-apaçık.

BED NUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Bedi).

BED R: (Ar.) Er. - Dolunay, ondört gecelik ay.

BED RAN: (Fars.) Ka. 1. leri kötü idare eden. 2. Çapkın kadın.

BED RHAN: (Fars) Er. - leri görü lü, aydın lider.

BED ÜZZAMAN: (Ar.) Er. 1. Zamanın harikası. 2. Asrın mükemmel insanı. - Daha çok lakab olarak kullanılır. - Bediüzzaman Said Nursi: Son devrin me hur müslüman alimlerindedir. Hayatının önemli bir kısmı slami dü üncelerinden ötürü hapislere girip çıkmakla geçti. Risale-i Nur Külliyyatı'nı telif etmi tir.

BEDRAN: (Fars.) Ka. 1. Sert ba lı at.2. Daima. 3. Ho latif, yakı ıklı.

BEDREDD N: (Ar.) Er. 1. Din'in nuru, ı ı ı. 2. Dinin aydınlı ı, dinde bilgelik. Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

BEDREKE: (Fars.) Ka. - Yol gösteren, kılavuz.

BEDR : (Ar.) Er. 1. çi altın dolu kese. Bedr-i Dil an b. Mehmed b. Oruç b. Gazi b. eban: (XV. yy. il yarısı) Türk airlerinden. Murat II. adına yazdı ı Murat namesi ünlüdür. 2. Ayla ilgili, ayın ondördü gibi güzel.

BEDR YE: (Ar.) Ka. 1. Ay gibi. Ay kadar güzel. Ay'a ait. 2. Sühreverdiyye tarikatının altı ubesinden biri.

BEDRULCEMAL: (Ar.) Er. 1. Ay yüzlü. 2. Fatımi devleti vezir ve serdarlarından. 2 defa am valisi olmu tur. (1013-1094).

BEDRUNN SA: (Ar.) Ka. - Dolunay yüzlü kadın.

BEDÜK: (Tür.) Er. - Büyük, yüce, gösteri li, önemli.

BEGÜM: (Fars.) Ka. - Kadın hükümdar, prenses. Do u Türk hükümdarlarının harem ve kızlarına isim olarak verilirdi.

BEHÇET: (Ar.) Er. 1. Sevinç. 2. Güzellik, gülyüzlülük. 3. irinlik. Bu kelime Kur'an-ı Kerim'in Neml suresi 60. ayetinde geçmektedir.

BEH CE: (Ar.) Ka. - en, güzel, gülyüzlü kadın. (bkz. Behiç).

BEH Ç: (Ar.) Er. - en, güzel, güler-yüzlü adam. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen kelimelerdendir. - (bkz. Hac, ayet 5).

BEH RE: (Ar.) Ka. 1. Güzел kadın. Soyu-sopu temiz kadın. 2. i manlıktan dolayı nefes darlı ı olan.

BEH T: (Fars.) Er. 1. Cennet. 2. Uçmak.

BEH YE: (Ar.) Ka. - Beha'dan güzel.

BEHLÜL: (Ar.) Er. 1. Çok gülen, çok gülcü. 2. Hayır sahibi, çok iyi adam. 3. Bir slam sofisi, Behlül-i Dana. Harun er-Re id'in karde inin adı olup, delice hareketleriyle me hur olmu tur.

BEHMAN: (Fars.) Er. 1. Filan filanca. 2. Fars takviminde 11. ay'a ve her ayın 2. gününe delalet eder.

BEHMAR: (Fars.) Er. - Çok ziyade, fazla. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BEHMENYAR: (Fars.) Er. - bn Sina mektebine mensup ve Arapça telifleri olan filozof. (X-XI. yy.). bn Sina'nın kitaplarını erhetmi ir.

BEHNAN: (Ar.) Er. - Güleç, güler-yüzlü, iyi huylu ve daima gülen adam.

BEHNANE: (Ar.) Ka. - Güleryüzlü, iyi huylu ve daima gülen kadın.

BEHRA: (Fars.) Ka. 1. Onun için ondan dolayı. 2. Bir Arap kabilesi olup Hunus ovasında yerle mi lerdir.

BEHRAM: (Fars.) Er. 1. Merih yıldızı. 2. Her ayın 20. günü. 3. Acem pehlivanlarından birinin adı. 4. ran hükümdarlarından birkaçının adı ki en me huru yaban e e i avına pek dü kün olan "Behram Gûr"dür.

BEHRAM AH: (Fars.) Er. 1. (bkz. Behram). 2. Gazne sultanı. 3. Kirman Selçukluları hükümdarı.. 4. Eyyubilerin büyük airi.

BEHREM: (Ar.) Ka. - Asfur çiçe i kırmızı gül.

BEHZAD: (Ar.) Er. - Ressam, minyatürcü. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

BEKATA: (Tür.) Er. - leri gelen, saygın. Soylu, isim yapmı sülaleden.

BEKBARS: (Tür.) Er. - (bkz. Bekata).

BEKDEM R: (Tür.) Er. - (bkz. Bekata).

BEKD L: (Tür.) Er. 1. Do ru sözlü, mert. 2. Gönlü zengin. Baygönüllü.

BEK L: (Ar.) Er. - Yakı ıklı, süslü delikanlı, genç.

BEK R: (Ar.) Er. 1. Sabahları erken kalkmayı alı kanlık edinen kimse, bakir. 2. Yeni do mu . 3. Öncesi, smaili zümresine ait büyük bir Arap kabilesi.

BEKR YE: (Ar.) Er. 1. Her eyin evveli, ilk çocuk. 2. Genç ve taze kız. 3. Di i deve yavrusu.

BEKSAN: (Tür.) Er. 1. Tanınmı , ünlü, saygın. 2. Bey ünvanı ta ıyan.

BEKTA : (Fars.) Er. 1. Akran. 2. E , müsavi. - Bekta i: Hacı Bekta Veli tarikatına mensubolan ki i, Horasan'da gelip Anadolu'ya yerle en Hacı Bekta Veli tarafından kuruldu u ileri sürülen tarikata mensup ilk zamanlan bilinmeyen bu tarikat, sonradan batını bir hüviyet kazanmı tır.

BEKTÖRE: (Tür.) Er. - Güçlü, de i mez töreleri olan, törelerine ba lı.

BEL'AM: (Ar.) Er. 1. Terbiyesiz, aç gözlü, pisbo az, obur. 2. Hz. Musa hakkında srailo ullarını kandırarak yalan söyleyip dünya menfaatından ötürü gerçe e sırtını dönen, bilge olmasına ra men küfrü tercih edip Hz. Musa'ya beddua etmesiyle tanınmı olan "Bel'am b. Baura" adında srail kabilesinden bir zatın adı. sim olarak konulmaz.

BELAZUR : (Ar.) Er. - II. yy. Arap tarihçilerinin en büyüklerinden. (Ahmet b. Yahya) Belazur usaresi içmi ve uurunun kaybederek öldü ü için kendisine bu ad verilmi tir.

BELEK: (Tür.) Er. 1. Hediye, arma an. 2. Selçukluların Dersim, Gere, Harput ve Halep emiri.

BELLEN: (Tür.) 1. Da beli, da ın a ılacak yeri, da lık yer. 2. Akdeniz bölgesinde skenderun'da Suriye'nin Kuzeye ula an büyük yolun Amanos da larım a tı ı geçit üzerinde bulunan kasaba. - Erkek ve kadın adı ola-rak kullanılır.

BELGE: (Tür.) Er. - Bir gerçe e tanıklık eden ey.

BELG N: (Tür.) Ka. 1. Alâmet, nişân, marka. 2. Tam ve kesin olarak belirlenmiş, sarîh.

BELH : (Ur.). - Belh ehrine mensup (Afganistan). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BEL : (Ar.) Er. 1. Fasîh ve düzgün konuşan. 2. Açık, yeterli, tam.

BEL K: (Tür.) Ka. - Saç örgüsü.

BEL N: (Tür.) Ka. - Gözlerini açıp bakarken kalmış kadın.

BELKIS: (Ar.) Ka. - Müslümanların seba melikesine verdikleri isim. - Güneşe tapan bir kavmin kraliçesi iken Hz. Süleyman'a biat ederek kendisiyle evlenmiş ve müslüman olmuştur. Kur'an'da ismi lafzen geçmemiştir. Fakat Hz. Süleymanla arasında geçen olaylar Neml suresinde anlatılır. Kur'an'da bahsedilen kadının o olduğu rivayet edilir.

BENDE: (Fars.). 1. Bâlanmış kimse, tutsak. 2. Kul, köle. 3. Yürekten baskın. 4. Büyük aklı seven. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BENDER: (Fars.) Er. - Deniz veya büyük nehir üzerindeki liman. Ticaret limanı.

BENG : (Tür.) Er. - Sonu olmayan, hep kalacak olan, sonsuz, ebedi.

BENG ALP: (Tür.) Er. - (bkz. Bengi).

BENG SAN: (Tür.) Er. - (Bengi).

BENG SOY: (Tür.) Er. - (bkz. Bengi).

BENG SU: (Tür.) Ka. - Ebedilik, ölümsüzlük veren su, Ab-ı hayat.

BENGÜ: (Tür.) Ka. - Ebedi, sonu olmayan.

BENNA: (Ar.) Ka. - Yapı yapan, mimar, kalfa, dülger.

BERA: (Ar.) Er. - 1. Fazilet. 2. Seçkin olma vasfı. 3. Olgunluk. el-Bera' b. Azib: Ashabdandır. (Küfe-691). Bedir gazası sırasında bütün savaşlara katıldı. Rey ve Kazvin'i fethetti. Küfe'de vefat etti.

BERAT: (Ar.). 1. Resmi belge, imtiyaz belgesi. 2. Osmanlıda bir kimseye verilen nişân, rütbe veya toprak imtiyazını gösterir belge. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BERCA: (Fars.). - Yerinde tam doğru ve münasip. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılabilir.

BERCESTE: (Fars.) Ka. 1. Seçilmiş, beğenilmiş. 2. Güzel, hoş, latif.

BERC S: (Ar.) Ka. 1. "Müsterî" denilen yıldız, Jüpiter gezegeni. 2. Sütü çok olan deve.

BERÇ N: (Fars.) Ka. - Toplayıcı.

BEREKET: (Ar.) Ka. 1. Bolluk. 2. Meymenet, saadet, mutluluk, Allah vergisi.

BEREN: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli, akıllı.

BERF N: (Fars.) Ka. 1. Kardan yapılmış. 2. Tertemiz, kar gibi beyaz.

BERG N: (Tür.) Er. - (bkz. Berkin).

BERGÜZAR: (Fars.) Ka. - Hediye, hatıra, andaç.

BERGÜZ N: (Fars.) Ka. - Seçkin, be enilmi makbul.

BERHUZ: (Fars.) Er. - Da arcık, torba.

BER : (Ar.) Er. 1. Salim, kurtulmu . 2. Temiz, Arınımı .

BER A: (Ar.) Ka. - Olgunluk ve güzelli iyle akranlarından üstün olan sevgili.

BER D: (Ar.) Er. 1. Haberci. 2. Eskiden müslüman devletlerde posta ve haber alma örgütünün adı.

BER N: (Fars.) Er. 1. En yüksek, çok yüce. 2. Soylu.

BER RE: (Ar.) Ka. - nam ve ihsan sahibi. Saliha ve vazifesini yapan hanım.

BERK: (Tür.) Er. 1. Sa lam, kuvvetli. 2. Katı, sert. iddetli. 3. Hızlı. 4. Orman. 3. Arı, im ek, yaprak.

BERKA: (Ar.). - Kuzey Afrika'da eski bir ehir. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

BERKAN: (Ar.) Er. 1. akıma, parıldama. 2. Kıvrıkcık tüylü kuzu postu kürkü.

BERKANT: (Tür.) Er. - Güçlü, bozulmaz, yemin.

BERKAY: (Tür.) Er. - (bkz. Berk).

BERKE: (Tür.) Er. 1. Kama. 2. Altınordu hükümdarı. Cengiz Han'ın torunu ve Cuci'nin 3. o ludur.

BERKEL: (Tür.) Er. - güçlü el.

BERKER: (Tür.) Er. - Güçlü, sa lam ki ilikli.

BERK : (Tür.) Er. - im ek gibi parlak.

BERK N: (Tür.) Er. - Sa lam güçlü kuvvetli.

BERKKAN: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen.

BERKMAN: (Tür.) Er. - Güçlü, sa lam, ki ilikli.

BERKSAN: (Tür.) Er. - Güçlü tanınan kimse.

BERKSOY: (Tür.) Er. - (bkz. Berksan).

BERKSU: (Tür.) Er. - So uk ve keskin su.

BERKÜN: (Tür.) Er. - Sa lam, güçlü tanınımı .

BERK YARUK: (Tür.) Er. - Selçuklu Sultanı. (Öl. 1104). Melik ah'ın o lu.

BERMAL: (Fars.) Ka. - Da tepesi, doruk. - (bkz. ahika, zirve).

BERNA: (Fars.) - Genç delikanlı, yi it. - Kadın ve erkek için kullanılır.

BERRA: (Ar.). - Do ru sözlü, hayır i leyen kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BERRAK: (Ar.) Ka. 1. Duru, saf, bulanık olmayan, nurlu. 2. im ek, parıltı. 3. Kula a ho gelen ses.

BERRAKA: (Ar.) Ka. - Aydınlık görünü lü güzel kadın.

BERRAN: (Fars.) Ka. - Kesen, kesici, keskin.

BERR N: (Fars.) Ka. - Yüksek yüce.

BER AN: (Fars.) Ka. - Ümmet. Bir peygamberin din ve kitabını kabul ve tasdik eden kimse.

BER E: (Tür.) Ka. - Hep, bütün, çok.

BERTER: (Fars.) Er. - Üstün, yüksek nitelikli, değerli.

BERZAL : (Ar.) Er. - Ebu'l-Kasım b. Muhammed. - Arap tarihçilerinden-dir.

BERZEN: (Fars.). - Yöre, mahalle, yol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BESALET: (Ar.). - Korkusuzluk, yüreklilik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BESAMET: (Ar.) Ka. - Güler yüzlülük, enlik.

BES M: (Ar.) Er. - Güler yüzlü, güleç adam.

BES ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Besim).

BESTE: (Fars.) Ka. 1. Kapalı, ba lı, bitirilmiş ba lanmış . 2. Müzikte, arkının makam ve ahengi.

BE U : (Ar.) Ka. 1. Ok adıkça süt veren deve. 2. Araplarca çok me hur ve me 'um bir kadın.

BE AREDD N: (Ar.) Er. - Dinin müjdesi. Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

BE ARET: (Ar.) Ka. 1. Müjde, mu tu, iyi haber. 2. Güler yüzlülük, gülümseme.

BE R: (Ar.) Er. 1. Müjde getiren müjdecisi. 2. Güler yüzlü güleç adam. Kur'ani bir kavramdır. İnsanlara Allah'ın emir ve nimetlerini, cennet ve mükafatı haber veren peygamberler ve Kur'an için kullanılmı tır.

BE RE: (Ar.) Ka. 1. Müjde getiren, müjdecisi. 2. Güler yüzlü, güleç hanım

BET K: (Tür.) Er. - Yazılı olan ey, yazılmış yapıt.

BET M: (Tür.). 1. Bir nesnenin kendine özgü belirtilerini tam ve açık bir biçimde, söz ya da yazıyla anlatma, tasvir. 2. Herhangi bir eyin resmi ya da heykeli.

BETÜL: (Ar.) Ka. 1. Bakire. 2. Erkekten çekinen, erkeklere yakla mayan namuslu kadın. 3. Ayrı kök salan fidan. 4. Hz. Meryem'in lakabı. 5. Hz. Muhammed (s.a.s)'in kızı Hz. Fatıma'nın lakabı.

BETÜLAY: - (bkz. Betül).

BEYAN: (Ar.). 1. Bildirme, söyleme, açıklama. 2. Belagat ilimlerinden ikincisi. 3. Belli apaçık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BEYAT : (Ar.) Er. 1. Gece uyuma, gece i görme, geceyi i iyle geçirme. 2. Türk müzi inin en eski makamlarından olup, hala kullanılmakta olan bir makamdır.

BEYAZ: (Ar.) Ka. 1. Ak, en açık renk. 2. Aydınlık. 3. Deri rengine göre bir insan ırkı. 4. Yumurta akı. - Mahalli yerlerde kadın adı olarak kullanılmaktadır.

BEYAZIT: (Ar.) Er. - Ebu Yezid, Yezid'in babası, kısaltılmış tır. - Arapça'dan Türkçele mi .

BEYBOLAT: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü, saygın kimse.

BEYBARS: (Tür.) Er. - (bkz. Baybars).

BEYCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Beybolat).

BEYDA: (Ar.) Ka. 1. Tehlikeli yer. 2. Sahra, çöl. 3. Mekke ile Medine arasında düz bir yer.

BEYHAK: (Ar.) Er. - Horasan'ın Ni abur eyaletinde bir bölge.

BEYHAK : (Ar.) Er. - el-Beyhaki: Arap müellifi olup muhaddis ve afii fakihlerindendir.

BEYHAN: (Tür.) Ka. - Hükümdarların üstünü. Seçkin han. Beyhan Sultan: Mustafa III. kızı.

BEYKAL: (Tür.) Er. - (bkz. Beycan).

BEYKAN: (Tür.) Er. - (bkz. Beycan).

BEYREK: (Tür.) Er. 1. Çok nazik, efendi, bey. 2. Hüzünlü.

BEYSAN: (Tür.) Er. - (bkz. Beycan).

BEYSUN: (Tür.) Ka. - Nazik insan.

BEYT YE: (Ar.) Ka. - Eve ait, evle ilgili.

BEYTÖRE: (Tür.) Er. - Ba adet, adetleri yerine getiren.

BEYZA: (Ar.) Ka. 1. Daha ak, çok beyaz. 2. Günahtan kaçınmı . Günahla kirlenmemi .

BEYZADE: (Tür.) Er. 1. Beyo lu. 2. Soylu kimse. - Farsça'dan birle ik isim olarak Türkçele tirilmi tir.

BEYZAV : (Ar.) Er. - Beyzavi (Abdullah b. Ömer). ran'da ya amı Tefsir ve Kelam alimi. afii mezhebindedir. Tefsirin yanında fıkıh usulü, kelam ve irab hakkında eserler vermi tir.

BEZEN: (Tür.) Ka. - Süs, benek, zinet.

BEZM ALEM: (Ar.) Ka. - Dünya meclisi, sohbet toplantısı. Bezm-i Alem Sultan. Sultan Abdülmecid'in annesi.

B CAN: (Fars.) Er. 1. Cansız, ruhsuz. 2. Canını esirgemeyen, ehit.

B DAYET: (Ar.) Ka. - Ba lama, ba langıç.

B D L: (Tür.) Er. - Hindistan'da yerle mi Farsça yazan büyük Türk airi.

B GE: (Tür.) Ka. - Evlenmemi , çou u olmamı .

B HRUZ: (Fars.) Ka. - yi gün, güzel gün anlamında. Bihruze Hatun: ah smail'in zevcesi. Çaldıran'da yenilip her eyini bırakan ah smail'in zevcesi.

B HTER: (Fars.) Ka. - Pek iyi, daha iyi.

B HTER N: (Fars.) Ka. - En iyi, pek iyi.

B KE: (Tür.). - Benzersiz, e siz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B LAD: (Ar.) Er. - ehirlere bölge, eyalet, memleket isimlerini ifade için terkiplerde kullanılır.

B LAL: (Ar.) Er. - Su gibi ıslatan, ıslatıcı, ıslaklık. Bilal b. Raba: slâmın ilk müezzini, Habeş asıllı olup slâmı köle olarak ilk kabul edenlerden birisidir.

B LAN: (Tür.) Er. - Süslü ve işlemeli kılıç kemeri.

B LAY: (Tür.). - Ay gibi asil ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B LDAR: (Fars.) Er. 1. Bel, belleyen, yer kıran, kürek çeken. 2. stihkam neferi.

B LEK: (Tür.) Er. - Güç, kuvvet.

B LEN: (Tür.) Er. - Bilgili, görgülü, anlayışlı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B LGE: (Tür.). - Bilgili, iyi geniştir, derin, bilgi sahibi kimse. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

B LGEALP: - (bkz. Bilge).

B LGEHAN: (Tür.) Er. - Göktürk hakanı (683-734). Babası Kutlu İleri Han'dır.

B LGE HATUN: (Tür.) Ka. - Kutluk Han'ın annesi. Türk hükümdarı (VIII.yy-).

B LGEKA AN: (Tür.) Er. - (bkz. Bilge). Bilge Kağan (683-734). Göktürk hakanı. İkinci Göktürk hanedanının kurucusu.

B LGEKAN: (Tür.) Er. - Bilgin soydan gelen.

B LGEN: (Tür.) Ka. - (bkz. Bilge).

B LGER: (Tür.) Er. - Akıllı, bilgili, bilge, bilgin.

B LG N: (Tür.). - Bilgili kişi (alim, karlı olarak da kullanılmaktadır). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B LG NUR: (t.f.i.) Ka. - Bilginin ışığı, bilginin aydınlığı.

B LG SER: (t.f.i.) Ka. - (bkz. Bilginer).

B LG YE: (Tür.) Ka. - Bilgin hanım.- Yanlış yapılmış isimlerdendir.

B LGÜN: (Tür.) Ka. - (bkz. Bilgin).

B LKAN: (Tür.) Er. - Bilgili.

B LLUR: (Ar.) Ka. 1. Bazı cisimlerin tabii olarak aldıkları geometrik şekil. 2. Duru, berrak, kesme cam, kristal. 3. Necef taşı. (Mec.) Temiz, pırıl pırıl insan.

B LMEN: (Tür.) Er. - Bilen, anlayan, bilgili.

B LSEN: (Tür.) Ka. - Kendini bil.

B LTAY: (Tür.) Er. - (bkz. Bilmen).

B NAL : (Ar.) Er. - Ali'nin oğlu.

B NALP: (Tür.) Er. - Yırtıcılar.

B NAY: (Tür.) Ka. - Bin tane ay, çok kuvvetli ışık.

B NHAN: (Tür.) Ka. - Hanların hanı.

B NKAN: (Tür.) Er. - Soylu kanlar.

B NNAZ: (Tür.) Ka. 1. Nazlı. 2. Cilveli. 3. Allah'a yalvaran.

B NNUR : (Tür.) Ka. 1. Nurla özde le mi . 2. Bin tane nur.

B NTU : (Tür.) Er. - (bkz. Binkan).

B RANT: (Tür.) Er. 1. Özel, tek yemin. 2. Özelli i olan yemin.

B RAT: (Tür.) Er. 1. Asil, soylu, bir aileye mensup. 2. İlk erkek çocu a verilen isim.

B RAY: (Tür.) Ka. - Ay gibi tek, e siz.

B RCAN: (Tür.) Er. - Tek, e siz. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B RCE: (Tür.) Ka. - Tek, e siz, biricik.

B RC S: (Ar.) Ka. - Gezegen, Jüpiter, mü teri yıldızı, bercis.

B RDAL: (Tür.) Er. - Bir tane, tek dal.

B RGE: (Tür.) Er. 1. Kamçılı. 2. Birlikte, beraber.

B RG : (Tür.) Ka. - Batı Anadolu'da zmir ilinin Ödemiş ilçesinin merkezi, Bozda eteklerinde kurulmu tur.

B RG T: (Tür.) Er. - Birle ik, birle mi , birlik alımı .

B RG V : (Tür.) Er. - Birgivi: Büyük din ve dil alimi (d. 1522) mam Birgivi lakabıyla öhret olmu , vasiyetnamesi ve ilmihali o dönem halkının ihtiyacını kar ılıamı tır.

B RGÜL: (Tür.) Ka. - Bir tane, tek gül. Kıymetli gül.

B RHAN: (Tür.) Er. - Tek yönetici.

B R M: (Fars.) Ka. - Bir tanem, birici im.

B RKAN: (Tür.) Er. - Soylu.

B RKE: (Ar.). 1. Büyük havuz. 2. Gölcük. 3. Gö üs. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B RMA: (Hint.). - Çin Hind'i'nde bir yer. Birmanya diye de tanınır. Birmanya müslümanları ülkelerinin % 30'una ula mı lardır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B RMEN: (Tür.) Er. - Tek olan, benzeri olmayan kimse.

B ROL: (Tür.) Er. - Tek ad, bir ol.

B RSEN: (Tür.) Ka. - Sadece sen, tek sen.

B RSEV: (Tür.) Ka. - Tek sevgili.

B RS N: (Ar.) Ka. - Yonca.

B RTAN: (Tür.) Er. - Bir tane, tek.

B RUN: (Fars.) Er. 1. Dı arı. 2. Dı harici. 3. Osmanlı Devleti'nde saray dı ında vazifeli memurlar.

B RŪNÎ: (Fars.) Er. - Reyhan Muhammed b. Ahmed el-Biruni: Büyük İslam bilgini (973-Gazne 1048). İbn Sina'dan ders aldı. Hindistan'a gitti. Sanskritçe öğrendi. Pozitif ilimlerin hepsiyle ilgilendi ve bu konuda birçok kitap yazdı.

B STAM : (Fars.) Er. - (bkz. Bistem). - Bayezid Bistami: Ünlü mutasavvıf, hayatı hakkında çok az şey bilinmektedir.

B STEM: (Fars.) Er. - Horasan eyaletinde El-Bürz eleklerinde bir şehir. Hüsrev 2. Pervizin dayısı Bistam tarafından kuruldu u için bu ismi almı tır. Elmaslanyla ünlüdür.

B AR: (Fars.) Er. 1. Esir tutsak. 2. Altın, gümü kakmalı i lemeler. 3. Saçılan şey, saç. 4. Güçsüz, dermansız.

B R: (Ar.) Er. - Güler yüzlü ki i, güleç, sevimli. Bi r b. Bera': Sahabedendir. Babası Bera' b. Marun Akabe beyatına katılanlardandı. Bi r, iyi bir sava çı ve okçuydu. Yahudi bir kadının verdi i zehirli eti yiyince zehirlenerek şehid oldu.

B TENGŪL: (Tür.) Ka. - Güllerin bitmesi.

BO AÇ: (Tür.) Er. - Küçük ya ta bo a öldürdü ü için kendisine bu ad verilen, Dede Korkut hikayelerindeki bir kahraman. Dirse Han'ın o lu.

BO AÇHAN: - (bkz. Bo aç).

BO ATA : (Tür.) Er. - Ünlü Türk beylerinden biri.

BOLGAN: (Tür.) Er. - Eski Türk adlarından.

BOLHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Bolgan).

BORA: (Tal.) Er. - Araziden çıkan iddetli rüzgar.

BORAN: (Tür.) Er. - Rüzgar, im ek, gökgürültüsü, sa anak ya murun birlikte oldu u iklim hadisesi. Boran Hatun: Emevi halifesi Me'mun'un zevcesi.

BORANALP: - (bkz. Boran).

BORATAY: - (bkz. Boran).

BOYLA BA A TARKAN: (Tür.) Er. - Anlamı iyice bilinmemekle birlikte. Orhun yazıtlarında vezir Tonyukuk'a verilen unvan olarak geçer.

BOYLA KUTLUG YARGAN:

(Tür.) Er. - Eski Türklerde birle ik rütbe unvanı. Suci yazıtında Kırgız kabilesinden Yaplakar Kan Ata'nın ünvanı olarak geçer.

BOYLAN: (Tür.) Er. - Kibirli, ma rur.

BOYRAZ: (Tür.) Er. - Kuzey rüzgarı.

BOYSAN: (Tür.) Er. - Uzun boylu, yakı ıklı delikanlı.

BOYSEL: (Tür.) Er. - Uzun boylu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BOZAN: (Tür.) Er. - Büyük Selçuklu Emiri. Selçuklu Sultanı Melik ah'a büyük yardımları dokundu. Kazanılan birçok zaferde etkin rol oynadı.

BOZBEY: (Tür.) Er. - Kır beyi, gri.

BOZBORA: (Tür.) Er. - Fırtına.

BOZDO AN: (Tür.) Er. - Bir ahin türü.

BOZER: (Tür.) Er. - Beyaz tenli.

BOZKAYA: (Tür.) Er. - (bkz. Bozer).

BOZKURT: (Tür.) Er. - Göktürk efsanelerinde yer alan kutsal hayvan.

BOZUN: (Tür.) Er. 1. Büyük Selçuklu emirinin adı. 2. Sürülmemi tarla.

BOZYEL: (Tür.) Er. - Ya mur getiren lodos rüzgarı.

BOZY T: (Tür.) Er. - (bkz. Bozer).

BÖKE: (Tür.) Er. 1. Kahraman, güçlü kimse. 2. Önder, ba kan, reis. 3. Kabadayı, cesur efe. 4. Güre çi, pehlivan.

BÖRÇET N: (Tür.) Er. - Eski tarihçilere göre Türkleri Ergenekon'dan kurtaran demircinin adı.

BÖR T G N: (Tür.) Er. - Karahanlı hükümdarı. Maverainnehir'e hakim oldu. Bastırdı ı paralarda brahim b. Nasr adıyla anılır (XI. yy.).

BUDAK: (Tür.) Er. 1. A acın dal olacak sürgünü. 2. Dal. 3. Dalın göv-de içindeki sert bölümü.

BUDUN: (Tür.) Er. - Halk, kavim, ahali.

BUDUNALP: - (bkz. Budun).

BU RA: (Fars.) Er. 1. Büyük erkek deve, iki hörgüçlü deve. 2. Turna ku u, turna sürüsünün önünde uçan turna horozu. 3. Harizm hükümdarlarından birinin lakabı.

BU RAHAN: (f.t.i.) Er. 1. X. yy.'ın ba larında Orta Asya'daki ya ma boyundan çıkan ve ilk slam devletinin Türk hükümdarlarının birço una verilen ünvan. 2. li ve Karahanlı sülalesinden birçok hükümdarların unvanıdır. - Tarık Bu ra, Saltuk Bu ra.

BUHAYRA: (Ar.) Ka. 1. Küçük deniz. 2. Mısır'ın kuzeybatısında bir ehir.

BUHR : (Ar.) Er. 1. Tütsüye ait. 2. Denize ait.

BUHTAN: (Ar.). - Yalan, iftira. - sim olarak kullanılmaz.

BUKA: (Ar.). - 1. Ülke, yer. 2. Büyük bina. 3. Ben, benek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Buka Han: Altınordu devletinin Bayagut boyundan Nogay Yarguçi adlı prensin o lu.

BUKET: (Fars.) Ka. - Çiçek demeti.

BUKLE: (Fars.) Ka. - Kıvrılmış , küçük lüle ekinde saç.

BULAK: (Tür.) Er. - Kaynak, pınar, çe me.

BULGAR: (Tür.) Er. - Olgun, bilgili, görgülü, ho görülü kimse.

BULUT: (Tür.) - Su buharlarının yo unla masıyla meydana gelen ve gökyüzünde mahiyetine göre farklı yükseklikte bulunan hava kütleli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BUM N: (Tür.) Er. - Göktürk devletinin kurucusu (Öl. 552). Avarlarla arası açılınca, sava arak onları çöktetti ve merkezi Ötüken olmak üzere Göktürk devletini kurdu (552). Aynı yıl öldü.

BUM NHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Bumin).

BURAK: (Ar.) Er. - Berk-Yıldırımından türetilmi tir. - Hz. Muhammedin Mirac'daki bine i. Kur'an'da böyle bir isim geçmemekle beraber, slam kaynaklarında böyle bir binitin oldu una dair rivayetler vardır. Burak Reis: (Öl. 1499). Osmanlı denizcilerinden.

BURCU: (Tür.) Ka. - Güzel koku.

BURÇ: (Ar.) Er. 1. Süryanice Burgus kelimesinin Arapçala tınlmı hali. 2. Kalenin kö elerine yapılan daha yüksek ve daha kalın çıkıntı kule. 3. Yuvarlak bina. 4. Güne in ayrıldı ı oniki kısımdan herbiri. 5. Tek hisar.

BURÇAK: (Tür.) - Baklagillerden, taneleri yemi olarak kullanılan bir bitki. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BURÇHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Burç).

BURÇ N: (Tür.) Ka. - Di i geyik.

BURHAN: (Ar.) Er. 1. Delil hüccet. 2. Hakkı batıldan, do ruyu yanlış tan ayıran delil. 3. lahi aydınlık.

BURHANEDD N: (Ar.) Er. - Dinin delili. Burhaneddin Mahmud b. Taceddin el-Buhari (Öl. 1149). Hanefi fıkıh alimi. Önemli yapıtı. el-Muhit el-Buhari'dir. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

BURKAN: (Tür.) - Uygur Türklerinin Budaya verdikleri ad. - sim olarak kullanılmaz.

BURKHAN: (Tür.) - Put, heykel, Buda heykeli. - sim olarak kullanılması yanlış tır.

BUSE: (Fars.) Ka. - Öpü mek, öpmek. - slâmî ahlâka aykırı oldu u için isim olarak kullanılmaz.

BUYAN: (Tür.) 1. Mutluluk, u ur, talih. 2. yi bili , sevab. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BUYRUK: (Tür.) Er. 1. Belirli bir davranı ta bulunmaya zorlayıcı güç. 2. Egemen. 3. Emir. 4. Kendi ba ma hareket eden.

BUYRUKALP: - (bkz. Buyruk).

BÜKLÜM: (Tür.) Ka. - Bükülmü kıvrılmı eylerin olu turdu u halka.

BÜLBÜL: (Ar.) Ka. 1. Sesinin güzelli iyle ünlü ötücü ku . 2. Sesi çok güzel olan kimse. Bülbül Hatun: Bayezid II.'in e i. (Öl. Bursa 1515). ehzade Ahmed'in annesi.

BÜLENT: (Fars.) Er. - Yüce yüksek, ala, ulu.

BÜNYAM N: (Ar.) Er. - Yakub peygamberin en küçük o lu.

BÜRDE: (Ar.) Ka. 1. Hırka, Arapların gece üzerlerine örttikleri, gündüz giyindikleri elbise. 2. Ka'b b. Züheyrin yazdı ı kaside. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s) tarafından be enilmi ve Peygamberimiz hırkasını çıkararak aire giydirmi tir. Bu yüzden bu kaside "Kaside-i Bürde" olarak tanınır.

BÜRGE: (Tür.) - Bir yerde duramayan canlı, ta kın kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BURKAN: (Ar.) Er. - Yanarda , volkan.

BÜRKE: (Ar.) Ka. 1. Martı. 2. Havuz, gölcük.

BÜ RA: (Ar.) Ka. - Müjde, sevinçli haber.

BÜTE: (Tür.) Ka. - Fidan.

BÜTEYRA: (Ar.) Ka. 1. Güne . 2. Sabah.

-----Sonu-----

C

CABBAR: (Ar.) Er. - (bkz. Cebbar).

CABGU: (Ar.) Er. 1. Efendi, 2. Bey. 3. İleri gelen, saygın kimse.

CAB R: (Ar.) Er. - 1. Cebreden, zorlayan. 2. Galip gelen. 3. Aziz ve kuvvetli olan. Allah'ın hükümlerini uygulamada güç kullanan. 4. Kırıkçı, kırık sancı. *Cabir b. Abdullah b. el-Ensari:* Sahabedendir (603-697). Birinci Akabe Bey'atından sonra müslüman oldu. Rasulullah'ın bulun sava larına katıldı. Sahabenin bilginlerindendi. Kendisinden çok sayıda hadis rivayet edilmi tir.

CAB RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Cabir).

CAB YE: (Ar.) Ka. 1. Hazine (bkz. Semahat). 2. am'ın güneybatısında, Çavlan'da bir yer. 3. Havuz.

CAFER: (Ar.) Er. - Küçük akarsu. Çay. *Cafir b. Muhammed:* Lakabı es-Sadık olup 12 imamın 6.'ncısıdır. Muhammed b. el-Bakır'ın yerine imamete geçmi tir. *Cafir-i Tayyar:* Hz. Alinin karde i olup, Mute sava nda bayrak tutarken iki elini de kaybederek ehid olmu tur. Bugün Mute civarında kabri bulunmaktadır.

CAH D: (Ar.) - Er. - Cehdeden, elinden geldi i kadar çalı an. Bu kelime Kur'an-ı Kerim'de "cihad et". "Allah yolunda sava a çık" anlamında kullanılmı tir. - Dil kuralında "d/t" olarak kullanılmaktadır.

CAH DE: Ka. - (bkz. Cahid).

CAH Z: (Ar.) Er. 1. Gözü pek, yürekli, cesur kimse. 2. Patlak gözlü. Daha çok lakap olarak kullanılmı tir. - *Cahiz b. Ebu Osman*, Basra Mutezile kelimcılarının ileri gelenlerinden. Bir köle oldu u halde ilimde ilerlemi ve devrinin ünlü simalarından olmu tur.

CA Z: (Ar.) Er. 1. Geçer. 2. Caiz, slam'ın mumaleta taalluk eden 5 ahkâmından biridir. 3. lenmesi, yapılması "müsaade alınabilir" anlamında olup, eran yasaklanmayan her fiili içerir.

CA ZE: (Ar.) Ka. 1. Arma an, hediye. 2. Yol yiyece i, azık. 3. Eski airlere yazdıkları methiyeler için verilen bah i .

CAL B: (Ar.) Er. - Çekici, celbedici, cazib.

CAL BE: (Ar.) Ka. - Kendine çeken, celbeden, çekici.

CALP: (Ar.) Er. - Güçlü, kuvvetli, gayretli.

CALUT: (Ar.) Er. - *Calut*, Ad ve Semud kavimlerinin soyundandır. Hz. smail'den evvel bir müddet Beni srail'e hükümdar oldu. Onlara zulmetti. Filistin'de ya ayan Berberilerin krallarına Calut adı veriliyordu. Filistinlilere yaptı ı zulümden dolayı Hz. Davud tarafından öldürülmü tür. Kur'an-ı Kerim'da üç yerde ismi geçmektedir (el-Bakara, 249-250-251). sim olarak tercih edilmez.

CAM : (Ar.) Er. 1. Derleyen, toplayan. 2. çine alan. 3. Cuma namazı kılınan mescid. 4. En az sekiz bablık hadis kitabı. - *Molla Cami:* ranın XV. asırda yeti mi büyük mutasavvıf, mütefekkir, alim ve airi. Asıl adı Mevlana Nureddin Abdurrahman b. Nizameddin'dir. Birçok manzum ve mensur eserleri vardır.

CAN: (Fars.) Er. 1. Can, ruh. Hayat. 2. Güç, kuvvet, hayatiyet, dirilik. 3. Gönül, yakın dost, çok sevilen arkada . 4. Mevlevi ve Bekta i tarikatlarında dervi lerin birbirlerine hitabı. 5. Ki i, fert. 6. Sevgili.

CANAL: (Tür.) 1. Gönül al. Kendini sevdik, sevilen biri ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANALP: (Tür.) Er. - Özünde yi itlik, güçlülük olan kimse. Cana yakın yi it.

CANAN: (Fars.) Ka. - Sevgili, gönül verilmi , sevilen kadın.

CANAY: (Tür.) - Ay gibi temiz, saf, parlak kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANAYDIN: (Tür.) Er. - Özü temiz, aydınlık ruhlu kimse.

CANBEK: (Tür.) Er. 1. Özü pek. 2. Güçlü ki ilikli kimse. *Canbek Giray*(1568-1636): Kırım hanı. Devlet Giray'ın torunu. akay Mübarek Giray'ın o lu. Selamet Giray'ın son zamanlarında kalgay (veliaht) oldu. Arkasından han oldu. IV. Murat tarafından Rodos'a sürüldü.

CANBERK: (Tür.) Er. - Güçlü, sağlam kimse.

CANBEY: (Tür.) Er. - Canım gibi sevgili.

CANBULAT: (Tür.) Er. - *Canbulat en-Na irî*. Mısır Memlûk sultanı. Ya bekin kölesiydi. Ya bek, Canbulat'ı Sultan Kayıtbay'a sattı. Kayıtbay kendisine önemli görevler verdi. Halep ve am valili ine kadar yükseldi. 1500 yılında sultanlı ı ele geçirdi.

CANDAN: (Tür.) Ka. 1. Samimi, içten, kalbi. 2. Yakınlık belirten davranı .

CANDANER: (Tür.) Er. - çten, samimi, dost kimse.

CANDAR: (Tür.) Er. 1. Silah ta ryan, can ve dar isimlerinden müte ekkil birle ik isim. 2. Osmanlı'da, hassa askeri, kılıç askeri, idam hükümlerini infaz eden kimse. 3. Jandarma. Muhafız.

CANDE ER: (Tür.) Er. - U runda can verilecek kadar güzel, de erli, sevilen.

CANDEM R: (Tür.)Er. - Özü güçlü, demir gibi sağlam ki ilikli.

CANDO AN: (Tür.) Er. - Cana do an.

CANEL: (Tür.) Er. - çten uzatılan el, dostluk eli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANER: (Tür.) Er. - Delikanlı, genç, dinamik. - Can ve er kelimelerinden birle ik isim.

CANFEDA: (Fars.). - Canını veren, özverili kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. *Canfeda Hatun*:III. Murad'ın annesinin en gözde cariyesiydi. Harem kethüdalı na getirildi ve sarayda büyük nüfuz kazandı.

CANFER: (Fars.) Er. 1. Aydın bilgili. 2. Güçlü saygın.

CANFEZA: (Fars.) Ka. - Can artıran, cana can katan.

CANG RAY: (Tür.) Er. - (bkz. Giray).

CANGÜL: (Tür.) Ka. 1. Gül gibi canlı. 2. Güzel, temiz kimse.

CANGÜN: (Tür.) Er. - Do du u gün çok sevinilen kimse.

CANGÜR: (Tür.) Er. - Canlı, ne eli kimse.

CAN B: (Ar.) - Ön taraf, cihet. -Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

CAN PEK: (Tür.) Ka. - Yumu ak huylu (kimse).

CANKAN: (Tür.) Er. - Soyu temiz, asil kimse.

CANKUT: (Tür.) Er. 1. Ki inin mutlulu u talihi, ansı, u uru. 2. Mutlu talihli kimse.

CANNUR: (Tür.) Ka. - Özü aydınlık, nurlu kimse.

CANOL: (Tür.) Er. - Canım ol, can gibi içten ol.

CANRUBA: (Fars.) Ka. - Gönül alan, sevgili.

CANSAL: (Tür.) Er. - (bkz. Can). -Can ve sal kelimelerinden birle ik isim.

CANSEL: (Tür.) Ka. - Hayat veren su. - Can ve sel kelimelerinden birle ik isim.

CANSEN: (Tür.). - Sen cansın, sevilensin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANSER: (Tür.). - (bkz. Can). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANSES: (Tür.) Ka. - (bkz. Canser).

CANSET: (Tür.) Ka. - Küçük kraliçe, prenses.

CANSEVER: (Tür.) Ka. - (bkz. Cansın).

CANSIN: (Tür.) Ka. Canım gibisin, canımsın.

CANSOY: (Tür.) Er. - Asil, soylu, cana yakın.

CANSU: (Tür.) Ka. 1. Hayat veren su, tazelik. 2. Sevgili, sevimli.

CANSUN: (Tür.) - (bkz. Cansu). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CANTEK N: (Tür.) Er. - Tek can, e siz can.

CANTEZ: (Tür.) Er. - Tez canlı, aceleci.

CANTÜRK: (Tür.) Er. - yi hasletlere sahip Türk.

CANVER: (Tür.) Er. - Canlı, ha ere.

CARULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a yakın. Allah dostu. *Carullah Zemah eri*:Müfessir, alim.

CAV D: (Fars.) Er. - Baki, daimi, ebedi.

CAV DAN: (Fars.) Ka. - Daimi kalacak olan, sonsuz, ebedi.

CAV DE: (Fars.) Ka. - (bkz. Cavidan).

CAV T: (Fars.) Er. - (bkz. Cavid).

CAZ M: (Ar.) Er. 1. Kesin. 2. Kesin kararlı. *Cazim Mehmed*:Türk air (1725).

CEBBAR: (Ar.) Er. 1. Cebreden, zorlayıcı. 2. Kuvvet, kudret sahibi Allah, Allahın isimlerinden. 3. Becerikli. 4. Gökyüzünün güneyinde bulunan bir yıldız kümesi.

CEBE: (Ar.) Er. 1. Zırh. 2. Osmanlıda silah ihtiyacını karşılayan aracın adı. Cebeci ocağı, Yeniçeri ocağının kaldırılmasıyla ilga edilmiş, kaldırılmıştır. *Cebe Ali Bey:* Türk komutan (XV. yy.) İstanbul'un fethine kendi sipahileriyle katıldı. Ele geçirdiği kapı kendi adıyla anıldı. *Cibali kapısı*.

CEBEL: (Ar.) Er. 1. Dağ. 2. Tarıma elverişi, arazi.

CEBERUT: (Ar.) Er. - branice "kudret" anlamına gelmektedir. Yeni Eflatuncu filozoflar ile ilgili raki felsefesine tabi olan mutasavvıflara verilen ad.

CEBR: (Ar.) Er. 1. Zorlamak. 2. Düzeltme, onarma. 3. Kırık veya çukuk bir kemiği yerle tirip sarmak.

CEBRE: (Ar.) Ka. - (bkz. Cebir).

CEBRAL: (Ar.) Er. 1. Peygamberlere vahiy getiren dört büyük melekten biri. 2. Cibril, branice Allahın kulu. 3. Az çok zorla olgunlaştırmak. *Cebraül b. Ömer:* Batı Karahanlı hükümdarı (1099-1102).

CEDS: (Ar.) Er. - Arabistanın yerli kabilelerinden birinin adı.

CEHD: (Ar.) Er. - Urağan, çalınan. Çaba ve gayret gösteren.

CEHD: (Ar.) Er. - Çalınma, çabalama, urama. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

CEHM: (Ar.) Er. - *Cehm b. Safvan:* slam kelmacı. Mürcie ve Mutezile kelmından kendisine ait inanç kaidelerini belirleyerek özel bir akım geliştirmiştir. Örencileri II. yy.'a kadar Cehmiye inancını taşıyarak, Tirmiz'de yaşıyorlar. Daha sonra E'ariye mezhebine girmişlerdir.

CEHVEN: (Ar.) Er. - Kurtuba'da yerleşmiş, birçok alim, fakih, vezir yetiştirmiş mehur bir Arap ailesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CELADET: (Ar.) Er. 1. Gözüpeklik. 2. Yiğitlik. 3. Kahramanlık.

CELAL: (Ar.) Er. 1. Büyüklük, ululuk, azamet. 2. Hiddet, öfke. 3. Allah'ın "Kahhar, cebbar, mütekebbir" gibi sertlik ve büyüklük ifade eden sıfatları. Kur'an'da Rahman suresi 27, 78. ayetlerde geçmektedir. *Zül Celali:* Celal sahibi Allah.

CELALEDDİN: (Ar.) Er. 1. Dini savunan. 2. Dinin ululadığı, övdüğü. *Celeleddin Harizmî ah:* Son Harizm hükümdarı (Öl. 1231). *Celeleddin Rumi:* Ünlü Türk mutasavvıfı, Mevlana. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılmaktadır.

CELASUN: (Tür.) Er. 1. Kahraman, cesur, atak, delikanlı, yiğit. 2. Gençşahlık, gürbüz.

CELAYR: (Tür.) Er. - Moğol kavminin bir kolu olup birçok kabileyi bünyesinde toplamıştır. Celayirliler devleti, kendisine İhanlılar devletini örnek almıştır.

CELAL: (Ar.) Er. 1. Büyük, ulu. (bkz. Celal). Allah için sıfat olarak kullanılır. 2. Osmanlı devletinde vezir ve mübir rütbelerinde bulunanlara hitapta bu sıfat kullanılırdı. 3. Güzel sanatlarda bir yazı stili.

CEL LAY: (a.t.i.). - Ulu, yüce ay. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CEL LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Celil).

CELVET: (Ar.) Er. 1. Yerini yurdunu terk etmek. 2. Tasavvufta, kulun, Allahın sıfatlarıyla halvetten çıkışına ve fena fillahda fani oluşuna denilir. Celvetiye; Aziz Mahmud Hüdayi'nin kurduğu tarikatının adı.

CEM: (Ar.) Er. 1. Toplama, biraraya getirme, yığılma. 2. Hükümdar, şah. 3. Süleyman Peygamberin lakabı. 4. Büyük skender'in lakabı. *Cem Sultan:* Fatih Sultan Mehmed'in Çiçek hatundan oluşulu (1459-1495).

CEMAL: (Ar.) Er. - Yüz güzelliği, zahiri ve batini güzellik. Allah'ın rahmetle tecellisi. Allah'ın lütuf, ihsan, rıza sıfatlarının karşılığı.

CEMALLEDDİN: (Ar.) Er. 1. Dinin cemali, parlak yüzü. Daha çok şeref unvanı olarak kullanılmıştır. el-Cevad el-İsfahani tarafından ilk defa kullanılmıştır.

CEMALULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın lütfü, baki.

CEML: (Ar.) Er. 1. Güzel erkek. 2. Yıllık anma. 3. Eskiden okullarda verilen baki kağıdı.

CEMLE: (Ar.) Ka. 1. Güzel kadın. 2. Gönül almak amacıyla yapılan davranış. 3. İlk Emevi devrinde yaygın mehur Arap arkıcısı.

CEM NUR: (Ar.) Ka. - Işık, nur topluluğu, çok nurlu, aydınlık kimse.

CEMRE: (Ar.) Er. 1. Ateş. 2. Kor halinde ateş. 3. Şubat ayında azar azar artan sıcaklık. 4. Hacıların Mina'da eytan taşlaması. Küçük taş parçası. Arafat'ta hacıların eytan taşlamaları.

CEM ASB: (Fars) Er. 1. Hz. Süleyman. 2. Cem id'ine oluşulu.

CEMD: (Fars.) Er. - Cem asb'in babası.

CENAB: (Ar.) Er. - "Yan"manasına gelir. şeref, onur ve büyüklük terimi olarak kullanılır. Hazret, Cenab-ı Hakk, Cenab-ı Halik, Allah. - Dil kuralı açısından "b/p" olarak kullanılmaktadır.

CENAN: (Ar.) Ka. - Kalb, yürek, gönül.

CENGAVER: (Fars.) Er. Savaşçı, silah or. Savaş seven, savaş kan, dövüş ken.

CENGEL: (Fars.) Er. - Orman.

CENGER: (Fars.) Er. - (bkz. Cengaver).

CENG Z: (Tür.) Er. - *Cengiz Han*. Mo ol mparatorlu u'nun kurucusu, asıl adı Timuçin'dir. Mo olcada Çing sıfatının ço ulu olarak, güçlü, kuvvetli anlamındadır. slam ülkelerine düzenledi i seferlerle acımasız ve gaddarca müslümanları katletti. slam medeniyetine büyük ölçüde tahribat verdi.

CENK: (Fars.) Er. - Harp, sava , kavga. - sim olarak kullanılması uygun de ildir. Hz. Peygamberin de i tirdi i isimlerden birisi.

CENKER: (f.t.i.) Er. - yi sava an, sava çı.

CENNET: (Ar.) Ka. 1. Uçmak. 2. Bahçe. 3. Çok ferah ve havadar yer. 4. Firdevs. - Allah'ın insanlara müjdeledi i, ölümden sonraki alemde bulunan, Allah'a inanan, günah i lememi veya günahlarından temizlenmi olanların girece i fevkalade güzel yer. 8 cennet oldu u rivayet edilmi tir. Daru'l-Celal, Daru's-Selam, Cennetü'l-Me'va, Cennetü'l-Huld, Cennetü'n-Naim, Cennetü'l-Firdevs, Cennetü'l-Karar, Cennetü'l-Adn.

CEREN: (Tür.) Ka. - Halk a zında "ceylan" anlamına gelir.

CER B: (Ar.) - Hububat için kullanılan bir ölçek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CER R: (Ar.) Er. p, halat. Yular anlamında. Sahabeden bu ismi ta ıyanlar vardır.

CER T: (Ar.) Er. 1. Verimsiz çorak yer. 2. Bekar.

CESARET: (Ar.) Ka. - Yüreklilik, korkusuzluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CES M: (Ar.) Er. - ri, büyük, kocaman, ulu, mühim.

CES M : (Ar.) Er. - ri, büyük.

CESUR: (Ar.) Er. - Cesaretli, yürekli, yi it, gözüpek, atılgan.

CEVAD: (Ar.) Er. 1. Cömert, eli açık. 2. hsan eden. - Dil kurumuna uygun olarak "d/t" ye dönü türülür.

CEVAH R: (Ar.) Er. 1. Cevherler, elmaslar, kıymetli ta lar. 2. Mayalar, özler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CEVAN: (Fars.) Er. - Genç, taze, delikanlı. - Cüvan ekinde kullanılabilir, (bkz. Civan).

CEVDET: (Ar.) Er. 1. yilik, güzellik. 2. Olgunluk. 3. Büyüklük. 4. Tazelik. 5. Kusursuzluk. *Cevdet Pa a*: Osmanlı devlet adamı. Tarihçi ve hukukçu (1822-1895).

CEVHER: (Ar.) Ka. 1. Öz, maya. 2. Ba lı ba ına, kendili inden olan. 3. Tıynet, cibilliyet, soydan gelen, haslet, tabii istidat. 4. Kıymetli ta . 5. Ebcet hesabında yalnız noktalı harfleri hesaplamaya dayanan tarih dü ürme ekli. 6. Kılıç namlusuna yapılan menevi li süs. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

CEVHERE: (Ar.) Ka. - (bkz. Cevher). Hicri 5. asırda Ba dat'ta ya amı me hur bir slam hanımı.

ÇEVR YE: (Ar.) Ka. 1. Haksızlık. 2. Eza, cefa, eziyet, gadir, zulüm, sitem.

CEVVAL: (Ar.) - Ko an, dola an, hareket eden, canlı.

CEVZA: (Ar.) Er. - Güne in Mayıs ayında girdi i ikizler burcu. Ebced.

CEYDA: (Ar.) Ka. - Uzun boyunlu ve güzel.

CEYDAHAN: - (bkz. Ceyda).

CEYHAN: (Tür.) - Güney Anadolu'da Toroslar'dan do an ve Akdeniz'e dökülen nehir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CEYHUN: (Tür.) Er. 1. Orta Asya'da Amu-Derya'ya Arap ve Farslıların vermi oldu u ad. 2. Tevrat'a göre cennetin 4 nehrinden biri.

CEYLAN: (Tür.) Ka. - Hızlı ko an, biçimli bacakları olan ve güzel gözleriyle tanınan bir gazel cinsi.

CEZLAN: (Ar.) - Mutlu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CEZM : (Ar.) Er. 1. Cezm ile ilgili. 2. Kat-i karar ve niyete ait. 3. Kesmek.

CEZM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Cezmi).

CEZR : (Ar.) Er. - Kökle ilgili, kökten.

CEZZAR: (Ar.) Er. - Deve kasabı. -Daha çok lakab olarak kullanılır. *Cezzar Ahmet Pasa*(?-Akka 1804). Osmanlı vezirlerindedir.

C HAD: (Ar.) Er. 1. Din u runda dü manla sava ma. 2. slam u runda çalı ma. Cihad müslümanlara farz kılınmı tir. Mallarıyla, canlarıyla sava an mü'minler övüldü ü gibi, bu mücadele u runa canını veren ki i chidlik makamıyla yüceltilip taltif edilmi lerdir. Kur'an'da defalarca tekrarlanan bir emirdir. - Dil kuralına uygun olarak "d/t" olarak kullanılmaktadır.

C HAN: (Fars.) 1. Dünya, alem, kainat, yeryüzü, yerküresi. 2. Dünyada ya ayan insanların tümü. *Cihan Ara Begüm*: Hint-Türk hükümdarı ahcihan ile adına Taç Mahal'in yapıldı ı Mümtaz Mahal'in kızı. Dindarlı ı ve ihlash olu u sebebiyle *"Zamanın Fatıması"* olarak anıldı. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

C HAN BANU: (Fars.) Ka. - Dünyaca tanınmı kadın.

C HANDAR AH: (Fars.) Er. - Delhi, Türk-Hind mparatorları'nın 13.'sü olup ah Alem Bahadır'ın büyük o ludur.

C HAND DE: (Fars.). - Dünyayı gezip görmü . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

C HANEFRUZ: (Fars.). - Dünyayı parlatan, aydınlatan.

C HANER: (Fars.) Er. - Dünyaya bedel ki i, yi it.
C HANFER: (Fars.) Ka. - Cihanı, dünyayı aydınlatan, nurlu, ııklı.
C HANG R: (Fars.) Er. - Dünyaya egemen olan, dünyayı zabteden kimse. Fatih. Osmanlı ehzadelerinin ortak adıdır.
C HANGÜL: (Fars.) Ka. - (bkz. Cihan).
C HANMERT: (Fars.) Er. - (bkz. Cihaner).
C HANNUR: (Fars.). - Dünyayı aydınlatan, nurlu, ııklı. - Türk-Hind padi ahi Ekber'in büyük o lu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
C HANSER: (Fars.). - Cihan'ın ba ı. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.
C HANSUZ: (Fars.) Ka. 1. Cihan yakan. 2. Gaznelilerden Buhran ahi ma lup edip, Gaznice ve Bust ehirlerini yakıp-yıkan, gaddar vah i *Alaeddin-Hüseyin'e* verilen ad.
C HAN AH: (Fars.) Er. - Cihan'ın ah'ı. - Kara-Koyunlu padi ahlarından Timur'un ölümünden sonra kaybedilen yerleri geri almı tır.
C LASUN: (Tür.) Er. - Babayi it, boylu, boslu, delikanlı, gürbüz.
C LVE: (Ar.) Ka. 1. Ho a gitmek için yapılan davranı . 2. ve, naz. 3. Yeni gelin duva ının kaldırılması merasiminin ve bu münasebetle güveyin geline verdi i hediyenin (Türk yüz görümlü ü) adıdır.
C NAN: (Ar.). - Cennetler, yedi gö ün üstünde ve Ar ile Kürsi'nin altındaki sekiz cennet. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.
C NUÇEN: (Tür.) Er. - Üstün, galip, zafer kazanmı .
C RYAL: (Ar.) Ka. 1. Bir nevi kırmızı boya. 2. Altının kırmızılı ı. 3. Temiz renk. 4. Saf.
C VAN: (Fars.) Er. - Genç, delikanlı, yakı ıklı. - (bkz. Cevan, cuvan).
C VANBAHT: (Fars.) Er. - Mutlu, anslı (kimse).
C VANMERT: (Fars.) Er. - Cömert, eli açık genç, delikanlı.
CO AN: (Tür.) Er. - Co ku duyan, heyecanlı (kimse).
CO AR: - (bkz. Co an).
CO KUN: (Tür.) Er. 1. Co mu , galeyana gelmi . 2. Duyarlı, a ın hareketli.
CO KUNER: (Tür.) Er. - Co an kimse.
CO KUNSU: (Tür.) Er. - Sel, gürlütle akan su.
CÖMERT: (Tür.) Er. 1. Elinde olanı harcayan, eli açık. 2. Ba kalarına yardımdan kaçınmayan.
CUD : (Ar.) Er. 1. Cömert, eli açık. 2. yilık severlikle ilgili.- Dicle nehri kıyısında bir da . Nuh'un gemisinin tufandan sonra bu da ın üzerinde durdu u söylenir.
CUD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Cudi).
CUMA: (Ar.) Er. 1. Haftanın be inci günü. 2. Müslümanların ibadet ve Bayram günü. 3. Cuma günü kılınan ö le namazı. 4. Toplanma. *Sure-i Cuma* Kur'an'ın 62. suresi.
CUMAL : (Tür.) Er. - Cuma günü do an.
CUMHUR: (Ar.) Er. 1. Halk, ahali. 2. Kalabalık, ba ıbo kalabalık. 3. Takım, heyet. - Tekke musikisinde koro tarafından okunan ilahi.
CÜBEYR: (Ar.) Er. - Küçük kahraman, küçük yi it. Sahabe isimlerindedir.
CÜHEYNE: (Ar.) Er. - Ünlü bir Arap kabilesidir. Kızıldenez-Vadi'l-Kura arasında ya amaktadırlar.
CÜMANE: (Ar.) Ka. - Tek inci anlamında. Hz. Ali (r.a.)'nin kızkarde i ve Rasulullah'ın amcasının kızı olan hanım sahibi.
CÜNEYD: (Ar.) Er. 1. Küçük asker, askercik. *Cüneyd-i Ba dadi:* Ünlü mutasavvıf.
-----Sonu---

Ç

ÇA A: (Tür.). - Çocuk.
ÇA AÇAR: (Tür.) Er. - Ça açacak kimse.
ÇA AKAN: (Tür.) Er. - Ça ı yakalayan, ça da .
ÇA AN: (Tür.) Er. - Bayram, enlik.
ÇA ANAK: (Tür.) Er. - Körfez, liman.
ÇA AR: (Tür.) Er. 1. Bayram. 2. Kalın ve kuvvetli deve köste i. 3. Do an ku u.
ÇA ATAY: (Tür.) Er. 1. Yavru at, tay. 2. Do u Türklerine, lehçelerine dayanılarak verilen ad. - *Ça atay Han:* Cengiz Han'ın 2. o lu Ça atay. Müslümanlara ve dinin emirlerine kar ı politika uygulamakta ve Mo ol yasasını tatbik etmekteydi. Gusl abdestini yasaklamı tı. Hristiyan dostu olarak bilinmektedir. Marco Polo kendisinin vaftiz edildi ini kaydetmi tir.
ÇA ILI: (Tür.). 1. Ça la ilgili. 2. Çakıl. 3. Ça la. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÇA IN: (Tür.). - Yıldırım, im ek. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇA KAR: (Tür.) Er. - Canlı, dinamik, çalı kan.

ÇA LA: (Tür.) Ka. - Olgunla mamı meyve, bazı meyvelerin olgunla madan, henüz ye ilken yenen hali.

ÇA LAR: (Tür.) - Ça layan, elale (bkz. elale). - Erkek ve kadın adı olarak da kullanılır.

ÇA MAN: (Tür.) Er. - Ça ın insanı.

ÇA NUR: (Tür.) Er. - Ça ın nuru, zamanın nuru. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇA RI: (Tür.) Er. 1. Çakır gözlü. 2. Mavi harelî göz. *Ça rı bey*(990-1060). Büyük Selçuklu devleti hükümdarı Tu rul beyin karde i. Ça rı bey müslüman oldu unda Davud ismini aldı. Karde i Tu rul ise Muhammed ismini almı tır.

ÇA KA BEY: (Tür.) Er. - O uzların Çavuldur boyundan olan Türk beyi. XI. yy. ilk yarısında zmir bölgesinin hakimi oldu.

ÇAKAR: (Tür.) Er. - Parıldayan, ı k veren.

ÇAKIR: (Tür.). - Mavimsi, mavi renkli, gri benekli gözleri olan ki i. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇAKMAN: (Tür.) Er. 1. Amacına eri en, ula an kimse. 2. Süt mavisi.

ÇAKMUR: (Tür.) Er. 1. Yarı uykulu bakı . 2. Sert ta . 3. Pinti.

ÇALAP: (Tür.). 1. Tanrı. 2. Ate . - sim olarak kullanılmaz.

ÇALAPKULU: (Tür.) Er. - Tanrı kulu- Abdullah.

ÇALAPÖVER: (Tür.) Er. - Tanrı'nın övgüsüne mazhar olmu ki i.

ÇALGAN: (Tür.) Er. - Yata ı ta lık olan ve gürültüyle akan su.

ÇALKIN: (Tür.) Er. - Alev.

ÇAPAN: (Tür.) Er. - Tatar, ulak, postacı.

ÇAVA : (Tür.) Er. 1. Güne . Güne li yer. 2. Güney.

ÇAVLAN: (Tür.). - Büyük ça layan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇAVLI: (Tür.). - Ava alı tırılmamı do an. *Çavlı Çandar:*(Öl. 1146). Selçuklu emiri. Sultan Mesud döneminde yararlı i ler yaptı.

ÇAYKARA: (Tür.). - Küçük akarsu, yazın kuruyan küçük akarsu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇELEB : (s.) Er. 1. Efendi, nazik ve kibar. 2. ehir terbiyesi almı okuryazar kimse. 3. Osmanlı devletinin ilk devirlerinde ehzadelere verilen unvan. *Musa Çelebi, Süleyman Çelebi.* - Mevlevî tarikatının ba ı bu adla anılırdı. Mevlana veya Hacı Bekta soyundan olan kimse.

ÇELEN: (Tür.) Er. 1. Yakı ıklı delikanlı. 2. Tepelerin kar tutmayan kuytu yeri. 3. Açık göz, becerikli, kurnaz. 4. Evlerin dı ında bulunan saçak.

ÇELG N: (Tür.) Ka. - Yaralanarak kaçan av hayvanı.

ÇEL K: (Tür.) Er. 1. Su verilip sertle tirilen demir. 2. Çok güçlü kuvvetli. 3. Kısa kesilmi dal.

ÇEL KEL: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü el.

ÇEL KER: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü kimse.

ÇEL KHAN: (Tür.) Er. - Güçlü hakan, yönetici.

ÇEL KKAN: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen kimse.

ÇEL KÖZ: (Tür.) Er. - (bkz. Çelik).

ÇEL KSU: (Tür.) Er. - (bkz. Çelik).

ÇEL KYAY: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli.

ÇEMAN: (Fars.) Ka. 1. Salına salına yürüyen. 2. Nazlı sevgili.

ÇEMENZAR: (Fars.) Ka. - Otlak. Çimenlik.

ÇERA : (Fars.) Er. 1. Ya kandili, lamba, mum. 2. Atın aha kalkması. 3. Çırac edilme. 4. Bir memuriyete ve ihsana nail olan. 5. Vazifesinden emekli edilen.

ÇERME: (Tür.) Er. 1. Çay kıyılarında sulu ve ye il yer. 2. Akarsuların topraktan çıkan sızıntısı. 3. Kaynak.

ÇE MAN: (Fars.). - Gözler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇE M AHU: (Fars.) Ka. - Ahu gözlü kadın, ceylan gözlü güzel.

ÇE M NAZ: (Fars.) Ka. 1. Süzerek bakma, bakı . 2. Nazlı nazlı bakan göz. 3. Güzel gözlü sevgili.

ÇE PAN: (Fars.). - Layık, uygun, münasip, yakı ır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇER : (Tür.). - Asker, sava çı.

ÇET N: (Tür.) Er. 1. Sert, i lenmesi, elde edilmesi, çözümünü zor, sarp, mü kil. 2. natçı, azimli, edid.

ÇET NALP: Er. - (bkz. Alp).

ÇET NAY: (Tür.) Er. - (bkz. Çetin).

ÇET NEL: (Tür.) Er. - (bkz. Çetin).

ÇET NER: (Tür.) Er. - (bkz. Çetin).

ÇET NÖZ: (Tür.) Er. - (bkz. Çetin).

ÇET NSOY: - (bkz. Çetin).
ÇET NSU: (Tür.) Er. - (bkz. Çetin).
ÇEV K: (s.) Er. - Çabuk davranan, hızlı ve hareketli.
ÇEV KCAN: - (bkz. Çevik).
ÇEVR M: (Tür.) Er. 1. Sınır. 2. Girdap. 3. Sürekli ve düzenli de i me.
ÇIDAM: (Tür.) Er. - Sabır, tahammül.
ÇINAR: (Fars.) Er. - Çınar a acı.
ÇINAY: (Fars.) Ka. - Soylu ay, ayın en parlak zamanı.
ÇIRA : (Fars.). - Me ale, 1 ık, kandil (bkz. Çera). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Ç ÇEK: (Tür.) Ka. 1. Bitkilerin üreme unsurlarını ihtiva eden renkli veya beyaz renkte açan, çok defa kokulu, sonradan meyve veya tohum haline gelen kısımları (bkz. üküfe). 2. Bitki, çiçek açan bitki. 3. Bazı eylerin toz haline getirilmi özü, kükürt çiçe i. 4. Kuma veya ba ka eyler üzerine yapılan renkli veya renksiz süsleme.
Ç DEM: (Tür.) Ka. - Zambakgillerden, so anlı otsu, çe itli renklerde çiçek açan kır bitkisi, mahmur çiçe i.
Ç LAY: (Tür.) Ka. - Ayın üzerinde beliren açık renk lekeler.
Ç LE: (Fars.), 1. Zevk ve sefadan el çekerek kuytu bir yerde yapılan 40 günlük ibadet. 2. Eziyet, sıkıntı. 3. bri im, yün vs. demeti. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Ç LTAY: (Tür.) Er. - Üzerinde benekler bulunan tay.
Ç NEL: (Tür.). - Do ru, dürüst, namuslu kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Ç NER: (Tür.). - (bkz. Çinel).
Ç NTAR: (Tür.) Er. - Sabah vakti.
Ç NTAY: (Tür.) Er. - Soylu at.
Ç NUÇ N: (Tür.) Er. - Üstün, galip, zafer kazanımı .
Ç RAY: (Fars.). 1. Yüz çizgileri, yüz güzelli i. 2. Beniz, yüz. 3. nsan resmi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Ç RE: (Fars.). 1. Maharetli, becerikli. 2. Kahraman, yi it. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Ç TRA: (Fars.) Er. - Afganistan'da bir kabile. Büyük ekseriyetle ari ırktan olup narin yapılı, güzel gözlü ve gür saçlı, ho ve cazip tavırlı olmalarına ra men ha in, sert yapılı ve gaddar olarak bilinmektedirler.
ÇO A: (Tür.) Er. - Çocuk, yavru.
ÇO AHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Ço a).
ÇO AN: (Tür.) Er. - Kökü ve dalları sabun gibi köpüren bitki, çöven.
ÇO A : (Tür.) Er. - Güne .
ÇO UN: (Tür.). - Çok defa, ekseriya.
ÇOKAY: (Tür.) Er. 1. Köy zengini, çiftlik sahibi. 2. E kıya.
ÇOKMAN: (Tür.) Er. - Topuz, gürz.
ÇOLPAN: (Tür.) Ka. 1. Çoban yıldızı. 2. Aciz, beceriksiz, zavallı. 3. Zühre, venüs.
-----Sonu--

D

DADA : (Tür.) Er. 1. Erkek karde . 2. Delikanlı, babayi it.
DAF : (Ar.) Er. 1. Defeden, gideren. 2. Savan, savu turan, iten.
DA A AN: (Tür.) Er. - Da a an.
DA DELEN: (Tür.) Er. - (bkz. Da a an).
DA HAN: (Tür.). - Eski Türklerde da tanrısı. - sim olarak kullanılmaz.
DA TEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Da a an).
DAHAK: (Ar.) Er. - Çok gülen, çok gülücü. - Daha çok lakab olarak kullanılır.
DAH : (Ar.) Er. - Üstün zeka sahibi.
DAH YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Dahi).
DA M: (Ar.) Er. - Devamlı sürekli, her zaman.
DALAN: (Tür.) Er. 1. Biçim, ekil. 2. nce, narin, zarif.
DALAY: (Tür.) Ka. - Deniz.
DALAYER: (Tür.) Er. - Deniz adamı.
DALDAL: (Tür.) Er. - Kahraman, yi it-
DALGA: (Tür.). 1. Denizin yel esince oynayıp kabarması. 2. Denizde hareketli su kütlesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
DALOKAY: (Tür.) Er. - Çok be enilen.

DALYA: (Tür.) Ka. - Yıldız çiçeği.

DAMAN: (Fars.) Er. 1. Etek. 2. Bir dâ silsilesinin eteğinde uzanan bölge.

DAMLA: (Tür.) Ka. 1. Bir sıvıdan ayrılarak düz en parça halinde, küçük miktar, katre. 2. Belli miktarlarda akıtılarak kullanılan ilaç.

DANA: (Fars.) Er. 1. Bilen, bilici, bilgin.

DAN : (Fars.) Er. 1. Bilim, bilgi, ilim. *Ehl-i dani* : Bilgi sahipleri. *Dani -Merd*: Bilgili, Tanzimattan önce kadıların yanında stajyer olarak çalışan kimse. - *Dani mend*: Sultan Melikah'ın alimlerinden emir Dani mend'in kurmuş olduğu bir Türk devlet ve sülalesi.

DAN YAL: (br.) Er. - Ben-i srail peygamberlerinden biri. "Tanrı benim yargıcımdır" anlamına gelir. ki tane Daniyal vardır: a) Babillilcre esir olmuştur genç Daniyal, b) Hz. Nuh ile Hz. İbrahim arasında geçen zamanda yaayan Daniyal.

DARCAN: (Tür.) Er. 1. Aceleci, sıkıntılı. 2. Serçe.

DAREKUTN : (Ar.) Er. - *Ebu'l-Hasen Ali b. Ömer*. Tanınmış muhaddislerdendir (917-995) yılları arasında yaşamı 80 yaşında Bağdat'ta vefat etmiştir. Hadis sahasında kıymetli eserleri vardır.

DARGA: (Tür.) Er. - Bağ kan, lider.

DAR Mİ: (Ar.) Er. - *Ebu Muhammed b. Abdurrahman*. Hadis bilgini. Müslim ve Ebu İsa hadislerini Darimi'den aldıklarını söylerler. En meşhur eseri Camiu's-Sahih'dir.

DAVUD: (br.) Er. Kendisine kitap olarak Zebur'un gönderildiği büyük peygamberlerden biri. Kur'an-ı Kerim'de 16 yerde ismi geçer. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

DEDE: (Tür.) 1. Ana ve babanın babası. 2. Ced, ata. 3. Çok yaşlı kimse. 4. Mevlevilikte çile doldurmuş, dervişlik gayesine erişmiş ve dergahta hücre sahibi olmuş kimse. 5. Bektaşilerde şeyh, baba. - Örfte isim olarak kullanılırken, daha çok lakap olarak kullanılır.

DEF NE: (Ar.) Ka. 1. Yere gömülmüş, kıymetli eşya. 2. Kıymet ve değer olan kimse veya mal.

DEFNE: (Yun.) Ka. - Akdeniz ikliminde yetişen, yaprakları sert ve üst yüzleri parlak açık sarı çiçek ve güzel kokan defnegillerden bir türdür.

DE ER: (Tür.) 1. Bir şeyin tam karşılığı, kıymet, baha. 2. Layık. 3. Bir şeyin sahip olduğu yüksek vasıf. 4. Ehliyet, kabiliyet. 5. Kadir, itibar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEHNA: (Ar.) - Kızıl. Kumun rengi dolayısıyla Arabistan'da ıssız iller adıyla anılan bir çölün adı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEHR : (Ar.) - Dünyanın sonsuzluğuna inanıp öteki dünyayı inkar eden, ruhunda cesetle birlikte öldüğüne inanan. Materyalist. sim olarak kullanılmaz.

DELAL: (Ar.) - İnsana hoş, sevimli görünen hal, naz, iş ve. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEL F N: (Yun.) - Yunus balığı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEL STAN: (Tür.) Ka. - İkbaharda birdenbire kabarmış bahçe. Gelişmiş, içinde her türden bitki bulunan, karlı bahçe.

DEMET: (Tür.) Ka. 1. Bağlanarak, oluşturulan deste. 2. Biçilip bağlanmış ekin. 3. Bir kaynaktan çıkan ırmıkların meydana getirdiği ırmık destesi, hazne.

DEM R: (Tür.) Er. - Dayanıklı ve kullanışlı sahası geniş, mavimsi esmer renkli bir maden.

DEM RA : (Tür.) Er. - Demirden yapılmış.

DEM RALP: (Tür.) Er. - Demir gibi sağlam ve yetkin.

DEM RAY: (Tür.) Er. - Demir gibi.

DEM RCAN: - (bkz. Demira).

DEM RDELEN: - (bkz. Demira).

DEM REL: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü eli olan.

DEM RER: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü kimse.

DEM RHAN: (Tür.) Er. - Güçlü hükümdar.

DEM RKAN: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen.

DEM RMAN: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü sağlam kimse.

DEM RÖZ: (Tür.) Er. - Özünü demir gibi güçlü olan.

DEM R AH: - (bkz. Demirhan).

DEM RTEK N: - (bkz. Demirhan).

DEM RTU : - (bkz. Demirtekin).

DEMREN: (Tür.) Er. - Okun ucuna geçirilen demir ya da kemik parçası.

DENG Z: (Tür.) Er. - (bkz. Deniz).

DENG ZER: (Tür.) Er. - Denizci.

DEN Z: (Tür.) Ka. 1. Büyük su kütlesi. 2. Büyük su kütlesindeki dalgalanma.

DEN ZALP: (Tür.) Er. - Yetkin denizci.

DEN ZCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Denizalp).

DEN ZER: (Tür.) Er. - Deniz adamı, denizci.

DEN ZHAN: (Tür.) Er. 1. Denizlerin hakimi, yöneticisi. 2. Eski Türklerde Deniz tanrısı. - sim olarak kullanılmaz.

DERBEND: (Ar.) Er. - Kapılar kapısı.

DEREM: (Fars.) - Para, akçe. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEREN: (Tür.) Ka. - Derleyen, toplayan, ekini biçip toplayan.

DER M: (Tür.) - Çadır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DERKAVA: (Ar.) Er. - Afrika'nın kuzeybatısında, Fas-Cezayir'i içine alan müslüman tarikatların genel adı.

DERKAV : (Ar.) Er. - Derkava'ya mensup. - (bkz. Derkava).

DERMAN: (Fars.) Er. 1. laç. Çare. 2. Takat, kuvvet, güç.

DERSU: (Tür.) - Hepsi, kamilen, ba tan ba a hep. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DERV : (Fars.) Er. 1. Allah için alçakgönüllülü ü ve fukaralı ı kabul eden veya bir tarikata ba lı bulunan kimse. 2. Fakir ve muhtaç kimse. 3. Daha çok lakap olarak kullanılır.

DERYA: (Fars.) Ka. - Deniz, büyük nehir.

DERYAB: (Fars.) - Akıllı, anlayı lı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DERYACE: (Fars.) Ka. 1. Küçük deniz. 2. Göl.

DERYAD L: (Fars.) Ka. - Gönlü geni , her eyi ho gören.

DERYANUR: (f.a.i.) Ka. - Nur denizi, deryası.

DESEN: (Fran.) Ka. 1. Renksiz çizim. 2. Kuma ekli.

DESTAN: (Fars.) Ka. 1. Hikaye, kıssa. 2. Hile, mekr, tenvir. 3. Rüstem'in babasının lakabı.

DESTE: (Fars.) Ka. 1. Demet, tutam, takım. 2. Kabza, tutacak yer. 3. On yapraklık altın varak defteri.

DESTEĞÜL: (Fars.) Ka. - Gül demeti, destesi.

DEVA: (Ar.) - laç. Çare, tedbir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEVAN: (Fars.) Er. 1. Ko an, se irten, hızlı yürüyen. 2. Ko mak. Süratle, hızla gitmek.

DEVLEDD N: (Ar.) Er. - Dinin mutlulu u, u uru, büyüklü ü. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

DEVLET: (Ar.) - Bir hükümet dairesinde te kilatlandırılmı olan siyasi topluluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. *Devlet Giray:* Kırım hanı (1530-1577). Mübarek Giray'ın o lu.

DEVLET AH: (Fars.) Er. - XV. yy. yeti en en tanınmı ran edebiyatçısı.

DEVİRAN: (Ar.) Er. 1. Dünya, felek. 2. Zaman. 3. Talih, yazgı.

DEVİR M: (Tür.) Er. 1. Hareket halinde bir eyin bir e ri çizerek dönmesi, devretmesi. 2. Köklü de i iklik, inkılap. 3. Eski oldu u fark edileni yıkıp yerine yeni oldu u farz edileni koymak. 4. htılal.

D BA: (Fars.) Ka. 1. Alacalı ipek kuma . 2. Atlas.

D BACE: (Fars.) Ka. 1. Kitabın ba langıç kısmı, önsöz. 2. Kitapların süslü sayfaları.

D CLE: (Tür.) - Yakındo u'nun Türkiye'den do an ve Mezopotamya'dan Basra Körfezine dökülen nehirlerden biri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

D CLEHAN: (Tür.) Er. - Dicle'nin hükümdarı.

D DAR: (Fars.) Ka. 1. Yüz, çehre. 2. Görme, görü me. 3. Görü kuvveti. 4. Açık meydana.

D DE: (Fars.) Ka. 1. Göz. 2. Gözcü. 3. Gözbebe i. 4. Gözucu.

D DEM: (Fars.) Ka. - Gözüm.

D HYE: (Ar.) Er. - *Dihye b. Halife.* Kelbi kavmine ait, Hz. Rasûlullah (s.a.s)'ın ticaret orta ı. Ho tavırlı, kibar, zengin bir tacir. Cebrail (a.s.)'in bazen Dihyetü'l-Kelbi suretinde vahiy getirdi i rivayet olunur.

D KÇAM: (Tür.) Er. - Çam gibi uzun. Metanetli.

D KMEN: (Tür.) Er. 1. Koni biçiminde sivri tepe. 2. Da ların en yüksek yeri. 3. Yayla.

D LAN: (Fars.) - Gönüller, yürekler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

D LARA: (Fars.) Ka. 1. Gönül alan, gönül kapan, gönül ok ayan, gönlü dinlendiren. 2. Bugün elde örne i olmayan eski Türk mürekkep makamlarından biri.

D LAVER: (Fars.) Er. - Yi it, yürekli.

D LAV Z: (Fars.) Ka - Gönlün takıldı ı, gönüle takılan.

D LAY: (Fars.) Ka. - Gönlü aydınlatan ay.

D LAZAD: (Fars.) Er. - Gönlü bir eyle ilgili olmayan, gönlü rahat. Özgür.

D LBAZ: (Fars.) Ka. 1. Gönül e lendiren. 2. Güzel söz söyleyen. 3. Yüze ho görünen.

D LBER: (Fars.) Ka. - Gönül alıp götüreren, güzel.

D LBERAN: (Fars.) Ka. - Dilberler, güzeller.

D LBESTE: (Fars.) Ka. - Gönül ba lamı , a ık.

D LDAR: (Fars.) Ka. 1. Birinin gönlünü almı , sevgili. 2. Abdülbaki Dede'nin terkihi etti i 7 makamdan biri.

D LDEREN: (Fars.) Ka. - Sevgi toplayan, gönül alan, be enilen.
D LEFRUZ: (Fars.) Ka. - Gönül aydınlatan. - (bkz. DİLFÜRÜZ).
D LEK: (Tür.) Ka. 1. Dilenen ey, arzu, istek. 2. steme, arzu etme, dileme.
D LEM: (Fars.) Ka. - Gönül ilacı.
D LERCAN: (Fars.) Er. - Dilekte, istekte bulunan.
D LFERAH: (Fars.) Ka. - Gönlü ferah, sevinçli.
D LFEZA: (Fars.) Ka. - Gönlü geni leten, gönlü artıran.
D LFÜRÜZ: (Fars.) Ka. - Gönüle ferahlık veren, sevindiren.
D LGE: (Tür.). - Güzel konu an kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
D LHAN: (Fars.) Er. - Gönülden söyleyen, içten konu an.
D LHUN: (Fars.) Er. - çi kan a layan.
D LKESTE: (Fars.) Ka. - Gönül çekici.
D LMAN: - (bkz. Dilmen).
D LMEN: (Fars.) Ka. 1. Güzel. 2. Güzel dil bilen, konu an, söz söyleyen.
D LNUR: (Fars.) Ka. - Gönlü nurlu.
D LRAH: (Fars.) Ka. - Gönül yolu.
D LRUBA: (Fars.) Ka. 1. Gönül kapan, gönül alan. 2. Tahminen 2 asırlık bir makam.
D LSAFA: (Fars.) Er. - Gönlü en, rahat, dertsiz.
D LSAZ: (Fars.) Er. - Gönül yapan.
D LSUZ: (Fars.) Ka. - Gönül yakan, yürek yakıcı.
D L AD: (Fars.) Ka. - Gönlü ho , sevilmi .
D L AH: (Fars.) Er. - Gönül hükümdarı, ahı.
D L ÜKUFÉ: (Fars.) Ka. - Gönül çiçe i.
D NÇ: (Tür.) Er. - Gücü kuvveti yerinde ve sa lıklı.
D NÇAY: (Tür.) Er. - Kuvvetli ay.
D NÇER: (Tür.) Er. - Kuvvetli kimse, genç, erkek, yi it.
D NDAR: (f.a.i.) Er. - Allah'a inanmı , ba lanmı olan kimse.
D RAH AN: (Fars.) Ka. - Parlak, parlayan.
D RAYET: (Ar.). - Zeka, bilgi, kavrayı . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
D REM: (Fars.) Er. 1. Akça, para. 2. Gümü para.
D RENÇ: (Tür.) Er. - Kar ı koyan kuvvet, mukavemet.
D R CAN: (Tür.) Er. - Güçlü, canlı kimse.
D R : (Fars.) Er. - Esirgeme, acıma.
D RSEHAN: (Tür.) - Dede Korkut hikayelerinde, çocu u olmadı ı için hor görülen sonra da Bo aç Han adında yi it bir o ula sahip olan kahramanın adı.
D ZDAR: (Fars.) Er. - Kale muhafızı.
DO A: (Tür.) Er. - Tabiat kar ılı ı olarak kuraldı ı uydurulmu kelime.
DO AN: (Tür.) Er. - Kartalgillerden, alı tırılarak ku avında kullanılan, yırtıcı bir ku .
DO ANALP: - (bkz. Do an).
DO ANAY: (Tür.) Er. - Ayn ilk günleri.
DO ANBEY: (Tür.) Er. - Do an gibi atik ve cesur bey. *Do an bey:* Ni bolu kalesini haçlılara kar ı koruyan Osmanlı beyi Yıldırım Bayezid dönemi.
DO ANB KE: - (bkz. Do an).
DO ANER: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli, yi it.
DO ANGÜN: (Tür.) Er. - Sabahın ilk ı ıklan.
DO ANHAN: - (bkz. Do anbey).
DO ANNUR: (Tür.) Ka. - Nurun do ması.
DO ANTEN: (Tür.) Er. - afak vakti.
DO AY: (Tür.) Er. - Ayn do ması.
DO U: (Tür.) Er. 1. Do ma bölgesi. 2. Güne in do du u yön, ark.
DO UHAN: (Tür.) Er. - Do u ülkesinin hükümdarı, hakimi.
DO UKAN: (Tür.) Er. - (bkz.. Do uhan).
DOLUNAY: (Tür.). - Tam yuvarlak halde görünen ay, bedir, bedr-i tam. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
DORUK: (Tür.) Er. - Tepe, a aç tepesindeki körpe filiz.
DOYUM: (Tür.) Ka. - Ganimet alımı .
DÖNDÜ: (Tür.) Ka. 1. Henüz evlenmemi kız. 2. Örfte devamlı erkek çocu u olan ailenin son do an çocu u kız olursa döndü adını koyarlardı.

DÖNE: (Tür.) Ka. - Kar ı ziyarette bulunma. - (bkz. Döndü).
DUÇ HAN: (Fars.) Ka. - ki cihan, dünya ve ahırcı.
DUDU: (Fars.) Ka. 1. Hanım, küçük karde . 2. Papa an, tuti. Bir papa an cinsi. 3. Abla, ya lı ermeni kadın.
DUHA: (Ar.) 1. Ku luk vakti. 2. Kur'an-ı Kerim'de 93. surenin ismi. -Kız ve erkek adı olarak kullanılır.
DUHTER: (Fars.) Ka. - Kerime, kız.
DUMRUL: (Tür.) Er. - Dede Korkut hikayelerinde geçen bir kahramanın adı.
DURAL : - (bkz. Dursunali).
DURAK: (Tür.) Er. 1. Yolu ta ıyan araçların düzenli olarak durdukları yer. 2. Durma, dinlenme. 3. Cümle sonuna konulan nokta.
DURAN: (Tür.) Er. - Hareketsiz halde bulunan, sabit.
DURANAY: (Tür.) Ka. - Ayın en uzun süre gökyüzünde kaldı ı zaman.
DURCAN: (Tür.) Er. - Canlı kal, ömrün uzun olsun.*
DURDU: (Tür.) Ka. - (bkz. Dursaliha).*
DURHAL: (Tür.) Er. - Hal üzere kal, oldu un gibi kal*
DURKADIN: , Tür.) Ka. - (bkz. Dursaliha).*
DURKAYA: (Tür.) Er. - Çocukları devamlı ölen ailelerin yeni do an çocuklarına verdikleri isim.*
DURMU : (Tür.) Er. - (bkz. Dursun).*
DURNA: (Tür.) Er. - Bir cins ku . Turna.
DURSAL HA: (t.a.i.) Ka. - Erkek çocu u olmayan ailelerin en son do an kız çocuklarına verdikleri ad.*
DURSUN: (Tür.) Er. - Çocukları devamlı ölen ailelerin yeni do an çocuklarına verdikleri ad. *
DURSUNAL : (t.a.i.) Er. - Kız çocu u olmayan ailelerin en son do an erkek çocuklarına verdikleri isim.*
DURU: (Tür.) Ka. - Saf, berrak.
DURUALP: (Tür.) Er. - Özü temiz yi it.
DURUCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Durualp).
DURUGÜL: (Tür.) Ka. - Temiz, saf gül.
DURUHAN:. - (bkz. Durualp).
DURUKAN: - (bkz. Durualp).
DURUL: (Tür.) Er. 1. Berrak, saf duruma gel. 2. Dibe çöken ey, tortu.
DURUSAN: (Tür.) Er. - Temiz olarak tanınmı kimse.
DURUSOY: - (bkz. Durusan).
DUYGU: (Tür.) Ka. 1. His. 2. Duyulan, i itilen, hissedilen ey.
DUYSAL: (Tür.) Ka. - Duymakla, hissetmekle ilgili olan.
DÜCANE: (Ar.) Er. - sahabe-i kiramdan önemli bir ahsiyetin adı.
DÜDEN: (Tür.). 1. Yer altında akan suların kireçli tabakaları eriterek meydana getirdikleri tabii kuyu. 2. Bataklık, girdap. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
DÜLF N: (Ar.) Ka. - Arap astronomları tarafından Delphinus yıldız kümesine verilen isim.
DÜNDAR: (Fars.) Er. 1. Eski Fars hükümdarı. 2. Arkayı gözetken, koruyan asker.
DÜRDANE: (Fars.) Ka. 1. nci tane-si. 2. Sevgili, kıymetli.
DÜREF AN: (Fars.) Ka. 1. nci serpen. 2. nci gibi söz söyleyen a ız.
DÜR YYE: (Ar.) Ka. 1. nci gibi parlayan, parlak. 2. Parıltılı yıldız.
DÜRNUR: (Fars.) Ka. - nci ı ı ı.
DÜRRE: (Ar.) Ka. - nci tanesi.
DÜRÜST: (Fars.) Er. 1. Do ru, düzgün, sa lam. 2. Bütün, tam.
DÜRVE : (Fars.) Ka. - nci gibi.
DÜZEY: (Tür.). - Seviye kar ılı ı olarak uydurulmu olmayan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
DÜZGÜN: (Tür.). 1. Girintisi, çıkıntısı, pürüzü olmayan. 2. Düzeltildi , tesviye edildi . 3. yi düzen verildi . 4. ntizamlı, nizamlı. 5. Yolunda, rayında. 6. Kadınların yüzlerine sürdükleri beyaz veya kırmızı boya. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
* Eski Türk adetlerinden olan bu tür temenni ifade eden isimler ve bu isimlerden bir eyler beklemek islam'da kadere rıza anlayı ına ters oldu u için yersiz ve mesnedsiz eylerdir

-----S
E

EBAN: (Ar.) Er. - Eban b. Osman b. Affan: Hz. Osman'ın üçüncü o lu olup valilik etmi tir. Cemal vakasında Hz, Ai e'ye refakat etmi tir.

EBBEDULLAH: (Ar.) Er. - Allah ebedi eylesin, daim eylesin.

EBECEN: (Tür.) Er. - Akıllı çocuk.

EBED: (Ar.) - Sonu olmayan gelecek. - sim olarak kullanılmaz.

EBER: (Ar.) - Hayırlı, erefli, faziletli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EBHER: (Ar.) Er. - En parlak.

EBRA: (Ar.) Er. 1. Ürkme, kaçma. 2. Birden bire ölme.

EBRAR: (Ar.) Er. 1. Hayır sahipleri. 2. yiler, dindarlar, özü sözü do ru olanlar. e Ebrar: Altı hayır sahibi, Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin.

EBRU: (Fars.) Ka. 1. Ka . 2. Bulut renginde, buluta benzer, bulut gibi dalgalı, bulutlu. 3. Ka ıt üzerine kendine has usulle yapılan, mermer, damarları gibi dalgalı ekilli süsleme. Ciltçilikte ve hüsn-ü hat'ta kullanılır.

EBU: (Ar.) Er. - Baba, ata. (bkz. Ebi, peder).

EBU AL S NA: (bn Sina). Ali Sina'nın babası anlamında. Ünlü Türk bilgini.

EBUBEK R: (Ar.) Er. - Deve yavrusunun babası. - Hulefa-i Ra idin'in ilkidir. Hz. Ebubekir'in lakabı. Rasûlullah (s.a.s)'in nübüvvetinden önce de sonra da en yakın arkada ı olmu tur.

EBU CEH L: (Ar.) Er. - (Ebu'l-Hakem Amr b. Hi am b. el-Mu ire) s-lam'ın do u unda müslümanların en büyük dü manlarından. Mekke'li mü rik. Müslümanlara en büyük i keneler onun tarafından yapıldı. Cehalet ve bilgisizli in babası anlamında Ebu Cehil denildi. Hakkında ayetler indi. Bedir sava nda slam mücahidi bn Mes'ud tarafından öldürüldü.

EBU DAVUD: (Ar.) Er. - Süleyman b. el-E as es-Sicistani. Kütüb-i Sitte'den birisi olan Sünen-i Ebu Davud'un müellifi. Büyük hadis bilgini. 500.000 hadis arasından seçti i 4800 hadisten olu an Sünen'i, ahlak, tarih ve fıkıhla ilgili meseleleri içerir.

EBU EYYUB EL-ENSAR : (Ar.) Er. - Asıl adı Halid b. Seyd'dir. Sahabedendir. Rasûlullah Medine'ye geldi inde ilk önce onun evinde misafir oldu. stanbul'a kadar gelip Bizanslılarla sava tı.

EBU HAN FE: (Ar.) (Nu'man b. Sabit). Hanefî mezhebinin kurucusu. Müetehid, alim. (Küfe 699-Ba dat 787). Kabil'den gelen büyük babası Küfe'ye yerle ti. slami ilimler sahasında mükemmel bir e itim gören mam-ı Azam ictihad edebilecek seviyeye geldi. Devrinin en me hur bilginidir. Küfe kadılı ı teklifini reddedince Halife Mansur onu hapse attırdı. Hapishanede iken vefat etli.

EBU HUREYRE: (Ar.) Er. - Suffe ashabındandır. Birçok hadis rivayet etmi tir.

EBU UBEYDE B. EL-CERRAH: (Ar.) Er. - (571-639) (Amr b. Abdullah). slami ilk kabul eden sahabelerden biri. Cennetle müjdelenmi tir. Çe itli cephelerde ordu komutanlı ı yaptı. Suriye'de vefat elti.

EBU ZER: (Ar.) Er. - Altın sahibi, servet ve zenginlik sahibi.

EBU ZER EL-GIFAR : (Ar.) Er. -Sahabedendir.

EBYAR: (Ar.) Er. - Pek ak, pek beyaz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ECE: (Tür.) Ka. 1. Ba reis. 2. Kraliçe. 3. Ana. 4. Ya lı kadın.

ECEGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Ece).

ECEHAN: (Tür.) - (bkz. Ece).

ECEM : (Tür.) Er. - Çok bilmi .

ECER: (Tür.) Er. - Yeni, güzel, iyi.

ECHER: (Ar.) Ka. 1. Son derece güzel kadın. 2. Gündüz iyi görmeyen karma ık gözlü.

EC R: (Ar.) Er. 1. Bir i ya da emek kar ılı ı verilen ey. 2. Sevap. 3. Aziz sevgili.

ECMEL: (Ar.). - En güzel, en yakı ıklı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ECVED: (Ar.) Er. 1. En iyi olan. 2. Eli açık cömert. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak okunur.

EDA: (Ar.) Ka. - 1. Naz, cilve. 2. Kurum, caka. 3. Alınan eyi geri ödeme. 4. Bir vazifeyi yerine getirmek.

EDAGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Eda).

EDEBAL : (Tür.) Er. - (Öl: 1325). Osman Gazi'nin kayınpederi ve hocası. Osmanlı imparatorlu unun kurulu unda önemli bir rolü oldu.

EDGÜ: (Tür.) Er. - yi.

EDGÜALP: (Tür.) Er. - yi yi it.

EDGÜER: (Tür.) Er. - (bkz. Edgü).

EDGÜKAN: (Tür.) Er. - (bkz. Edgü).

EDHEM: (Ar.) Er. Karaya ız at. -Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. brahim Edhem: slam tarihinde me hur sofi

ED B: (Ar.) Er. 1. Edepli, terbiyeli, zarif, nazik. 2. Edebiyatla u ra an kimse. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. Edip Ahmet Yükneki: (XII. yy.) Türk air yazar. Tek ve önemli yapıtı Süleymaniye kütüphanesinde mevcut olan Atabetul Hakayık isimli eserdir.

ED BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Edip).

ED M: (Ar.) Er. - Fiil, amel.

ED Z: (Tür.) Er. 1. Yüksek, yüksek yer. 2. Ulu, yüce, de erli.

EDR S: (Ar.) Er. - (bkz. dris).

EDV YE: (Ar.) Ka. - Devalar, ilaçlar, çareler.

EFAD L: (Ar.) Er. - Pek mümtaz olanlar, çok bilgililer.

EFAH M: (Ar.) Er. - En ulu, pek büyük ve saygıya layık kimseler.

EFAZIL: (Ar.) Er. - (bkz. Efadıl).

EFDAL: (Ar.). 1. Çok faziletli, yüksek derecede. 2. Tercihe ayan, müreccah. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EFE: (Tür.) Er. 1. A abey, büyük karde . 2. Yi it, cesur. 3. Kabadayı.

EFEKAN: (Tür.) Er. - Efe soyundan gelen.

EFGAN: (Fars.) Er. - Figan, a layıp inleme, feryat.

EFGEN: (Fars.) Er. 1. Dü üren, yıkan, yere atan. 2. Alıcı, yakıcı, dü ürücü. - (bkz. Figen).

EFHEM: (Ar.) Ka. 1. Çabuk anlayan. 2. Zihni açık olan. 3. Daha ulu, çok büyük eref sahibi fehmetli. - (bkz. Fehamet).

EF DE: (Ar.) Ka. - Yürekler, kalpler, gönüller.

EF L: (Tür.) - Rüzgar, dalgalanma. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EFKAR: (Ar.) Er. 1. Dü ünceler. 2. ç sıkıntısı, kaygı.

EFKEN: (Fars.) Er. - Dü kün.

EFLAK: (Ar.) Er. 1. Semalar, felekler, yükler, küreler, zamanlar. 2. Bahtlar, talihler, kaderler.

EFLAK : (Ar.) Er. - Gökte oturan melek. - Eflaki emseddin Ahmet Dede: (1360). Osmanlı sufi ve yazar. Mevlana'ya dair Menakıbı'l-Arifin adlı eserin müellifi.

EFLATUN: (Yun.) Er. 1. Açık mor. 2. Aristo'nun hocası, Sokrat'ın talebesi, ünlü Yunan filozofu.

EFRAH M: (br.) Er. - Hz. Yusuf un ikinci o lu. Orta Filistin'de yerle en srail kabilesine adını verdi i söylenir. Bu kabile Hz. Süleyman'ın ölümünden sonra asıl srail toplulu unun 12 kola ayrılmasında etken oldu.

EFRAS: (Ar.) Er. - Atlar, beygirler, kısraklar.

EFRAS YAP: (Fars.) Er. - Turan Türkleri büyük kahraman ka anının Farsça adı. Alp er Tonga asıl adıdır. Büyük skender'den evvel ya amı tır. Ka gar'daki ilk müslüman Türk sülalesi Karahanlıların Afrasiyab neslinden geldi i söylenmektedir. Alper Tonga Hüsrev tarafından öldürülmü tür.

EFRAZ: (Fars.) Ka. - Kaldıran, yükselten. - Firar. Yükselten, mümtaz, büyük, me hur, maruf.

EFR DUN: (Fars.). - Cem id soyundan anlayı ve zekasıyla me hur bir ran hükümdarı.

EFRUG: (Fars.). 1. Parıltı, ı ık. 2. Nur. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EFRUZ: (Fars.) Ka. 1. ule, parıltı. 2. Aydınlatan, parlatan. 3. Tutu turan, yakan. Gösteri li güzel.

EF SANE: (Fars.) Ka. 1. Asılsız hikaye. 2. Masal, bo söz, saçma sapan lakırdı. - Dillere dü mü , ma hur olmu hadise.

EF SER: (Fars.). 1. Taç. 2. Subay. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır, (bkz. klil).

EF SUN: (Fars.) Ka. 1. Efsun, büyü, sihir, gözba cılık, (bkz. Füsün).

EF AN: (Fars.) Ka. - Eklendi i kelimelere "saçan, da ıtan, serpen, silken" manası verir.. - Gülef an: Gül saçan.

EFZA: (Fars.). - Artmak, ço almak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EGE: (Tür.) Ka. 1. Bir çocu u koruyan, i lerine bakan ve her halinden sorumlu olan. 2. Ya ça büyük, ulu. 3. Sahip.

EGEMEN: (Tür.) Er. - Hakim, hüküm süren karılıklı olarak kullanılan bu kelime, hem kök, hem de ek olarak yanlıştır. Türkçe'de ne "e" kökü, ne de "man-men" eklinde isim yapım eki vardır.

EGENUR: (Tür.) Ka. - (bkz. Ege).

EGESEL: (Tür.) Er. - (bkz. Ege).

EĞİLMEZ: (Tür.) Er. - Baskının baskısını ve üstünlüğü kabul etmeyen, baskıya meydan vermeyen.

EĞİLMEN: (Tür.) Er. - sırt, arka.

EHLİ: (Ar.) 1. Bir, tek. 2. İlk sayı. 3. Allah'ın isimlerinden, bir ve tek olan Allah. - isim olarak kullanılmaz.

EHLİ: (Ar.) Er. 1. Sahip, malik. 2. Becerikli, yetenekli. 3. Karı-kocadan her biri.

EHLİ: (Ar.) Er. - inancılı inanan kimse.

EHLİ: (Ar.) Ka. 1. Eyleme yarar halde bulunma, bir işi hakedebilecek durumda bulunma, selahiyet, yetki. 2. Mahirlik, iktidar, liyakat, kabiliyet, kifayet, mensubiyet. 3. İktidar, kabiliyet ve liyakat vesikası.

EHLİ: (Ar.) Er. 1. Allah'ın adamı, veli, evliya. 2. Allah'a teveccüh etmiş, kulluğunu yalnız ona yöneltmiş. Küfür ehlinde, ve irtikten kaçınan.

EHLİ: (Ar.) Er. - Rütube, görgü ve faziletçe büyük olanlar, devlet ricali.

EHLİ: (Ar.) Er. - Daha büyük, çok büyük, en büyük, pek büyük, azam. -Allah'ın sıfatlanndandır. Kur'an-ı Kerim'de 23 yerde geçer. isim olarak kullanılması iyi değildir. Hindistan'a hakim olan Türk hükümdarı.

EHLİ: (Tür.) Er. 1. Bilgili, deneyli, olgun. 2. Kurnaz, açığöz. 3. Bilmiş çocuk. 4. Dahi.

EHLİ: (Tür.) Er. - (bkz. Eke).

EHLİ: (Tür.) Er. - Toprakla uğraşan.

EHLİ: (Tür.) Ka. 1. Toprağa ürün ekme işi. 2. Yılın onuncu ayı.

EHLİ: (Tür.) Ka. 1. Ekilmiş tahılın sürmüğü, tarlada bitmiş tahıl. 2. - Kültür.

EHLİ: (Tür.) Er. - (bkz. Ekin).

EHLİ: (Ar.) Er. 1. Daha, pek kamil, mükemmel ve kusursuz olan. 2. En uygun, en eksiksiz. 3. Ekmel-i Enbiya: Hz. Rasûlullah (s.a.s). 4. Dinin tamamlanması. Maide suresi ayet, 3.

EHLİ: (Ar.) Er. 1. Dinin en olgunu, en olgunlaştıran isim. 2. Dinin tamamı. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. - (bkz. Ekmelettin).

EHLİ: (Ar.) Er. 1. Daha, en kerim. 2. Çok şeref sahibi, pek cömert, çok eli açık. Ekremü'l-Ekrem: Cenab-ı Hak. (Alak suresi: 3).

EHLİ: (Ar.) Er. - Varlıklar, alemler, dünyalar. - (bkz. Evren).

EHLİ: (Ar.) Ka. - Sarıya çalan kestane rengi, göz rengi.

EHLİ: (Ar.) Ka. - (bkz. Ela).

ELBURZ: (Fars.). - 1. Kafkaslarda en yüksek da . 2. Uzun boylu yakı ıklı kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ELÇ : (Tür.) Er. 1. Ba ka bir devlet nezdinde devletini temsil eden ki i. 2. Sefir. 3. Allah'ın gönderdi i rasul ve nebiler.

ELDEM R: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü el.

ELFAZ: (Ar.) Er. - Sözler, sözcükler.

ELF DA: (Ar.) Ka. - Feda etme, gözden çıkarma, verme.

ELF YE: (Ar.) Ka. 1- 1000 mısralık manzume. 2. Manzum risaleler.

ELG N: (Tür.) Er. - Garip, yurdundan ayrılıma .

ELHAN: (Ar.). - Na meler, ezgiler. -erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EL F: (Ar.) Ka. 1. slami alfabenin ilk harfi. Ebced hesabında de eri birdir. 2. Musikide "la" notasını ifade için kullanılır. 3. Ülfet eden, dost, tanıdık. 4. Alı mı , alı kın, alı ık. - ki kelimele isimler yapılabılır (Elif Beyza, Elif Nur v.s.).

EL FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Elif).

ELMAS: (Yun.i.) Ka. 1. Bilinen kıymetli ta . 2. Pek sevgili ve kıymetli. 3. Billurla mı saf ve effaf karbon. 4. Ucunda sivri bir elmas parçası bulunan ve cam kesmekte kullanılan alet.

ELVAN: (Ar.) - Levnler, renkler, çok renkli, polikrom. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ELV DA: (Ar.) - Allah'a ismarladık. Allah'a emanet olun yollu ayrılık hitabı, (bkz. el-Firak, el-Veda). - Erkek ve kadın ismi olarak kullanılır.

ELYESA: (Ar.) Er. - Kur'an-ı Kerim'de adı geçen bir peygamber.

EMAN: (Ar.) Er. 1. Emniyet. 2. Himaye, masuniyet. Güvence. - Müslüman her ferde eman verebilir.

EMANET: (Ar.) Ka. 1. Emniyet edilen kimseye bırakılan ey, e ya veya kimse. 2. Osmanlı devletinde bazı devlet dairelerine verilen isim.

EMANETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın emaneti.

EMANULLAH: (Ar.) Er. 1. Allah'ın emaneti. Devletin tebası, halk, millet.

EMEÇ: (Tür.) Er. 1. Hedef. 2. Yamaç. 3. Henüz memeden kesilmemi buza 1.

EMEK: (Tür.) Er. 1. Uzun, yorucu ve özenli çalı ma. 2. Bir i in yapılması için harcanan beden ve kafa gücü.

EMEL: (Ar.) Ka. 1. Ümit. 2. iddetli arzu, hırs, tamah. 3. Uzun zamanda gerçekte ebilecek arzu. 4. nsan ömrünün yetmeyece i hülyalar, kuruntular.

EM N: (Ar.) Er. 1. Korkusuz kimse. 2. Emniyette olan. 3. nanan, güvenen. 4. nanılır, güvenilir. 5. üpheye dü meyen, kati olarak bilen. 6. Emanet olarak idare edilen dairelerin ba 1. - 7. (Hz. Muhammed (s.a.s) ve Cebrail'in adı.

EM NE: (Ar.) Ka. - 1. Arapça'daki Amine kelimesinin Türkçele tirilmi eklidir. 2. Peygamberimizin annesi.

EM R: (Ar.) Er. 1. Bir kavmin, bir ehlin ba ı. 2. Büyük bir hanedana mensup kimse. 3. Peygamberimizin soyundan gelen. 4. Kumandan. 5. Abbasi devletinde ba komutan. 6. Osmanlı devletinde beylerbeyi ve Tanzimat'tan sonra sivil pa alı ın ilk derecesi.

EM RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Emir).

EM RHAN: (a.t.i.) Er. - (bkz. Emir). - "Emir" kelimesine "han" eki getirilerek iki isimden meydana gelmi tir.

EM R SULTAN: (Ar.) Er. I. Beyazıd zamanında Buhara'dan Bursa'ya hicret eden mutasavvıf.

EMRAH: (Tür.) Er. - Anadolu saz airlerinden.

EMRAN: (Ar.) Er. - Kürkler, hayvan derileri.

EMRE: (Tür.) Er. - A ık. Mübtela. Vurgun.

EMREDD N: (Ar.) Er. - Dinin emretti i. - Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

EMR : (Ar.) Er. - Emirle ilgili.

EMR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Emri).

EMRULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın emri.

EMSAL: (Ar.) Er. 1. Kıssalar, hikayeler, destanlar. 2. Numuneler, örnekler. 3. E benzer. 4. Yatı denk. 5. Katsayı.

ENAM: (Ar.) Er. 1. Bütün mahlukat, yaratılmı her ey. 2. Halk, insanlar. Seyyidü'l-Enam: Halkın ulusu Rasûlullah (s.a.s). 3. Kur'an-ı Kerim'in 6. Suresinin adı. 4. Bazı ayet ve duaları içeren dua kitabı.

ENB YA: (Ar.) Er. - Peygamberler.

ENDER: (Ar.) Er. - çok az, çok seyrek, çok az bulunur, pek nadir.

ENER: (Tür.) Er. - En yi it, en kahraman ki i.

ENERG N: (Tür.) Er. - En olgun, çok olgun.

ENES: (Ar.) Er. 1. nсан. 2. Enes b. Malik: (Basra 709). Rasûlullah (s.a.s)'den çok hadis nakleden sahabelerdendir. Hicretten sonra annesi onu, 10 ya ındayken Rasûlullah (s.a.s)'in hizmetine vermi tir. Rasûlullah (s.a.s)'in vefatına kadar yanında kalmı tır. 97-107 ya ına kadar ya adı ı rivayet edilmektedir.

ENFA: (Ar.) - Çok yararlı, daha çok faydalı, (bkz. Nafi). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ENFAL: (Ar.) Er. 1. Ganimet. 2. Kur'an-ı Kerim'in 8 suresinin adı.

ENFES: (Ar.) Ka. - Çok güzel, en güzel.

ENG N: (Tür.) Er. 1. Ucu, buca ı görünmeyecek kadar çok geni . 2. Denizin kıyıda çok uzaklarda bulunan geni bölümü, açık deniz. 3. De er ve fiyatı dü ük olan. 4. Yüksekte olmayan, alçak yer.

ENG NALP: (Tür.) Er. - De erli yi it.

ENG A Y: (Tür.) Er. - (bkz. Engin).

ENG NER: (Tür.) Er. - yi, güzel, de erli insan.

ENG N Z: (Tür.) Er. - z bırakacak kadar de erli insan.

ENG NSOY: (Tür.) Er. - Geni soydan gelen.

ENG NSU: (Tür.) Er. - Açık deniz.

ENG NTALAY: (Tür.) Er. - Büyük deniz, okyanus.

ENGÜR: (Tür.) Er. 1. Çok gü. 2. Bereketli.

ENHAR: (Ar.) - Irmaklar, çaylar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Enhar. Kur'an-ı Kerim'de cennetlerin altlarından akan ırmaklar.

EN S: (Ar.) Er. 1. Dost arkada . 2. Yar, sevgili.

EN SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Enis).

ENSAR: (Ar.) Er. 1. Yardımcılar, muavinler, müdafiler, koruyucular. 2. Medine'ye hicretle Mekkeli muhacirlere yardım eden, Medineli müslümanlara verilen ad. Kur'an-ı Kerim'de çok geçen kelimelerden birisidir.

ENSARULLAH: (Ar.) Er. - Allah yolunda Rasûlullah (s.a.s)'a yardım edenler.

ENVAR: (Ar.) Er. - Ziyalar, aydınlıklar, ı ıklar, parlaklıklar. - (bkz. Ziya).

ENVER: (Ar.) Er. - Daha nurlu, en nurlu, çok parlak.

ERACAR: (Tür.) Er. - Becerikli erkek.

ERAKALIN: (Tür.) Er. - Alın ak, dürüst erkek.

ERAKINCI: (Tür.) Er. - Yi it akıncı.

ERAKSAN: (Tür.) Er. - Temiz adlı yi it.

ERALKAN: (Tür.) Er. - Al kanlı yi it.

ERALP: (Tür.) Er. - Yi it erkek.

ERALTAY: (Tür.) Er. - (bkz. Eralp).

ERANDAÇ: (Tür.) Er. - (bkz. Eraltay).

ERANIL: (Tür.) Er. - Yi itli inle anıl, tanın.

ERASLAN: (Tür.) Er. - Aslan gibi, güçlü kuvvetli erkek.

ERAVEND: (Fars.) Er. 1. evk, arzu, istek. 2. an,eref.

ERAY: (Tür.) Er. - Erken ay, ilk ay, ayın ilk günlerinde do an. - (bkz. lkay).

ERBA AT: (Tür.) Er. - (bkz. Eralp).

ERBATUR: (Tür.) Er. - Cesur, yi it.

ERBAY: (Tür.) Er. - Soylu, ünlü aileye mensup erkek.

ERBELG N: (Tür.) Er. - Açık yürekli erkek.

ERBEN: (Tür.) Er. - (bkz. Eralp).

ERBERK: (Tür.) Er. - im ek gibi yi it.

ERBO A: (Tür.) Er. - Bo a gibi güçlü erkek.

ERBOY: (Tür.) Er. - Yi it soydan gelen.

ERCAN: (Tür.) Er. - Canlı, diri, sıhhatli erkek.

ERC HAN: (t.f.i.) Er. - Cihanın tanıdı ı erkek.

ERC VAN: (t.f.i.) Er. - Genç erkek.

ERCÜMENT: (Fars.) Er. - Muhterem, erefli, itibarlı, haysiyetli, seçkin, saygın, de erli.

ERCÜVAN: (f.a.i.) 1. Erguvan çiçe i. 2. Kızıl ey. 3. Kırmızı kadife. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ERÇEL K: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü erkek.

ERÇET N: (Tür.) Er. - Sert, güçlü erkek.

ERÇEV K: (Tür.) Er. - Çevik, hızlı erkek.

ERÇ N: (Fars.) - Merdiven, basamak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ERDA: (Ar.) Ka. - Beyaz karınca.

ERDAL: (Tür.) Er. - Tek erkek, dal gibi uzun erkek.

ERDEM: (Tür.) Er. 1. Fazilet. 2. Maharet, hüner. 3. Liyakat. 4. Usta gemici. 5. nşanın ruhsal yetkinli i.

ERDEMALP: (Tür.) Er. - Erdemli yi it.

ERDEMAY: (Tür.) Ka. - (bkz. Erdem).

ERDEMER: (Tür.) Er. - Erdemli kimse.

ERDEM R: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü erkek.

ERDEML : (Tür.) Er. - Erdemli, faziletli.

ERDEN Z: (Tür.) Er. - (bkz. Deniz).

ERDE R: (Tür.) Er. - Cesur, kahraman, aslan yürekli.

ERD : (Tür.) Er. 1. Amacına ula an, eri en. 2. Olgunlu mı erkek. 3. Ermi veli.

ERD B KE: (Tür.) Ka. - Olgunlu a eri mi , deneyimli kadın.

ERD M: (Tür.) Er. - (bkz. Erdem).

ERD N: (Tür.) Er. - (bkz. Erdi).

ERD NÇ: (Tür.) Er. - Duru, güçlü kuvvetli erkek.

ERDO AN: (Tür.) Er. - Yi it do an.

ERDÖNMEZ: (Tür.) Er. - Sözünden dönmeyen, do ru sözlü.

ERDURAN: (Tür.) Er. - (bkz. Erdönmez).

ERDURMU : (Tür.) Er. - (bkz. Erduran).

ERDURSUN: (Tür.) Er. - (bkz. Erdurmu).

EREK: (Tür.) Er. - Gerçekle tirilmek için tasarlanan ve eri mek istenilen ey, amaç, gaye, hedef.

EREKEN: (Tür.) Er. - (bkz. Erek).

EREL: (Tür.) Er. - Erkek eli, güçlü el.

EREN: (Tür.) Er. 1. Yeti en, ula an, vasıl olan. 2. yi yeti mi ki i. 3. Cesur, yi it adam. 4. Ermi . 5. Koca, zevc. 6. Ki i, ahıs.

ERENALP: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

ERENAY: (Tür.) Er. - (bkz Eren).

ERENCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

EREND Z: (Tür.) Er. - Gezegenlerin en büyü ü ve güne e yakınlık bakımından be incisi Jüpiter.

ERENGÜÇ: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

ERENGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Eren). - Eren ve gül isimlerinden birle ik.

ERENÖZ: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

ERENSOY: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

ERENSU: (Tür.) Er. - (bkz. Eren).

ERENTÜRK: (Tür.) Er. - Eren-türk.

ERER: (Tür.) Er. - Ula ır, kavu ur.

ERETNA: (Tür.) Er. - XIV. yy. Orta Anadolu'da Sivas ve Kayseri'de beylik kuran bir zat. Aslen Uygur Türkleri'nden olup Küçük Asya'da Anadolu Selçuklularına ait yerleri idarelerine almı olan lhanlıların emirlerinden biri. Adil yönelimi sayesinde halkın övgüsünü almı ve kendisine "köse peygamber" lakabı verilmi tir.

EREZ: (Ar.) Er. - Acıbadem a acı.

ERGAL P: (t.a.i.) Er. - Üstün, yenen kimse.

ERGAZ : (t.a.i.) Er. - (bkz. Ergalip).

ERGE: (Tür.) Ka. - ımarık, nazlı.

ERGENÇ: (Tür.) Er. - Genç erkek.

ERGENER: (Tür.) Er. - (bkz. Ergenç).

ERG : (Tür.) Er. - yi, güzel bir eye eri me.

ERG N: (Tür.) Er. 1. Olmu , yeti mi , kemale ermi . 2. Haklarını kendi kullanmak için yasanın gösterdi i ya a gelmi olan kimse (bkz. Re id).

ERG NAY: (Tür.) Er. - (bkz. Ergin).

ERG NCAN: (Tür.) Er. - Olgun ruhlu kimse.

ERG NER: (Tür.) Er. - Olgun erkek.

ERG NSOY: (Tür.) Er. - Olgun ki ilerın soyundan gelen.

ERG NTU : (Tür.) Er. - (bkz. Ergin).

ERG NALP: (Tür.) Er. - (bkz. Ergin).

ERGÖK: (Tür.) Er. - (bkz. Ergin).

ERGÖKMEN: (Tür.) Er. - Mavi gözlü, san ın kimse.

ERGÖNÜL: (Tür.) Er. - Gönül eri, iyi insan.

ERGUN: (Fars.) Er. - Sert ba lı, oynak ve hızlı giden at. Ergun Celaleddin Çelebi: Türk sufi. Mevlananın soyundandır. Kütahya mevlevi hanesine de eyhlik yapmı tır.

ERGUNALP: (f.t.i.) Er. - Hızlı, çevik, yi it.

ERGUNER: (f.t.i.) Er. - Hızlı, çevik erkek.

ERGUVAN: (Fars.) Er. - Kırmızımtrak bir çiçek.

ERGÜÇ: (Tür.) Er. - Erkek gücü.

ERGÜDEN: (Tür.) Er. 1. Yi itlik eden erkek. 2. Sevk ve idare kabiliyeti olan, lider.

ERGÜDER: (Tür.) Er. - (bkz. Ergüden).

ERGÜL: (Tür.) - Nadide gül, tek gül. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ERGÜLEÇ: (Tür.) Er. - Gülyüzlü erkek.

ERGÜMEN: (Tür.) Er. - Amacına, iste ine kavu an.

ERGÜN: (Tür.) Er. 1. Yumu ak uysal kimse. 2. Sulu kar, sulu saf kar.

ERGÜNAY: (Tür.) Er. - (bkz. Ergün).

ERGÜNER: (Tür.) Er. - Yumu ak huylu, uysal erkek.

ERGÜVEN: (Tür.) Er. - Kendine güvenen.

ERGÜVENÇ: (Tür.) Er. - Güven duyulan kimse.

ERHAN: (Tür.) Er. - yi, adaletli hükümdar.

ER B: (Ar.) Er. - Akıllı, zeki kimse.

ER BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Erib).

ER KE: (Ar.) Ka. - Taht.

ER KER: (Tür.) Er. - Becerikli, yürekli adam.

ER M: (Tür.) Er. 1. Bir şeyin erebileceği uzaklık. 2. Vakıf olmak, yetmek.

ER MEL: (Tür.) Er. - (bkz. Erim).

ER M AH: (Tür.) Er. - (bkz. Erim).

ER NÇ: (Tür.) Er. - Rahat, huzur.

ER NÇER: (Tür.) Er. - Huzur veren kimse.

ER PEK: (Tür.) Er. - Yumuşak, uysal erkek.

ER S: (Fars.) Er. - Zeki, uyanık, azılı.

ERKAL: (Tür.) Er. - Erkek kal, adam olarak kal.

ERKAN: (Ar.) Er. 1. Bir topluluğun ileri gelenleri, büyükler, üstler. 2. General ya da amiral rütbesindeki askerler. 3. Yol, yöntem, adet, usûl. 4. Temel esaslar. Rükünler, direkler.

ERKAM: (Ar.) Er. - Rakamlar, sayılar, yazılar. Erkam b. Erkam: İlk müslüman olan sahabilerden birinin adı. Peygamberimiz ve müslümanlar Mekke döneminde bir müddet çalışmalarını gizlice Erkam'ın evinden yürüttükleri için, evi sılam tarihinde meşhur olmuştur ve günümüze Daru'l-Erkam olarak ulaşmıştır.

ERKE: (Tür.) 1. Erkeğin arma gücü. 2. Nazlı serbest büyütülmüş çocuk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ERKEL: (Tür.) Er. - Güçlü, kudretli el.

ERKILIÇ: (Tür.) Er. - Kılıç gibi keskin güçlü yiğit.

ERKINAY: (Tür.) Er. - Çalışan erkek.

ERK N: (Tür.) Er. - Serbest, hür.

ERK NER: (Tür.) Er. - Bağımsız, özgür insan.

ERKMAN: (Tür.) Er. - Güçlü, etkili, sözü geçen kimse.

ERKOÇ: (Tür.) Er. - Güçlü, iriyan erkek.

ERKOÇAK: (Tür.) Er. - bkz. Koçak.

ERKSAN: (Tür.) Er. - Güçlü, etkili san, tanınmış ad.

ERKSOY: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen.

ERKSUN: (Tür.) Er. - Gücünü, kudretini göster.

ERKUL: (Tür.) Er. - Erkek kul, güçlü kuvvetli adam, kul.

ERKUT: (Tür.) Er. 1. Güçlü, dayanıklı erkek. 2. Mübarek insan, kutlu insan.

ERKUTAY: (Tür.) Er. - U urlu ayda do an erkek.

ERMA: (Ar.) Ka. - Çok güzel ve cilveli olan.

ERMAN: (Fars.) Er. 1. Arzu, istek. 2. Yerinme, pi man olma.

ERM N: (Fars.) Er. - Keykubat'm dördüncü o lu.

ERM : (Tür.) Er. 1. Allah'a yönelmi ve bu yolda merhale katetmi kimse. 2. Veli, aziz.

ERM YE: (Ar.) Er. - Dolu ya dıran kasırğa.

ERNOYAN: (Tür.) Er. - Yi it ba komutan.

ERO UZ: (Tür.) Er. - Yi it kimse.

EROKAY: (Tür.) Er. - Seçkin, be enilen erkek.

EROL: (Tür.) Er. - Erkek ol. - "Er" ve "ol" kelimelerinden birle ik isim.

ERONAT: (Tür.) Er. - Dürüst, güvenilir, iyi erkek.

EROZAN: (Tür.) Er. - Erkek ozan, air.

ERÖZ: (Tür.) Er. - Özü erkek, yi it olan.

ERSAL: (Tür.) Er. - Yi itli inle tanın.

ERSALMI : (Tür.) Er. - (bkz. Ersal).

ERSAN: (Tür.) Er. 1. Adıyla, sanıyla ünlenmi erkek. 2. Güzel, güçlü san bırakmak.

ERSAVA : (Tür.) Er. - (bkz. Ersal).

ERSAYIN: (Tür.) Er. - Saygı de er kimse.

ERSEÇ: (Tür.) Er. - Seçkin ol.

ERSEN: (Fars.) Er. - Meclis, kurultay, kongre.

ERSER M: (Tür.) Er. - (bkz. Serim).

ERSEVEN: (Tür.) Er. - Seven erkek.

ERSEVER: (Tür.) Er. - (bkz. Erseven).

ERSEV M: (Tür.) Ka. - Sevimli, sempatik erkek.

ERSEZEN: (Tür.) Er. - (bkz. Ersezer).

ERSEZER: (Tür.) Er. - Kavrayı ı güçlü erkek.

ERSÖZ: (Tür.) Er. - Yi it sözlü.

ERSU: (Tür.) Er. - (bkz. Ersöz).

ERSUNAL: (Tür.) Er. - (bkz. Ersu).

ER AD: (t.f.i.) Er. - Sevinçli, mutlu erkek.

ER AHAN: (Tür.) Er. - ahin gibi güçlü yi it.

ER AH N: (Tür.) Er. - Erkek ahin, ku .

ER AN: (Tür.) Er. - Yi itli iyle tanınmı , ünlenmi erkek.

ER ED: (Ar.) Er. - Er re id, ergin olan, do ru yola daha yakın, hareket hattı daha iyi olan. (bkz. Re id).

ERSEN: (Tür.) Er. - Mutlu, ne eli erkek.

ERTAN: (Ar.) Er. - Dericilerin,, yapra ıyla sahtiyan (deri) boyadıkları bir nevi a aç.

ERTA : (Tür.) Er. - Ta gibi erkek. -Er ve ta kelimelerinden birle ik isim.

ERTAYLAR: (Tür.) Er. - Uzun boylu, yakı ıklı erkek.

ERTE: (Tür.) Er. 1. Gelecek afak, afak sökme zamanı. 2. Yarın. 3. Herhangi bir i te ilk ba arı.

ERTEK: (Tür.) Er. - Tek, e siz yi it.

ERTEK N: (Tür.) Er. - Soylu erkek. - Er ve tekin kelimelerinden birle ik isim.

ERTEN: (Tür.) Er. 1. Sabah güne in do du u zaman. 2. Gün.

ERT NGÜ: (Tür.) Er. - Ola anüstü görülmemi .

ERTOK: (Tür.) Er. - Gözü, gönlü tok yi it.

ERTÖRE: (Tür.) Er. - Törelere olan yi it.

ERTU : (Tür.) Er. - Sorguç tutan erkek.

ERTU RUL: (Tür.) Er. - Dürüst, do ru, yi it. - Ertu rul Gazi: Osmanlı hanedanının kurucusu. Osman Bey'in babası.

ERTUNA: (Tür.) Er. - (bkz.Tuna).

ERTUNÇ: (Tür.) Er. 1. Tunç renkli erkek. -2. Tunç madeni gibi güçlü kuvvetli erkek. - Er ve tunç kelimelerinden birle ik isim.

ERTUNGA: (Tür.) Er. 1. Yi it hakan. 2. Uygur yazıtlarında geçen Türk adı.

ERTÜZE: (Tür.) Er. - (bkz. Tüze).

ERÜSTÜN: (Tür.) Er. - Üstün erkek.

ERVA: (Ar.) Er. 1. Çok güzel genç. 2. Son derece cesur ve yi it adam.

ERV N: (Fars.) Ka. 1. Tecrübe, sınama, deneme. 2. eref ve itibar.

ERYALÇIN: (Tür.) Er. - Sert, güçlü, boyun e mez yi it.

ERYAMAN: (Tür.) Er. - Güçlü, becerikli.

ERYAVUZ: (Tür.) Er. - Yürekli, korkusuz.

ERYET : (Tür.) Er. - Erken gel.

ERYILDIZ: (Tür.) Er. - Yıldız gibi parlak yi it.

ERYILMAZ: (Tür.) Er. - (bkz. Yılmaz).

ERZADE: (t.f.i.) Er. - Yi it o lu.

ERZAN: (Fars.) Er. 1. Ucuz, bol. 2. Uygun, münasip, layık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ESAD: (Ar.) Er. 1. Oldukça mutlu, daha saadetli. 2. Çok hayırlı. – Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır. Esad b. Zürrare: Sahabedendir. Künyesi Ebu Umame'dir. Akabe bey'atından önce müslüman oldu. 1.2. ve 3. Akabe bey'atlarında hazır bulundu. Medine'ye slamı ilk tebli eden sahabidir. Hicretin II. yılında evval ayında (Bedir öncesi) vefat elti.

ESED: (Ar.) Er. - Arslan. Gazanfer. Haydar. Cesur ve kahraman ki i anlamında kullanılmı tır.

ESEDÜ'D-D N: (Ar.) Er. - Dinin arslara. - eref lakabıdır.

ESEDULLAH: (Ar.) Er. - (Allah'ın arslanı) Hz. Ali, Hayber'in fethinde gösterdi i kahramanlıktan dolayı Rasûlullah (s.a.s), Hz. Ali'ye bu ismi vermi tir. Astronomi'de: Güne in rumi, temmuzun 9'unda ve Efrenci temmuzun 23'ünde içine girdi i ve semanın kuzey yarımküresi ete inde bulunan birçok parlak yıldızdan müte ekkil 5. burç.

ESEN: (Tür.) Er. - Sa , salim, sa lıklı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ESENBO A: (Tür.) Er. - (bkz. Esen).

ESEND A : (Tür.) Er. - Da gibi güven verici ve sa lam yaptı.

ESENER: (Tür.) Er. - Sa lıklı, rahat kimse.

ESENGÜL: (Tür.) Ka. - Canlı, dipdiri, renkleriyle yeni açan güzel gül.

ESENTÜRK: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli, sa lıklı Türk.

ESER: (Ar.) Er. 1. Ni an, alamet, iz. 2. Etki, tesir. 3. Yok olmu bir nesneden kalma parça. 4. Bir ki inin ortaya koydu u mahsul, telif. 5. Hadis, hadis ilmi. 6. mal, icat. 7. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ES N: (Tür.) Ka. -1. Rüzgar, sabah rüzgarı. 2. lham, ça rı m.

ESLEK: (Tür.) Er. 1. Çalı kan, gayretli. 2. Yumu ak ba lı, uysal. 3. Atık, çevik.

E LEM: (Ar.) Er. 1. En selamatli, en emin, en do ru yol. 2. Kendisini bütünüyle Allah'ın dinine adamı , Silm'e girmi mü'min. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

ESMA: (Ar.) Ka. 1. Adlar. 2. Kulaklar, i itme. - Esmâü'l-Hüsna: Allah'ın güzel isimleri. - Hz. Esmâ: Hz. Ebu Bekir'in kızı, Hz. Ai e'nin ablasıdır.

ESMAHAN: - (bkz. Esmâ).

ESMAN: (Ar.) Ka. - Bedeller, kıymetler, de erler.

ESME: (Tür.) Ka. - Esmek fiili.

ESMER: (Ar.) Ka. - (bkz. Esved).

ESMERAY: (a.t.i.) Ka. - Siyah ay, bu day renkli, karaya ız.

ESRA: (Ar.) Ka. - Daha hızlı, daha çabuk, en çabuk.

ESVED: (Ar.) Ka. - Siyah, kara.

E 'AR : (Ar.) Er. - Ebu Musa Abdullah b. Kays el-E 'ari (Öl. 935). Ünlü kelim alimi, E 'ari mezhebinin, kurucusudur. 40 ya ına kadar Mutezile görüşü ü benimsemi , daha sonra Basra camiinden de herkese ilan ederek Mutezile'yi bıraktı ını açıklamı tır.

E AY: (Tür.) Er. - Ay kadar güzel.

E CA: (Ar.) Er. - En cesur, en yi it ki i.

E FAK: (Ar.) Er. - Daha efkatli, çok merhametli.

E R: (Ar.) Er. - Çok sevinçli.

E RAF: (Ar.) Er. 1. erefli, saygın kimseler. 2. Bir yerin zenginleri, sözü geçenler.

E REF: (Ar.) Er. - Daha erefli, çok onurlu, çok aziz, pek muhterem. E refi: Akkoyunlular devrinde kullanılan bir çe it gümü para. Yavuz Sultan Selim'in Mısırı fethettikten sonra burada bastırđı ı para. E refo lu Rumi: Kadiri tarikatının bir kolu olan E refiyye adlı ekolün kurucusu.

ETEM: (Ar.) Er. - Daha tam daha noksansız, mükemmel. - (bkz. Ekmel).

ETHEM: (Ar.) Er. - (bkz. Edhem).

EVCAN: (Tür.) Er. - Evdeki insan evcimen.

EVC MEN: (Tür.) Er. - Evine, ailesine ba ılı. Ev i lerinde becerikli.

EVDEGÜL: (Tür.) Ka. - Güzel kız.

EVFA: (Ar.) Er. Daha vefalı, cana yakın, sözünde duran.

EV N: (Tür.) Ka. - Tohum, tane, öz cevher.

EV RGEN: (Tür.) Er. - İni bilen, tedbirli kimse.

EVL A: (Ar.) Ka. - Daha uygun, daha layık, daha iyi üstün. Hayırlı amel.

EVL YA: (Ar.) 1. Veliler. 2. Allah'ın dostları. 3. man edip salih amel i leyenler. 4. Allah yolunda malları ve canlarıyla cihad edenler. 5. Allah'ın emaneti olan dinini ve hükümlerini yeryüzünde tevelli ederek korumaya çalı anlar.

EVNUR: (Tür.) Ka. - (bkz. Evdegül)

EVRA: (Fars.) Ka. - Hisar.

EVREN: (Tür.) Er. 1. Büyük yılan, ejderha. 2. Felek, zaman. 3. Kainat, dünya. 4. Ya anılan vasat.

EVRENSEL: (Tür.) Er. - "Alem ümül" kar ılı ı olarak. - Fransızca "Universal'e benzetilerek kullanılır.

EVSAN: (Ar.) - Pullar, harçlar (bkz. Esnam). - sim olarak kullanılmaz.

EVVAH: (Ar.) Er. 1. Çok ah eden. 2. Çok dua eden. 3. Merhametli. 4. manı sa lam. 5. Din bilgisi çok geni olan kimse. 6. Kur'an-ı Kerimde bu isimle Hz. brahim vasıflandırılmı tır.

EVVEL: (Ar.) 1. İlk başlangıç, ilkin. 2. Allah'ın 99 isiminden biri.

EYGÜL: (Tür.) - yi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EYLÜL: (Ar.) Ka. - Sonbahar'ın ilk ayı.

EYMEN: (Ar.) Er. 1. Daha uurlu, çok talihli, hayırlı, kutlu. 2. Sa taraftaki. Eymen b. Hureym: Sahabedendir. Mekke'nin alını sırasında müslüman oldu. Babası ve amcası Bedir ehitlerindedir. Hadis rivayetiyle ün kazandı.

EYÜB: (Ar.) Er. 1. Sabırlı. 2. Dönen, pi man olan, günahlarına tevbe eden demektir. Kur'an'da adı geçen peygamberlerden. Güzel sabır sahibi. Allah'ın imtihanına güzellikle sabredip mükafat ve ihsana ula mıştır. -Türk dil kuralı açısından "b/p" olarak okunur.

EZAMET: (Ar.) Ka. - (bkz. Azamet). 1. Büyüklük, ululuk. 2. Çalım, kıvrım.

EZELHAN: (a.t.i.) Er. - (bkz. Ezel).

EZFER: (Ar.) Ka. - Güzel kokulu.

EZG : (Tür.) Ka. 1. Belli bir kurala göre yaratılan ve kulakta haz uyandıran e name. 2. Makamla söylenen manzum söz. 3. Beste (bkz. Beste).

EZGÜ: (Tür.) - Makam, hava. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EZHAN: (Ar.) - nsanda akıl, fikir, zeka, hafıza anlayı , kavrayı , kudretleri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EZHERAN: (Ar.) - Ay ve güne . -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EZNEV: (Fars.) - Yeni baştan, yeniden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EZRA: (Ar.) Ka. 1. Pek fasih, sözü düzgün adam. 2. Beyaz kulaklı siyah at.

EZRAK: (Ar.) - Mavi gözlü. Gök rengi saf ve temiz su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

-----Sonu-----

F

FADALE: (Ar.) Er. 1. Faziletli. 2. Rasulullah'a tabi olmu sahabedendir. Medineli ilk müslümanlardandır. Birçok hadis rivayeti mevcuttur.

FADIL: (Ar.) Er. - (bkz. Fâzıl).

FAD LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fazıl).

FAD ME: (Tür.) Ka. - (bkz. Fatma).

FADL: 1. yıllık. 2. Fazilet. 3. Erdemlilik. *Fadl b. Abbas b. Abdülmuttalib:* Rasulullah'ın amcası Abbas (r.a.)'ın o ludur.

FAHAMET: (Ar.) Ka. 1. Fahimlik, ululuk. 2. tibar, kıymet, de er.

FAHHAR: (Ar.) Er. 1. Çok övünen, kendini çok metheden. 2. Çanak, çömlek, toprak testi. 3. Saksı.

FAH M: (Ar.) Er. 1. Akıllı, anlayı lı, kavrayı lı.2. Ulu, büyük, sayan.

FAH ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Fahim).

FAH R: (Ar.) Er. 1. Övünülecek, iftihar edilecek. 2. erefli, kıymetli. 3. Parlak, güzel, mükemmel.

FAH RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fahir).

FAHREDD N: (Ar.) Er. - Dinin övdü ü, diniyle övünen. Dinin seçkini. *Fahreddin Razi:* (Rey 1149-Horat 1209). Müfessir, kelimci. Dilbilimci. Fizikçi. Tıpçı.

FAHR : (Ar.) Er. - Bir kar ılıklı beklemeden yalnızca şeref ve iftihar vesilesi olarak kabul edilen i . (, sıfat, unvan). Fahri aza, fahri üye; maa sızsız, ücretsiz veya müessese için gurur kayna ılı olan ki i .

FAHR YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fahri). İslami edebiyatla, şairlerin kendi vasıflarından, faziletlerinden ve şairlik kuvvetlerinden bahsettikleri şiirler. Daha çok kasidelerin bir bölümü bu şekildedir.

FAHRUNN SA: (Ar.) Ka. - (bkz. Fahir). - Çok övünen, şanlı, şerefli, onurlu kadın.

FA K: (Ar.) Er. 1. Üstün, seçkin, yüksek, ileri. 2. Mümtaz, manevi olarak üstün olan.

FA KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Faik).

FA Z: (Ar.) Er. - Fevz bulan, muradına ulaşan, başarı kazanan. Kur'an'da müslümanları vasfetme sadedinde birçok yerde geçmektedir.

FA ZA: (Ar.) Ka. - (bkz. Faiz).

FAKI: (Tür.) Er. - Fakih'ten bozma kelime. Anadolu'da okuryazar ve bilgili imam, hoca gibi kimselere eskiden verilen unvan.

FAK H: (Ar.) Er. 1. Bir şey bilen yahut anlayan kimse. 2. Fıkıh ilminde üstad. İslam hukuk bilgini.

FAL H: (Ar.) Er. 1. Felaha eren, başarı kazanan, muradına eren. 2. Topra ılı süren, eken.

FARAB : (t.h.i.) Er. - 870-950 yılları arasında yaşamı ve Aristo felsefesinin İslam aleminde yayılmasına yol açmış Türk filozofudur. Kendisine muallim-i sani (Aristo'dan sonra 2. üstad) unvanı verilmiştir. Eserlerinin İbn-i Sina üzerinde büyük tesiri vardır. Kanun dediğimiz çalgının mucididir. Asıl adı "*Ebu Nasır Muhammed'tir*."

FAR S: (Ar.) Er. 1. Atlı (süvari). 2. Binici, ata binmekte maharetli. 3. Ferasetli, anlayışlı. 4. İran'ın güneyindeki İiraz vilayeti.

FAR SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Faris).

FARUK: (Ar.) Er. 1. Haklıyı-haksızı ayırmakta güçlü olan. 2. Doğruyu yanlıştan ayıran. 3. Keskin. - Hz. Ömer'in lakabı; haklıyı haksızdan ayırederek adaleti tam yerine getirmekte ün kazandı ılı için "*Faruk*" kelimesiyle adlandırılmıştır.

FARÛK : (Ar.) Er. - Hz. Ömer'in nesline yahut adaletine mensup.

FARYAB: (Fars.) Er. 1. Dere ve ırmak suyu ile sulanan yer. 2. Eski Horasan'da Delh'e yakın bir şehir.

FAT H: (Ar.) Er. 1. Fetheden, açan. 2. Bir ülkeyi, şehir veya kaleyi zapteden kimse. 3. Hüküm veren anlamında, Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarından biridir. A'raf suresi 89. ayet. - İstanbul'u fetheden yedinci Osmanlı padişahı *Sultan Mehmet Han'a* bu fethinden ötürü verilen unvan.

FAT N: (Ar.) Er. 1. Zeki, anlayışlı. 2. Zihni açık, kavrayışlı. Uyanık.

FATİNE: (Ar.) Ka. - ((bkz. Fatin).

FATIMA: (Ar.) Ka. 1. Sütten kesilmiş. 2. Kendisi ve zürriyeti cehennemden uzak kılınmış. - Hz. Peygamber'in Hz. Hatice'den dünyaya gelen en küçük kızının adıdır. Hicretten 18 yıl önce 605'te Mekke'de dünyaya gelmiştir. 632 yılında Medine'de vefat etmiştir. 18 yaşında iken Hz. Ali ile evlenmiştir, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, Hz. Ümmü gülsüm ve Hz. Zeyneb adında dört çocu ılı vardır. Rasûlullah (s.a.s)'tan sonra 6 ay yaşamıştır. Lakabı Zehra'dır.

FATMAGÛL: (Ar.) Ka. - (bkz. Fatma).

FATMANUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Fatma).

FAY H: (Ar.) Er. - Kendiliğinden dağılan güzel koku.

FAY HA: (Ar.) Ka. 1. Çiçek veya meyve kokusu. 2. Güzel kokulu nesne.

FAYSAL: (Ar.) Er. 1. Keskin hüküm, karar. 2. Halletme, neticelendirme. 3. Keskin kılıç. 4. Hakim.

FAZİL: (Ar.) Er. 1. Faziletli, fazilet sahibi. 2. Erdemli, faik, üstün. - (bkz. Faik, Fadıl).

FAZILA: (Ar.) Ka. - (bkz. Fazıl).

FAZ LET: (Ar.) Ka. 1. İnsanda iyilik etmeye ve fenalıktan çekinmeye olan devamlı ve derinleşen istidat, güzel vasıf. 2. Ki iyilik, ahlaklı ve iyi hareket etmeye yönelten manevi kuvvet. 3. İnsanın yaratılışındaki iyilik, iyi huy, erdem. 4. İyi anlayış, iffet. - (bkz. Erdem).

FAZLİ: (Ar.) Er. 1. Değer, üstünlük, iyilik, fazilet, lütuf. 2. Fazla, ziyade, artık, baki. 3. Ki sayının birbirinden olan farkları. 4. İlim ve irfan sahibi. 5. Âli, cenablık, ihsan, cömert. 6. Olgunluk.

FAZLULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın fazlı, erdemi, lütüü.

FECR : (Ar.) Er. - Sabaha karışık güneş doğmadan önce ufkun gündoğusu tarafından görülen aydınlık, tanyerinin avarması.

FECR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fecri).

FEDA : (Ar.) Er. 1. Canını esirgemeyen, mühim bir maksat uğrunda canını vermeye hazır bulunan. 2. Allah yoluna bağış koymu .

FEDAKÂR: (Fars) Er. - Birleştiren isim. Kendini veya başı menfaatlerini esirgemeyen.

FEDAY CAN: (a.f.i.) Er. - Canını vermeye hazır, canını verme.

FEHAMET: (Ar.) Ka. - (bkz. Fahamet).

FEH M: (Ar.) Er. - Zeki, anlayışlı, pek çok anlayan.

FEHM : (Ar.) Er. - Fehme mensup, fehim ile ilgili (bkz. Fehim).
FEHM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fehmi).
FELAH: (Ar.) Er. - Kurtulu , selamet, mutluluk, bahtiyarlık.
FELAK: (Ar.) 1. Gün a arması. 2. Kur'an-ı Kerim'in 113. suresinin adı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
FEL N: (Ar.) - Mantar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
FENER: (Yun.) Er. - çinde 1 ık kayna ı bulunan effaf mahfaza.
FERA : (Fars.) Er. - Serin rüzgar.
FERAH: (Ar.) Ka. 1. Gönül açıklı 1. 2. Sevinç, scvinme.
FERAHENG Z: (f.b.i.) Ka. - Ünlü bir çe it lale.
FERAHET: (Fars.) - an ve eref. -Erkek ve kadın adı.
FERAHFEZA: (a.f.i.) Ka. 1. Ferah artıran. 2. Türk müzi inin mürekkebe makamlarından. 3. Me hur bir lale türü.
FERAHNA: (Fars.) Ka. 1. Bolluk, geni lik. 2. Geni yer.
FERAHNAK: (a.f.b.s.) Ka. - Sevinçli. - Türk müzi inin mürekkebe makamlarından.
FERAHNAZ: (Fars.) Ka. - Nazlı kız.
FERAH AN: (a.f.b.s.) Ka. 1. Sevinç veren. 2. Ferah saçan.
FERAMU : (Fars.) Er. - Unutma, hatırdan çıkma, nişyan.
FERASET: (Ar.) Ka. - Anlayı lılık, çabuk sezi .
FERAY: (Fars.) Ka. - Aydınlık, parlak ay, canlılık, süs, zinet.
FERDA: (Fars.) Ka. 1. Yarın. 2. Gelecek zaman, ati. 3. Ahiret, öbür dünya.
FERDANE: (Ar.) Ka. - Tekli, yalnız.
FERD : (Ar.) Er. - Fertle ilgili, ferde has, tek ba ına yapılan.
FERD YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ferdi).
FEREC: (Ar.) Er. 1. Gam, tasa ve sıkıntıdan kurtulma. 2. Zafer.
FERHAD: (f.h.i.) Er. - Anadolu Anonimi'nde Ferhad ve irin adıyla me hur olan eski bir hikayenin erkek kahramanı olup irin'in a ıdır. - (bkz. Ferhat).
FERHAL: (Fars.) Ka. Kıvrıcık ve dola ık olmayan uzun saç.
FERHAN: (Ar.) Er. 1. Sevinçli, mesut. 2. en, memnun.
FERHAT: (Ar.) Er. - Sevinç, ne e. (bkz. Ferhad).
FERHUNDE: (Fars.) Ka. - Mübarek, mesut, meymenetli, kutlu, u urlu.
FER D: (Ar.) Er. - Tek, e siz, e i olmayan, kıyas kabul etmez, ölçsüz, üstün. - Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır.
FER DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ferid). -Kendi reyile hareket eden, kibirli, gururlu kimse.
FER DUN: (Fars.) Er. 1. Sekizinci gök. 2. Pi dadilerin 6. padi ahı olup Cem id sülalesinden demirci Gave'nin yardımıyla Dahhak-ı Mari'yi öldürmü tür. Lakabı Ferruh'tur.
FER DÜDD N: (Ar.) Er. - Dinin feridi, tek, e siz, kıyas kabul etmez kimse.
FER T: (Fars.) Er. 1. Avcı ku . 2. Donmu , katıla mı ey.
FERMA: (Fars.) 1. Emreden, buyuran. 2. Amir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
FERMAN: (Fars.) Er. 1. Emir, buyruk. 2. Padi ah tarafından verilen yazılı emir, berat, buyrultu.
FERMEND: (Fars.) Er. - Mevki ve eref sahibi.
FERRUH: (Fars.) Er. 1. U urlu, kutlu. 2. Mübarek. 3. Aydınlık insan. - (bkz. Mübarek).
FERRUH : (Fars.) Er. 1. Ferruha ait. 2. U urluluk, meymenet. 3. ranlı ünlü air.
FERZAN: (Fars.) Ka. - lim ve hikmet.
FERZANE: (Fars.) 1. Alim, bilgin, seçkin. 2. Benzerlerinden, akranlarından ileride. 3. Hakim, feylesof. 4. Tasavvufta, ncfsani ba lantılardan sıyrılmı olan dervi . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
FESAHAT: (Ar.) - Açıklık, duruluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
FETANET: (Ar.) Ka. - Zihin açıklı ı, zihnin yaratılı tan bir eyi çabuk ve iyi kavraması. Peygamberlere mahsus be sıfattan biridir.
FETH : (Ar.) Er. - Fethe mensup. Fetih hakkında yazılan kaside.
FETH YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fethi).
FETHULLAH: (Ar.) Er. - Dinin açılması. Ya amaya ba lamak. Allah'ın nusreti.
FET H: (Ar.) Er. 1. Açma, açı , açılma. 2. Bir ülkeyi, ehri veya kaleyi ele geçirme. 3. Zafer. 4. Kur'an-ı Kerim'in 48. suresi. 5. Kapalılı ı giderme, ihtilafı halletme.
FETTAH: (Ar.) Er. 1. Açan, açıcı, zafer kazanmı , üstün gelmi . 2. Kullanımın kapalı i lerini açan, Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden.
FEVZ : (Ar.) Er. 1. Kurtulu la ilgili. 2. Zafere ait. 3. Galip gelen, üstün olan.

FEVZ YE: (Ar.) Ka. 1. (bkz. Fevzi). 2. Tarihte, yeniçeri ocağının kaldırılması üzerine 2. Sultan Mahmud tarafından eski adalar mevkiine verilen ad.

FEYHA: (Ar.) - Büyük, geni, engin.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FEYYAZ: (Ar.) Er. 1. Çok faydalı, çok verimli. 2. Feyiz, bereket ve bolluk veren.

FEYZA: (Ar.) Ka. 1. Suyun taşıması. 2. Bolluk, çokluk, verimlilik, fazlalık, gürlük, ilerleme, çoğalma. 3. İlim, irfan. 4. Feyz ile dolu olan.

FEYZ : (Ar.) 1. İlim, irfan. 2. Akma, suyun akıp taşıması. 3. Bolluk çokluk, verimlilik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FEYZULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın feyzi, bolluğu, bereketi.

FEZA: (Ar.) 1. Ucu bucağı bulunmayan bolluk. 2. Dünyanın sonsuz olan genişliği, sema. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FEZZAN: (Ar.) - Büyük Sahra'da, Trablus ülkesinin güneyinde bir ülke.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FIRAT: (Ar.) Er. 1. Tatlı su. 2. Türkiye'nin en uzun nehri.

F DAN: (Yun.) Ka. 1. Yeni yeti en körpe ağaç. 2. Fidan boyu: önce uzun mütenasip.

F DE: (Yun.) Ka. - Bahçivanlıkta, yastıklarda tohumdan yetiştirilip başka yerlere dikilmek için hazırlanan sebze veya körpe çiçek.

F GEN: (Fars.) Ka. - Atıcı, yıkıcı, düğürücü.

F KRET: (Ar.) Er. 1. Fikir, düşünce. 2. Drak. 3. Zihin, akıl. 4. Murat, maksat, niyet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

F KR : (Ar.) Er. - Fikre ait, fikirle ilgili, düşünerek meydana getirilen şey.

F KR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Fikri).

F L Z: (Ar.) Ka. 1. Bitkilerde yeni sürgün, tohumdan çıkan yeni uçlar. 2. Ocaktan çıkarılmış, eritilmemiş ham maden, cevher, gümüş, filiz. 3. Betonarmede demirleri eklemek için bırakılan uzantılar. 4. önce taze ve güzel vücutlu.

F RAS: (Ar.) Er. 1. Yiğit, mert. 2. Binici, at yetiştirici.

F RAZENDE: (Fars.) - Yükselten. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

F RDEV: (Ar.) Ka. 1. Cennet, 2. Bostan, bahçe. - *Firdevsi:* İran'ın milli destanı olan "Eyhname"nin yazarıdır. Adı, Mansur b. Hasan'dır. 934-1020 yılları arasında yaşamı tahmin edilmektedir.

F RUZ: (Ar.) Er. - Mesut, mutlu, sevinçli, ferah, uurlu, iyi bahtlı.

F RUZE: (Ar.) Ka. 1. (bkz. Firuz). 2. Niabur'da çıkan açık mavi renkli ve değerli bir yüzük taşı. 3. Açık yeşil, dağ yeşili ile gök mavisi arasında ve bal mumu parlaklığında maruf kıymetli taşı.

F TNAT: (Ar.) Ka. - Zihin açıklığı, zeyreklik. Zihnin her eyi çabuk anlayışı. Türk şairlerinden meşhur bir şairin hanımının adıdır. Asıl adı Zübeyde'dir.

FUAD: (Ar.) Er. - Kalb, yürük, gönül.

FULYA: (Tür.) Ka. - Nergisgillerden, sarı renkte çiçeği keskin ve güzel kokulu bir bitki, sarı soğan çiçeği.

FUNDA: (Tür.) Ka. - Kırcık yerlerde yetişen ve birçok çeşidi olan çalı.

FURAT: (Ar.) Er. - (bkz. Fırat).

FURKAN: (Ar.) Er. - Hakkı, batıldan, doğruyu yanlıştan ayırma, tefrik.

FUZUL : (Ar.) Er. 1. Boşuna, yersiz, lüzumsuz, haksız. 2. Boşuna lüzumsuz işlerle uğraşmak. 3. Yetkisi olmadığı halde başkasının tasarruflarında bulunan. - *Fuzuli Mehmed:* XVI. yy. 'da yaşamış büyük Türk şairlerinden. Çağatay edebiyatı da dahil olmak üzere, Türk edebiyatının birçok sahalarında kuvvetli tesir ve nüfus sahibidir. Türkçe, Arapça, Farsça, manzum, mensur birçok eserleri vardır. Bunlar arasında "Leyla ve Mecnun" mesnevisi çok meşhurdur.

FÜRÜZAN: (Fars.). - Parlayıcı, parlayan, parlak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FÜSUN: (Ar.) Ka. - Büyü sihir. - aşırtıcı güzelliğe sahip, hayret verici derecede güzel.

-----Sonu-----

G

GABRA: (Ar.) Ka. - Yer, yeryüzü, arz.

GAFFAR: (Ar.) Er. 1. Kullarının günahlarını affeden, Allah. 2. Çok merhamet eden. Allah'ın isimlerinden. -(bkz. Abdülgaffar).

GAFUR: (Ar.) Er. - Maaf eden, yarlıayan, affeden, başılayan, merhamet eden Allah. Allah'ın isimlerinden. - (bkz. Gaffar).

GAGAUZ: (Tür.) 1. Göçmenler. 2. Hristiyanların Ortodoks mezhebine bağlı Türk kavmi. Balkanlar ve Rusya'da yaşamaktadırlar. Deliorman, Dobruca, Beherabya ve Ukrayna'da oturan Hristiyan Türklere verilen ad.

GAL B: (Ar.) Er. 1. Galebe çalan, muzaffer, yenen. 2. Güçlü kuvvetli, kudretli, hükmeden. 3. Üstün baskın. *eyh Galip:* Me hur divan airlerinden. 1757-1798 yılları arasında yaygın olarak kullanılır. - Türk dil kurallarına göre "b/p" olarak kullanılır.

GAL BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Galib).

GAMZE: (Ar.) Ka. 1. Süzgün bakı . 2. Çene veya yanak çukurlu u.

GAN : (Ar.) Er. 1. Zengin varlıklı, bol doygun. 2. Sahip oldu unda fazlasını istemeyen. Allah'ın isimlerinden. - (bkz. Abdülğani).

GAN YE: (Ar.) Ka. 1. Zengin kadın. Zengin kız. 2. Çok ho . 3. arkıcı.

GAN M: (Ar.) Er. - Ganimet alan.

GAN ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Ganim).

GAN MET: (Ar.) Ka. - Kafirlerle yapılan savaş sonucunda ele geçirilen mal, para, silah gibi metalar. İslami usullere göre tasnif edilip, beytülmale, fakirlere, yoksullara ve mücahidlere dağıtılır.

GAR B: (Ar.) Er. 1. Yabancı, acı. Kimsesiz, memleketinden uzak. Türk dil kuralları açısından "b/p" olarak kullanılır.

GAR BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Garib).

GAVS: (Ar.) Er. 1. Suya dalma, dalgalılık. 2. Yardım muavenet. 3. Yardım istemek için başvurmak. 4. Yardımcı, imdadı yeten. 5. Allah'ın velileri, hakkında kullanılır. Daha çok ünvan olarak verilir. - *Gavs-i Azam:* Tarikat kurucusu, özellikle Abdülkadir Geylani için kullanılır.

GAYE: (Ar.) Ka. 1. Maksat, meram. 2. Netice, son, hedef.

GAYRET: (Ar.) 1. Çalınma, çabalama. 2. Kıskanma, çekememe. 3. Aziz ve kutsal bir şeye tecavüz edildiğini görmekten doğan asil temiz duygu. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GAZA: (Ar.) Er. - Din uğruna savaş.

GAZAL: (Ar.) Er. 1. Ceylan. 2. Geyik, âhû. 3. Geyik yavrusu. 4. Güzel göz, irigöz.

GAZALE: (Ar.) Ka. - Diş geyik.

GAZANFER: (Ar.) Er. 1. İr arslan, ir. 2. Cesur, yürekli, yiğit adam. 3. Hz. Ali'nin lakabı.

GAZEL: (Ar.) Er. 1. Latif. 2. Kuruyarak dökülmüş ağaç yaprağı. 3. Divan, Fars ve Arap edebiyatlarında en yaygın nazım şekli.

GAZ : (Ar.) Er. 1. Allah yolunda savaşan kişi. 2. Gaza sırasında yaralanan kimse. 3. Gaza sırasında yararlıklar gösteren kumandanlara verilen ünvan. 4. 2. Mahmud zamanında çıkarılan altın sikke.

GAZ R: (Ar.) Er. 1. Yumuşak, mülayim. Tatlı, nazik, uysal.

GAZ RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Gazir).

GAZ YÜDD N: (Ar.) Er. - Din uğrunda yara alan, yaralanan. Savaşan.

GAZZAL: (Ar.) Er. - İplikçi.

GAZZAL : (Ar.) Er. - İslam aleminin büyük mütefekkirlerinden. - Babası "Gazzal-iplikçi" sanatçısı olduğu için kendisine Gazali adı verilmiştir.

GEL NC K: (Tür.) Ka. 1. Yazın kırlarda yetişen kırmızı ve büyük çiçekli bitki. 2. Sansargillerden ince yapılı, sivri çeneli, küçük bir hayvan. 3. Mezgitgillerden, yılan balığına benzer etli sevilen bir balık.

GENÇ: (Fars.) Er. 1. Hazine define. 2. (a.) Naz, eda, cilve.

GENCAL: (Tür.) Er. - Genç kal. - (bkz. Genç).

GENCAY: (Tür.) Er. - Aynı bir haftalık oluncaya kadar yetişen hilal.

GENCE: (Fars.) Er. - Kuzey Azerbaycan'ın Baku'dan sonra en büyük şehri.

GENCER: (Tür.) Er. - Yeni taze, körpe kimse, yiğit.

GENÇYAZ: (Tür.) - İlkbahar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GERMA: (Fars.) Ka. - Sıcak yaz.

GEVAN: (Fars.) Er. - Kahramanlar, yiğitler.

GEVHER: (Fars.) Ka. 1. Değerli taş. 2. Elmas. 3. Bir şeyin aslı, esası.

GEVHER AD: (Fars.) Ka. - Pırlanta gibi kıymetli ve değerli. *Gevher ad:* Baysungur'un annesi.

GEYSU: (Fars.) Ka. - Uzun saç, saç örgüsü, zülûf.

GEZEĞEN: (Tür.) Er. - Güneşin etrafında dolanan, ondan aldığı ışığı yansıtan gök cisimlerinin ortak adı.

GIYAS: (Ar.) Er. - Yardım, gavs, nusret.

GIYASEDD N: (Ar.) Er. - Dinin yayılması için yardımcı dokunan zat. Gıyaseddin *Keyhüsrev I:* Anadolu Selçuklu Sultanı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olur.

G LMAN: (Ar.) Er. 1. Tüyü, bıyığı çıkarmamış delikanlılar gençler. 2. Köleler, esirler. 3. Cennette hizmet gören erkekler.

G L AH: (Fars.). 1. Balçık baharı. 2. Balçıkta yapıldığı için Hz. Adem'in lakabı. 3. Farsların masal kahramanı Keyyümmers'in lakabı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

G RAM : (Fars.) Er. - Aziz, muhterem, saygın ulu.

G RAY: (Tür.). - Kuvvetli, kudretli. Kırım hanları tarafından unvan olarak kullanılmı tır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

G RG N: (Ar.). - Herkesle çabucak yakınlık kurarak i ini yürütebilen. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

G RYAR: (Fars.). A layıcı, a layan, (bkz. Nalan). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

G ZEM: (Tür.) Ka. - Sır kar ılı ı olarak kullanılan uydurma bir kelime.

GONCA: (Fars.) Ka. 1. Henüz açılmamı gül, tomurcuk. 2. Sevgilinin a zı.

GÖ EM: (Tür.). - Halk dilinde ye ile çalan mor. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKALP: (Tür.) Er. - Göklerin yi idi bahadır.

GÖKBEN: (Tür.). - Gökle ilgili, uzay sema. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKÇAY: (Tür.), (bkz. Gökçe). -Kuzey Kafkasya da az tatlı su gölü. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKÇE: (Tür.) Ka. 1. Gökle ilgili gö e ait semavi. 2. Mavi, mavimsi. 3. Güzel ho güzelce, latif. 4. Gösteri li.

GÖKÇEK: (Tür.) Er. 1. Güzel çok güzel. 2. Ho , sevimli, cana yakın alımlı. 3. nce narin zarif. 4. Güler

GÖKÇEN: (Tür.) Ka. -(bkz. Gökçe).

GÖKDO AN: (Tür.) Kuzey yarımkürede ya ayan bir do an türü.

GÖKEK N: (Tür.) - Yeni ba ak meydana getirmi ekin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKKIR: (Tür.) - At donlarından maviye çalan kır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKKU A I: (Tür.) - Dü mekte olan ya mur damlacıklarında güne ı nlarının kırılıp yansımısıyla gökyüzünde olu an yedi renkli kemer biçimindeki görüntü alkı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKMEN: (Tür.) Ka. - Mavi gözlü ve sarı n kimse.

GÖKSEL: (Tür.) Er. - Semavi, gökçül kar ılı ı olarak kullanılan uydurma kelam.

GÖKSEV M: (Tür.) Ka. - Sevimli gök.

GÖKSU: (Tür.) 1. Türklerin oturdu u birçok akarsuya verilen isim. 2. Adana'dan gelerek Akdeniz'e dökülen Seyhan nehrinin önemli kollarından. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖKSÜN: (Tür.) - Binbo a da larından Elbistan'ın güney batısında Seyhan nehrine karı an çay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖK EN: (Tür.) Ka. - Gökle ilgili, aydınlık ı ıklı gök, uydurma bir kelime.

GÖKTEPE: (Tür.) Er. - Mavi tepe.

GÖKTÜRK: (Ar.) Er. - Orta Asya'da ya amı eski bir Türk ulusu ve bu ulustan olan kimse.

GÖKYÜZÜ: (Ar.) - Gö ün görünen yüzeyi (sema). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖNENÇ: (Tür.) Ka. - Refah hali, mutluluk.

GÖNÜL: (Tür.) Ka. 1. nsanın manevi varlı nın ifadesi, inancı ve hislerinin kayna ı. 2. stek, arzu, heves, niyet. 3. Duygu, his, a k. 4. Kibir, gurur. 5. Tabiat, huy.

GÖRGÜ: (Tür.) Ka. 1. Bir toplulu a ait uyulması gereken nezaket kaideleri mua eret adabı. 2. Deneme, tecrübe. 3. Görmü olma durumu, görgü ahidi.

GÖRKEM: (Tür.) 1. hti am, gösteri kar ılı ı olarak kullanılan bir kelimedir. 2. Gösteri li, heybetli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖRSEL: (Tür.) - Görmekle ilgili manasına kullanılan uydurma bir kelime. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÖZDE: (Tür.) Ka. 1. Göze girmi olan sevilen be enilen, benimsenen. 2. Be enilen kadın. 3. Osmanlı sarayında padi ahın ilk dört cariyesine verilen ünvan.

GÖZEN: (Tür.) Ka. - Bir nevi alageyik.

GÖZLEM: (Tür.) - Mü ahade, gözlemek kar ılı ı olarak kullanılan kelime. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GUFRA: (Ar.) - Günahların affı.

GULAM: (Ar.) Er. 1. O lan, u ak. 2. ran ve Hindistan'da (abd) kelimesi yerine kullanılmı tır. - Gulam Ali, Gulam shak Han gibi.

GURBET: (Ar.) - Do up ya anılmı olan yerden uzakta yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜÇLÜ: (Tür.) Er. 1. Gücü olan kuvvetli zorlu. 2. Bir musiki dizisinde duraktan sonraki en önemli perde.

GÜFTAR: (Fars.). - Söz, kelam. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜFTE: (Fars.) Ka. 1. Söyleni , söylenmi . 2. Bir söz eserinin bestelenmi bulunan manzum sözleri.

GÜHER: (Fars.) - Gevher, cevher, (bkz. Gevher). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜHERPARE: (Fars.) Ka. - Cevher parçası.

GÜL: (Fars.) Ka. 1. Çiçek. 2. Bilinen çiçek, gül çiçe i, güla acı. 3. Tasavvufta Allah'ın birli inin remzi. 4. Ba ına ve sonuna ek ve isimler getirilerek yeni isimlerin türetilmesinde kullanılan bir isimdir. - (Ay egül, Gülay, vb).

GÜLAB : (Fars..) Er. - Gülsuyu.

GÜLAFET: (Fars.) Ka. - Nefes kesen güzellikle. - Gül ve âfet kelimesinden olu mu birle ik bir isimdir.

GÜLBAHAR: (Fars.) Ka. - 1. Bahar gülü. 2. Ebru sanatında kullanılan koyu kırmızı renkte toprak. *Gülbahar Hatun:* Mehmet II.'nin hanımı. Bayezid II ve Gevher Sultan'ın annesi.

GÜLBANU: (Fars.) Ka. - Gülhanım. Gül gibi güzel kadın. Gül hatun.

GÜLBEDEN: (Fars.) Ka. - Zarif, ince vücuda sahip. *Gülbeden Begüm*, Babur ah'ın kızı.

GÜLBERK: (Fars.) - Gül yapra ı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜLBE EKER: (Fars.) Ka. - Bir çe it gül tatlısı.

GÜLBEYAZ: (f.t.i.) Ka. - Beyaz gül.

GÜLB N: (Fars.) Ka. - Gül kökü, gül biten yer.

GÜLB Z: (Fars.) Ka. - Gül serpen, gül serpilmi .

GÜLC HAN: (Tür.) Ka. - Cihana, aleme bedel gül.

GÜLÇE: (Fars.) Ka. - Gülcük, küçük gül.

GÜLÇ N: (Fars.) Ka. - Gül toplayan, gül dev iren.

GÜLDEHAN:(Fars.) Ka. - Gül a ızlı, a zı gül gibi olan.

GÜLDESTE: (Fars.) Ka. - Güldemeti, çiçek destesi. - Türk müzi inde mürekkep makamlardan.

GÜLENAY: (Tür.) Ka. - Devamlı gülen, ayyüzlü ki i.

GÜLENBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Gülenay).

GÜLENDAM: (Fars.) Ka.- Gül endamlı, gül boylu, nazik, güzel endam.

GÜLENNUR: (Tür.) Ka. - Gülmesiyle etrafı aydınlatan, ı ık saçan kimse.

GÜLER: (Tür.) Ka. - Gülen, sevinçli, handan.

GÜLFAM: (Fars.) Ka. 1. Gül renkli. 2. Gül gibi kızıl olan.

GÜLGONCA: (Fars.) Ka. - Açılmamı gül.

GÜLGÜN: (Fars.) Ka. - Gül renkli, gül renginde, pembe.

GÜLHAN: (Fars.) Er. - Gül evi, ate hane.

GÜLHANIM: (Tür.) Ka. 1. yi huylu, nazik hanım. 2. Gül yüzlü hanım.

GÜLHAYAT: (Tür.) Ka. 1. Mutlu, huzurlu bir hayat. 2. Gül gibi güzel hayat.

GÜL BAR: (Tür.) - Gül fırtınası. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜL STAN: (Fars.) Ka. 1. Gül bahçesi, güllük. 2. Azerbaycan'da Karaba bölgesinde bir mevki.

GÜL ZAR: (Fars.) Ka. 1. Gül yanaklı. 2. Al yanaklı. 3. Türk musikisinde mürekkep bir makam.

GÜLKIZ: (Tür.) Ka. - Güle benzeyen kız.

GÜLLÜ: (Tür.) Ka. 1. Gülü olan. 2. Gül desenli (kuma). - Daha çok örfte kullanılır.

GÜLNAR: (Fars.) Er. - Hisar, kule.

GÜLNAME: (Fars.) Er. - Sevgiliye yazılan mektup, kaside.

GÜLNAR: (Fars.) Ka. - Nar çiçe i.

GÜLNAZ: (Fars.) Ka. 1. Gül yüzlü kadın. 2. Gül gibi, nazlı narin. - Birle ik isim.

GÜLN HAL: (Fars.) Ka. 1. Gül fidanı. 2. Gül a acı. - Birle ik isim.

GÜLNUR: (Tür.) Ka. - Etrafına ı ık saçan, aydınlatan gül.

GÜLNÜ : (Fars.) Ka. 1. Güliçen. 2. Gülle özde le mi , gül gibi.

GÜLPER : (Fars.) Ka. - Gizli gül.

GÜLRANA: (Fars.) Ka. - Güzel gül, dı ı sarı içi kırmızı renkte olan bir çe it gül.

GÜLR Z: (Fars.) Ka. 1. Gül saçan, gül serpen. 2. Me hur bir çe it lale.

GÜLRUHSAR: (Fars.) Ka. - Gül yanaklı.

GÜLSEREN: (Tür.) Ka. - Gül toplayan, gül da ıtan.

GÜLSEV M: (Tür.) Ka. - Sevimli, güzel, ho görünü lü gül.

GÜLSU: (Tür.) Ka. - Gül renkli su, taze su.

GÜLSUNA: (Tür.) Ka. - Gül gibi çekici kadın. Güzel sevgili.

GÜLSÜM: (Tür.) Ka. - Hz. Peygamber (s.a.s.)'in kızlarından birinin adı.

GÜL AH: (Fars.) Ka. 1. Güllerin ahu. 2. Varaka'nın sevgilisi, masal kadın.

GÜL EN: (Fars.) Ka. - Gülbahçesi, gülistan, güllizar,

GÜLTANE: (Tür.) Ka. - Yeni açmı gül, gonca.

GÜLTEK N: (Tür.) Er. - Genç delikanlı, nazik.

GÜLTEN: (Fars.) Ka. - Gül tenli, gül vücutlu.

GÜLZAR: (Fars.) Ka. - Gülbahçesi, gül tarlası.

GÜNAY: (Tür.) Ka. - Gündüz, gün aydınlı nda ay.

GÜNE : (Tür.) Ka. - Çevresindeki sisteme ait gezegenlerin etrafında döndü ü, ı ık ve ısı yayan büyük gök cismi, ems.

GÜNEY: (Tür.) - Dört ana yönden biri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜNSEL: (Tür.) Er. - Hızlı akan sel.

GÜRAY: (Tür.) Er. - Yeni do an ay.

GÜRBÜZ: (Tür.) Er. 1. yi, yeti mi , sa lam ve kuvvetli. 2. Cesur, kuvvetli. 3. Sa lıklı, sıhhatli.

GÜRCÜ: (Tür.) Er. - Gürcistan ahalisinden veya bu ahalinin soyundan olan. Gürcistan ahalisine ait.

GÜRÇINAR: (Tür.) Er. - Çok büyümü , geli mi , serpilmi .

GÜRDAL: (Tür.) Er. - Güçlü, geli mi dal.

GÜREL: (Tür.) Er. - Maiyeti geni , çevresi güçlü kuvvetli.

GÜRGAN: (Fars.) Er. 1. ran'ın kuzeydo usunnda bir yer. 2. Aksak Timur'un lakabı.

GÜRHAN: (Tür.) Er. 1. Hanlar hanı. 2. Kara-Hitay prenslerine verilen unvan.

GÜRKAN: (Tür.) Er. 1. Bol kan. Genç, taze, geli mi , serpilmi .

GÜROL: (Tür.) Er. - Büyü, serpil, geli .

GÜRSU: (Tür.) - Temiz, pak, hızlı su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜVEN: (Tür.) 1. Korku ve ku ku duygusundan uzak. 2. nanma ve ba lanma duygusu. 3. Yüreklilik, cesaret. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

GÜVENÇ: (Tür.) Er. 1. Güvenme, dayanma, itimat. 2.Övünme, gurur.

GÜZ DE: (Fars.) Ka. - Seçkin, seçilmi , be enilmi .

GÜZ N: (Fars.) Ka. - Seçen, seçilmi , seçkin, be enilmi . - Hz. Muhammed (s.a.s)'in dostu (halifesi) Hz. Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali (r.anhum).

GÜZ R: (Fars.) - Çare, درمان. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

-----Sonu-----

H

HABBAN: (Ar.) Er. - Güney Arabistan'da bir kasaba.

HAB B: (Ar.) Er. - Sevgili. Seven, dost.

HABE : (Ar.) Er. - Habe ler gibi derisinin rengi çok koyu esmer olan kimse. Habe ırkına mensup.

HAB BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Habib)

HAB BULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın sevgilisi. Hz. Peygamber.

HAB L: (Ar.) Er. - Habil. Hz. Adem'in o ullarından, Kabil'in karde i, Kabil tarafından öldürülmü tür. Yeryüzünde ilk öldürülen ki idir.

HAB NAR: (Ar.) Ka. - Nar tanesi.

HAB R: (Ar.) Er. 1. Taze, haberli, bilgili, agah, vakıf. 2. Cenab-ı Hak.

HACCAC: (Ar.) Er. 1. Delil ikame eden. Delille galip olan. 2. Irak valisi olup, Hz. Muhammed soyuna ve taraflarına eziyet eden Yusuf b. Sakail'nin unvanı. Yezid'in komutanlarından.

HACCE: (Ar.) Ka. 1. Hacca giden,

Kabe'yi ziyaret eden hacı kadın. 2. Bir çe it akdiken. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

HACE: (Fars.) Er. 1. Hoca. 2. Bilgin, ö retmen. 3. Çelebi, sahip, muallim, profesör. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

HACER: (Ar.) Ka. 1. Ta , kaya. -Hacer-i Esved: Kabe'nin duvarında bulunan me hur kara ta . 2. Hz. smail'in annesi ve Hz. brahim'in cariyesinin adı.

HACERUNNUR: (Ar.) Ka. - Kükürt ile demirin birle mesinden meydana gelen altın sarısı renginde.

HACI: (Ar.) Er. 1. Hacca giden, Kabe'yi ziyaret eden, hacı. 2. Dini bir mahalli ziyaret eden kimse.

HAC B: (Ar.) Er. - Birinin bir yere gitmesine engel olan. 2. Kapıcı. -Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

HAC R: (Ar.) Er. 1. Hicret eden, bir ba ka yere geçen. 2. Sayıklayan.

HADDAS: (Ar.). Çabuk kavrayan, anlayı lı, kavrayı lı. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HAD : (Ar.) Er. 1. Yenilene yardım eden, yardımcı. 2. Hidayet eden, do ru yolu gösteren. Kılavuz, rehber. 3. Önde giden kimse. 4. Mızrak ucu.

HAD C: (Ar.) Er. - Erken do an o lan çocu u.

HAD CE: (Ar.) Ka. - Vakitsiz, erken do an kız çocu u. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. Hadice: Hz. Muhammed (s.a.s)'in ilk e i.

HAD D: (Ar.) Er. 1. Keskin. 2. Demir. 3. Öfkeli, hiddetli, iddetli, titiz. 4. Kur'an-ı Kerim'in 50. suresinin adı.

HAD M: (Ar.) Er. - Hizmetkar, yardım eden. Hadim-i Harameyn: Harem-i erifin hizmetkarı. Hicaz'ın alınmasından sonra Osmanlı sultanlarına verilen lakap.

HAD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hadi).

HAFZA: (Ar.) Ka. 1. nşanın yaptı ı i leri yazmakla görevli melekler. 2. Bekçiler.

HAF : (Ar.) Er. 1. Çok ikram eden, insanı güler yüzle kar ılayan. 2. Yalınayak yürüyen, ko an adam.

HAF D: (Ar.) Er. - Erkek torun.

HAF DE: (Ar.) Ka. - Kız torun. (bkz. Nebire).

HAF Z: (Ar.) Er. 1. Allah'ın adlarından. Muhafaza eden, saklayan, esirgeyen, koruyan. 2. Kur'an'ı ezbere bilen ve usulüne uygun okuyan kimse.

HAF ZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hafız).

HAF ZÜDD N: (Ar.) Er. - Dinin koruyucusu. - Daha çok unvan olarak verilir.

HAFSA: (Ar.) Ka. - Hz. Ömer'in kızı. Hz. Peygamberin zevcelerinden, Ümmü'l-Mü'minin.

HAKAN: (Tür.) Er. 1. Eski Türk ve Mo ol hükümdarlarının kullandı ı unvanlardan biri, hanlar hanı. 2. Ka an.

HAKEM: (Ar.) Er. 1. Bir uzla mazlı ın halli için tarafların üzerinde anla tıkları kimse. 2. Çe itli yarı maları, müsabakaları idare eden kimse. 3. Jüri, bir yarı mada de erlendirme yapan kimse. 4. Allah'ın isimlerinden. Hüküm veren, karar veren, bütün meselelerin kendisine döndü ü hüküm sahibi.

HAKGÜZAR: (a.f.i.). - Hakkı tanıyan, haktan ayrılmayan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HAK : (Fars.) Er. 1. Ye ile çalan koyu sarı renk, toprak rengi. 2. Topraktan, topra a mensup. Mütevazi ki i.

HAK KAT: (Ar.) Ka. 1. Bir eyin aslı ve esası, mahiyeti. 2. Gerçek, do ru, gerçekten, do rusu. 3. Sadakat, do ruluk, ba lılık, kadirbilirlik.

HAK M: (Ar.) Er. 1. Her şeye hükmeden, hikmet sahibi olan Allah. 2. Hükmeden, dava yargılama iktidarına sahip olan memur olan, yargıç. 3. Üstte bulunan. 4. Hekim, akıllı, becerikli. 5. Kadı, vali, amir, hükümdar, emir.

HAK ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Hakim).

HAK M YET: (Ar.) Ka. - Hakimlik, amirlik, üstünlük, egemenlik. Sultân.

HAKKI: (Ar.) Er. 1. Doğruluk ve insaf sahibi. 2. Bir insana ait olan şey. 3. Dava, iddiada hakikate uygunluk. 4. Emek. 5. Pay, hisse. 6. Layık, münasip.

HAKTAN: (Tür.) Er. - Allah'tan gelen, Allah'ın verdiği.

HAKTANIR: (a.t.i.) Er. - Herkesin hakkını gözeten kimse.

HALAS: (Ar.) Er. - Kurtuluş, kurtulma.

HALASKAR: (Ar.) Er. - Kurtarıcı.

HALDUN: (Ar.) Er. - Devamlılar, sürekli olanlar.

HALE: (Ar.) Ka. - Ayın ve güneşin etrafında bazı zamanlarda görülen ırmaklı halka, ayla, aylık.

HALEF: (Ar.) Er. 1. Babadan sonra kalan oğul. 2. Memurlukta, birinden sonra gelip onun yerine geçen kimse.

HALENUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Hale).

HAL D: (Ar.) Er. 1. Sonsuz, daim, ebedi. 2. Bir yıldan çok yıllayan. 3. Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır. Halid b. Velid: Ünlü sahâbi. Allah'ın kılıcı olarak anıldı.

HAL DD N: (Ar.) Er. - Dinin sonsuzluğu ölümsüzlüğü.

HAL DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Halid).

HAL FE: (Ar.) Er. 1. Halef, naib. 2. Hz. Peygamber'in vekili ve dünyadaki müslümanların başkanı olan kimse.

HAL L: (Ar.) Er. - Samimi dost, Allah'ın dostu.

HAL LULLAH (Ar.) Er. - Allah'ın dostu. Hz. İbrahim (a.s.).

HAL M: (Ar.) Er. 1. Sakin, sessiz. 2. Tabiatı yavaş olan, yumuşak huylu. Allah'ın isimlerindedir. "Abd" takısı olarak kullanılması tercih edilir.

HAL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Halim). Peygamberimizin (s.a.s) süt annelerinden.

HAL S: (Ar.) Er. 1. Hilesiz, katkısız. 2. Karı mamı, katıksız, saf, hilesiz. Temiz. 3. Yalnız, sadece. - (bkz. Muhlis).

HAL SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Halis).

HALLAC: (Ar.) Er. - Pamuk, yatak, yorgan atan kimse. - Hallac-ı Mansur: 922 yılında "Ene'1-Hak" dediği için asılan ve divan edebiyatında adına sık sık rastlanılan ünlü sufi.

HALUK: (Ar.) Er. - İyi huylu, insanîyetli, geçim ehli olan.

HAMAN: (Ar.) Er. - Hz. Musa'ya karşı acımasızca mücadele eden Mısır Firavunu'nun veziri.

HAMASE: (Ar.) Er. - Yi itlik, kahramanlık iirleri, mar lar.

HAMASET: (Ar.) Ka. 1. Cesaret, kahramanlık, yi itlik. 2. Kahramanca iir.

HAMD : (Ar.) Er. 1. Allah'ı övmek. 2. Allah'a ükretmek. 3. ükreden, ükredici.

HAMD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hamdi).

HAMDULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın övgüsü.

HAM : (Ar.) Er. - Himaye eden, koruyan, koruyucu, sahip çıkan, gözeten.

HAM D: (Ar.) Er. 1. Koru sönmedi i halde alevi sönen ate . 2. Hamdeden, ükreden kul. 3. Hz. Pey. (s.a.s)'in lakaplarından.

HAM D: (Ar.) Er. - Övülmeye de er. - Allah'ın isimlerinden (bkz. Abdülhamid). - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

HAM DE: (Fars.) Ka. - (bkz. Hamid).

HAM L: (Ar.) 1. Yüklü. Gebe. 2. Sahip, malik. 3. Ta ryan, gözeten. 4. Uhdesinde bir polişe bulunan. 5. Hamil-i vahy: Cebrail (a.s.). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HAM YE: (Ar.) Ka. 1. Himaye eden, koruyan korucu. 2. Kayıran, kayırıcı.

HAM YET:(Ar.) Ka. 1. Milli onur ve haysiyet. 2. nsanlık, fazilet. 3. zzeti nefis.

HAMMAD: (Ar.) Er. -1. Çok hamdeden, çok ükür ve dua eden. Hammad b. Ebu Süleyman: Hadisçi. Tabiiendir.

HAMMADE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hammad).

HAMRA: (Ar.) Ka. - Daha, pek çok kızıl, kırmızı. - el-Hamra: spanya'nın Gırnata ehrinde Araplardan kalma me hur saray.

HAMZA: (Ar.) Er. 1. Arslan. 2. Heybetli, azametli demektir. - Hz. Peygamber'in amcası, Mekke döneminde müslüman olmu , Uhud Sava rında Vah i tarafından ehid edilmi tir.

HANBEL : (Ar.) Er. Ahmed b. Muhammed b. Hanbel (Öl. 855): Ehli sünnetin dört ana mezhebinden birisi olan Hanbeli mezhebinin imamı.

HANDAN: (Fars.) Ka. 1. Gülen, gülücü. 2. Güler yüzlü, sevimli.

HANDE: (Fars.) Ka. 1. Açılı , açılma. 2. Gülme, gülü .

HANDEGÜL: (Fars.) Ka. - Gülün açması.

HANEDAN: (Fars.) Er. - Kökten, asil ve büyük aile.

HANEF: (Ar.) Er. - Do ruluk, istikamet.

HANEF : (Ar.) Er. - mamdı Azam Ebu Hanife'nin mezhebinden olan. Hanefi mezhebine mensup ki i.

HAN F: (Ar.) Er. 1. Tek Allah'a, Al-lah'ın birli ine inanan. 2. slam inan-cına sıkı ve samimi olarak ba lanan. 3. Hz. Muhammed (s.a.s)'in tebli in-den önce Mekke'de tek Allah'a ina-nanlar.

HAN FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hanif).

HANIM: (Tür.) Ka. 1. Kadınlar için kullanılan saygı sözü. 2. E , karı, zevce. 3. Ev sahibesi.

HANNAN: (Ar.) Çok acıyan, çok merhametli. Allah'ın isimlerinden "abd" takısı alarak isim yapılır. Abdülhannan.

HANNAS: (Ar.) - eytan. - sim olarak kullanılmaz.

HANSA: (Ar.) Ka. - Arapların en büyük ünlü hanım airi. Müslüman olmu tur.

HANSOY: (Tür.) Er. - (Han sülalesine mensup.

HANZADE: (Fars.) Ka. - Hükümdar çocu u.

HANZALE: (Ar.) Ka. - Do u Arabistan'da bir Arap kabilesi.

HARE: (Fars.) Ka. 1. Sert ta , kaya. 2. Menevi , menevi li kuma .

HAREM: (Ar.) Ka. 1. Yasak kılınmı mukaddes olan ey. 2. Evlerde yabancı erkeklerin girmesine izin verilmeyen, kadınlara ait bölüm. 3. ç avlu. 4. Hicaz'da ihrama girilen yerden Ka'be'ye dek uzanan bölüm. 5. Mekke-Medine'nin ismi.

HAR KA: (Ar.) Ka. mkanların üstünde olup insanda hayret uyandıran ey.

HAR M: (Ar.) Er. 1. Biri için kutsal olan eyler. 2. Harem dairesi, harem. 3. Evin içi gibi, ba kalarına kapalı olan yer. 4. Bir evin civarı. 5. Avlu. 6. Ortak, erik. 7. Hacıların, hac zamanı giydikleri giysi.

HAK ME: (Ar.) Ka. - Ki inin diledi i gibi kullanabilecek hakka malik oldu u malı (bkz. Harim).

HAR S: (Ar.) Er. 1. Muhafız, bekçi, gözcü. 2. Koruyan, koruyucu. 3. Son derece hırslı olan. 4. Yemen'de bir Arap kabilesinin adı.

HAR SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Haris).

HAR ZM: (Fars.) Er. - Amuderya'nın a a ı kısmının her iki yanında bulunan ülke. Bu ülkede XIII. yy'a kadar dilini muhafaza ederek ya amı olan ran kavminin adı.

HARMAN: (Ar.) Er. 1. Tahıl demetlerinin üzerinden düven geçirilerek tanelerin ba aklarından ayrılması. Bu i in yapıldı ı mevsim, sonbahar. 2. Birçok çe itten birer parça alıp yeni bir bile im olu turmak.

HARRAS: (Ar.) Er. - Ekinci, çiftçi, topra ı i leyip ekin eken.

HARUN: (Ar.) Er. - Kur'an-ı Kerim'de bahsedilen peygamberlerdendir. Musa Peygamberin büyük karde i. Fir'avun erkek çocukların öldürülmesi emrini kaldırdıktan sonra do mu tur. Hz. Musa'dan 3 sene sonra do du u söylenir.

HARUT: (Ar.). 1. Arkada ı Marut ile tanınan melek, büyü ve sihir ile u ra tıkları için kıyamete kadar kalmak üzere Babil'de bir kuyuya hapsedil-

mi lerdir. 2. Babil halkına korunmaları için büyü ö reten iki melekten biri, sihir yapar. - sim olarak kullanılmaz.

HARZEM: (Fars.) Er. - (bkz. Harizm).

HASAFET: (Ar.) Er. 1. Hükümde sa lamlık, kuvvet ve olgunluk. 2. Görü sa lamlı ı.

HASAN: (Ar.) Er. - Güzellik, iyilik, hüsn sahibi olmak. Hasan b. Ali b. Ebi Talib: Ali (r.a.)'nin büyük o lu. Peygamber Efendimizin torunu. Kur'an'da geçen kelimelerdendir.

HASBEK: (Tür.) Er. - Dürüst, iyi, saf insan.

HASB : (Tür.) Er. - isteyerek ve kar ılıklı beklemeksizin yapılan.

HASB NUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Hasibe).

HASEK : (Ar.) Er. - Hükümdarların hizmetine tahsis edilmiş ahıs ve zümrelere verilen ad.

HASEN: (Ar.) Er. 1. Güzel, süslü. 2. Güzel i ler, hayırlar. Hasan ekinde kullanılır.

KASENE: (Ar.) Ka. 1. yilık, iyi hal, iyi i , hayırlı i . 2. Dünya ve ahiret saadeti. 3. Eski altın paralardan birinin adı.

HASEN : (Ar.) Ka. - Hasene ait.

HASGÜL: (Ar.) Ka. - De erli, e siz gül.

HASHANIM: (Ar.) Ka. 1. Çıtıptı, ince, narin kadın. 2. Bilge, de erli kadın. - Birle ik isim.

HAS B: (Ar.) Er. 1. Hayır sahibi, eliaçık, cömert. 2. De erli, itibarlı, soyu temiz, muhterem, saygın, ahısı meziyet sahibi. 3. Muhasebeci, sayman.

HAS BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hasib).

HAS F: (Ar.) Er. - Hasafetli, akli ba ında olgun adam.

HAS FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hasif).

HASNA: (Ar.) Ka. - ffetli, erefli, namuslu. - (bkz. Hesna).

HASKIZ: (Tür.) Ka. - yi nitelikleri kendinde toplamı genç kız.

HASLET: (Ar.) - nşanın yaratılı ındaki huyu, tabiatı, mizacı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HASPOLAT: (Tür.) Er. - Katı ıksız, saf, çelik gibi.

HASRET: (Ar.) Ka. 1. Ele geçirilemeyen veya elden kaçırılan bir nimete veya kıymetli eyeye üzümlüp yanmak. 2. ç çekme, inleme, üzüntü, iç sıkıntısı, keder, zahmet, eseflenme, özleyi .

HA M: (Ar.) Er. 1. Ha metli, gösteri li, muhte em. 2. Kuru ekmeğin kııntısı do rayan. - Ezen, kıran, yaran, parçalayan. - Ben-i Ha im Hz. Peygamber'in (s.a.s) soyu.

HA MÎ: (Ar.) Er. - Ha ime mensup, Ha imilerden olan.

HA MET: (Ar.) Er. - hti am, gösteri lilik, heybet, büyüklük. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

HA MEDD N: (Ar.) Er. - Dinin büyüklü ü, ihti amı.

HATEM: (Ar.) Er. 1. Mühür, üstü mühürlü yüzük. 2. En son. 3. Hatemü'l-Enbiya: Peygamberlerin sonuncusu, Hz. Muhammed. 4. Halemi Tai: Arap kabileleri arasında tanınmış "Tayy" kabilesine mensup ve cömertli iyle me hur olan " bn Abdullah b. Sa'd"ın lakabı. 5. Çok cömert olan.

HATIR: (Ar.) Er. 1. an ve eref sahibi. 2. Yüce, ulu. 3. Tehlikeli.

HATIRA: (Ar.) Ka. - Hatıra gelen, hatırda kalan ey, andaç.

HATIRNEVAZ: (a.f.i.) Ka. - Gönlü ok ayan, hatırnaz.

HATIRSAZ: (a.f.i.) Er. - Gönül yapan, hoşnut eden.

HAT B: (Ar.) Er. 1. Hitab eden, söz söyleyen. 2. Camide hutbe okuyan. 3. Güzel, düzgün konuşan kimse. Sahabe isimlerindedir.

HAT CE: (Ar.) Ka. - Erken doğan kız çocuğu. Hz. Hatice'tü'l-Kübra; Hz. Peygamber'in ilk eşi ve 6 çocuğunun annesi. Ümmü'l-Mü'minin.

HAT F: (Ar.) Er. - 1. Kuvvetli, sert ve tiz bir sesle tebliğ veya davet eden kimse. 2. Göz kama tıran. 3. Göze görünmeyen.

HAT FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hatif).

HAT M: (Ar.) Er. 1. Sona erdiren, bitiren. 2. Mühürleyen, mühürleyici.

HAT ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Hatim).

HATUN: (Ar.) Ka. 1. Kadın. 2. Eşe, zevce. 3. Eskiden yüksek kıvamlı kadınlara ya da hakan eşlerine verilen unvan.- Örfte isim olarak kullanılır.

HAYER: (Fars.). 1. Ark, doğu. 2. Güneşin doğduğu gün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HAVLE: (Ar.) Ka. 1. Etraf, çevre, güç, kuvvet. 2. Sahabe hanımlarından birisi. Hakkında ayet inmiştir.

HAVVA: (Ar.) Ka. - Esmer kadın. Havva: Hz. Adem (a.s.)'in karısı, ilk kadın. Adem (a.s) cennette uyurken sol kaburga kemiğinden yaratılmıştır. İnsan soyunun başlangıcı yani türeyişi, onların bir arada yaşamaya başlamasıyla vaki olmuştur.

HAY: (Ar.) Er. 1. Canlı, diri. 2. Allah'ın sıfatlarından. - "abd" takısı olarak kullanılır. "Abdülhay".

HAYA: (Ar.) Ka. 1. Utanma, sıkılma. 2. Ar, namus, edep. 3. Allah korkusu ile günahattan kaçınma.

HAYAL: (Ar.) Ka. 1. İnsanın kafasında canlandırdığı şey. 2. Bir olay veya şeyin zihinde kalan izi. 3. Gerçekte olmadığı halde görüldüğü sanılan şey, görüntü.

HAYAL : (Ar.) Er. - 1. Hayal niteliğinde ya da hayal ürünü olan. 2. Kanuni Sultan Süleyman devrinin büyük airlerinden biri.

HAYAT: (Ar.) Ka. 1. Yaşayan, diri. 2. Canlılarda doğumdan ölüme kadar geçen süre. 3. Yaşamaya, yaşama.

HAYATEFZA: (a.f.i.) Ka. - Hayat artıran.

HAYATENG Z: (a.f.i.) Ka. - Yaşamaya zorlayan.

HAYAT : (Ar.) Er. 1. Dirilik, canlılık. 2. Büyük önem taşıyan. 3. Hayata, yaşama ait, hayatla ilgili.

HAYDAR: (Ar.) Er. 1. Arslan, esed, gazanfer, asil. 2. Cesur, yiğit adam. 3. Hz. Ali'nin lakabı.

HAY M: (Ar.) Er. 1. Şakın, hayrette. 2. Sevgiden dolayı şakına dönmüştür.

HAYME: (Ar.) Ka. - Çadır.

HAYR: (Ar.) Er. - İyi, faydalı, hayırlı, yarar. Hayru'l-Vera: Halkın, alemin hayırlısı, Hz. Muhammed. Hayru'l-Beşer: İnsanların hayırlısı, Hz. Muhammed.

HAYRAN: (Ar.) Er. 1. Şakını, şakın kalmı, şakını. 2. Çok tutkun. 3. Aşırı derecede sevgi duyan.

HAYRAT: (Ar.) Er. 1. Sevap kazanmak için yapılan hayırlı işler, iyilikler. 2. Sevap için kurulan müesseseler.

HAYREDDİN: (Ar.) Er. - Dinin hayırlı eylemi mübarek kıldıran insan. -Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

HAYRET: (Ar.) Ka. - a ma, a ırma, a akalmı , ne yapacağını bilmeme.

HAYR : (Ar.) Er. - Hayırla, iyilikle ilgili, uğur ve kutluluğa ait.

HAYR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hayri).

HAYRULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın hayırlı ettiği erkek.

HAYRUNNİSA: (Ar.) Ka. - Kadınların hayırlısı.

HAYS YET: (Ar.) Er. - şeref, onur, itibar, değer.

HAYYAM: (Ar.) Er. 1. Çadircı. 2. İran'ın meşhur şairlerinden Ömer Hayyam,

HAZAL: (Ar.) Ka. - Kuruyup dökülen ağaç yaprakları.

HAZAN: (Fars.) Ka. - Sonbahar, güz.

HAZAR: (Ar.) 1. Sabit meskeni olanların oturdukları memleket. 2. Barın ve güven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılabilir.

HAZEN: (Ar.) Ka. - Üzüntü. Gam, keder.

HAZER: (Ar.) - Deniz, bahr, büyük su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HAZİM: (Ar.) Er. - Hazmeden, hazimli, ihtiyatlı, akıllı, iştinde gözü açık, sağlam olan.

HÂZİM: (Ar.) Er. - Zafer kazanan, galip, hazimete uğratan.

HÂZİMİ: (Ar.) Ka. - Sindirici kuvvet, (bkz. Hazim).

HAZİN: (Ar.) Er. 1. Hüzünlü, üzüntülü, acıklı. 2. Üzüntü veren, gamlandıran, kederlendiren.

HAZİNİ: (Ar.) Ka. 1. Devlet malının parasının saklandığı yer. 2. Gömülü ya da saklıyken bulunan değerli eşyalar.

HAZİN: (Ar.) Er. 1. Mesud, mutlu. 2. Hisse ve nasibi olan.

HAZİNİ: (Ar.) Ka. - (bkz. Hazin).

HAZLAN: (Ar.) Er. 1. Terketmek. 2. Allah ilminde, Allah'ın insanı lütuf ve nusretinden mahrum etmesi. -sim olarak kullanılmaması daha uygundur.

HAZRÂ: (Ar.) Ka. 1. Yeşil, sebze, hadra. 2. Gökyüzü. 3. Türk musikisinde mürekkep bir makam.

HAZREC: (Ar.) Er. 1. Bir Arap kabilesinin ismi. 2. Hz. Peygamberi Mekke'li muhacirlerle, Medine'de kabul eden ve ilk İslam devletinin temelini teşkil eden ensarın en önemli kolu.

HEBİB: (Ar.) Er. -Rüzgar.

HECEL: (Ar.) Ka. - iki dağın arasındaki kısım, vadi, dere.

HEDEF: (Ar.) Er. 1. Ni an, ni an alınacak yer alanı. 2. Meram, maksat, gaye, amaç.

HED YE: (Ar.) Ka. 1. Hediye, arma an. 2. Kar ılıksız verilen ey. - Hedyetullah: Allah'ın hediyesi.

HEK M: (Ar.) Er. - 1. nshan hastalıklarının te his ve tedavisi ile u ra an kimse, doktor. 2. Hikmet sahibi ki i, filozof.

HENNÂ: (Ar.) Ka. - Kına a acı, (bkz. Kına).

HEPER: (Tür.) Er. - Cesur, yi it kimse.

HEPGÜL: (Tür.) Ka. 1. Gül gibi güzel kadın. 2. Ne eli ol.

HEP EN: (Tür.) Ka. - (bkz. Hepgül).

HEPYENER: (Tür.) Er. - (bkz. Heper).

HESNA: (Ar.) Ka. 1. Güzel kadın. 2. Hanım, kadın.

HEYBÂN: (Ar.) Er. 1. Korkunç, korku veren. 2. Çok utangaç.

HEYBET: (Ar.) Er. 1. nshanlarda korku ile birlikte saygı uyandıran görünü . 2. Karizma, do al etkileyi .

HEZÂR: (Fars.) 1. Bülbül. 2. Çok, pek çok. 3. Bin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HEZÂRE: (Ar.) Ka. - Afganistan'ın da lık kesiminde oturan bir kabile.

HEZARFEN: (Fars.) Er. - Çok bilen, elinden her i gelen. Bin türlü i beceren. Hezarfen Ahmet Çelebi: Türk bilgini. Yapay kanatlarla ilk defa uçma deneyimini ba aran adam.

HIDIR: (Ar.) Er. - (bkz. Hızır).

HIFZI: (Ar.) Er. 1. Saklama, koruma ile ilgili. 2. Ezberleme, akılda tutma.

HIFZURRAHMAN: (Ar.) Er. - Merhamet eden, acıyan. Allah'ın koruyucusu u. Allah'ın uhdesinde.

HIFZ YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hıfzı).

HIFZULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın koruması, saklaması.

HINCAL: (Tür.) Er. - Öc al.

HIYRE: (Fars.) Ka. - Kama ık, donuk, fersiz göz.

HIZIR: (Ar.) Er. 1. Ye il. Ye illik. 2. Kehf suresinde 59-81. ayetlerde bahsi geçen ve Hz. Musa'nın onunla bulu arak imtihan olundu u ahsın müfessirlerin ekseriyetinin üzerinde ittifakla durdukları ismi. Hızır hakkında çok çe itli rivayetler vardır.

HIZIRHAN: (Ar.) Er. - Seyyid. Seyyidi sülalesinin kurucusu, Malik Süleyman'ın o lu.

HIZIR BEY: (Ar.) Er. - stanbul'un fethinden sonra oranın ilk kadısı olan Türk alimi ve airi.

HIZLAN: (Tür.) Er. - Hız kazan, hızını artır.

H BE: (Ar.) Ka. - Ba ı lama, ba ı .

H BETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın ba ı laması, ba ı lı .

H CAB: (Ar.) Er. 1. Utanma, sıkılma. 2. Perde, iki eyi birbirinden ayırmaya yarayan perde.

H CAB : (Ar.) Er. - (bkz. Hicab).

H CRAN: (Ar.) Ka. 1. Ayrılık. 2. Unutulmaz acı, keder.

H CRET: (Ar.) Ka. 1. Bir memleketten, ba ka bir memlekete göç edi . 2. Rasulullah'ın Mekke'den Medine'ye göç etmesi, takvim ba langıcı olan Miladi 622 yılında vuku bulmu tur.

H ÇSÖNMEZ: (Tür.) Er. - (bkz. Sönmez).

H ÇYILMAZ: (Tür.) Er. - (bkz. Yılmaz).

H DAYET: (Ar.) - Hak yoluna do ru yola girme. 2. Müslüman olmak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

H DAYEDD N: (Ar.) Er. - Dinin gösterdi i do ru yol.

H D V: (Ar.) Er. - mtiyazlı, Mısır valisi veya bu valinin ünvanı.

H KEM: (Ar.) Er. - Hikmetler.

H KMEDD N: (Ar.) Er. - Dinin hikmeti. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

H KMET: (Ar.) 1. Hakimlik, feylesofluk. 2. Sebeb, gizli, Allah'ın hikmeti. 3. Felsefe. 4. Ahlaki söz, ö üt verici, kısa öz, ö retici söz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

H KMETULLAH: (Ar.) Er. 1. Ancak Allah'ın bilece i i . 2. Allah'ın hikmeti.

H LÂ: (Ar.) Er. - Hükümdarın taltif etmek istedi i kimseye verdi i kıymetli elbise. Hil'at.

H LÂL: (Ar.) Ka. 1. Hilal, yeni ay ekinde olan ay, ayça, gençay. 2. Bir yazı sitili. 3. Hilaliyye: Kadiri tarikatı ubelerinden birinin adı.

H LM : (Ar.) Er. - Yumu ak huylu, sakin tabiatlı.

H LM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hilmi).

H LYE: (Ar.) Ka. 1. Süs, zinet, cevher. 2. Güzel sıfatlar. 3. Güzel yüz. 4. Bir yazı sitili. 5. Hz. Muhammed'in mübarek vasıflarını ve güzelliklerini anlatan manzum ve mensur eser.

H MAYET: (Ar.) Er. - Koruma, korunma.

H MMET: (Ar.) Er. 1. Gayret, emek, çalı ma, çabalama. Yüksek irade. 2. Ermi kimsenin tesiri. 3. Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

H MYER: (Ar.) Er. - Yemen'de bir kavmin adı.

H ND: (Ar.) Ka. 1. Hindistan. 2. Sahabeden Ebu Süfyan'ın karısı.

H RAM: (Fars.) Er. - Salınma, salınarak edalı yürüme.

H SAR: (Ar.) 1. Ku atma, etrafını sarma. 2. Kale etrafı islihkamlı bent. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

H AM: (Ar.) Er. - Nisam el-Melik: Emevi halifesi.

H ZBER: (Ar.) Er. 1. Arslan, esed, gazanfer, ir, bahadır. 2. Cesur, yürekli adam.

H ZBULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a inananlar topluluğu.

H ZRAN: (Fars.) Ka. 1. Hezaren acağı. 2. Harun er-Re'id'in annesi.

HO EDA: (Fars.) Ka. - Hareket ve davranışı hoş, güzel. Cazibeli.

HO ENDAM: (Fars.) Ka. - Boyu bosu güzel, düzgün olan.

HO F DAN: (Fars.) Ka. - Güzel endamlı, boylu boslu kadın.

HO KADEM: (Fars.) Ka. - Ayağı uurlu.

HO NEVÂ: (Fars.) Ka. - Güzel sesli.

HO N GAR: (Fars.) Ka. - Güzel, hoş sevgili.

HO TEN: (Fars.) Ka. - Güzel vücutlu.

HUBEYB: (Ar.) Er. 1. Küçük taze buğday taneceği. Tanecik. Hubeyb b. Adıyy el-Ensârî (Öl. 625):
slam'ın ilk şehitlerindedir. Uhud'un ardından tutsak edildi ve Mekke'ye köle olarak götürüldü. Uhud'ta
öldürülen Haris'e mukabil, ikenca edilerek vahşi bir biçimde kazıya vuruldu ve şehid oldu.

HUBTER: (Fars.) Ka. - Pek güzel, en güzel.

HÜCCET: (Ar.) Er. - Delil.

HUCESTE: (Fars.) Ka. - Uurlu, hayırlı, kutlu.

HUCURAT: (Ar.) 1. Hücreler odalar. 2. Kur'an-ı Kerim'in 49. suresinin adı.

HUD: (Ar.) Er. - Hz. Hud (a.s). Ad kavmine gönderilen peygamber. -Kur'an'da ismi geçen 24
peygamberden biridir. Dalalet ve sapıklık içinde olan kavmini ıslah için çok uğraştı fakat onlar, Hud'a
inanmadılar ve ani bir fırtına ile yok olarak tarihten silindiler.

HUDA: (Ar.) 1. Doğru yol gösteren, hidayet eden. 2. Allah'ın isimlerinden. 3. Kur'an-ı Kerim. Ek
almadan isim olarak kullanılmaz. Hudanur gibi.

HUDAVEND GAR: (Fars.) Er. 1. Sahip, hükümdar, bay. 2. Fars edebiyatında Allah manasında kullanılır.

HUDAVEND : (Fars.) Er. 1. Hükümdarlık. 2. Efendi, sahip, maliklik. 3. Hakim, hükümdar.

HUDAY : (Fars.) Er. - Allah'a mensup, Allah'ın yarattığı.

HUDEYB YE: (Ar.) Er. 1. Mekke'den ayrı yürüyüşle 17 km mesafede bir vadi. 2. slam tarihinde
Hudeybiye Musalahası olarak bilinen anlaşmanın yapıldığı yer.

HULAGU: (Fars.) Er. - Moğol hükümdarı olup, İran'da Moğol hanedanının kurucusudur.

HULK : (Ar.) Er. 1. Hulk, yaratılışla ilgili, doğal tabii. 2. İyi ahlaklı, iyi huylu.

HULUS : (Ar.) Er. 1. Halis olan, saf, iç temizliği. 2. Samimi, candan. -(bkz. Halis).

HUMEYRA: (Ar.) Ka. 1. Beyaz tenli kadın. 2. Hz. Aişe'nin lakabı.

HUNALP: (Tür.) Er. - Cesur, kahraman.

HUNDE: (Ar.) Ka. - Sükun, sulh ve mütareke, (bkz. Hudeybiye). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HURDAZ: (Fars.) Er. - Farsların kullandı ı emsi senenin 3. ayına verilen isim.

HUR : (Ar.) Ka. 1. Cennet kızı. 2. Sevgili. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

HUR SER: (a.f.i.) Ka. - Cennet kızlarının ba ı, hurilerin ba ı.

HUR YE: (Ar.) Ka. - Co kunluk hallerinde hurilerle bulu tuklarına inanan bir tarikat.

HURREM: (Fars.) Ka. 1. en, sevinçli, gülyüzlü, gönülaçan, taze, ho . 2. Bir yazı sitili. 3. Hurrem Sultan: Kanuni Sultan Süleyman'ın gözde zevcelerinden. Osmanlı siyasetinde etkin rol oynayan hanımlardan.

HUR D: (Fars.) Er. - Güne , aftab, mihr, ems. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

HUSREV: (Ar.) Er. - Hükümdar, padi ah.

HUZUR: (Ar.) Er. - Ba dinçli i, gönül rahatlı ı, dirlik, erinç.

HÜCCET: (Ar.) Er. 1. Senet, vesika, delil. 2. Seçkin alimlere verilen unvan. - Hücetü'l- slam: Gazali.

HÜDA : (Ar.) Er. - (bkz. Hüdayi).

HÜDAVEND GAR: (Fars.) Er. 1. Amir, hükümdar. 2. Osmanlı padi ahlarından I. Murad'ın ünvanı.

HÜLYA: (Ar.) Ka. - Kuruntu.

HÜMA: (Ar.) Er. 1. Devlet ku u. 2. Saadet, mutluluk.

HÜMEZE: (Ar.) - Birini arkasından çeki tirmek. Kur'an-ı Kerim'in 104. suresinin adı. sim olarak kullanılmaz.

HÜNER: (Fars.) Ka. - Bir i te gösterilen incelik ve beceriklilik, maharet, ustalık marifet.

HÜNKAR: (Fars.) Er. 1. U urlu. 2. 15-29 ya arasında Osmanlı Sultanlarına verilen isim.

HÜR: (Ar.) Er. - Özgür, ba ımsız.

HÜRAY: (a.t.i.). - Ay gibi özgür, ay kadar ba ımsız. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HÜR CAN: (a.t.i.). (bkz. Hüray).

HÜRDO AN: (a.t.i.) Er. - (bkz. Hüray).

HÜREYRE: (Ar.) Er. Kedicik, kedi yavrusu. - Ebu Hüreyre: Ashab-ı Kiram'dan en çok hadis rivayet eden sahabi. Kedi yavrularını çok sevdi i için bu ismi aldı ı söylenir.

HÜRGÜL: (Tür.) Ka. - Gül gibi özgür güzel.

HÜRKAL: (Tür.) Er. - Esir olma.

HÜRKAN: (Tür.) Er. - Özgür soydan gelen.

HÜR MET: (Ar.) Ka. - Saygı.

HÜRMÜZ: (Fars.) Er. 1. Zerdü tlerin hayır tanrısı. 2. Eski ran takviminde güne yılının ilk günü. 3. Jüpiter, mü teri, erendiz. 4. Sasani sülalesinden 5. padi ahın adı.

HÜROL: (Tür.) Er. - (bkz. Hürkal).

HÜRREM: (Fars.) Ka. 1. Ye il taze. 2. Gönülaçıcı. 3. en akrak, sevinçli.

HÜRR YET: (Ar.) Ka. 1. Hürlük, serbestlik. 2. stedi ini herhangi bir engelle kar ıla madan karar dairesi içinde yapabilme hali.

HÜRSEL: (Tür.) Er. - (bkz. Hürol).

HÜRSEV: (Tür.) Er. - Hürriyeti seven ki i.

HÜRYA AR: (Tür.) Er. (bkz. Hürsev).

HÜSAM: (Ar.) Er. - Keskin kılıç.

HÜSAMEDD N: (Ar.) Er. 1. Dinin keskin kılıcı. 2. Mevlana'nın halifesi olan Hüsameddin Çelebi, Mevlana'nın Mesnevi'yi dikte ettirdi i ki idir. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

HÜSEY N: (Ar.) Er. 1. Küçük sevgili. 2. Hz. Muhammed (s.a.s.)'in torunu, Hz. Ali'nin küçüko lu.

HÜSMEN: (Tür.) Er. - Hüseyin'den bozma olarak yapılan isim.

HÜSN : (Ar.) Er. - Güzelli e ait, güzellikle ilgili.

HÜSN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Hüsni).

HÜSNÜ: (Ar.) Ka. - Çok güzel.

HÜSNÜGÜL: (a.f.i.) Ka. - Gülün güzelli i.

HÜSNÜGÜZEL: (Tür.) Ka. - Sarı çiçekli, güzel yapraklı süsbitkisi.

HÜSNÜHAL: (Ar.) Ka. - Davranı güzelli i.

HÜSREV: (Fars.) Er. 1. Padi ah, hükümdar, sultan. 2. Hüsrev irin masalının erkek kahramanı. - Hüsrev: Eserlerini daha çok Farsça yazmı bir Türk airi ve edibi olup 1253-1325 yılları arasında Hindistan'da yaşamı tır.

HÜTEYN: (Ar.) Er. - Hicaz ve Mısır'da da mık halde ya ayan büyük bir göçebe kabile.

HÜVARE: (Ar.) Ka. - Berberi kabilesinin en önemlilerinden birinin adı.

HÜVEYDÂ: (Fars) Ka. - Açık, apaçık, belli, besbelli, zahir.

HÜZEY: (Ar.) Er. - Kuzey Arabistan'da büyük bir Arap kabilesi.

HÜZZAM: (Fars.) Ka. - Türk müzi inin en eski birle ik makamlarından.

-----Sonu-----

I

IDİK: (Tür.) Er. - Kutsal, mübarek.

IDIKUT: (Tür.) Er. 1. Eski Türklerde bir an. 2. Devlet yönetme gücü.

IKNAT: (Ar.) Ka. 1. Allah'a dua etme, yalvarma. 2. nkisar etme. 3. Namazda kıyama uzatma ve hacca devam etme.

ILDİR: (Tür.) Er. 1. Parıltı, parlayı . 2. Alacakaranlık.

ILDIZ: (Tür.). 1. Yıldız. 2. Gündönümünden 10 gün önceki zaman. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ILGAR: (Tür.) Er. 1. Çok çabuk, hızlı. 2. Hücum, akın. 3. Verilen söz. 4. Havanın parlak, açık olması. 5. Öfke.

ILGAZ: (Tür.) 1. Atın dört nalla koması. 2. Hücum, akın. 3. Çankırı ilinin ilçe merkezi. 4. Batı Karadeniz bölgesinin en yüksek dağ kütlesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ILGAZER: (Tür.) Er. - (bkz. Ilgar).

ILGI: (Tür.) Er. 1. Soy sop. 2. Sürü. 3. Çoban. 4. Hısım, akraba.

ILGİM: (Tür.) Ka. 1. Serap. (bkz. Serap). 2. Gök erimi, serap. 3. Belli belirsiz.

ILGIN: (Tür.) Ka. - Kumlu topraklarda yetişen ve çit bitkisi olarak kullanılan açağık.

ILICAN: (Tür.) Er. - Ilıkça, biraz ılık.

IRAK: (Tür.) Ka. - (bkz. Uzak).

IRAZ: (Tür.) Ka. - (bkz. Irak).

IRIZ: (Tür.) Er. - Cesur, yiğit.

IRMAK: (Tür.) Ka. - Çoğunlukla denize dökülen, geniş ve tazyikli su niceliğinden en büyük akarsu, nehir.

IRIK: (Tür.) Ka. 1. Bazı cisimler tarafından tabii halde ve akkor haline gelinceye kadar ısıtıldığında yayılan, cisimleri görmemizi sağlayan ışık, aydınlık, ziya, nur (bkz. Ziya, nur). 2. Aydınlatma cihazı, mum, lamba, ampul, fener. 3. Işıktutma, bir konuda aydınlatıcı bilgi vermek.

IRKALP: (Tür.) Er. - (bkz. Irik).

IRKAY: (Tür.) - (bkz. Irik). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

IRKER: (Tür.) Er. - (bkz. Irik).

IRKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Irik).

IRIL: (Tür.) Ka. - Çok aydınlık, parlak ışık.

IRILAR: (Tür.) Ka. 1. Parlayan, ıldayan. 2. Ne eli, canlı, en.

IRIMAN: (Tür.) Er. - Parlak, aydınlık yüzlü kimse.

IRIN: (Tür.) Ka. - Bir ışık kaynağından çıkarak her yöne yayılıp giden ışık demeti.

IRINBAY: (Tür.) Er. (bkz. Irın).

IRINBKE: (Tür.) Ka. - (bkz. Irın).

IRINER: (bkz. Irın).

IRINSU: (Tür.) Er. - (bkz. Irın).

IRKIN: (Tür.) Ka. - Bitki sürgünü, asma filizi.

IRIR: (Ar.) Ka. 1. Güzel, hoş koku. 2. Sardunyagillerden, yaprakları güzel kokan bitki, turnagagası.

IRIR : (Ar.) Er. - *Irri* (Buharizâde Mustafa Efendi). Türk besteci, hattat ve şair.

-----So

BADULLAH: (Ar.) Er. 1. Allah'ın kullan, insanlar, (bkz. Abdullah). 2. Çok, pek çok.

BER: (Ar.) - Bretler, alınan kötü dersler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BHAC: (Ar.) - Sevindirme, sevindirilme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

B : (Tür.) Er. 1. Ortaoyunu ve kukla tiplerinde gülünç kahıs. 2. Avanak, sersem. Daha çok takma isim olarak kullanılır.

BN: (Ar.) Er. - Erkek çocuk demektir. Araplarda birçok kahıs babalarının isimleriyle anılmıdır. *bn Abbas* (Abdullah): Rasulullah'ın amcası Abbas'ın oğlu. Sahabedendir.

BRA: (Ar.) - Beri kılma, beraat etme, temize çıkarılma, aklanma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BRAH M: (Ar.) Er. 1. nananların babası. 2. Hakların babası. 3. Kur'an'da ismi geçen brahim peygamber.

BRET: (Ar.) Ka. 1. Bir olaydan, kötü bir durumdan ders alma. 2. Bret alınacak olay, iş, acaip, tuhaf.

BR N: (Ar.) Ka. - Yüzü parlak, güzel olan sevgili.

BR N AK: (Ar.) Ka. - A açta, çiçek açma, a acın çiçeğinin tomurcuğunu yarıp çıkması.

BR Z: (Ar.) - Halis, saf altın. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

BSAN: (Ar.) Er. - insanın yüzü veya huyu güzel olma.

BAR: (Ar.) - Müjde verme, müjdeleme, muhtulama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CAZET: (Ar.) Ka. 1. izin, ruhsat. 2. Diploma.

CAB: (Ar.) Er. 1. Lazım gelme, gerçek. 2. Bir sözle mecaz için ilk söylenen söz. 3. Olumlama, olumlu hale gelme.

CÂBET: (Ar.) Ka. 1. Kabul etme, kabul edilme. 2. Rızılı olma, uyma.

CÂB : (Ar.) Er. - (bkz. cab).

C : (Fars.) Er. 1. Hükümdar veziri vekili. 2. Atmaca.

CLÂL: (Ar.) Ka. 1. Büyültme, saygı gösterme, ikram. 2. Büyüklük, kudret ve kuvvet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CMA: (Ar.) Ka. - Da mık eyleri toplama, biraraya getirme.

CMÂL: (Ar.). 1. Özetleme. 2. Özet. 3. Cem, toplama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇK N: (Tür.). - Varlı ın içinde bulundu u varlı ın yapısına karı mı olan. 2. Yalnızca bilinçte olan. 3. Deney içinde kalan, deneyi a mayan. 4. Dünya içinde dünyada olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÇÖZ: (Tür.) Er. - çli, özlü de erli.

ÇTEN: (Tür.). - Yürekten, candan, samimi. En önemli, can alıcı noktasından. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

D CANAN: (Ar.) Ka. - Sevgilinin bayramı.

D KUT: (Tür.) Er. 1. Kutlu, saadetli. 2. Yüksek rütbeli. 3. Eski Türklerde bir hükümdar ünvanı.

D L: (Yun.i.) Ka. 1. Kır hayatını konu edinen yazı veya iir, a k hakkında. 2. Küçük ve airane resim. 3. çten ve saf a k.

DLÂL: (Ar.) Ka. - Naz etme, nazlanma, a ın derecede nazlanma.

DR S: (Ar.) Er. 1. Meyvesi ho kokulu, kerestesi güzel bir kiraz türü. 2. lim ve fende ileri seviyede olan anlamında. 3. Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen dris peygamber. 4. İlk kez giysi dikip giydi i için terzilerin, ilk kez kalem kullandı ı için yazarların piri sayılmaktadır.

FAKAT: (Ar.) Ka. 1. Hastalıktan kurtulma, iyile me. 2. Ayılma.

FAZA: (Ar.). 1. Feyzlendirme, feyz ve nur verme. 2. Kabı ta ncaya kadar doldurma. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

FDAL: (Ar.). 1. Lütuf ve ba ı . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

FFET: (Ar.) Ka. 1. Afiflik, temizlik. 2. Namus.

FHAR: (Ar.) Er. - Onurlandırma, üstün etme.

FT HAR: (Ar.). 1. eref, an. 2. Övünme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

DEM R: (Tür.) Er. - Marangozlukta a aç delmek için kullanılan çelik araç.

HLAS: (Ar.) Er. 1. Halis, temiz do ru sevgi. 2. Gönülden gelen dostluk, samimiyet, do ruluk, ba lılık. 3. Kur'an-ı Kerim'in 112. suresinin adı.

HM RÂR: (Ar.) Ka. Kızarma, kızılılık.

HSAN: (Ar.) Er. 1. yilik etme. 2. Ba ı ba ı lama. 3. Verilen ba ı lanan ey. 4. Lütuf, iyilik.

HT MAM: (Ar.) Er. - Dikkatle çalı ma, önemle inceleme.

HT RAM: (Ar.) Er. - Saygı, hürmet.

HT AM: (Ar.). - Büyüklük, göz alıcılık, gösteri lilik, görkem. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HVAN: (Ar.). 1. Sadık, samimi candan dostlar. 2. Aynı tarikata mensup insanlar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

HYA: (Ar.). 1. Diriltme, diriltme, canlandırma. 2. Taze can verircesine iyilik lütfetme. 3. Yeniden kuvvetlendirme. 4. Uyandırma, canlandırma, tazelik verme. 5. Allah'ın sıfatlarından. - sim olarak kullanılmaz.

KAN: (Ar.). - Sa lam bili , bilme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KBÂL: (Ar.). 1. Birine do ru dönme. 2. Baht-talih. 3. lerin yolunda gitmesi, bahtlı, saadetli, mutlu olması. 4. Arzu, istek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KBAR: (Ar.). Büyük, ulu görme, görölme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KDAM: (Ar.). 1. lerleme. 2. lerlemeye çalı ma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KL L: (Ar.) Ka. - Taç esfer.

KL M: (Yun.). - Bir ülke ya da bölgenin ortalama hava durumunu belirleyen meteorolojik olayların tümü. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KRAM: (Ar.). 1. Hürmet, saygı gösterme. 2. A ırlama. 3. Bir eyi hediye, arma an olarak verme. 4. Hesap dı ı yapılan inceleme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KRAMULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın ikramı, nimeti, ba ı ı.

KS R: (Ar.). 1. Ortaça kimyacılarının ola anüstü etkili güçte varsaydıkları cisim. 2. Etkili, yarar urup. 3. En etkili neden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KT DAULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a tabi olma, uyma.

LBA I: (Tür.) Er. - Selçuklular'da köy yöneticisi.

LB EY: (Tür.) Er. - Bir müddet "vali" kar ılı nda resmen kullanılan uydurma kelime.

LB EY : (Tür.) Er. - Eski Türkler'de ve Osmanlılarda bazı oymak beyleri ve ileri gelenler için kullanılan ünvan.

LB LGE: (Tür.) Er. - Bir ülkenin tanınmı saygın, bilgin ki isi.

LCAN: (Tür.) Er. - Ülkenin canı, sevdi i ki isi.

LDEM R: (Tür.) Er. - Ülkenin en sa lam, güçlü, kuvvetli ki isi,

LDEN Z: (Tür.) 1. Ülkenin denizi. *İdeniz emseddin*: Azerbaycan Atabeyleri diye de anılan İdenizler Sülalesinin kurucusu. Kıpçaklardandır. (Öl. 1175). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LENÇ: (Tür.) Er. - lenmek amacıyla söylenen söz, ilenme.

LEY: (Fars.) 1. Huzur. 2. Yan, yön, kar ı taraf. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LGAR: (Tür.) Er. 1. Eski Türklerde at ko ularına ve tören olarak yapılan ko ulara verilen ad. 2. Atın dört nala ko ması.

LGAR : (Tür.) 1. Artukluların Mardin ve Silvan kolundan iki Atabeyin adı. 2. Komutan, önder.

LG : (Tür.) 1. ki nesne arasındaki ba , alaka. 2. Kimyada bir cismin ba ka bir cisimle birle meye olan meyli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LGÜ: (Tür.) Engel, mania. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LGÜL: (Tür.) Ka. 1. Ülkenin gülü. 2. Çok güzel kadın.

LGÜN: (Fars.) Ka. - Halk, ahali.

LHAM: (Ar.) 1. Allah tarafından insanın gönlüne doldurulan ey. 2. Peygamberin gönlüne gelen ilahi dü ünceler. 3. Günlük, ola an ey. 4. çe-gönüle do ma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LHAM : (Ar.) Er. - (bkz. lham).

LHAN: (Fars.) Er. - Mo ol hükümdarlarına verilen unvan.

L G: (Tür.) Er. - Hükümdar ve hükümdar ailesi mensupları.

L GHAN: (Tür.) Er. Karahanlı hükümdar.

LKAN: (Tür.) Er. 1. İlk kan. 2. ran'da lhanlılar'dan sonra bir devlet kuran Türk hükümdarı.

LKAY: (Tür.) - Yeni ay, ayın ilk hali. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LKBAHAR: (Tür.) Ka. - Yılın ilk mevsimi, bahar.

LKBAL: (Tür.) Ka. - İlk do an kız çocuklarına verilen ad.

LKCAN: (Tür.) Er. - İlk do an erkek çocuklarına verilen ad.

LKE: (Tür.) 1. Kendisinden türetilen ilk madde. 2. Temel dü ünçe, temel kanı, umde, prensip. 3. Temel bilgi. 4. Öncül. 5. Davranı kuralı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LKEHAN: (Tür.) Er. - Yeni ilkeler, kanunlar koyan hükümdar, yönetici.

LKER: (Tür.) Er. - İlk do an çocuk.

LK M: (Tür.) - İlk do an çocuklara verilen ad. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LK N: (Tür.) - Önce, öncelikle, uydurma bir kelime. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LKNAZ: (Tür.) Ka. - İlk do an kız çocuklarına verilen isim.

LKNUR: (Tür.) Ka. - İlk ay, ayın ilk hali.

LKSEL: (Tür.) - Uzun süre çocu u olmayanların daha sonra ikiz ve üçüz çocukları oldu unda verilen isim. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LKSEN: (Tür.) - (bkz. lknaz). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LKSER: (Tür.) Er. - İlk ba , ilk önce, birinci.

LKSEV: (Tür.) Ka. - (bkz. lknaz).

LKSEN: (Tür.) Ka. - (bkz. lksen).

LKUT: (Tür.) Er. - Kutlu, mutlu, u urlu ülke.

LKUTAY: (Tür.) Er. - Kutsal ülke.

LKYAZ: (Ar.) Ka. - İlkbahar, yaz ba larında do anlara verilen ad.

LL YYUN: (Ar.) - Gökyüzünün ve cennetin en yüksek tabakası. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LMA: (Ar.) 1. Parlatma. 2. Belirleme, i aret etme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LMEN: (Tür.) Er. - Bir ülke halkından olan kimse, yurttan . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LM : (Ar.) Er. - limle, bilgi ile ilgili.

LM YE: (Ar.) Ka. - lme ait, ilme mensup.

LSAK: (Ar.) - Birle tirme, kavu turma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LSAVUN: (Tür.) Er. - Ülkeni dü manlardan koru.

LSEV: (Tür.) - Ülkeni sev, ülkesini seven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LSEVEN: (Tür.) - (bkz. lsev).

LSU: (Tür.) - Ülkenin suyu, bereketi, bollu u. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

L EN: (Tür.) Ka. - Mtlü, en ülke.

LTAN: (Tür.) Er. - Ülkeni tanı, ülkesini tanıyan seven.

LTAY: (Tür.) Er. - (bkz. ltan).

LTEBER: (Tür.) Er. - Eski Türklerde vali, kumandan anlamlarında unvan.

LTEK N: (Tür.) Er. - Tek ve e siz ülke.

LTEM R: (Tür.) Er. - (bkz. ltekin).

LTEM Z: (Tür.) Er. - (bkz. ltekin).

LTEMÜR: (Tür.) Er. - (bkz. ltekin).

LTER: (Tür.) Er. - Yurdunu seven, koruyan, gözeten.

LT CAULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a sı ınma, iltica etme.

LT FAF: (Ar.) Ka. 1. Sarınma, bürünme, örtünme. 2. Çiçeklerin bürüm bürüm katmerle mesi.

LT FAT: (Ar.) 1. Yüzünü çevirip bakma. 2. Dikkat. 3. Hatır sorma, gönül alma. 4. Sözüünü ba ka bir ki iye çevirme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LT KA: (Ar.) Ka. - Rast gelme, kavu ma, kar ıla ma, bulu ma.

LT KAULLAH: (Ar.) - Allah'a kavu ma, hidayete erme.

LYAS: (br.) Er. - Ya murlara hükmeden srail peygamberi. Kur'an-ı Kerim'de 3 yerde adı geçen peygamberin ismidir. Hızır (a.s.) oldu unu söyleyenler vardır.

MAD: (Ar.) Er. - Direk, kolon.

MADEDD N: (Ar.). 1. Dinin dire i. Daha çok unvan olarak kullanılır. -Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MAM: (Ar.) Er. 1. Namazda kendisine uyulan kimse. 2. Önde bulunan, önyak olan kimse. 3. Halife. Devlet ba kanı. 4. Mezhep kuran yüksek dereceli alim. 5. Hz. Ali neslinden gelen. 6. *mam-ı Âzam:* Hanefiyye mezhebinin kurucusu.

MÂR: (Ar.) Er. - enlendirme, bayındırma.

MAREDD N: (Ar.) Er. - Dini alanda yenilik yapan, dinin yönlendirdi i kimse. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MDÂD: (Ar.) Er. 1. Yardım eden. 2. Yardıma gönderilen kuvvet. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

MER: (Tür.) - Çok zengin, varlıklı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MGE: (Tür.) - Hayal kar ılı ı olarak kullanılan ve Fransızca maj kelimesine benzetilerek uydurulan kelime.

MRÂN: (Ar.) Er. 1. Evine ba lı kalan. 2. Hz. Meryem'in babası, *Âl-i mran:* mran ailesi. Musa, Harun-Meryem ve sa. - Kur'an-ı Kerim'in 3. suresi.

MREN: (Tür.) - Görülen bir eyi veya herhangi bir iste i elde etmek istemi, gıpta. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MRUZ: (Fars.) - Bugün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NAK: (Ar.) Er. - Gerçek dost, arkada , sırda .

NAKA: (Ar.) Ka. - A ın güzelli i ve çekicili i ile hayat verme, verilme.

NALKUT: (Tür.) Er. - nanılan do ru, u urlu ve kutlu kimse.

NALTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. nalkut).

NAMULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın nimeti, iyili i.

NAN: (Ar.) Er. 1. Dizgin. 2. dare etme, yürütme. 3. (Tür.) Bir kimse ya da eyin do rulu unu büyüklü ünü ve gücünü sarsılmaz bir duygu ile benimseme, iman.

NANÇ: (Tür.) Er. 1. Bir fikre olan ba lılık, kesin kabul. 2. man. 3. Kesin kabulle ba lanılan ey. 4. nanılır ey. 5. Do ru, emin.

NANÖZ: (Tür.) Er. - Özünde inanç olan, iman eden.

NARE: (Ar.). - Nurlandırma, aydınlatma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NAYET: (Ar.) Ka. 1. Dikkat. 2. Gayret, özenme. 3. Lütuf, ihsan, iyillik.

NAYETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın lütfü. Allah'ın ihsanı. *nayetullah Kenbu:* ah Cihan dönemini anlatan, ahcihanname isimli yapıtın sahibi. Hintli tarihçi, yazar.

NC : (Tür.) Ka. 1. stiridye cinsinden deniz hayvanlarının içinde çıkan parlak, yuvarlak ve ziynet e yası olarak kullanılan kıymetli ta . 2. Küçük, temiz ve sevimli. 3. Kıymetli.

NC FEM: (t.a.i.) Ka. - nci gibi güzel a ızlı.

NC FER: (t.f.i.) Ka. - nci gibi parlak güzel.

NC LÂ: (Ar.) Ka. 1. Parlama, cilalama. 2. Görünme, belli olma. 3. Parlaklık, ık.

NC LAY: (Tür.) Ka. - Ay'ın en ince olan zamanı. - nci ve ay kelimelerinden birle ik isim.

NC SER. (t.f.i.) Ka. - Ba inci, en güzel inci.

ND RA: (Ar.) 1. Giri im. 2. Öne geçme. 3. Bulut altından sıyrılma. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NFAKULLAH: (Ar.). - Allah'ın yardımı, nafakası, infakı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NK YADULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a boyun e me, teslim olma, kendini teslim etme.

N AT: (Ar.) Er. - Ne elendirme, (bkz. Ne et).

N AULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın yapması, meydana getirmesi.

N LÂL: (Ar.) 1. elale olu turma. 2. iddetle dökülme, atılarak akma. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

N RAH: (Ar.) Er. 1. Açılma. 2. Açıklık, ferahlık. - Kur'an-ı Kerim'de bir süre adı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

N RAK: (Ar.) 1. Çatlayıp yarıma, yarık olma. 2. Parlama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

PAR: (Tür.) Ka. 1. Yüksek da ların kar tutmayan yerlerinde yeti en bir çe it dikenli otun sarımtrak çiçekleri, kurusa bile uzun süre kokusu gitmez.

2. Güzel koku, misk, anber.

PEK: (Tür.) Ka. - pekböce i denilen ve dut yapra ı ile beslenen kurdun ördü ü koza çözülerek elde edilen, kuma dokumada kullanılan parlak ve ince tel.

RADE: (Ar.) Er. 1. stem. 2. Emir. 3. (bkz. stem).

RCA: (Ar.) 1. Geri çevirme, geri döndürme. 2. (Kim.) indirgeme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

REM: (Ar.) 1. Cennet bahçesi. 2. Ok veya kur un atılan ni an tahtası. 3. Cenk denilen musiki aleti ve bunu icad edenin adı. 4. Ad kavmi zamanında, eddad tarafından cennete benzetilme amacıyla yapılan bahçe olup, am'da veya Yemen'de bulundu u söylenir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

REN: (Ar.) 1. Özgür, hür. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RFAN: (Ar.) 1. Bilme, anlama. 2. Gerçe i sezme, kavrama gücü. 3. Dini gerçek ve sırlan bili . 4. Kültür. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RFAT: (Ar.) Er. - Yardım etme, bir ey verme.

RGÜN: (Tür.) - Sabahın erken saatleri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RMAN: (Fars.) 1. Ça rısız gelen kimse. 2. Dalkavuk. 3. E reti. 4. Arzu, istek. 5. Pi manlık. - Erkek ve ka-dın adı olarak kullanılır.

RMEGÂN: (Fars.) Ka. 1. U urluluk, saadet, ikbal. 2. Terbiye eden.

RSAD: (Ar.) Ka. 1. Hazırlama. 2. Hazır olma.

RSALULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın göndermesi, yollaması, Allah'tan gelen.

RSEN: (Ar.) - Miras olarak, anadan babadan geçerek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

R AD: (Ar.) 1. Do ru yolu gösterme uyarma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

R ADULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın ir adı.

RTEK: (Tür.) Er. 1. afak vaktinde do an. 2. Masal, efsane.

RT ZA: (Ar.) Er. - Rız olma, uygun bulma, be enme, seçme.

RVA: (Ar.) Ka. - Suya kandırma.

RZA: (Ar.) - Gönlnü etme, ho nut etme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RZ Z: (Ar.) Ka. 1. Titreme. 2. Dolu tanesi. 3. Dik ses.

SA: (Ar.) Er. - Dört büyük peygamberden biri. Dört büyük kitaptan ncil'in kendisine gönderildi i, Fir'avunlarla verdi i muhte em mücadeleyle bilinen büyük peygamber. Kur'an'da 25 yerde ismi geçmektedir.

SABET: (Ar.) 1. Dü me, (isabet). 2. Dü me, çıkma. 3. De me, tutma. 4. Yerindelik, yazılmazlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAD: (Ar.) Er. 1. Yüceltme, yükseltme. 2. Kutlu kalma.

SADE: (Ar.) Ka. - (bkz. sad).

SAF: (Ar.) Er. - Bir iste i, dile i yerine getirme.

SAR: (Ar.) Er. 1. kram, bah i . 2. Cömertlikle verme. 3. Dökme, saçma, serpme. 4. Kendi muhtaç oldu u halde bah i verme.

SARE: (Ar.) Ka. - (bkz. sar).

SASE: (Ar.) Ka. 1. Göz ucuyla bakma. 2. Camiyet. 3. Zenginlik, servet.

SFEND YAR: (Fars.) Er. - ran mitolojisinde adı geçen hükümdarın adı.

SF D: (Fars.) 1. Ak, beyaz renkli. 2. (bkz. Esfid). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SHAK: (br.) Er. 1. branice "Gülme" anlamına geldi i söylenir. 2. Hz. brahim'in 2 o lundan biri olan ve Ya'kub (a.s.)'un babası. Peygamberdir. Kur'an'da 17 yerde ismi geçen peygamberlerdendir.

SKENDER: Er. - M.Ö. 356-323 yıllan arasında ya ayan ve 20 ya ında hükümdar olan Makedonya kralı, Aristo'dan ders almı tır. Yunanistan, ran, Anadolu, Suriye, Mısır, Hindistan'ı istila eden hükümdara, Büyük skender lakabı takılmı tır. 33 ya ında ölmü tür.

SLÂM: (Ar.) Er. 1. Muhammed(s.a.s)'e nazil olan ve kendisi tarafından insanlı a tebli edilen din, Allah'ın en son dini. 2. Allah'a teslim olma, onun emirlerine uyup, yasaklarından kaçınma. 3. yi geçinme, barı içinde olma.

SMÂH: (Ar.) Er. 1. Semahatli, cömert kılma. 2. Mülâyim ve itaatli.

SMA L: (Ar.) Er. - Hz. brahim (a.s.)'in o lu. brahim (a.s.) O'nu Allah'a kurban olarak adamı ve sözünde durmak için harekete geçmi tır.

Fakat Allah (c.c.) O'nu son anda Cebrail aracılı ıyla durdurmu ve bu imtihanı kazandı nı bildirmi tır. smail (a.s.) Kur'an'da ismi geçen peygamberlerdendir ve babasıyla beraber Ka'be'yi in a etmi lerdir.

SMET: (Ar.) 1. Masumluk, günahsızlık, temizlik. 2. Haramdan namusa dokunan hallerden çekinme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Peygamberin sıfatlarındandır.

SM HAN: (Ar.) - Hükümdar isimleri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SM NAZ: (a.f.i.) Ka. 1. Naz isminde. 2. Çok nazlı olan.

SM NUR: (Ar.) Ka. - Nur ismini alan.

SM RAR: (Ar.) - Esmerle me, kara olma, kararırma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılabilir.

SNÂ: (Ar.) 1. Övme, ükretme. 2. De erini yükseltme. 3. Bir yerde uzun zaman kalma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SRA: (Ar.) Ka. 1. Yürütme, geceleyn yürütme gönderme. 2. Hz. Peygamberin miraç gecesi. 3. Kur'an-ı Kerim'in 17. suresi.

SRÂC: (Ar.) 1. Yakma, yandırma. 2. Aydınlatma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SRAF L: (Ar.) Er. - Dört büyük melekten sura üfürme görevi verilen melek.

SRA L: (br.) - Ya'kub peygamberin lakabı. Sonradan onun soyundan gelenler srailo ullan diye anılmı lardır. srailo ullan, Kur'an'da çok sık kullanılan bir isimdir.

STÂRE: (Fars.) Ka. - Yıldız, necm, sitare.

STEM: (Ar.) 1. Zulüm ve sitem. 2. sim olarak kullanılması uygun de ildir.

STEM HAN: (Tür.) - Göktürk devletinin kurucusu Bumin ka anın karde i olan Türk hakanı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ST HSAN: (Ar.) - Güzel bulma, be enme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ST KBAL: (Ar.) 1. Gelecek zaman. 2. Geleni kar ılama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

CAN: (Tür.) Er. - Çalı mayı seven, çalı kan.

VE: (Ar.) Ka. - Güzellerin gönül alıcı, gönül aldaticı, nazlı davranı ı.

TKAN: (Ar.) Er. 1. Sa lamla tırma. 2. nanma.

VAR: (Fars.) Ka. - Düzülmü , ko ulmu , hazırlanmı .

YEM: (Tür.) - Güzellik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

Y SAN: (Tür.) - yi adla anılan, iyi tanınan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ZAN: (Ar.) 1. Anlayı , kavrayı , akıl. 2. Terbiye, edeb. 3. Boyun e me, göz dinleme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ZANULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a boyun e me, Allah'ın terbiyesi.

ZEM: (Ar.) - Büyüklük, ululuk. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ZG : (Tür.) - (bkz. zgü).

ZGÜ: (Tür.) - yi güzel, akıllı, adaletli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ZGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. zgü).

ZGÜN: (Tür.) Er. - (bkz. zgü).

ZHAN: (Tür.) Er. - yili in, güzelli in hakimi, yönetici.

ZHANIM: (Tür.) Ka. - (bkz. zhan).

ZHAR: (Ar.) Er. - Gösterme, meydana çıkarma.

ZRA: (Ar.) 1. A ın övme. 2. Altın arama. 3. Korkutma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ZZET: (Ar.) Er. 1. De er kıymet yücelik, ululuk. 2. Kuvvet, kudret. 3. Hürmet, saygı ikram izan.

ZZETT N: (Ar.) Er. 1. Dünün kıymeti, kudret, ulviyeti. 2. Asıl ekli " zzü'ddin"dir. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

ZZ : (Ar.) Er. - Sabırlı, dayanıklı kimse.

-----Sonu-----

J

JALE: (Fars.) Ka. - Gece meydana gelen ve sabah çiçekler üzerinde görülen su damlacı ı, çi , ebnem (bkz. ebnem).

JENGAR: (Tür.) Ka. 1. Bakır pası. 2. Çökta ı. 3. Deniz ye ili renk.

JERFİ: (Fars.) Er. - Derinlik. Derin deniz.

JEYN: (Fars.) Er. - (bkz. Jiyan).

J YAN: (Fars.) Er. - Co mu , kükremlı , kızgın.

JÜL DE: (Fars.) Ka. 1. Karı ık, karmakarı ık, da ımık. 2. Derinlik.

-----Sonu-----

K

KAAN: (Tür.) Er. 1. Çin ve Mo ol imparatorlarına verilen isim. 2. Hakan, hükümdar.

KAB: (Ar.) Er. 1. Topuk kemi i, a ık kemi i anlamında. 2. (Mecazen): eref, an, onur anlamında kullanılır. 3. Ka'b b. Züheyr (VII.yy.): Sahabedendir. Rasulullah için okudu u Kaside-i Bürde çok me hurdur. Birçok dillere çevirisi yapıldı.

KAB L: (Ar.) Er. 1. Olabilir, mümkün. 2. Cins, soy, sınıf, tür, çe it. -Hz. Âdem'in büyük o lu olup karde i Habil'i öldürmü ve yeryüzünde ilk kan döken insan olmu tur.

KADEM: (Ar.). 1. Ayak. 2. Adım. 3.

Yarım ar ın uzunlu unda bir ölçek. 4 U ur. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

KADEMRAN: (Fars.). 1. lerleyen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KADER: (Ar.) Ka. 1. man esaslarından, Allah'ın bütün yaratıklar için hüküm ve irade etti i hallerin olu ekli,

alın yazısı, takdir. 2. Talih, baht. 3. Kötü talih. 4. Güç kuvvet.

KADI: (Ar.) Er. 1. Hüküm, karar, hakimlik. 2. Seri devlette, mahkeme reisi. lim sahibi yetkili. Kadı yaz: (yaz b. Musa b. Ümran es-Sebtî: (1083-1149). Me hur fıkıh ve hadis bilgini. spanya'da Gırnata kadılı ı yaptı. 20'yi a kın eseri vardır.

KAD FE: (Ar.) Ka. - Yüzü ince sık tüylü, parlak ve yumu ak kuma .

KAD M: (Ar.) Er. 1. Ayak basan, ula an, varan. 2. Ezeli, evvelsiz. 3. Çok eski zamanlara ait eski atik. 4. Yıllanmı . - Kelam-ı Kadim, Kur'an-ı Kerim.

KADIN: (Tür.) Ka. 1.Yeti kin di i insan. 2. Evlenmi kadın. 3. Evli ve itibarlı kadın, hanım.

KAD R: (Ar.) Er. 1. De er, kıymet, itibar. 2. Parlaklık. 3. Kudret sahibi kudretli, kuvvetli, güçlü. 4. Allah'ın isimlerinden. Kur'an-ı Kerim'de 50'ye yakın yerde geçmektedir. Ba ına"abd" takısı olarak "Abdülkadir" olarak kullanılır.

KAD RB LLAH: (Ar.) Er. 1. Allah'la güçlenen. Gücünü Allah'tan alan. 2. Ebu'l-Ahmed b. shak. Abbasi halifesi (Öl. 1031). Halife Muktedir'in torunu.

KAD RE: (Ar.) Ka. - Güçlü kuvvetli.

KAD R AH: (a.f.i.) Er. 1. Güçlü, kuvvetli hükümdar, padi ah. 2. Kadir ve ah kelimelerinden türetilmi birlesik isimdir.

KADREDD N: (Ar.) Er. - Dinin kudreti, gücü. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

KADR : (Ar.) Er. 1. De er, itibar. 2. Onur, eref, haysiyet, meziyet. 3. Rütbe, derece.

KADR CAN: (a.f.i.) Er. - De erli, itibarlı, can, ruh. - Kadri ve Can isimlerinden meydana gelen birle ik isim.

KADR HAN: (a.t.i.) Er. - De erli hükümdar, yönetici.

KADR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kadri).

KÂF : (Ar.) Er. - El veren, yeter, yetecek, yeti en, kifayet eden.

KAF YE: (Ar.) Ka. 1. iirde, mısra sonunda yer alan kelimelerin ses benzerli i, ses uyu ması, uyak. 2. Eski nesrimizde zaman zaman yer alan ses benzerli i ve uygunlu una dayanan sanat, seci.

KA AN: (Tür.) Er. 1. Hakan, imparator. 2. Kükremi , öfkelenmi , kükreyen, öfkelenen.

KAHHAR: (Ar.) 1. Ziyadesiyle kahreden, kahredici, yok edici batırıcı. 2. Allah'ın isimlerinden. - sim olarak kullanılmaz. - (bkz. Abdülkahhar).

KAH R: (Ar.) 1. Allah'ın sıfatlarından. Kur'an-ı Kerim'de iki yerde geçer. 2. Kahredici, zorlayan. 3. Yok eden. 4. Ezici kuvvet. Kahir Billah: Abbasi halifesi. (Ebu Mansur Muhammed el-Mutezid). Muktedir'in karde i.

KAHRAMAN: (Fars.) Er. 1. Yi it, cesur, (bahadır). 2. Hüküm sahibi, i buyuran. 3. Fars mitolojisinde Rüstem'in yendi i kimse. - (bkz. Bahadır).

KÂHTA: (Tür.) Er. - Fırat nehri kollarından birinin adı, Malatya'da aynı isimle yerle im bölgesi vardır.

KÂHYA: (Fars.) Er. 1. Efendi, emir. 2. Ev sahibi, aile reisi. 3. Çiftlik yöneticisi.

KA D: (Ar.) Er. 1. Rehber kumandan. 2. Atlan yedekte götüreren. 3. Oturan, ikamet eden.

KA DE: (Ar.) Ka. 1. Oturan. 2. Temel, esas. 3. Ba kent.

KA M: (Ar.) Er. 1. Duran, ayakta duran. 2. Bir eyi yapan icra eden. 3. Allah'ın emrini ifa eden.

KA ME: (Ar.) Ka. 1. (bkz. Kaim). 2. Türklerde ka it para manasına gelmektedir.

KÂ NAT: (Ar.) Er. 1. Var olanların hepsi. Yaratıklar. Yer gök. - (bkz. Evren).

KALAGAY: (Tür.) Er. - Al, kırmızı renk.

KALENDER: (Fars.) Er. 1. Dünyadan elini ete ini çekip ba ı bo dola an. 2. Alçak gönüllü, gurur ve kibirden uzak, üstüne ba ma dikkat etmeyen buldu u ile yetinen kimse.

KALGAY: (Tür.) Er. 1. zci kumandanı. 2. Kırım hanlı nda veliahta verilen unvan.

KALHAN: (Tür.) Er. 1. (bkz. Kalgay). 2. Kahramano ulları'nın han soyundan, cedit de Kalhan adını ta ımaktadır.

KAM: (Ar.) Er. 1. Hekim. 2. Dü ünür. 3. Büyücü, sihirbaz.

KAMACI: (Tür.) Er. - Top kaması yapan ya da onaran kimse.

KAMANBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kamar).

KAMAN: (Tür.) Er. - Da ların doru una yakın olan yerler.

KAMARAN: (Ar.) Ka. - Kızıl Deniz'de Yemen kıyıları yakınında bir ada.

KAMBAY: (Tür.) Er. - Hekim, tabib, doktor.

KAMBER: (Ar.) 1. Sadık dost, köle. 2. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAMB N: (Fars.) Ka. - Mutlu, bahtiyar.

KÂME: (Fars.) Ka. - Kâm, istek, arzu.

KAMELYA: (Ar.) Ka. 1. Çaygillerden, büyük beyaz, kırmızı veya penbe renkte çiçekler açan dayanıklı yapraklı bir bitki. 2. Yabangülü, çingülü.

KAMER: (Ar.) 1. Ay. 2. Sadık hizmetkâr. 3. Kur'an-ı Kerim'in 54. suresi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KÂM L: (Ar.) Er. 1. Bütün tam noksansız, eksiksiz. 2. Kemale ermiş olgun. 3. Yaşını başını almış terbiyeli, görgülü. 4. Alim, bilgin, geniş bilgili. - (bkz. Kemal).

KÂM LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kamil).

KAMRAN: (Fars.) Er. - ste ine kavu mu olan.

KÂMURÂN: (Fars.) 1. Kâm sürücü, süren, arzusuna iste ine kavu mu mutlu. 2. Arzusuna erişen, bahtiyar, mutlu. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KÂMVER: (Fars.) Er. - ste ine kavu mu , mutlu.

KANBER: (Ar.) Er. 1. Hz. Ali'nin sadık, vefakâr kölesi. 2. Bir evin gediklisi.

KANDEM R: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen.

KAN ' : (Ar.) Er. 1. Kanaat eden, yeter, bulup fazlasını istemeyen. 2. nanmı kanmı .

KAN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kani).

KANSU: (Tür.) Ka. 1. Çin'in kuzey batısında önemli bir sınır kenti. 2. Çin'de müslümanların en çok bulunduğu eyalet.

KANTARA: (Ar.) 1. Köprü, özellikle ta tan yapılmış . 2. Su yolu, bend, hisar anlamına da gelir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KANUN: (Ar.) Er. 1. Devletin te ri, yasama kuvveti tarafından herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü nizam, kaide kural. 2. Herhangi bir mevzu üzerindeki kanunu ta ryan kitap.

KANUN : (Ar.) Er. 1. Kanuna ait kararlar ilgili. 2. Osmanlıların 10. padi ahi Sultan 4. Süleyman'ın lakabı, Osmanlıların yükselme devrinin son padi ahi. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

KANVER: (Tür.) Er. - Kanını ver, asil.

KAPAR: (Tür.) Er. - Akıl, ruh.

KAPKIN: (Tür.) Er. - Uygun, düzenli.

KAPLAN: (Tür.) Vah i kedigillerden, benekli, yırtıcı hayvan.

KAPLAN G RAY: (Tür.) Er. -(1680-1738) yılları arasında Kırım hanı oldu. 3 defa han oldu tur.

KAPSAM: (Tür.) - ümül ihtiva, ihata, istiab, manalarına gelen uydurma bir kelime. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAPTAN: (tal). 1. Bir geminin sevk ve idare sorumlusu. 2. ehirlerearası otobüs oförü. 3. Ba pilot.

KARAALP: (Tür.) Er. - Esmer, kara ya ız yi it.

KARABEY: (Tür.) Er. - (bkz. Karacabey).

KARABU RA: (Tür.) Er. - Esmer, erkek deve.

KARACA: (Tür.) Er. 1. Rengi karaya çalan, esmer, ya ız. 2. Geyikgillerden, küçük, boynuzlu, güzel görünümü lü av hayvanı. 3. Üst kol.

KARACABEY: (Tür.) Er. - Esmer bey, rengi karaya çalan.

KARACAN: (Tür.) Er. - (bkz. Karaca).

KARAHAN: (Tür.) Er. - Esmer bey, Esmer hükümdar. Karahanlılar devletinin kurucusu.

KARAKAN: (Tür.) Er. - Bir tür dağa acı.

KARAMAN: (Tür.) Er. 1. Esmer, yağız insan. 2. Güneybatı'da esen yel.

KARANALP: (Tür.) Er. - Karayağız, kahraman yiğit.

KARANFİL: (Ar.) Ka. - Bir çeşit kokulu çiçek.

KARANI: (Ar.) Er. 1. Orta Anadolu'da bir köy. 2. Veysel Karani'nin doğduğu yer.

KARASU: (Tür.) Er. 1. Akır akan su. 2. Çok unlukla gözün iç basıncının çoğalmasıyla kendini gösteren körlüğe neden olabilen bir göz hastalığı.

KARATEYN: (Tür.) Er. - Amuderya'yı vücuda getiren nehirlerden Surhab üzerinde önemli bir kent.

KARÇIÇE: (Tür.) Ka. - Süsengillerden, beyaz pembe çiçekler açan soğanlı bitki.

KARDELEN: (Tür.) Ka. 1. Çiğdem. 2. Nergisgillerden baharda çok erken çiçek açan soğanlı bir bitki.

KÂRD DE: (Fars.). - bilir, uyanık, tecrübeli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KARGIN: (Tür.) Er. 1. Taşkın su. 2. Bol, çok. 3. Doymuş, tok. 4. Erimi buz ve kar parçalarının olu turdu u akarsu. 5. Çalayan.

KARGINALP: (Tür.) Er. - Coşuk, taşkın, hareketli yiğit.

KARHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kargın).

KARİN: (Ar.) Er. 1. Yakın. 2. Nail olan. 3. Hısımlı komşu. 4. Mabeynci.

KARLUK: (Tür.) Er. - Türk boylarından biri.

KARLUKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Karluk).

KARMEN: (Fars.) Ka. - Parlak kırmızı renk.

KARNEYN: (Ar.) Er. 1. Kiri boynuz. 2. Zülkarneyn: Kur'an-ı Kerim'de Kehf 83, 86, 94. ayetlerde adı geçen ve nebi mi, veli mi olduğu unda tereddüt edilen zat. 3. Büyük skender.

KARTAL: (Tür.) Er. 1. Kartalgillerden, beyazla karışık siyah tüylü, kıvrık ve kuvvetli gagalı, geniş kanatlı büyük yırtıcı kuş. 2. Yeniden diriliş ve güçlülük sembolü.

KARTAY: (Tür.). Er. - Yaşlı, pir.

KARTEKN: - (bkz. Kartay).

KARUN: (Ar.) Er. 1. Beni Sra'il'de zenginlikle meşhur olan ve bu yüzden kendisini her şeyin sahibi gibi görmeye başlayıp Allah'a karşı büyükleme, belki de dünya kapitalistlerinin en eskisi ve en büyüğü olan kişidir. Hz. Musa dönemlerinde yaşamı bu müstebir, ilahi kahır ve intikam uğruna bütün servetiyle birlikte ani bir zelzele ve tufan sonucu yerin dibine geçmiştir. 2. Hunnan ile Beni Sra'il'e zulmeden Fir'avun'un mürik nazırlarından. 3. Çok zengin kimse.

KARYE: (Ar.) Ka. - Köy küçük kasaba. Kabile reisi veya e raftan birine oturdu u karyeyle aynı isim verilmektedir.

KASEM: (Ar.) Er. 1. Yemin etmek. 2. Bölmek.

KÂS B: (Ar.) Er. - Kesbeden, kazanan, kazanç sahibi.

KÂS BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kasib).

KASIM: (Ar.) Er. 1. Taksim eden, ayıran bölen. Kasım b. Muhammed (s.a.): Hz. Muhammed (s.a.s)'in o lunun ismi. Küçük ya ta vefat etmi tir. 2. Kinci, ezici, ufaltıcı. 3. Yılın 11. ayı. 4. Yılın kı bölümü.

KÂ F: (Ar.) Er. - Ke feden, bulan, meydana çıkaran.

KÂ FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ka if).

KATADE: (Ar.) Er. - 13 yy.'dan itibaren Mekke'de hakim olan eriflerin atasına verilen ad.

KAT B: (Ar.) Er. 1. Yazıcı. Bir kurulu ta yazı i leriyle vazifeli kimse, sekreter. 2. Osmanlı devletinde divanın resmi yazılarını yazan vazifeli. 3. Devlet memuru. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır. - Katib Çelebi 1609-1658 yılları arasında ya amı ünlü bilgin. En mühim eseri Ke fû'z-Zünun'dur

KAT BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Katib).

KAT FE: (Ar.) Ka. 1. Kadife. 2. Bir nevi çiçek.

KATRE: (Ar.) Ka. 1. Damla. Damlayan ey.

KAVAS: (Ar.) Er. - Okçu, tüfekçi, tüfekli alet.

KAV : (Ar.) Er. 1. Yakar, yakıcı. 2. Kuvvetli, güçlü. 3. Sa lam inanılır. 4. Zengin varlıklı.

KAV S: (Ar.) Er. 1. Yay. 2. Gökyüzü, ay, burcu.

KAV Y: (Ar.) Er. 1. Kuvvetli, güçlü, dayanıklı, metin muhkem, sa lam. 2. iddetli, zorlu. 3. Kudret sahibi her eye gücü yeten. Cenab-ı Hakk'ın güzel isimlerinden biri. Kur'an-ı Kerim'de 10'dan fazla yerde geçer.

KAVRAM: (Tür.). 1. Bir nesnenin zihindeki soyut ve güzel tasarımı, mefhum. 2. Nesnelerin ya da olayların ortak özelliklerini kapsayan ve ortak bir ad altında toplayan genel tasarım. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAVU UM: (Tür.). 1. Yeryuvarla ı bir ucta kalmak üzere yerin güne in ve herhangi bir gezegenin bir do ru üzerine gelmeleri. 2. çtima. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAYA: (Tür.) Er. 1. Büyük ve sert ta kütleli. 2. Kayalık sarp da .

KAYAALP: (Tür.) Er. - Kaya gibi güçlü er.

KAYACAN: (Tür.) Er. - Canı kaya gibi güçlü.

KAYAER: (Tür.) Er. - Kaya gibi güçlü er.

KAYAN: (Tür.) 1. Akarsu sel. 2. Yassı, düz, kat kat olu mu ta lar. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAYANSEL: (Tür.) Er. - (bkz. Kayan).

KAYGUN: (Tür.) Er. 1. Etkili, hüznü, dokunaklı. 2. Akdo an.

KAYHAN: (Tür.) Er. - Sert, güçlü sesli okuyucu, kayayı bile delegecek güçte sesi olan okuyucu.

KAYI: (Tür.) Er. 1. Ya mur, sa anak, bora. 2. O uz boylarından Osmanlı hanedanının mensup oldu u boy. 3. Sa lam, güçlü, sert.

KAYIHAN: (Tür.) Er. - Güçlü hükümdar.

KAYITBAY: (Tür.) Er. - Kayıtbay el-Zahiri: Ünlü Mısır ve Suriye sultanı.

KAYMAZ: (Tür.) Er. 1. Da ete i. 2. Güneydo u'dan esen bir rüzgar.

KAYNAK: (Tür.) 1. Bir suyun çıktı ı yer, men e. Bir haberin çıktı ı yer. 2. Ara tırma ve incelemede yararlanılan belge. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAYRA: (Tür.) - Yüksek büyük tutulan ya da sayılan birinden gelen iyilik lütuf, ihsan atıfet, inayet. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAYRAALP: (Tür.) Er. - yiliksever, yi it.

KAYRABAY: (Tür.) Er. - yiliksever, saygın kimse.

KAYRAHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kayraalp).

KAYRAK: (Tür.) Er. 1. Ta lı, kumlu, ekime elveri li olmayan toprak. 2. Kaygan toprak. 3. Bile i ta ı.

KAYRAL: (Tür.) Er. - Kayrılan, himaye edilen (kimse).

KAYRAR: (Tür.) Er. 1. Orman içindeki a açsız kalan. 2. Kayan yer. 3. nce çakıllı, kumlu toprak.

KAYS: (Ar.) Er. 1. Leyla ile Mecnun hikayesinin erkek kahramanı olan Mecnun-i Amiri'nin asıl adı. 2. Umman Denizi'nde küçük bir ada.

KAYSER: (Ar.) Er. - Roma ve Bizans (Alman) imparatorunun lakabı. -Daha çok unvan olarak kullanılır.

KAYTUS: (Ar.) - Bir yıldız kümesi. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KAYYUM: (Ar.) 1. Göklere, yeri ve her eyi tutan. Her eyin varlık sahibi olabilmesi için gerekeni veren. Allah'ın isimlerinden.

KAZA: (Ar.) Er. - Hüküm karar verme, emir tesbit vs.

KAZAK: (Tür.) Er. 1. Göçebe akıncı. 2. Rusya'da ya ayan bir Türk kavmi. 3. Genç, taze. 4. natçı.

KAZAKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kazak).

KAZAN: (Tür.) Er. 1. Su çevrisi, kayra. 2. Sazlık yerlerde dibi bulunmayan sulu yer. 3. Girdap.

KAZANHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kazan).

KÂZİM: (Ar.) Er. 1. Öfkesini yenen kimse. Hırsını dizginleyen. 2. Kinini yenen.

KEB R: (Ar.) 1. Büyük, ulu azim. 2. Ya ça büyük ya lı. 3. Çocukluktan çıkmı genç. 4. Allah'ın isimlerinden. Abdülkebir ekinde kullanılmalıdır.

KEB RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kebir).

KEBUTER: (Fars.) Ka. - Güvercin.

KEFFARET: (Ar.) Ka. 1. Günahı örten anlamına gelir. 2. Günahların ödenmesi gereken bedeli.

KELAM : (Ar.) Er. - Söze ili kin, sözle ilgili.

KELEBEK: (Tür.) Ka. 1. Vücudu kanatlan ince pullarla ve türlü renklerle örtülü, dört kanatlı, çok sayıda türü olan böcek. 2. Narin, ince kadın.

KEL M: (Ar.) Er. 1. Söz söyleyen, konu an. 2. Kelimullah: Tur'u Sina'da Cenab-ı Hakla konu masıyla Hz. Musa'ya verilen unvan. 3. Sure-i Kelim: Taha suresi. KEL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Kelim).

KEMAL: (Ar.) Er. 1. Olgunluk, yetkinlik, tamlık, eksiksizlik. 2. En yüksek de er, mükemmellik, de er baha. 3. Bilgi, fazilet.

KEMALAT: (Ar.) Ka. - nsanın bilgi ve ahlak güzelli i bakımından olgun-lu u.

KEMALEDD N: (Ar.) Er. 1. Din'de olgunlu a eren, dinin son derecesi. 2. Din bilgisi kuvvetli. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

KEMANDAR: (Fars.) Er. - Yay tutan, yay tutucu.

KEMYAB: (Fars.) Ka. - Az bulunan, nadir.

KENAN: (Ar.) Er. 1. Hz. Ya'kub'un memleketi, Filistin. 2. Yusuf-i Kenan: Hz. Yusuf. - Pir-i Kenan: Hz. Ya'kub. Hz. Nuh'un iman etmeyen o lunun adının da Kenan oldu u rivayet edilmektedir.

KENTER: (Tür.) Ka. - ehirli, kentli.

KERAM: (Ar.) Er. - (bkz. Kirami).

KERAMEDD N: (Ar.) Er. 1. Kerem ba ı ihsan lütuf sahibi. 2. Dinde üstün mertebelere ula an. 3. Keramet sahibi dervi veli. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

KERAMET: (Ar.) Ka. 1. Birine kar ı ikramda bulunmak. 2. Allah'ın bir kimseye cömertli i, lütfü, himayesi ve yardımı olarak ele alınır.

KEREM: (Ar.) Er. 1. Asalet, asillik, soyluluk. 2. Cömertlik, el açıklı ı lütuf, ba ı , bah i .

KEREM AH: (Ar.) Er. - (bkz. Kerem).

KERENÂY: (Fars.) Ka. - Eskiden kullanılan bir çe it nefesli saz.

KER M: (Ar.) Er. 1. Kerem sahibi, cömert, verimcil. 2. Ulu, büyük. 3. Lütfü, ihsanı bol, ihsan yönünden ulu. 4. Allah'ın isimlerinden, "abd" takısı alarak kullanılır, (bkz. Abdülkerim).

KER MAN: (Ar.) Ka. - (bkz. Kerim).

KER ME: (Ar.) Ka. 1. (bkz. Kerim). 2. Âyet. 3. Kız evlat.

KER MHAN: (a.t.i.) Er. - (bkz. Kerim).

KE F: (Ar.) Er. - Açma, meydana çıkarma.

KEVÂR: (Ar.) Ka. - Büyük Sahra'da önemli bir vaha.

KEVKEB: (Ar.) - Yıldız gökyüzündeki parlak cisimleri ifade eden genel isim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KEVN : (Ar.) Er. - Var olmayla, varlıkla ilgili.

KEVSER: (Ar.) Ka. 1. Maddi ve manevi çokluk, kalabalık nesil. 2. Cennette bir havuzun ırma ının adı. 3. Kur'an-ı Kerim'de en kısa sure.

KEYÂN: (Tür.) Er. - Büyük hükümdar, ah.

KEYFER: (Fars.) 1. Kar ılık. 2. Mükafat veya mücazat. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KEYHAN: (Fars.) - Dünya. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KEYHÜSREV: (Fars.) Er. 1. Adil ve ulu padi ah. 2. Keykavus'un torunu, Siyavu 'un o lu olan me hur hükümdar.

KEYKÂVUS: (Fars.) Er. 1. Adil, necip. 2. Keyaniyan'ın II. padi ahı olup Keykubat'ın torunu ve halefidir. Key'lerin ikinci padi ahı.

KEYKUBAD: (Fars.) Er. 1. Büyük ve ulu padi ah. 2. Keykavus'un dedesi olan ünlü padi ah. 3. Key'lerin ilk padi ahı. - Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

KEYS: (Ar.) Er. - Zeka, anlayı , kavrayı .

KEYVAN: (Fars.) Ka. - Satürn yıldızı.

KEYY S: (Ar.) 1. Akıllı, anlayı lı, kavrayı lı. 2. nce zarif.

KEYY SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Keyyis).

KEZBAN: (Fars.) Ka. 1. Bir yeri yöneten kadın kahya. 2. Ev kadını, evine ve kocasına ba lı kadın.

KEZER: (Fars.) Er. - Kahraman.

KILAVUZ: (Tür.) Er. - Yol gösteren, rehber.

KILIÇALP: (Tür.) Er. - Kılıç gibi keskin yi it.

KILIÇASLAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kılıçalp). İlk Selçuklu Sultanı Süleyman ah'ın o lu. Daha sonra O da Selçuklu hanedanının ba ına geçti.

KILIÇHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kılıçalp).

KILINÇ: (Tür.) Er. 1. Çelikten silah. 2. Davranı , yaratılı , huy.

KINAY: (Tür.) - Çok çalı kan, etkin, faal. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KINCAL: (Tür.) 1. nce zarif. 2. Aksi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KINER: (Tür.) Er. - (bkz. Kıncal).

KINIK: (Tür.) Er. 1. Kaynak, menba. 2. stek, arzu, gayret. 3. Obur. 4. O uzların 24 boyundan biri.

KINIKASLAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kınık).

KINNESR N: (Ar.) Ka. - Kuzey Suriye'de bir ehir, eski Halepde denilmektedir.

KIRALP: (Tür.) Er. - Kır beyi, ta rada oturan.

KIRAY: (Tür.) Er. 1. Genç, delikanlı. 2. Ürün vermeyen arazi. 3. E kıya yol kesen.

KIRCA: (Tür.) Er. 1. Dolu. 2. Ufak ve sert taneli kar, rüzgarla karı ık ya mur.

KIRDAR: (Tür.) Er. - Ölçülü davranı , so ukkanlılık.

KIRGIZ: (Tür.) Er. 1. Gezici, gezgin. 2. Kırgızistan'da oturan halk.

KIRTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Kıralp).

KISMET: (Ar.) Ka. 1. Bölme, pay etme, hisselere ayırma. 2. Talih, nasip, kader. 3. ayı olan hisseyi tayin etme belirtme.

KIVANÇ: (Tür.) 1. Sevinç, memnuniyet. 2. Övünen, güvenen, iftihar eden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KIYAM: (Ar.) Er. 1. Kalkma, aya a kalkma, ayakta durma. 2. Namazda ayakta durma. 3. Bir i e ba lama. 4. Ayaklanma. 5. Ölümünden sonra dirilme, aya a kalkma.

KIYAS: (Ar.) Er. 1. Bir eyi ba ka eye benzeterek hüküm verme. 2. Kar ıla tırma, örneksene. 3. Umum kaideye uyma.

KIYMET: (Ar.) Ka. 1. De er. 2. Bedel, baha, tutar. 3. eref, onur, itibar.

KIZILÖZEN: (Tür.) Ka. - Kızılırmak, güney Azerbaycan'ı 2 defa katederek Gilan'da Hazer denizine dökülen ırmak.

K BAR: (Ar.) Ka. 1. Duygu, davranı ve hareket bakımından ince, zarif, nazik, çeledi. 2. Büyük cömert, asil, zengin. 3. ık, seçkin. 4. Büyükler, ulular. 5. Kibirli.

K BAR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kibar).

K Ç HAN: (Tür.) Er. - Küçük hükümdar.

K FAYET: (Ar.) Ka. 1. Yeti me, el verme, kafi gelme. 2. Bir i i yapabilecek yetenekte olma.

K MEK: (Tür.) - X. yy. rti 'in orta bölgesinde ya ayan bir Türk kavmi. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

K RAM: (Ar.) Er. 1. Soydan gelenler, soyu temizler, ulular, sergeliler. 2. Cömertler, eliaçıklar. Sahabenin lakabı olmu tur.

K RAM : (Ar.) Er. 1. Cömertçe, eli açıklara özgü. 2. Soylular, ulular, ereflilerle ilgili.

K RAZ: (Yun.) Ka. - Gülgillerden, yapraklanmadan önce çiçek açan, düz kabuklu a aç ve bu a acın yuvarlak sulu ve tek çekirdekli yemi i.

K RMAN: (Fars.) Er. 1. Hisar, kale. 2. ran'da bir eyalet ve bu eyaletin bugünkü merkezi.

K RMAN AH: (Tür.) Er. - (bkz. Kirman).

K SRA: (Fars.) Er. - ran ahlarının adı.

K VER: (Fars.) Ka. - Ülke.

K T ARAZ: (Fars.) Ka. - Dünyayı süsleyen, dünyanın süsü olan.

K YAN: (Fars.) Ka. 1. Yıldız. 2. Merkez.

K YASET: (Ar.) Ka. - Uyanıklık, anlayışlılık.

KOCA: (Tür.) Er. 1. E . Ev ve ailenin ya ça en büyü ü. 2. ri, kocaman. 3. Akıllı, tedbirli yi it.

KOCAALP: (Tür.) Er. - Ya lı, ulu, yi it

KOÇAK: (Ar.) Er. - Yürekli, eli açık. 2. Yüce gönüllü. 3. Konuk sever. 4. Yi it, korkmayan ki i, sava çı. 5. Açık kestane renginde olan.

KOÇAKALP: (Tür.) Er. - Cömert, kahraman, yi it.

KOÇAKER: (Tür.) Er. - Cömert, kahraman kimse.

KOÇA : (Tür.) Er. 1. Kılavuz, rehber. 2. Ya mur bulutu.

KOÇAY: (Tür.) Er. - Koç gibi güçlü.

KOÇER: (Tür.) Er. - Sa lıklı, yürekli er.

KOÇHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Koçer).

KOÇUBEY: (Tür.) Er. - Koçu arabasını kullanan ki i. Koçu: Gelin arabası.

KOCY T: (Tür.) Er. - Yürekli, cesur, kahraman.

KONGAR: (Tür.) Er. - (bkz. Kongur).

KONGUR: (Tür.) Er. - San ile siyah karı ımı bir renk, koyu kumral, kestane rengi.

KONGURALP: (Tür.) Er. - (bkz. Kongur).

KONGURTAY: (Tür.) Er. - (bkz. Konguralp).

KORUR: (Tür.) 1. Açık san, açık kestane renkli. 2. Kimseyi be enmeyen gururlu, kendini be enmi . 3. Süslü, çalıklı, ık.

KONURALP: (Tür.) 1. Cesur, yi it, er. Orhan Gazi'nin komutanlarından biri.

KORAL: (Fran.) Er. 1. Batı musikisinde dini arkı. 2. Sınır muhafızı.

KORALP: (Tür.) Er. - (bkz. Koral).

KORAY: (Tür.) Er. - yice kor rengine gelen ay.

KORÇAN: (Tür.) Er. - Ate li, canlı, hareketli.

KORÇAN: (Tür.) Er. - Ça layan.

KORGAN: (Tür.) Er. - Hisar kale.

KORHAN: (Tür.) Er. - Ate li, canlı, güçlü hükümdar.

KORKUT: (Tür.) Er. 1. Büyük dolu tanesi. 2. Korkusuz, yavuz, heybetli. 3. Cin, eytan.

KORKUTALP: (Tür.) Er. - (bkz. Korkut).

KORTAN: (Tür.) Er. 1. Yanan, sıcak ten. 2. Yalçın ve kesik kaya. 3. Pelikan ku u.

KOTUZ: (Tür.) Er. - Gururlu, kibirli.

KOTUZHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kotuz).

KOYAK: (Tür.) Er. 1. Vadi, dere. 2. Dağlar ve kayalıklar üzerindeki doğal çukurlar. 3. Dağ yolu üzerindeki otluk. 4. Etkili, dokunaklı.

KOYA : (Tür.) Er. - Güneş. - Erkek ve kadın adı olur.

KOYGUN: (Tür.) Er. 1. Etkili, hüzünlü, dokunaklı. 2. Akdoğan.

KOYTAK: (Tür.) Er. - Rüzgar almayan çukur yer.

KOYTAN: (Tür.) Er. - Dağ bucağı.

KOZA: (Tür.) Ka. - Çiğnde tohum ya da krizalit bulunan koruncak.

KÖKEN: (Tür.) Er. 1. Bir şeyin çıktığı, dayandığı temel, biçim neden ya da yer. 2. Kavun, karpuz, kabak gibi bitkilerin toprak üstüne yayılan dalları. 3. Soy, asıl, ata.

KÖKER: (Tür.) Er. - Köklü soydan gelen kimse.

KÖKLEM: (Tür.) Er. - İlkbahar

KOKSAL: (Tür.) Er. - Yer altında geniş bir alana dağılan kök.

KÖKSAN: (Tür.) Er. - Tanınmış, ünlü ad.

KÖKN: (Tür.) Er. 1. Gök renginde. 2. Yaşlı, koca.

KÖKTEN: (Tür.) Er. 1. Köklü, yüzeyde kalmayan, derine inen. 2. Soylu.

KÖRNES: (Tür.) - Ayna. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KÖSE: (Fars.) Er. - Sakalı bıyığı hiç çıkmayan veya seyrek olan. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

KÖSEM: (Tür.) Ka. 1. Sürüler önünde rehber vaziyetinde giden. 2. Cildi temiz, pürüzsüz. 3. Kösem Sultan: IV. İbrahim'in annesi ve torunu zamanında Osmanlı iktidarında etkin olan Sultan.

KUB LAY: (Tür.) Er. - Cengiz Han'dan sonra Moğol imparatorluğu tahtına çıkan büyük kağanların en meşhuru 35 yıl saltanat sürmüş ve 1294 yılında 80 yaşında ölmüştür.

KUDDUS: (Ar.) Er. 1. Temiz, pak. 2. Hatadan, gafletten, eksiklikten uzak. 3. Çok aziz, mübarek. - Allah'ın isimlerinden. "Abd" takısı alarak kullanılırsa daha iyi olur.

KUDDUS : (Ar.) Er. - 1. Kuddus olan Allah'ın nimetine mazhar olan. 2. 19. yy. Bor'lu meşhur mutasavvıf Türk airi.

KUDRET: (Ar.) Ka. 1. Kuvvet, takat, güç. 2. Allah'ın ezeli gücü. 3. Varlık, zenginlik. 4. Allah yapısı, yaratılmış, insan eliyle yapılamayan şeyler. 5. Ehliyet kabiliyet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KUDRETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın gücü.

KUDS : (Ar.) Er. - Kutsal, muazzez, mukaddes. - Allah'a mensup, ilahi.

KUDS YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Kudsi).

KUDÜS: (Ar.) Er. 1. Filistin'in merkezi olan şehir. - Ruh'u- Kudüs: Cebrail, Hz. İsa'ya üfürülen ruh.

KUH STAN: (Fars.) Er. - Dağlık memleket, İran yaylasında dağların çok olduğu bölge.

KUHRUD: (Fars.) - Dağırma. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KÛHSAR: (Fars.) 1. Dağlık. 2. Dağ tepesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KULA: (Tür.) Er. 1. Kumral. 2. Sarı bulaşık, mavi gözlü. 3. Vücudu koyu sarı, kuyruğu ve yelesi siyah olan at.

KULAHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kula).

KULAN: (Tür.) Er. 1. Anayurdu Asya olan at ile erkek arası görünümünde yabancı bir at türü. 2. Kıç, üç ya da dört ayaklı, kısırak. 3. Zafer kazanmış kızı.

KUMAN: (Tür.) Er. - XI. yy ile XIV. yy. arasında Güney Rusya bozkırlarında göçebe olarak yaşayan bir Türk boyu.

KUMANBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kuman).

KUMRU: (Fars.) Ka. - Güvercinlerden, uzunca kuyruklu boynunun yanlarında benekler bulunan ve güvercinlerden daha küçük olan boz renkli kuş.

KUMRUL: (Fars.) Er. - (bkz. Kumru).

KUMUK: (Tür.) Er. 1. Kılıç. 2. Kuzeydoğu Kafkasya ile Hazar denizinin batı kıyısında yaşayan bir Türk boyu.

KUMUKBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kumuk).

KUNT: (Tür.) Er. 1. Sağlam ve iri yapılı. 2. Ağırlı dayanıklı, kalın. 3. Bir tür güvercin.

KUNTAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kunt).

KUNTER: (Fars.) Er. - Sağlam, kuvvetli.

KUNTMAN: (Tür.) Er. - Sağlam ve iri yapılı, sağlam kimse.

KURA: (Tür.) Er. 1. Cesur. 2. Çelik. 3. Toprak içinde bulunan büyük taş.

KURAL: (Tür.) Er. 1. Davranışlara ya da bir sanata bir bilim yön veren ilkeler. 2. Araç. 3. Silah.

KURAY: (Tür.) Er. - Ay gibi.

KURBAN: (Ar.) Er. 1. Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olan şey. 2. Eti fakire parasız olarak dağıtılmak niyetiyle farz, vacib, ve sünnet olarak kesilen hayvan. 3. Bir gaye uğruna feda olma.

KURÇEREN: (Tür.) Er. - Dayanıklı ve yiğit adam.

KUREY : (Ar.) Er. - Hz. Peygamberin soyu.

KURMAN: (Tür.) Er. - Yüksek amaçlı, nitelikli kimse.

KURRE: (Ar.) Ka. Tazelik, parlaklık. - Mısır valiliği yapmış bir zata adıdır.

KURTARAN: (Tür.) Er. - Kurtulmasını sağlayan.

KURTULU : (Tür.) Er. 1. Kurtulmak fiili, kurtulma. 2. Tehlike, sıkıntı, zorluk veya esaretten, istiladan kurtulma olma hali, halas, necat, reha, selamet. 3. İstanbul'da bir semt adı.

KUSAY: (Ar.) Er. 1. Uzakla mak. 2. Peygamberin 5. dereceden atası olup İslamiyetten önce Mekke'de Kabe'yi tamir ettirmiş ve yeniden düzenlemiştir.

KUSVA: (Ar.) Er. 1. Son derece bulunan. 2. Nihayet son. 3. Eriyecek son nokta son sınır. 4. Peygamber (s.a.s)'in devesinin adı.

KU EYR: (Ar.) Er. - Büyük benî Amir b. Ka'a'ya grubuna dahil bir Arap kabilesi. Ku eyri: İslam aleminin büyük sufi müelliflerinden. Ku eyri Risalesi adıyla ünlü eseri bulunmaktadır.

KUTAL: (Tür.) Er. - Mutlu ol.

KUTALMI : (Tür.) Er. - Mutlu olma , kutlu olma .

KUTALP: (Tür.) Er. - Kutlu, u urlu, yi it.

KUTAM: (Ar.) Er. - Akbabaya benzeyen.

KUTAN: (Tür.) Er. 1. Dua, yalvarma. 2. Saka ku u. 3. Saban. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

KUTAY: (Tür.) Er. 1. Mübarek ay. 2. Borneo adasının doğu tarafından bir sultanlık.

KUTBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kutalp).

KUTBERK: (Tür.) Er. - (bkz. Kutbay).

KUTCAN: (Tür.) Er. - Kutlu, u urlu can.

KUTEL: (Tür.) Er. - U urlu el.

KUTER: (Tür.) Er. - Mutlu, u urlu ki i.

KUTERTAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kuter).

KUTHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kuter).

KUTKAN: (Tür.) Er. - Saygın, kutlu soydan gelen.

KUTLAN: (Tür.) Er. - Kutlu, mutlu ol.

KUTLAR: (Tür.) Er. - Mutluluklar, u urlar.

KUTLAY: (Tür.) Er. 1. U urlu kutlu ay. 2. Kır donlu at.

KUTLU: (Tür.) Er. 1. U urlu, hayırlı. 2. Mübarek. 3. Mesut, bahtiyar.

KUTLUALP: (Tür.) Er. - U urlu yi it-

KUTLUAY: (Tür.) Er. - U urlu ay.

KUTLUBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Kutlu).

KUTLUCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kutlu).

KUTLU : (Tür.) Er. - U urlu, mutlu, anslı, kutlu.

KUTLU HAN: (Tür.) Er. - (bkz. Kutlu).

KUTLUTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Kutlu).

KUTSAL: (Tür.) Er. - Kudsi, kutlu mübarek, mukaddes.

KUTSALAN: (Tür.) Er. - U ur getiren, kutlu kimse.

KUTSALMI : (Tür.) Er. - (bkz. Kutsalın).

KUTSAN: (Tür.) Er. - U urlu, talihli ol.

KUTSEL: (Tür.) Er. - (bkz. Kutsan).

KUTSOY: (Tür.) Er. - (bkz. Kutsel).

KUTULMU : (Tür.) Er. - Kurtul-mu , aydınlı a kavu mu .

KUTUN: (Tür.) Er. - Kutlu, kutsal.

KUTUNALP: (Tür.) Er. - (bkz. Kutun).

KUTUNER: (Tür.) Er. - (bkz. Kutun).

KUTYAN: (Tür.) Er. - U urlu kimse.

KUVVET: (Ar.) Er. 1. Güç, kudret, takat, sıhhat, sa lamlık. 2. Bir hükümetin askeri gücü.

KUYA : (Tür.) Er. 1. Güne . 2. Çok sıcak, güne in etkili vurması.

KÜBRA: (Ar.) Ka. 1. Büyük olan (Ekber'in müennesi). 2. Hadicetü'l-Kübra: Hz. Peygamberin ilk hanımı.

KÜLT G N: (Tür.) Er. - Göktürk prensi ve komutanı.

KÜLÜK: (Tür.) Er. 1. Me hur ünlü. 2. Ta ı, çekici, balyoz.

KÜRBO A: (Tür.) 1. ri, güçlü, sarsılmaz bo a. Kuvvetli iri yapılı bo a. Selçuklu komutanı ve Musul emirinin adı.

KÜREMA: (Ar.) Er. 1. Kerim, asil, necip, iyiliksever, hayır sahibi cömert, eli açık kimseler. 2. Ulular, büyükler.

KÜRHAN: (Tür.) Er. Yi it, yürekli han.

KÜR AD: (Tür.) Er. - Eski Türklerde yi it, alp.

KÜRÜMER: (Tür.) Er. - topluluk, sürü.

KU AD: (Fars.) Er. 1. Açılı , açma. 2. Fetih, fethetme. 3. Açılı merasimi, kü ad resmi. 4. Yayın gerilip bırakılması. 5. Musikide uvertür. 6. Bir cins tavla oyunu. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

KÜ ADE: (Fars.) Ka. 1. (bkz. Kü ad). 2. Açık. 3. Ferah.

-----Sonu-----

L
LÂCEREM: (Ar.) Ka. 1. üphesiz. 2. Besbelli, elbette.

LAÇ N: (Tür.) 1. Bir cins ahin. 2. Sarp, yalçın. 3. iddetli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LAH B: (Ar.) Er. - Açık yol.

LÂH K: (Ar.) Er. 1. Yeti ip ula an. 2. Eklenen. 3. Yenisi.

LAH KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Lahik).

LÂHZÂ: (Ar.) Ka. 1. Bir bakı , bir göz atma. 2. Göz kırpacak kadar zaman an. 3. Bir kez göz kırpma.

LAJVERD : (Fars.) Ka. 1. Lacivert. 2. Koyu mavi de erli bir süs ta ı.

LÂLE: (Fars.) Ka. 1. Zambakgillerden, uzun yapraklı, güzel ve çe itli renklerde çiçekli so anlı bir bitki. 2. Eskiden suçuların boyunlarına asılan iki ucu lale gibi kıvrak demir halka, pranga. 3. A açtan meyve koparmaya yarayan ucu çatalı sıruk.

LÂLEFAM: (Fars.) Ka. - Lale renginde.

LÂLEGUN: (Fars.) Ka. - Lale renginde.

LÂLEGÛL: (Fars.) Ka. - Türk musikisinde bir makam.

LALERUH: (Fars.) Ka. 1. Lale yanaklı, yana ı lale gibi kırmızı olan. 2. Türk müzi inde mürekkebe bir makam.

LÂLEVE : (Fars.) Ka. - Lale gibi.

LÂLEZAR: (Fars.) Ka. - Lalelik, lale yeti en yer, lale bahçesi.

LÂM : (Ar.) Er. - Parlayan, parıldayan parlak. - *Lamiî:* 1472-1532 yılları arasında ya ayan Türk edebiyatında haklı bir ün kazanmış mutasavvıf ve sanatkar.

LÂM A: (Ar.) Ka. - (bkz. Lami).

LÂM H: (Ar.) Er. 1. Hz. Nuh'un erkek karde i. 2. Parlayan, parıldayan, parlak.

LÂM HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Lamih).

LAM NUR: (Ar.) - Nur saçarak parlayan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LÂNAZ R: (Ar.) - E siz, benzersiz. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LANE: (Fars.) Ka. - Yuva, ev, a iyan.

LÂS F: (Ar.) Er. - Parlayan, parlayıcı.

LÂT F: (Ar.) Er. 1. Allah'ın isimlerindedir. 2. Yumu ak, ho , güzel, nazik. 3. Bütün inceliklere vakıf. - "abd" takısı alarak kullanılabilir. (Abdüllatif).

LÂT FE: (Ar.) Ka. - Güldürecek, tuhaf ve güzel söz ve hikaye aka.

LÂT ME: (Ar.) Ka. - Misk, güzel koku.

LAVANTA: (tal.) Ka. - Lavanta çiçe inden elde edilen güzel koku.

LÂYEZAL: (Ar.) - Zevalsiz, bitimsiz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılabilir.

LÂY H: (Ar.) Er. 1. Parlak, parlayan. 2. A ikar, meydanda, hüveyda. 3. Hatıra gelen.

LÂY HA: (Ar.) Ka. 1. Dü ünülen bir eyin yazı haline getirilmesi. 2. Tasarı.

LÂY K: (Ar.) Er. - Yakı an, yakı ıklı.

LÂZİM: (Ar.) Er. - Gerekli ey. Gerekçe.

LÂZİME: (Ar.) Ka. - (bkz. Lazım).

LEÂL: (Ar.) Ka. - nciler.

LEBÂBE: (Ar.) Ka. - Akıl sahibi olma.

LEBÂBET: (Ar.) - Akıllılık, zeyreklik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LEB B: (Ar.) Er. - Akıllı, zeki, fatin.

LEB BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Lebib).

LEF F: (Ar.) Er. - Durulmu sarılmı .

LEMA: (Ar.) - Pırıldı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LEMAN: (Ar.) Ka. - Parlama, parıldı.

LEMAR Z: (Fars.) - Parlayan, parıldayan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LEMEAT: (Ar.) Ka. - Parıldılar.

LEMEHÂT: (Ar.) Ka. - Bir defa bakı lar, bir göz atı lar.

LEM : (Ar.) Er. - (bkz. Leman).

LEMYEZEL: (Ar.) 1. Zail olmaz, baki, kalıcı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

LERZÂN: (Fars.) Ka. - Titrek, titreyen.

LERZE: (Fars.) Er. - Titretme.

LERZENDE: (Fars.) Ka. - Titreyen, titrek.

LETAfet: (Ar.) Ka. 1. Latiflik, ho luk. 2. Güzellik. 3. Nezaket. 4. Yumu aklık.

LEVAM : (Ar.) - Parlamalar, nurlar.

LEVEND: (tal.) 1. Osmanlı donanmasında vazifeli asker denizci. 2. Eskiden Venedikliler'in ark memleketlerinden maa la topladıkları denizciler. 3. Yakı ıklı, boylu poslu kimse. 4. Atak, gözü pek, hareketli ve çevik.

LEVN Z: (Ar.) Er. 1. Renk, boya, yüz. 2. Nevi, çe it, Türk.

LEVZ : (Ar.) 1. Badem biçiminde olan. 2. Bademle ilgili. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
LEVZ YYE: (Ar.) Ka. 1. (bkz. Levzi). 2. Badem erik, kayısı vi ne, kiraz ve benzer meyvelerin içinde anıldıkları grup.
LEYAL: (Ar.) Ka. - Geceler.
LEYÂN: (Fars.) Ka. - Parlayan, parlayıcı, konforlu, lüks hayat.
LEYFUNNUR: (Ar.) - Geceyi aydınlatan nur, 1 ik.
LEYLÂ: (Ar.) 1. Çok karanlık gece. 2. Arabi ayların son gecesi. 3. Leyla ile Mecnun hikayesinin kadın kahramanı.
LEYLÂK: (Ar.) 1. Zeytingillerden ho kokulu salkım ekinde mor ve beyaz renklerde çiçek açan bir bitki ve bitkinin çiçe i.
LEYS: (Ar.) 1. Yokluk. 2. Arslan, esed, haydar, gazanfer, ir.
LEZ R: (Fars.) - Akıllı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
L SAN: (Ar.) 1. Dil. 2. Konu ulan dil. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
L VA: (Ar.) Er. 1. Bayrak. 2. Mülki idarede kaza-vilayet arasında bir derece, sancak. 3. Tugay. 4. Tu general. 5. *Livai saadet*, Liva-i erif. Hz. Muhammed (s.a.s)'in bayra ı *Livaü'l-Hamd*: Muhammed ümmetinin mah er günü altında toplanacakları bayrak. Makam-ı Ahmedî.
L YÂKAT: (Ar.) Ka. 1. Layık olan, de erlilik, yararlılık. 2. ktidar, hüner, fazilet.
LOKMAN: (Ar.) Er. 1. Eski kavimlerde, ahlaki ö ütler veren hekim. 2. Kur'an-ı Kerim'de bir sure adı.
LULUBAR: (Ar.) Ka. - nci ya muru.
LUT: (Ar.) Er. 1. Hz. brahim'in peygamber ye eni. 2. Kendisine itaat etmeyen ve e cinsel olarak ya amayı adet edinmi olan Sodom ve Gomorrah halkına gelmi tir. Hanımı da helak olanlar arasındadır. Lut (a.s.) Kur'an'da adı geçen peygamberlerdendir.
LÜBBETÜLAYN: (Ar.) Ka. - Göz bebe i.
LÜTF : (Ar.) Er. - Ho luk, güzellik, iyi davranı .
LÜTF YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Lütfi).
LÜTFULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın lütfü. Allah'ın iyi, ho ve letafet sahibi kıldı ı ki i demektir.

-----Sonu---

M

MAC D: (Ar.) Er. - an ve eref sahibi olan kimse. yi ahlaklı. Ulu.

MAC DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Macid).

MA F RET: (Ar.) Ka. - Allah'ın kullarının günahlarını ba ı laması, örtmesi.

MAHBUB: (Ar.) Er. 1. Muhabbet olunmu , sevilmi , sevilen, sevgili. 2. Mahbub-i Hûda, (Allah'ın sevgilisi) Hz. Muhammed (s.a.s).

MAHBUBE: (Ar.) Ka. - Muhabbet olunmu , sevilmi , sevilen. - (bkz. Mahbub).

MAHFER: (Fars.) Ka. - Ay aydınlı ı, ay ı ı ı.

MAHF : (Ar.) Er. - Gizli, saklı.

MAHFUZ: (Ar.) Er. Korunmu , gözetilmi . Gizlenmi , saklanmı .

MAH N: (Ar.) - (bkz. Hz. Peygamberin isimleri).

MAH NEV: (Fars.) Ka. - Yeni ay, ayça, hilal.

MAH NUR: (Fars.) Ka. 1. Ayın nuru, ı ı ı. 2. Ay yüzlü güzel.

MAH R: (Ar.) Er. - Maharetli, hünerli, elinden i gelir, becerikli.

MAH RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mahir).

MAH ZAR: (Fars.) Ka. - nleyen ay.

MAH ZER: (Fars.) Ka. - San, altın renginde ay.

MAHMUD: (Ar.) Er. 1. Hamd olunmu , sena edilmi , övülmeye de er. Makam-ı Mahmud: Hz. Muhammed'in en büyük efaat makamı, cennet. 2. Ebrehe'nin Kabe'yi yıkmak üzere getirdi i filin adı. 3. Mahmud (Ka garlı) Karahanlılar'dan olan bu Türk bilgini "Divanu Lügati't-Türk" adlı eseriyle tanınmı tır. 4. Mahmudiye: 2. Mahmut devrinde basılan altın para.

MAHMUDE: (Ar.) Ka. - Bingör otu, sakmunya.

MAHMUR: (Ar.) Er. 1. Sarho lu un verdi i sersemlik. 2. Uyku basmı , a ırla mı , yan baygın göz.

MAHMURE: (Ar.) Ka. -(bkz. Mahmur).

MAHPARE: (Fars.) Ka. - Ay parçası, çok güzel kadın.

MAHPER : (Fars.) Ka. - Ay gibi peri kadar güzel.

MAHPERVER: (Fars.) Ka. - Mehtap.

MAHPEYKER: (Fars.) Ka. 1. Yüzü ay gibi parlak, güzel, nurlu. 2. Kösem Sultan'ın adı.

MAHRA: (Ar.) Ka. 1. Elveri li, uygun ey. 2. De erli kimse.

MAHRU: (Fars.) Ka. - Ay yüzlü, yüzü ay gibi olan güzel.

MAH ER: (Ar.) Er. - Huy, tabiat.

MAHSUN: (Ar.) Er. - Güçlendirilmi , güçlü.

MAHSUNE: (Ar.) Ka. - Ku atılmı , sarılmı , çevrilmi .

MAHSUT: (Ar.) Er. - Hasat edilmi , ekini biçilmi . Biçilmi ekin.

MAHTER: (Fars.) Ka. - Yeni ay, ayça, hilal.

MAHUR: (Fars.) - Türk musikisinde rast perdesinde karar kılan bir makam. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MA DE: (Ar.) Ka. 1. Üzerinde yemek bulunan sofrası. Yemek, ölen. 2. Kur'an-ı Kerim'in 5. suresinin adı. 3. sa ve Havarilerine gökten inen sofrası (Maide-i Mesih).

MA L: (Ar.) Er. 1. Bir yana e ilmi , e ik. 2. Hevesli, istekli, yetenekli. Tarafalı, içten istekli. 3. Andırır, benzer. 4. Tutkun.

MA LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mail).

MAKAL: (Ar.) Er. - Söz, lakırdı. Söyleme, söyleyi .

MAKBUL: (Ar.) Er. - Kabul olunmu , alınmı , alınan. Be enilen, ho kar ılanan, geçer.

MAKBULE: (Ar.) Ka. - (bkz. Makbul).

MAKRUN: (Ar.) - Ula mı , kavu mu , yakın. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MAKSUD: (Ar.) Er. 1. Kasdolunan, istenilen ey, istek. Maksad, niyet, murat. 2. Varılmak istenen yer.

MAKSUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Maksud).

MAKSUM: (Ar.) Er. - Ayrılmı , bölünmü . Kısmet. Rızk-ı Maksum; Allah tarafından takdir edilmi rızık.

MAKSUME: (Ar.) Ka. - (bkz. Maksum).

MAKSUR: (Ar.) Er. 1. Kasrolunmu , kısaltılmı , kasılmı . 2. Alıkonulmu . Bir eye ayrılmı .

MAKSURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Maksur).

MAKUL: (Ar.) Er. - Akla uygun bulunan. Akıl ile bilinir, akılla kanıtlanan. Oldukça akıllı, sözü akla yakın.

MAKULE: (Ar.) Ka. - (bkz. Makul).

MÂL K: (Ar.) Er. 1. Sahip, bir eye sahip olan, bir eyi olan. Malikii'l-Mülk, Allah. 2. Yedi cehennem hakimi ve kapıcısı olan melek. 3. Zebanileri idare eden melek. mam Malik, Maliki mezhebinin kurucusu. Ashab bu ismi kullanmı tır.

MAL KE: (Ar.) Ka. - (bkz. Malik). 1. Mal sahibi olan kadın. 2. Peri, su perisi.

MALKOÇ: (Tür.) Er. - Akıncı oca ı reisi.

MALUM: (Ar.) Er. - Bilinen, belli. Herkesçe bilinen. Faili belli olan fiil.

MAMUR: (Ar.) Er. 1. Bayındır, enlikli. 2. mar edilmi , i lenmi yer. 3. Beyt-i mamur: Kabe.

MANA: (Ar.) 1. Mana, anlam. 2. ç, içyüzü. 3. Rüya, dü . - (bkz. Anlam).- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MANOLYA: (Frans.) Ka. - Manolyagillerden. Beyaz renkli ve güzel kokulu çiçekleri olan, süs bitkisi olarak yeti tirilen a aç ve bu a acın çiçe i.

MANSUR: (Ar.) Er. 1. Yardım olunmu , Allah'ın yardımıyla galip, üstün gelmi . 2. Türk musikisinde bir düzen. 3. Bir ney çe idi.

MANSURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mansur).

MANZUR: (Ar.) Er. - Bakılan, nazar olunan. Gözde olan, be enilen.

MANZURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Manzur).

MARAL: (Tür.) Ka. - Di i geyik, ceylan, karaca.

MAR FET: (Ar.) Ka. 1. Herkesin yapamadı ı ustalık, her eyde görülmeyen hususiyet, ustalıkla yapılmı olan ey. 2. Bilme, bili . 3. Ho a gitmeyen hareket. 4. Vasıta aracı, ikinci el. Marifetname: brahim Hakkı Bey'in divan kültürüne ait hazırladı ı me hur eseri.

MÂR YE: (Ar.) Ka. - en'un adında birinin kızı olup hicretin 7. yılında kızkarde i irin ile birlikte, Mukavkis tarafından Hz. Muhammed'e (s.a.s) hediye edilen kıbti bir cariyeye. Hz. Peygamberin hanımlarından küçük ya ta ölen o lu brahim'in annesi.

MARUF: (Ar.) Er. 1. Herkesçe bilinen tanınmı belli. Me hur ünlü. 2. eriatın emretti i, uygun gördü ü.

MARUFE: (Ar.) Ka. - (bkz. Maruf).

MÂRUT: (Ar.) - Arkadaşı "Harut" ile mehur olan bir melek olup büyü ile u raktıklarından dolayı kıyamete kadar kalmak üzere Babil'de bir kuyu içerisine hapsedilmişlerdir. - isim olarak kullanılmaz.

MASUM: (Ar.) Er. 1. Suçsuz, kabahatsız, günahsız, ismet sahibi. 2. Saf, temiz. - masum-ı Rabbani'nin oğludur.

MASUME: (Ar.) Ka. - (bkz. Masum). - mamiye mezhebinde günahsız sayılan ehl-i beyt mensubu.

MASUN: (Ar.) Er. - Korunmuş, korunan.

MASUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Masun).

MASUK: (Ar.) Er. - Sevilen, sevilmiş.

MASUKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Masuk).

MATLUB: (Ar.) Er. - İstenilen, aranan, talep edilen şey.

MATLUBE: (Ar.) Ka. - (bkz. Matlub).

MATUK: (Ar.) Er. - Azat olunmuş, özgürlük bağılanı.

MATUKE: (Ar.) Ka. - (bkz. Matuk).

MAUN: (Ar.) Er. Zekat. Kur'an-ı Kerim'in 107. suresi.

MAVERA: (Ar.) - Arka, geri, bir şeyin ötesinde bulunan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MAVYE: (Ar.) Ka. - Suyu ait.

MAYE: (Fars.) Ka. 1. Maya, asıl ve gerekli madde. 2. Para, mal. - miktar güç. 3. Bilgi.

MAZHAR: (Ar.) Er. 1. Bir şeyin görüldüğü çıktı yeri. 2. Nail olma, ereflenme. 3. Bazı tekkelerde oturarak uyurken dayanılan kısa duvarda. 4. Bir çeşit tef.

MAZLUM: (Ar.) Er. 1. Zulüm görmüş. 2. Halim, selim, sakin, sessiz.

MAZMUN: (Ar.) Er. 1. Borçluluk, kefalet. 2. Ödenmesi gereken şey.

MAZYAR: (Ar.) Er. - Taberistan'daki Karini hükümdarlarının sonuncusu.

MEBDE: (Ar.) - Baş, başlangıç, ilke. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEBHUR: (Ar.) Er. - Soluyan, solu an, nefes darlığına yakalanmış olan.

MEBHURE: (Ar.) Ka. (bkz. Mebhur).

MEBRUK: (Ar.) Er. - Tebrikeye ayeste. Kullu.

MEBRUKE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mebruk).

MEBRUR: (Ar.) Er. - Beşenilmiş, hayırlı, yararlı.

MEBRURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mebrur).

MEBSUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meksut).

MEBSUT: (Ar.) Er. - Açılmış, yayılmış. - Uzun uzadıya anlatılan.

MEB URE: (Ar.) Ka. - Yüzü beyaz, gösteri li güzel kadın.

MECD : (Ar.) Er. - (bkz. Mecid).

MECD DE: (Ar.) Ka. - Rızkı bol, nasibi açık, bahtiyar.

MECERRE: (Ar.) 1. Samanyolu. 2. Harekete müsait yol, cadde veya yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEC D: (Ar.) Er. - Çok ulu, yüce, an ve eref sahibi. Allah'ın sıfatlarından. Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır. Abdülmecid, Allah'ın (Mecid'in) kulu..

MEC DD N: (Ar.) Er. - Dinin ululu u, büyüklü ü. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MEC DE: (Ar.) Ka. - Büyük ulu. an ve eref sahibi.

MECNUN: (Ar.) Er. 1. Cin tutmu , cinlenmi . 2. Delice seven, tutkun. Leyla ile Mecnun hikayesinin erkek kahramanı.

MECRA: (Ar.) - Suyun aktı ı yatak, su yolu. Bir i in gidi yolu. Bedendeki ahlatın alı tı ı yol. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MECUT: (Ar.) Er. - Talihi açık, mutlu, anslı kimse.

MED'UV: (Ar.) Er. - Davet olunmu , ça ırılmı , davetli. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MEDÂ: (Ar.). Mesafe. Son. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEDAR: (Ar.). 1. Dayanak. 2. Dönence. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEDEN : (Ar.) Er. 1. Medine'ye mensup, ehirlı , ehir halkından olan. 2. Bir memleketle ilgili olan. 3. Terbiyeli, görgülü, nazik. Daha çok lakab olarak kullanılır.

MED D: (Ar.) Er. - Uzun, çok uzun süren. Arap aruzunun 2. bendi.

MED DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Medid).

MED H: (Ar.) Er. - Methetmeye, övmeye sebep olan ey, övme mevzuu.

MED HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Medih).

MED NE: (Ar.) Ka. - Arabistan'da bir ehır. Hz. Peygamberin kabrinin bulundu u ehır. Hacıların Mekke'den sonra ziyaret ettikleri ehır.

MEFAH R: (Ar.) - fihâr edilecek , övünülecek eyler. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEFHAR: (Ar.) Er. - Övünme. Övünmeye sebep olan, güvenmeyi gerektiren. Mefhar-i kainat: Muhammed (s.a.s).

MEFHARET: (Ar.) Ka. - fihâr duyma, övünme.

MEFKURE: (Ar.) Ka. - Ülkü, ideal.

MEFRUZ: (Ar.) Er. - Farz olunmu , varsayılmı .

MEFRUZA: (Ar.) Ka. - (bkz. Mefruz).

MEFTUH: (Ar.) Er. 1. Açılmı , açık. 2. Ele geçirilmi .

MEFTUHA: (Ar.) Ka. - (bkz. Meftah).

MEFTUN: (Ar.) Er. 1. Fitneye dü mü , sihirlenmi . 2. Gönül vermi , tutkun vurgun. Hayran olmu , a mı .

MEFTUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meftun).

MEHD : (Ar.) Er. 1. Kendisine rehberlik edilen. Allah tarafından hidayet verilmi olan. - Do ru yolu tutan. 2. ilere göre 12 imamın sonu.

MEHD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mehdi).

MEH B: (Ar.) Er. 1. Heybetli, azametli, korkunç (mehub). 2. Arslan (Esed, gazanfer, haydar, ir).

MEH R: (Fars.) Ka. - Ay.

MEHL KA: (Fars.) Ka. - Ay yüzlü güzel.

MEHMET: (Tür.) Er. - Muhammed isminin türkçesi. (bkz. Muhammed).

MEHPARE: (Fars.) Ka. - Ay parçası, çok güzel.

MEHRE: (Tür.) Ka. - Hind okyanusu sahili ile Hadramut arasında bir ülke.

MEHRU: (Fars.) Ka. - Ay yüzlü güzel.

MEHTAP: (Fars.) Ka. 1. Ay aydınlı ı, ay ı ı ı. Dolunay. 2. Alay, e lence, zevklenme. - Türk dil kuralı açısından "b/p" olarak kullanılır.

MEHVE : (Fars.) Ka. - Ay gibi, ay yüzlü, güzel.

MEK N: (Ar.) Er. 1. Temekkün eden, oturan yerle en. 2. Vakarlı, temkinli, vakar, iktidar sahibi. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MEK NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mekin). 1. ktidar ve onur sahibi. 2. Yer tutup oturan, yerle mi .

MEKNUN: (Ar.) Er. - Saklı, gizli, iyice korunmu .

MEKNUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meknun).

MEKNUZ: (Ar.) Er. - Gömülü. Hazineye konulmu , saklanmı .

MEKNUZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meknuz).

MEKREMET: (Ar.) Er. - Kerem, cömertlik. Saygı, a ırlama.

MEK UFE: (Ar.) Ka. - Açılmı , açık. Bilinmez de il, ke folunmu .

MELÂ: (Ar.) Ka. 1. Doluluk. 2. Topluluk. 3. Ova.

MELAHAT: (Ar.) Ka. - Güzellik, yüz güzelli i.

MELDÂ: (Ar.) Ka. - Genç, körpe ve nazik.

MELEK: (Ar.) Ka. 1. Allah'ın nur-dan yarattı ı varlıklar. Allah'ın emirlerine tam itaat eden varlıklar. 2. Ha-lim, selim güzel huylu kimse.

MELEKNAZ: (a.f.i.) Ka. - (bkz. Melek).

MELEKNUR: (Ar.) Ka. - (bkz. Melek).

MELEKPER: (a.f.i.) Ka. - Melek kanatlı.

MELEKRU: (a.f.i.) Ka. - Melek yüzlü.

MELEKS MA: (a.f.i.) Ka. - Melek imali.

MELHUZ: (Ar.) Er. - Umulur, bek-lenir.

MELHUZA: (Ar.) Ka. - (bkz. Mel-huz).

MEL H: (Ar.) Er. - Melahat sahibi, güzel irin, sevimli.

MEL HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Melih).

MEL K: (Ar.) Er. 1. Padi ah, hakan, hükümdar. 2. Mal sahibi. 3. Allah'ın isimlerinden, (bkz. Abdülmelik). Melik ah: Sultan Sencer'in babası olan büyük Selçuklu hükümdarı.

MEL KANBER: (Ar.) Er. - Kudret-li, nüfuzlu, Habe köle. Melik ve anber isimlerinden birle ik isim.

MEL KE: (Ar.) Ka. - Kadın hüküm-dar. Hükümdar karısı.

MEL KSERVER: (Ar.) Er. - Do u Sultanı hükümdar.

MELOD : (Yun.) Ka. - Na me, ahenk, ezgi.

MELTEM: (Tür.) Ka. - Yazın düzenli olarak karadan denize do ru esen rüzgar.

MEMDUD: (Ar.) Er. - Uzatılan.

MEMDUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Memdud).

MEMDUH: (Ar.) Er. Övülmü , övü-lecek.

MEMDUHA: (Ar.) Ka. - (bkz. Memduh).

MEMNUN: (Ar.) Er. 1. Minnet altın-da bulunan. 2. Sevinmi , sevinçli. Ra-zı ho nut, (bkz. Dil ad).

MEMNUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mem-nun). Sevinmi , sevinçli.

MEMUN: (Ar.) Er. - Emin bulunan, korkusuz, tehlikesiz, sa lam, (bkz. Emin).

MENAF: (Ar.) Er. 1. Da ın sivri te-pesi. 2. Cahiliye döneminde Arapla-rın putu. - sim olarak kullanılmaz.

MENDERES: (Yun.) Er. - Akarsu yataklarının dolanbaçlı kısmı. Ege bölgesindeki 3 akarsudan birisinin adı.

MENEK E: (Fars.) Ka. - Menek e-gillerden birçok çe itleri bulunan ko-yu mor çiçek açan süs bitkisi. Koyu mor renk.

MENGÜ: (Tür.) - Ebedi ölümsüz, bengi. Mengü suyu: Ab-ı hayat. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MENGÜALP: (Tür.) Er. - Ölümsüz, güçlü, kuvvetli, yi it.

MENGÜBAY: (Tür.) Er. - Varlıklı kimse.

MENGÜBERT: (Tür.) Er. - Allah verdi.

MENGÜCEK: (Tür.) Er. - Erzincan, Kemah, Divriği ve Ebinjarahisar'ı içine alan bölgeyi fethederek XII. yy.'ın ilk yansına kadar elinde tutan Türk sülalesi.

MENGÜÇ: (Tür.) Er. - Yaılı.

MENGÜER: (Tür.) Er. - (bkz. Mengü).

MENGÜTAY: (Tür.) Er. - (bkz. Mengüer).

MENNAN: (Ar.) Er. - Çok ihsan eden, verici, ihsanı bol. - Abd takısı olarak kullanılır. Allah'ın isimlerinden (bkz. Abdülmennan).

MENSUR: (Ar.) Er. - Saçılmı, dağılımı. Ölçüsüz, uyaksız, manzum olmayan söz.

MENSURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mensur).

MENÜR: (Ar.) Er. - Ne rolunmu, dağıtılmı, yayılmı.

MENSURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Menür).

MENZUR: (Ar.) Er. - Adanımı, vadedilmi. Adak olarak belirtilmi.

MENZURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Menzur).

MERAF: (Ar.) 1. Dağın sivri tepesi. 2. İslam'dan evvel Arapların putu. - sim olarak kullanılmaz.

MERAHÂN: (Ar.) Er. 1. Ferah, sevinç. 2. Zayıf olma hali.

MERAL: (Tür.) Ka. - (bkz. Maral).

MERAM: (Ar.) Ka. - Arzu istek. Çıtın tasarlanan niyet.

MERCAN: (Ar.) Selenterelerin mercanlar sınıfından olup kayalık yerlerde koloni meydana getirerek ya ayan, iskeleti kalkerli kırmızı renkli deniz hayvanı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MERD: (Fars.) Er. 1. Adam, insan. 2. Özü sözü doğru kabadayı, yitici. -Türk dil kurallarına göre "d/t" de i mesiyile kullanılır.

MERDAN: (Fars.) Er. - Mertler, insanlar, erkekler, yitici.

MERD: (Fars.) Er. - Mertlik, erlik. Cesaret, yüreklilik. İnsanlık.

MERDÜM: (Fars.) 1. İnsan, adam. 2. Gözbebeği. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MEREV: (Tür.) Ka. - Terementi ağacının tohumu.

MERUB: (Ar.) Er. 1. Sevilen, sevilen. 2. Herkes tarafından sevilip aranılan.

MERUBE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mergup).

MERÇ: (Tür.) - Balkan yarımadasının güneydoğu kesiminden geçen akarsu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MERH: (Ar.) Er. - Dünya'dan sonra güneşe en yakın olan gezegen.

MERKÜR: (Fran.) Er. - Güneşe en yakın gezegen.

MERSA: (Ar.) Ka. - Liman.

MERT: (Fars.) Er. 1. Özü, sözü doğruyu it. 2. Erkek insan.

MERTEL: (f.t.i.) Er. - (bkz. Mert).

MERTER: (f.t.i.) Er. - (bkz. Mert).

MERTKAL: (f.t.i.) Er. - Her zaman doğru kal.

MERTKAN: (f.t.i.) Er. - Mert soydan gelen.

MERTOL: (f.t.i.) Er. - Her zaman sözünün eri ol.

MERVAN: (Ar.) Er. - Emevi sülalesinin Mervan kolu.

MERVE: (Ar.) Ka. - Mekke'de bir dağın adı olup hacılar, Merve ile Safa arasında Sa'y ederler yani 7 defa gidip gelirler.

MERYEM: (br.) Ka. - 1. Abid. badete dükün insan. 2. Hz. sa'nın annesi.

MERZAT: (Ar.) Er. - Rıza, hoşnutluk.

MERZUK: (Ar.) Er. - Rızıklandırılmı, rızık verilmi.

MERZUKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Merzuk).

MESERRET: (Ar.) Ka. - Sevinçler. enlik, sevinç.

MESH: (Ar.) Er. 1. Üzerine yasürülmü. 2. Mesholunmu, baka bir ekle girmi olan. 3. Acaip, tuhaf. 4. Ölmek. - Mesih: Hz. sa'nın elini sürdüğü hastaların derhal iyilemesi dolayısıyla kendisine isim olarak verilmi tir.

MESRUR: (Ar.) - Sevinçli, memnun, sevinmi meramına ermi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MESRURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mesrur).

MESUD: (Ar.) Er. - Saadetli, bahtlı, bahtiyar, kutlu. - Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır.

MESUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mesud).

MEHED: (Ar.) Er. - Bir adamın ehit oldu u veya bir ehidin gömüldü ü yer. ran'da ziyaretgah olan mehur ehir. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MEHUR: (Ar.) Er. - Ünlü, argın, tanınmı.

MEHURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mehur).

MEKUR: (Ar.) Er. - Be enilmi, övülmü. Teekkür edilmeye değer olan.

MEKURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mekur).

METE: (Tür.) Er. - Büyük Türk-Hun mparatoru (M.Ö. 209-174).

METEHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Mete)

METH YE: (Ar.) Ka. - Birini övmek maksadıyla yazılmış eser, kaide.

MET N: (Ar.) Er. 1. Metanetli, sağlam, dayanıklı. 2. Özü, sözü doğru, sebatkar, itimat edilir. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MET NER: (Tür.) Er. - (bkz. Metin).

MEVA: (Ar.) Ka. - Sınımlanacak yer, yurt, mesken.

MEVCUD: (Ar.) Er. - Var olan, bulunan. Hazır olan, hazır bulunan. -Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MEVCUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mevcud).

MEVDUT: (Ar.) Er. - Sevilmemiş, sevilen. Gaznelilerin bir hükümdarı.

MEVEDDET: (Ar.) Ka. - Sevgi, muhabbet. Dostluk.

MEVH BE: (Ar.) Ka. - Vergi, ihsan, bağış.

MEVLUD: (Ar.) Er. 1. Yeni doğmuş çocuk. 2. İhsanın doğduğu yer. 3. Doğulan zaman. Hz. Muhammed'in doğumunu anlatan manzum eser. - Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır.

MEVLUDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mevlud).

MEVS M: (Ar.) Ka. 1. Yılın dört bölümünden biri. 2. Damgalamak suretiyle damga vurmak.

MEVSUL: (Ar.) Er. - Hz. Peygamber'in isimlerinden.

MEVSUNNE: (Ar.) Ka. 1. Bahar yağmuruna toprak. 2. Bağışta süslü zırh.

MEVZUN: (Ar.) Er. - Biçimli, yakışıklı, güzel.

MEVZUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mevzun).

MEYMUN: (Ar.) Er. - Uurlu, bereketli, kutlu.

MEYMUNE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meymun). Hz. Peygamberin en son hanımı.

MEYSUR: (Ar.) Er. - Kolaylanmış, kolaylaştırılmış şeyler.

MEYSURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Meysur).

MEZ D: (Ar.) Er. - Artmış, artırılmış, büyümüş. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MEZ YET: (Ar.) Ka. - Bir kişiye bakılardan ayıran ve yücelten vasıf, üstünlük, değerlilik yüksek karakter.

M DHAT: (Ar.) Er. - Övme. - Türk dil kuralı açısından "d/t" de i mesile kullanılır.

M FTAH: (Ar.) Er. 1. Anahtar. 2. İfretveli. 3. Dil öğrenirken yapılacak tercüme ve meselelerin halledilmiş örneklerini gösteren kitap. 4. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

M H N: (Fars.) Er. - Büyük, ulu.

M H NE: (Fars.) Ka. - (bkz. Mihin).

M HNE: (Ar.) - Düzle tirmek. - Er-kek ve kadın adı olarak kullanılır.

M HRACE: (Sanskritçe.) Ka. - Hindistan'da kral ve prenseslere verilen unvan.

M HRAN: (Ar.) - Nehir. Pakis-tan'dan geçen ndus nehrine slam müellifleri tarafından verilen isim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

M HR : (Fars.) Ka. 1. Güne . 2. Sev-gi. 3. Eylül ayı. - Mihr ü mah, güne ile ay.

M HR BAN: (Fars.) Ka. - efkatli, merhametli, muhabbetli, güleryüzlü, yumu ak huylu.

M HR CAN: (Fars.) - Sonbahar. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

M HR MAH: (Ar.) Ka. - Güne ile ay.

M HR NAZ: (Fars.) Ka. - Naz güne i. Çok nazlı.

M HR N SA: (Fars.) Ka. - Kadınlı- ın güne i, erdemli, nitelikli kadın.

M HR NUR: (Fars.) Ka. - I ık sa-çan, aydınlatan güne .

M HR AH: (Fars.) Ka. - ahlarn güne i.

M HR YE: (Fars.) Ka. - Güne e ait, güne le ilgili.

M KA L: (Ar.) Er. - Dört büyük me-lekten rızıkların taksimine memur melek.

M KAT: (Ar.) Er. 1. Tesbit edilen yer ve zaman. 2. Mekke yolu üzerinde hacıların ihrama girdikleri yer.

M MOZA: (Lat.) Ka. - Baklagillerden ince ve san yapraklı çiçek açan bir cins süs bitkisi, küstümotu.

M NA: (Ar.) Ka. 1. Camın ana maddesi. 2. Liman, iskele. 3. Gökyüzü.

M NE: (Fars.) Ka. 1. Maden ve çini üzerine vurulan camı andırır cila. 2. Di lerin üzerindeki ince ve parlak tabaka. 3. nce ve parlak nakı .

M N AR: (Ar.) 1. Cennet. 2. i e sırça. 3. Zümrüt, zebercet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

M R'AT: (Ar.) Ka. 1. Ayna. 2. Me hur bir çe it lali.

M RAÇ: (Ar.) 1. Merdiven. 2. Gö e çıkan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Hz. Muhammed (s.a.s)'in gö e çıktığı gece ki, Recep ayının 27'sine rastlayan kandil gecesidir. O gecede 5 vakit namaz farz kılınmıştır.

M RAN: (Fars.) Er. - Beyler.

M RAY: (Fars.) Ka. - Ayın ilk günleri.

M RCAN: (Fars.) Ka. - Canın içi.

M RHAN: (Fars.) Ka. - (bkz. Mircan).

M RKELAM: (Fars.) Er. - Güzel, nazik konu an kimse.

M RNUR: (Fars.) Ka. - (bkz. Mircan).

M RZA: (Fars.) Er. 1. Emiro lu beyi, hükümdar soyundan gelen. 2. Do u Türk devletlerinde asalet unvanı. 3. Dubb-i Ekber yıldız kümesindeki parlak yıldız.

M SAK: (Ar.) - Sözle me, yemin, and, ahid. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

M SBAH: (Ar.) Er. - Aydınlatma cihazı, 1. Hz. Peygamber (s.a.s.)'in isimlerinden.

M ZAN: (Ar.) Er. 1. Terazi. 2. Sa lama.

MUADDAL: (Ar.) Er. - (bkz. Hz. Peygamberin isimlerinden).

MUALLA: (Ar.) Ka. 1. Yüce, yüksek, (bkz. Bülent). Makamı, rütbesi yüksek. 2. Bir yazı stili.

MUAMMER: (Ar.) - Ömür süren, ya ayan, ya amı . Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUARRA: (Ar.) Ka. - Çıplak, soyulmu . An, temizlenmi .

MUATTAR: (Ar.) - Güzel kokulu, ıtırılı. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUAV YE: (Ar.) Er. - Emevi devletinin ilk hükümdarı olup Hind ve Ebu Süfyan'ın o ludur. Mekke'de do mu tur. Hz. Peygamber (s.a.s.)'in kayınbiraderi ve vahiy katibidir.

MUAZ: (Ar.) Er. 1. Korunan, sı man. 2. Çok aziz, izzet sahibi, saygı uyandıran, kıymetli, muhterem, sevgili. Muaz b. Cebel, sahabeden.

MUAZZEZ: (Ar.) Ka. - (bkz. Muaz). - Ta'ziz edilmi , izzetlendirilmi . zzet ve eref sahibi. kram ve izzat olunan, a ırlanan, hürmetle, saygı ile kabul olunan. Kıymetli, de erli, aziz.

MUBAHAT: (Ar.) Ka. - Günahı, sevabı olmayan, i lemesi ne haram, ne de helal olan (mubah).

MUC B: (Ar.) Er. 1. cabet eden, uyan. cap eden, gereken. 2. Sebeb olan, vesile te kil eden. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

MUC BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mucib).

MUC D: (Ar.) Er. 1. Yaratıcı. 2. Bir bulu ortaya çıkaran kimse.

MUC DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mucid).

MUC ZE: (Ar.) Ka. - Hayran bırakan, ola anüstü olay. nsan aklının alamayaca ı.

MUFADDAL: (Ar.) Er. - Faziletli, fazileti çok adam.

MUHABBET: (Ar.) Ka. 1. Sevme, sevgi. 2. Dostluk. Dostça konu ma.

MUHACCEL: (Ar.) Er. 1. Aya ı sekili beyaz at. 2. Gerde e konulmu .

MUHAC R: (Ar.) Er. - Göç eden, göçmen.

MUHAFİZ: (Ar.) Er. - Muhafaza eden, de i tirmeyen, koruyan. Bekçi.

MUHAMMED: (Ar.) Er. 1. Birçok defalar hamdu sena olunmu , tekrar tekrar övülmü . 2. Birçok güzel huylara sahip. Hz. Peygamber (s.a.s.)'in isimlerindedir. Dedesi Abdülmuttalib tarafından, gökte hak yerde halk övsün niyetiyle bu ad konulmu tur. Kur'an'da dört yerde zikredilmi tir.

MUHARREM: (Ar.) Er. 1. Tahrim olunmu , haram kılınmı . 2. Kamer takviminin birinci ayı a ura ayı. Müslümanlıktan önce bu ayda sava mak yasak oldu u için bu ad verilmi tir. Bu ayın ilk 10 gününde Kerbela vakasının yıldönümünde matem yapılır. 10. gününde a ure pi irilir.

MUHB R: (Ar.) Er. - Haber veren, haberci.

MUHD N: (Ar.) Er. - (bkz. Hz. Peygamberin isimlerinden).

MUH B: (Ar.) Er. 1. Seven, sevgi besleyen, dost. 2. Tutkan, yer. 3. Bir tarikata intisap etmemekle birlikte ya-kınlı ı olan.

MUH BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Muhib).

MUH DD N: (Ar.) - Dini saran, çevreleyen. - Türk dil kuralları açısından "d/t" olarak kullanılır.

MUHL S: (Ar.) Er. - Halis, katıksız. Dostlu u, samimili i ve her hali içten gönülden olan.

MUHL SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Muhlis).

MUHS N: (Ar.) Er. - hsan eden, iyilikte, ba ı ta bulunan.

MUHS NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Muhsin).

MUHTAR: (Ar.) Er. 1. htiyar eden, seçilmi , seçkin. Hareketinde serbest olan, istedi i gibi davranan, diledi ini yapan. 2. Köy veya mahalle i lerine bakmak üzere halkın seçti i kimse. Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MUHTEREM: (Ar.) Ka. - htiram olunmu . Saygıde er, sayılan.

MUHTE EM: (Ar.) - hti amlı, tantanalı, debdebeli, görkemli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUHY : (Ar.) - hya eden, diriltlen, canlandıran, hayat veren. - Allah'ın isimlerindedir. "Abd" takısı alarak kullanılır. Abdulmuhyi.

MU D: (Ar.) Er. - Ö retmen yardımcısı. Asistan.

MU N: (Ar.) Er. - Yardımcı. Çırak.

MU NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Muin).

MU Z: (Ar.) - A ırlayıcı, izzet ve ikram edici. Allah'ın isimlerindedir. "Abd" takısı alarak kullanılır. Abdulmuiz.

MUKADDEMUN: (Ar.) Er. - (bkz. Hz. Peygamberin isimlerinden).

MUKADDER: (Ar.) 1. Takdir olunmu , kıymeti biçilmi , kadri de eri bilinmi , be enilmi . 2. Yazılı, yazılıp belirlenmi ilahi taktır. 3. Yazılı olmayıp sözün geli inden anla ılan. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Hz. Peygamberin isimlerinden.

MUKADDES: (Ar.) - Takdis edilmi , mübarek kutsal temiz. Mübarek, kutsal kitaplar, Kur'an, Tevrat, Zebur, ncil. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUKAFFA: (Ar.) Er. - Uyaklı, kafiyeli. - (bkz. Hz. Peygamberin isimlerinden).

MUKAYYET: (Ar.) Er. 1. Kayıtlı, ba lı, ba lanmı . 2. Aya ında zincir ve pranga bulunan. 3. Bir i e ehemmiyet veren. 4. Kaydolunmu , deftere geçmi .

MUKB L: (Ar.) Er. - kballi, kutlu, mutlu, bahtiyar, mes'ud.

MUKB LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mukbil).

MUK M: (Ar.) Er. - kamet eden, oturan. Hz. Peygamberin isimlerinden.

MUK ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Mukim).

MUKM R: (Ar.) Er. - Ay ıklı, mehtaplı.

MUKM RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mukmir).

MUKTED R: (Ar.) Er. - ktidarlı, gücü yeten, becerebilen.

MUKTEF : (Ar.) Er. 1. ktifa eden. 2. Ardı sıra izinden gidilmi örnek olan. - Hz. Peygamber (s.a.s.)'in isimlerinden.

MUNGAR: (Tür.) Er. - Eli açık, cömert.

MUN S: (Ar.) Er. - Ünsiyetli alı ılan, yadırganmaz, alı ılmı . Cana yakın sevimli. nsandan kaçmayan.

MUN SE: (Ar.) Ka. - (bkz. Munis).

MUNTEKA: (Ar.) Er. - (bkz. Hz. Peygamberin isimlerinden).

MURAD: (Ar.) Er. - Arzu, istek, dilek. Maksat meram. Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MURAD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Murad).

MURATHAN: (Ar.) Er. (bkz. Murat).

MURTAZA: (Ar.) Er. 1. rtiza edilmi , be enilmi seçilmi . Güzide. 2. Allah'ın razı oldu u ki i, kendisinden razı olunan ki i. - Aliyyü'l-Murtaza: Hz. Ali'nin lakabı.

MUS'AB: (Ar.) Er. - Zor. Güçlü, dayanıklı. Ashabdan ünlü ehid Mus'ab b. Umeyr'in adıdır.

MUSA: (Ar.) Er. - Vasiyet edilmi . Vasi nasbolunmu , vasiyeti yerine getirmekle vazifelendirilmi . Tavsiye olunmu . Sina yarımadasında, Eymen vadisinde Tur da nda Allah'ın lütfuna mazhar olarak, kavmine "on emir" adı altında Allah'ın ariatını bildiren peygamber. Büyük kitaplardan Tevrat ona indirilmi tir.

MUSADDIK: (Ar.) Er. - Gerçekli ini ve geçerlili ini resmi yazı ile bildiren. Tasdik eden.

MUSL H: (Ar.) Er. - slah eden, iyile tiren, düzeltici, arabulucu. Barı tıran. Bu kelime Kur'an'da birkaç defa zikredilmi tir.

MUSL H DD N: (Ar.) Er. - Dinin salahı için çalı an.

MUSTAFA: (Ar.) Er. 1. Temizlenmi , seçilmi , güzide. 2. Hz. Peygamberin isimlerinden. 3. Sa'd Suresi 47. ayette geçer.

MU TU: (Tür.) Er. - Müjde, sevindirici haber.

MU TUBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Mu tu).

MUTA: (Ar.) Er. - taat olunan, boyun e ilen, ba kalarının kendisine itaat ettikleri. Hz. Peygamberin isimlerinden.

MUTAHHAR: (Ar.) - Takdir edilmi , temizlenmi , temiz. Temiz mübarek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUTALLA: (Ar.) Ka. - Yaldızlanmı , yaldızlı.

MUTARRA: (Ar.) - Çok taze, parlak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUTASIM: (Ar.) Er. 1. tısam eden, eliyle tutan, yapı an. 2. Günahattan çekinen. 3. Allah'ın ipine sımsıkı sarılan.

MUTE: (Ar.) Er. - Ürdün'de Lut gölünün kuzeyinde verimli bir ova. Peygamberli in son dönemlerinde hristiyanlarla yapılan sava ın adı.

MUTEBER: (Ar.) Ka. 1. tibarlı, hatırı sayılır, saygın. 2. nanılır, güvenilir. 3. Yürürlükte olan geçer.

MUTENA: (Ar.) Ka. 1. Özenle dikkatle seçilmi . 2. Önemli, seçkin. 3. Az bulunur.

MUT : (Ar.) Er. 1. taat eden, ba e en, veren. Tabi, ba lı. 2. Rahat ve uslu.

MUT A: (Ar.) Ka. - (bkz. Muti).

MUTLAY: (Tür.) - Mutlu, sevinçli ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUTLU: (Tür.) - Talihli, u urlu. Bahtiyar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUTLUALP: (Tür.) Er. - (bkz. Mutlu).

MUTLUGÜN: (Tür.) Er. - (bkz. Mutlu).

MUTLUHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Mutlay).

MUTLUKAN : (Tür.) Er. - (bkz. Mutlu).

MUTLUTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Mutlay).

MUTTAL B: (Ar.) - Talepte bulunan, isteyen, (bkz. Abdülmuttalib)

MUTLUER: (Tür.) Er. - (bkz. Mutlu).

MUVAFFAK: (Ar.) Er. 1. Allah'ın yardımına ula mı , i i rast gitmi kimse. 2. Ba aran beceren.

MUVAHH D: (Ar.). - Allah'ın birli ine inanan. Allah'tan ba ka hiçbir ilah ve kanun koyucu tanımayan, yalnız Allah'tan gelen emirleri kabul eden.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUVAKKAR: (Ar.) Er. - Tevkir edilmi , a ırlanmı , saygı gösterilmi olan. Vakırlı, a ırba lı.

MUZAFFER: (Ar.) - Zafer, üstünlük kazanmı , üstün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUZ : (Ar.) - I ık veren parlayan parlak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MUZAM: (Ar.) Er. - Bir eyin en büyük kısmı.

MÜ'M N: (Ar.)Er. - man etmi , slam dinine inanmı , müslüman.

MÜ'M NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mü'min).

MÜBAHAT: (Ar.) Ka. - Övünme, iftihar etme.

MÜBAREK: (Ar.) Er. 1. Bereketli, feyizli. U urlu, hayırlı, kutlu, mutlu. 2. Be enilen, sevilen, kızılan a ılan kimse. Bir ey hakkında söyle me.

MÜBAREKE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mübarek).

MÜBECCEL: (Ar.) Ka. - Yücelmi , saygı gösterilmi yüce, ulu.

MÜBELL : (Ar.) Er. 1. Tebli eden, haber veren bildiren. 2. Büyük camilerde imamın söyledi ini tekrarlayan kimse. - Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜBERRA: (Ar.) - Temize çıkmı aklanmı , müstesna, azade, arınmı . -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. -Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜBER R: (Ar.) Er. - Müjdeci, mu tucu. - Hz. Peygamber (s.a.s)'in isimlerinden.

MÜB N: (Ar.) Er. - 1. yiği kötüden, do ruyu yanlı tan, hayrı erden ayıran. 2. Açık anla ılır, a ikar, belli. 3. Kur'an'ı Kerim'i bazen de peygamber (s.a.s.)'i vasfetmek için kullanılmı tır.

MÜB NE: (Ar.) Ka. - (bkz, Mübin).

MÜB ER: (Ar.) Er. - b ar olunmu , müjdelenmi , mübe er.

MÜBTEH C: (Ar.) Er. - Sevinçli, sevinmi , memnun, mesrur, ad. (bkz. Behçet, adan).

MÜCAB: (Ar.) Er. - Kabul cevabı almı olan. Duası kabul olunan.

MÜCADELE: (Ar.) Er. 1. U ra ma, sava ma, çatı ma. 2. Kur'an surelerinden birisinin adı.

MÜCAH D: (Ar.) Er. 1. Cihad eden, din dü manlarıyla sava an. Sava an, u ra an, sava çı. 2. Gayret eden, çok çalı an. 3. Tasavvufta nefesine kar ı gelerek kendini terbiye eden ve böylece manevi makamlara eri en kimse, dervi . - Türk dil kurallarına göre d/t olarak kullanılır.

MÜCAH DD N: (Ar.) Er. - Din sava çısı, slam askeri.

MÜCD: (Ar.) Ka. - Kıvrıkcık, kıvrılmı , lülelenmi saç.

MÜCEDDET: (Ar.) Ka. - Yeni, henüz kullanılmamı .

MÜCELLA: (Ar.) Ka. - Parlatılmı , parlak, cilalı.

MÜCEVHER: (Ar.) Ka. 1. De erli süs e yası. 2. Arap alfabesinde noktalı olan harf.

MÜCMEL: (Ar.) - Kısa ve az sözle anlatılmı , öz, özet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜCTEBA: (Ar.) Er. - Seçilmi , seçkin. Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜCTEH D: (Ar.) Er. - ctihad eden, gücü yetti i kadar çalı an. Ayet ve hadislerden er'i hükümler çıkaran din alimi. - mam-ı Azam gibi.

MÜDAF : (Ar.) Er. - Müdafaa eden, koruyan. Savunan, dayanan.

MÜDEBBER: (Ar.) Ka. - Tedbir alınmı , dü ünçe ile hareket edilmi .

MÜDR K: (Ar.) Er. - drak eden, anlayan, akli ermi .

MÜDR KE: (Ar.) Ka. - (bkz. Müdrik).

MÜEMM L: (Ar.) Er. - Temin edilmi , sa lanmı , emniyete alınmı . -Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜESSER: (Ar.) Ka. - Kendisine bir ey tesir etmi olan.

MÜEYYED: (Ar.) - Teyid edilmi , kuvvetlendirilmi , sa lam. Do rulanmı . Yardım gören. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜFAH R: (Ar.) Er. - Övünen.

MÜFAH RE: (Ar.) Ka. - Fahreden, övünen.

MÜFERREC: (Ar.) Er. 1. Meydanı olan, geni . 2. Keder gideren.

MÜFERR H: (Ar.). - Ferahlık veren, iç açan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜF D: (Ar.) Er. 1. fade eden, anlatan, manalı. 2. Faydalı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

MÜF DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Müfid).

MÜF Z: (Ar.) Er. - Feyzlendiren, feyiz veren. Allah'ın isimlerinden. -"Abd" takısı alarak kullanılır. Abdulmufiz.

MÜFTEH R: (Ar.) Er. 1. fihhar eden, övünen. anlı, erefli. 2. Parasız i gören, fahri.

MÜGE: (Fran.) Ka. - nci çiçe i.

MÜHEYM N: (Ar.) - Birini korkudan koruyan. Allah'ın isimlerinden. -"Abd" takısı almadan kullanılmaz. Abdulmüheymin.

MÜHEYYA: (Ar.) Ka. - Hazır.

MÜH B: (Ar.) Er. 1. Heybetli, korkunç, korkutan. 2. Tehlikeli ve saygı uyandıran.

MÜH BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mühib).

MÜHRE: (Fars.) Ka. 1. Bir çe it yuvarlak ey. 2. Cam boncuk. Mühre-i Zar: Güne .

MÜJDAT: (Fars.) Er. - Müjdeler, sevinçli haberler.

MÜJDE: (Fars.) Ka. 1. Mu tu, sevinç haberi, bü ra. 2. Hayırlı, sevinçli bir haber getirene verilen bah i .

MÜJGÂN: (Fars.) Ka. - Kirpikler, kirpik.

MÜKÂFAT: (Ar.) Ka. - Ödül. De erlendirici, sevindirici davranı .

MÜKAF : (Ar.) Er. - E it, beraber.

MÜKERREM: (Ar.) - Muhterem, aziz sayın, saygıde er, sayılan, onurlandıran, hürmet ve tazime eri mi . -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜKREM: (Ar.) Er. - Kerem ve eref ile nitelenmi olan.

MÜKREM N: (Ar.) Er. - kram olunmu , a ırlanmı .

MÜKR M: (Ar.) Er. - kramcı, ikram eden, a ırlayan-a ırlayıcı, misafirperver.

MÜKR ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Mükrim).

MÜLAY M: (Ar.) Er. 1. Uygun, muvafık. 2. Yumu ak huylu, yava kimse. Pekli i olmayan.

MÜLH M: (Ar.) Er. - lham veren, içe do duran, esinlendiren.

MÜLH ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Mülhim).

MÜLKET: (Ar.) Er. - Ülke.

MÜLTEKA: (Ar.) - Kavu ma, bulu ma, birle me yeri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜLTEM : (Ar.) Er. - Parlayan, parıldayan.

MÜMTAZ: (Ar.) Er. - mtiyaz tanınmı , ayrı tutulmu , üstün tutulmu . Seçkin.

MÜNC : (Ar.) Er. - nca eden, kurtaran, halaskar. - Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜNEVVER: (Ar.) Ka. - Tenvir edilmi , nurlandırılmı , aydınlatılmı , ı ıklı. Aydın.

MÜN B: (Ar.) Er. 1. nabe eden, asili i, azgınlı ı bırakarak Allah'a yönelen. 2. Güzel ya an, faydalı ya mur. 3. Taze ve verimli bahar.

MÜN BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Münib).

MÜN F: (Ar.) Er. 1. Yüksek, ulu, büyük, ali, bülend. 2. Yüksek, büyük hükümler.

MÜN FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Münif).

MÜN M: (Ar.) Er. - Nimet veren,

yedirip içiren. - Takı alarak kullanılır. Abdülmün'im.

MÜN R: (Ar.) Er. 1. Nurlandıran, ı ık veren, parlak, ziyalar. 2. Kur'an'da peygambere ve ilahi kitaplara sıfat olarak kullanılmı tır.

MÜN RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Münir).

MÜN : (Ar.) Er. - n a eden, yapan. Yapısı, üslubu güzel olan, iyi katib.

MÜNTEHA: (Ar.) - Son, nihayet, uç, en son, akıbet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜNZ R: (Ar.) 1. Akıbetinin kötülü ünü söyleyerek korkutan. 2. Kafirleri ve münafıkları sapıklıklarından döndürmek için cehennem azabı ile korkutan. Rasulullah için kullanılmı tır. Birçok sahabe de bu ismi kullanmı tır.

MÜRDÂZ: (Fars.) - ran güne yılının 5. ayı.

MÜREN: (Tür.) - Akarsu, dere, ırmak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜREVVA: (Ar.) Ka. - Aklı, fikri, dü ünü ü görünü ü sa lam.

MÜR D: (Ar.) Er. 1. dare eden, emreden buyuran. 2. Bir eyhe ba lı olan kimse. - Türk dil kurallarına göre "d/t" olarak kullanılır.

MÜR DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mürid).

MÜRSEL: (Ar.) Er. 1. Gönderilmi yollanılmı . eriat sahibi peygamberler. 2. Salıverilmi suç. 3. Bir yazı sitleli. Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜR D: (Ar.) Er. 1. r ad eden, do ru yolu gösteren kılavuz. 2. Tarikat eyhi. Gafletten uyandıran.

MÜR DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Mür id).

MÜRÜVVET: (Ar.) Ka. - nsaniyet, mertlik, yi itlik. Cömertlik, iyilikseverlik.

MÜSEVVER: (Ar.) Ka. - Çevresine sur, duvar çevrilmi korunmu .

MÜSL M: (Ar.) Er. - slam dininde olan.

MÜSL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Müslim).

MÜSTAK M: (Ar.) Er. - Do ru, düz, dik. Temiz, namuslu.

MÜSTEAN: (Ar.) - Kendisinden yardım beklenen, yardım istenen. -Allah'ın sıfatlarındandır.

MÜSTEB R: (Ar.) Er. - stib ar eden, müjdeleyen. Müjde ile sevinen.

MÜSTECAB: (Ar.) Er. - sticabe edilmi , kabul olunmu , (bkz. Mücab).

MÜSTEKB R: (Ar.) 1. Kibirlenen kendini büyük gören, büyüklenen. 2. Alah'a kar ı büyüklenen kafir ve mülhid. - sim olarak kullanılmaz.

MÜSTEKF : (Ar.) Er. - Yetecek kadarını isteyen.

MÜSTEN R: (Ar.) Er. - I ıklı, parlak.

MÜSTEN RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Müstenir).

MÜSTESNA: (Ar.) 1. stisna edilen, kural d ı ı bırakılan, bırakılmı . 2. Bütün. 3. Ayrı tutulan, ayrık. 4. Benzerlerinden baskın. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜSTEZİM: (Ar.) Er. 1. stizanı eden, büyük gören, büyük tutan, cömert. 2. Kibirli, gururlu.

MÜ ERREF: (Ar.) - ereflendirilmi kendisine eref verilmi , erefli.

MÜ F K: (Ar.) - efkatli, merhametli, acıyan, seven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜ F KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Mü fik).

MÜ R: (Ar.) Er. 1. Haber veren, bildiren. 2. Emir ve i aret eden. 3. Mare al. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

MÜ TAK: (Ar.) Er. - tiyaklı, özleyen, görece i gelen, can atan.

MÜ TEH R: (Ar.) - tihar eden, öhret bulan, me hur. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜTEÂL: (Ar.) Er. - Yüksek, yüce. (bkz. Bülend).

MÜT M: (Ar.) Er. - Tamamlayan, tamamlayıcı, tamamlamaya yarayan.

MÜTTAK : (Ar.) Er. - ttika eden, sakınan, çekinen. Allah'tan korkan, abid, zahid. - Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜVEDDET: (Ar.) Ka. - Sevgi, muhabbet, dostluk.

MÜVELLÂ: (Ar.) - Bir davanın veya anla mazlı ın halli, bir i in ara tırılması konusuna eriatça vazifelendirilmi ahıs. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

MÜYESSER. (Ar.) Ka. - Kolayı bulunup yapılan, kolay gelen, kolaylıkla olan.

MÜZAH R: (Ar.) Er. - Zahir olan, arka çıkan, yardım eden, koruyan.

MÜZDÂD: (Ar.) Er. - Ziyadele mi , artımı , ço almı . - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

MÜZEHHER: (Ar.) Ka. - Çiçekli, çiçeklenmi , çiçek açmı . - (bkz. Zühre).

MÜZEKK R: (Ar.) Er. – Zikreden hatıra getiren anan. Zikreden ibadet eden. - Hz. Peygamberin isimlerinden.

MÜZEMM L: (Ar.) Er. 1. Bir eye sarılmı sargılanmı . 2. Kur'an-ı Kerim'de bir sure adı.

MÜZEYYEN: (Ar.) Ka. - Zinetlendirilmi , süslenmi , süslü.

-----Sonu-----
N

NAB : (Ar.) Er. 1. Haberci, haber veren. 2. Yüksek, yüce. 3. Büyük Türk airidir. 17. asrın ikinci yarısında ya amı tır.

NAB A: (Ar.) Ka. - Yerden çıkıp fı kıran, kaynayan, akan.

NAB YE: (Ar.) Ka. 1. Ulu, erefli kimse. 2. Sonradan air olan kimse. 3. Haberci, haber veren.

NAC : (Ar.) Er. - Necat bulan, kurtulan, selamete kavu an. Cehennemden kurtulmu , cennetlik.

NAC L: (Ar.) Er. - Soyu soppu temiz olan kimse.

NAC YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Naci).

NADAN: (Fars.) Ka. - Kaba, dobra.

NAD DE: (Fars.) Ka. - Görülmemi görülmelik. Pek seyrek bulunan, çok de erli.

NAD M: (Ar.) Er. - Pi manlık duyan, pi man. Tevbe eden.

NAD ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Nadim).

NÂD R: (Ar.) Er. - Seyrek, az, ender bulunur.

NAD : (Ar.) Er. 1. Nida eden, haykı-ran, ça ıran. 2. Toplantı, meclis, (bkz. Nida).

NÂD RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nadir).

NAD YE: (Ar.) Ka. 1. Ba ırıp, ça ıran, seslenen. 2. Toplantı, meclis.

NÂFER Z: (Fars.) Er. 1. Göbek dü üren. 2. Koku saçan.

NAF ': (Ar.) - Yararlı, kârlı. ifalı, hayır ve fayda verici eyler yaratan Allah. - Esmâü'l-Hüsna'dandır. "Abd" takısı alarak kullanılır.

NÂF A: (Ar.) Ka. - Bayındırlık i leri.

NAF H: (Ar.) Er. - Üfleyen, üfleyici.

NAF LE: (Ar.) Ka. - Mal, ganimet, ihsan ba ı .

NAF Z: (Ar.) Er. 1. Delen, delip geçen. çeriye giren, i leyen. 2. Tesir eden, sözü geçen.

NAF ZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nafiz).

NÂGEHAN: (Fars.) Ka. - Ansızın, birdenbire.

NA ME: (Ar.) Ka. - Ahenk güzel ses. (bkz. Ezgi).

NAH D: (Fars.) Er. - Venüs (zühre) gezegeni. (Arapça'da) Yeni yeti en kız. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

NAH DE: (Fars.) Ka. - (bkz. Nahid).

NAH RE: (Ar.) Ka. - Ayın ilk günü ya da son gecesi.

NA B: (Ar.) Er. - 1. Vekil, birinin yerine geçen, kadı vekili, eriate göre hükmeden hakim. 2. Nöbet bekleyen, nöbetle gelen.

NA BE: (Ar.) Ka. - Vekil, birinin yerine geçen.

NA L: (Ar.) Er. - Muradına eren, ermi , ele geçiren. Naili: Divan edebiyatı airlerinden olup asıl adı Salih'tir. Manastır'da doğmuş , Mısır'da vefat etmiştir.

NA LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nail).

NA M: (Ar.) Er. 1. Bollukta ya ayı . 2. Cennetin bir kısmı. Daru'n-Naim: Cennet.

NA MA: (Ar.) Er. - Haleb'te doğmuş , asıl adı Mustafa Naim'dir. Naima tarihiyle meşhurdur.

NA ME: (Ar.) Ka. - Güzel zarif kadın. Nazlı büyütülmüş kadın.

NA RE: (Ar.) Ka. - Ateş , alev, sıcaklık.

NAK : (Ar.) Er. 1. Temiz, pak. 2. Çok ince, çok güzel, zarif.

NAK B: (Ar.) Er. - Bir kavim veya kabilenin reisi veya vekili. Bir tekkede, şeyhin yardımcısı olan ve en eski dervişi veya dedesi.

NAK BE: (Ar.) Ka. 1. İnsan ruhu. 2. Akıl.

NAK YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Naki).

NAK D L: (Ar.) Ka. - Gönül resmi, gönül süsü.

NÂLÂN: (Fars.) Ka. - nleyen, inleyici, alayan, feryad eden. Manası dolayısıyla isim olarak kullanılmamalıdır.

NALE: (Fars.) Ka. - nleme, inilti.

NALEZEN: (Fars.) Ka. - nleyen, inilleyen.

NAMAL: (Tür.) Er. - Adın duyulsun, ün kazan.

NAMDAR: (Fars.) Er. - Namlı, ünlü.

NAME: (Fars.) Ka. - Sevgiliye ve ailesine ait yazılmış mektup. Mektup. Kitap, dergi.

NAM : (Fars.) Er. - Namlı, övülen ünlü.

NAMIK: (Ar.) Er. - Yazıcı, katip, yazar

NAMIKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Namık).

NAM YE: (Ar.) Ka. - Olma, yerden bitme kuvvetli, geli me yeti me.

NAMUS: (Ar.). 1. Kanun nizam. 2. Ar, edep, haya, ırz. 3. Temizlik, do ruluk. 4. Allah'a yakın olan büyük melek.

NAMVER: (Fars.) Er. - Adlı, ünlü.

NARDAN: (Fars.) Ka. 1. Nar taneleri. 2. Gözya ı damlaları.

NARDANE: (Fars.) Ka. - Nar tanesi.

NARD N: (Fars.) Ka. - Bir çe it sümbül.

NARGÜL: (Fars.) Ka. - Ate renginde, kırmızı gül.

NAR N: (Fars.) Ka. - nce, zarif yapılı, nazik. Zayıf çelimsiz.

NAR YE: (Ar.) Ka. - Ate le ilgili, cin peri. - sim olarak kullanılmaz.

NASIH: (Ar.) Er. - Nasihat eden, ö üt veren. - Nasih-ı Emin: Hz. Nuh (a.s.).

NÂSIHA: (Ar.) Ka. - (bkz. Nasih).

NASIR: (Ar.) Er. - Yardımcı, yardım eden (muin). "Abd" takısı alarak kullanılırsa daha iyi olur. Abdünnasır.

NAS B: (a.i) Er. - Pay hisse. Birinin elde etti i ey. Allah'ın kismet etti i ey. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

NAS BE: (Ar.) Ka. - Dikili ta . Yollara ni an için dikilen ta .

NASR: (Ar.) Er. - Yardım. - Üstünlük (zafer). - Kur'an-ı Kerim'in 110. suresi. Nasrullah: Allah'ın yardımı.

NASRUDD N: (Ar.) Er. - (Dine yardımı dokunan. - Dilimizde "Nasreddin" ekinde kullanılır.

NASRULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın nusreti, yardımı.

NASUH: (Ar.) Er. 1. Nasihatçı, ö ütçü. 2. Halis, temiz.

NASUH : (Ar.) Er. - Bozulmaz ekilde tevbe edici.

NÂ D: (Ar.) Er. - iir okuyan, iir söyleyen, iir yazan.

NÂ DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Na id).

NA R: (Ar.) Er. - Ne reden, da ıtan, yayan, yayınlayan.

NATIK: (Ar.) Er. 1. Söyleyen konu an. 2. Dü ünen. 3. Bildiren, bildirici.

NATIKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Natık).

NÂYAB: (Fars.) - Bulunmaz. Benzeri olmaz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NAYMAN: (Mo .) Er. - Sekiz. Batı Mo olistan'da ya ayan sekiz kabileden olu an Türk toplulu u.

NAZ: (Fars.) Ka. 1. Kendini be endirmek için takınılan yapmacık cilve, i ve. 2. Bir eyi be enmiyormu gibi gözükme. ımarıklık. 3. Yalvarma, rica.

NAZAN: (Fars.) Ka. - Nazlı.

NAZENDE: (Fars.) Ka. - Naz edici, nazlı, ho edalı.

NAZEN N: (Fars.) Ka. 1. Cilveli, oynak. Çok nazlı yeti tirilmi , ımarık. 2. Narin ince yapılı.

NAZID L: (Fars.) Ka. - Gönül nazı, gönül cilvesi.

NAZIM: (Ar.) Er. - Tanzim eden, düzenleyen. Sıra sıra, dizi dizi olan ey.

NÂZIME: (Ar.) Ka. - (bkz. Nazım).

NAZIR: (Ar.) Er. 1. Nazar eden, nezaret eden, bakan, gözeten. 2. Vekil bakan. 3. Bir yüzü bir tarafa yönelik olan.

NAZ F: (Ar.) Er. - Temiz, pak, nazık, zarif ve ık giyimli.

NAZ FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nazif).

NAZ K: (Fars.) Ka. 1. nce, narin. 2. Terbiyeli, saygılı. 3. Güzel zarif.

NAZ L: (Ar.) Er. - Yukardan a a ıya inen. Bir yere konan, bir yerde konaklayan.

NAZ LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nazil).

NAZ R: (Ar.). - Er. 1. Taze. 2. Altın. 3. Benzer e .

NAZ RE: (Ar.) Ka. 1. Örnek kar ılık. 2. Manzum eserde ayrı vezin ve kafiyede benzer olma hali.

NAZLAN: (Tür.) Ka. - Kendini be endir, nazlı ol.

NAZLI: (Tür.) Ka. - Naz yapan, kendini a ıra satan. De er verilen sevgili.

NAZLIGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Nazlı).

NAZLIHAN: (Tür.) Ka. - (bkz. Nazlı).

NAZM : (Ar.) Er. - Dizme, tertib etme, sıraya koyma. Sıra, tertip. - Vezinli, kafiyeli söz.

NAZM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Naz-mi).

NAZRA: (Ar.) Ka. - Bir tek bakı .

NAZRET: (Ar.) - Tazelik. 2. Bakma, bakı . 3. dare, reislik. 4. Nazırlık. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEBA: (Ar.) - Haber. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEBAHADD N: (Ar.) Er. - Dinin anı ve erefi. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

NEBÂHAT: (Ar.) Ka. 1. an, eref, onur. 2. an, eref sahibi.

NEBÂLET: (Ar.) Ka. 1. Zekilik. 2. Büyüklük, ululuk. 3. Cömertlik.

NEB : (Ar.) Er. - Haberci. Peygamber.

NEB H: (Ar.) Er. - Namlı, erefli.

NEB HE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nebih).

NEB L: (Ar.) Er. 1. Yüksek meziyet ve onur sahibi. 2. Akıllı, anlayışlı. Bilgili, faziletli.

NEB LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nebil).

NEB YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nabiye).

NECÂBET: (Ar.) Er. - Soyluluk, soy temizliği.

NECAETT N: (Ar.) Er. - Dine girip hidayete eren, kurtulan.

NECÂH: (Ar.) Er. - İsteğe ulaştırma. Kurtulma. İhtiyaçlarını temin edebilmek.

NECAT: (Ar.) Er. - Kurtulma, kurtuluş. Selamet.

NECAT : (Ar.) Er. - Kurtulmaya mensup, kurtuluşla ilgili. Necati: 15 asır önce Osmanlı İmparatorluğu'nun asıl adıdır.

NECCAR: (Ar.) Er. - Dülger. Marangoz. - Daha çok lakab olarak kullanılır.

NECDET: (Ar.) Er. - Kahramanlık yitiği, efelik. Korkusuz olmak.

NECEF: (Ar.) Er. - Yüksek, sırt tepe, tümsek. Kufe civarlarında Hz. Ali'nin türbesinin bulunduğu yer.

NEC B: (Ar.) Er. 1. Soyu soppu temiz pak olan kimse. 2. Asilzade, kıymetli, üstün. 3. Güzel ahlak sahibi. - Türk dil kuralı açısından "b/p" olarak kullanılır.

NEC BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Necip).

NEC D: (Ar.). - Yüksek yayla. Arabistan'ın sahil ovasına ve çukur sahaya zıt olan yüksek kısım. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEC L: (Ar.) Er. - Soylu, soyu soppu temiz, kıymetli. Asıl.

NEC LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Necil).

NEC Y: (Ar.) Er. - Sırda .

NEC YULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın kurtuluşu verdiği kişi. Hz. Peygamberin isimlerinden.

NECLA: (Ar.) Ka. - Çocuk, evlat. Kuşak, soy, nesil.

NECM : (Ar.) Er. - Yıldızla ilgili. Necmüddin: Dinin yıldızı. - Dilimizde "Necmettin" şeklinde kullanılmaktadır.

NECM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Necmi).

NECVE: (Ar.) Ka. - Tümsek ve yüksek yer.

NEDA: (Ar.). - Çiğnem, nem rutubet, (bkz. Nebnem). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NED M: (Ar.) Er. 1. Meclis arkada 1, sohbet arkada 1. 2. Büyükleri fıkra ve hikayeleri ile e lendiren. Güzel hikayeler anlatan, tatlı konu an. - Nedim: Osmanlı airlerinden. Asıl adı Ahmed'tir. Lale devri airlerindedir.

NED ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Nedim). -Zengin veya itibarlı bir kadının arkada 1. Saray hayatında Sultan hanımlarının yardımcıları.

NEDRET: (Ar.). - Azlık, seyreklik, az bulunurluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEDVE: (Ar.) Er. - Görü me konu ma. Daru'n-Nedve'. Cahiliyye zamanında Mekke'de, kabile i lerini konu mak için yapılmı olan me hur bina.

NEFASET: (Ar.) Ka. - Nefislik, nefis olma hali. Kıymetlilik.

NEFER: (Ar.) Er. 1. Bir adam, tek ki i. 2. Er, asker.

NEF : (Ar.) Er. - Çıkar ile ilgili faydacı, menfaat, kâr. - Nefi', Divan edebiyatının ba arılı airlerindedir. 4. Murad zamanında ya amı tır.

NEF S: (Ar.) Ka. - Çok ho , ho a giden, be enilen.

NEF SE: (Ar.) Ka. - Pek ho , çok ho a giden, en güzel, çok be enilen.

NEHÂR: (Ar.) Ka. -Gündüz.

NEH B: (Ar.) Er. 1. Deh et, korku. 2. Ya macı, çapulcu. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

NEH R: (Ar.) Ka. - Akarsu, ırmak. Çok bol su.

NEH RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nehir).

NEHR : (Ar.) Er. - Nehirle ilgili, nehire ait.

NEJAD: (Fars.) Er. - Soy, nesil.

NEMA: (Ar.) Ka. 1. Artma, ço alma. 2. Büyüme, uzanma. 3. Faiz.

NEM R: (Ar.) Ka. - Tatlı su.

NEMRUD: (Ar.) Er. - Babil'in kurucusu oldu u sanılan hükümdar. M.Ö. 2640'ta ya amı Hz. brahim'i ate e attırmı tır. Babil kulesinin onun zamanında yapıldı ı söylenmektedir. - sim olarak kullanılmaz.

NEPTÛN: (Lat.) Er. - Güne e yakınlı ı 8. sırada olan gezegen.

NERG S:(Fars.) Ka. - Nergisgillerden çiçekleri ayrı veya bir köksap üzerinde emsiye vaziyetinde bulunan ve beyaz san nevilesi de olan bir süs çiçe i.

NER M: (Fars.) Er. - Pehlivan, yi it, bahadır.

NER MAN: (Fars.) Ka. - (bkz. Nerim). - Rüstem'in dedesi olan am'ın babası.

NERM : (Fars.) Er. - Yumu ak, gev eklik.

NERM N: (Fars.) Ka. - Yumu ak.

NESEF : (Ar.) Er. - Yapı ustası.

NES B: (Ar.) Er. - Soylu, soyu temiz baba.

NES BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nesib).

NES F: (Ar.) Er. - ki ki i arasında olan sır.

NES L: (Ar.) Er. - Aynı ça da, aynı ya ta bulunan kimselerin tümü, ku ak.

NES M: (Ar.) Er. 1. Hafif rüzgar. 2. Ho , mülayim insan.

NES ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Nesim).

NESL : (Ar.) Ka. - Nesle ait, soya ait.

NESL GÜL: (a.f.i.) Ka. - Gül soyu, gül gibi güzel soydan gelen.

NESL HAN: (a.f.i.) Ka. - Han nesline ait, hanın soyundan.

NESL AH: (a.f.i.) Ka. - ah soyundan gelen.

NESR N: (Fars.) Ka. - Yaban gülü A ustos gülü. Mısır gülü. Van gülü.

NE TER N: (Fars.) Ka. - A ustos gülü, yaban gülü.

NE AT: (Ar.) Er. - Sevinç, ne e, enlik, keyif. ran airlerinden birisinin adı.

NE ET: (Ar.) Er. 1. Meydana gelme, geli me. 2. Kaynak olma, bir mecradan çıkı . Ne et: 19. yy. Türk airlerinden biri.

NE E: (Ar.) Ka. - Ne e keyif, sevinç. Az sarho luk, çakırkeyif.

NE ECAN: (a.t.i.) Ka. - Canın ne esi, mutlulu u.

NE EGÜL: (a.f.i.) Ka. - (bkz. Ne e).

NE ENUR: (Ar.) Ka. - I ık saçan ne e, sevinç. - (bkz. Ne e).

NE EVER: (a.t.i.) Ka. - Çok ne eli.

NE D: (Ar.) Er. - (bkz. Ne ide).

NE DE: (Ar.) Ka. - Manzum iir. Atasözü derecesinde kullanılan me hur beyit veya mısra.

NE VE: (Ar.) Ka. - Sevinç.

NEVA: (Fars.) Ka. 1. Ses, ada, makam, ahenk, name. 2. Refah, zenginlik. Güç, kudret. 3. Do u müzi inde bir makam.

NEVAD R: (Ar.). - Az bulunan eyler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVÂL: (Ar.). 1. Talih, kısmet. 2. Bah i , ba ı . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVAZ: (Fars.) Er. - Ok ayan, ok ayıcı.

NEVBAHAR: (Fars.) Ka. - İkbahar. Yeni bahar.

NEVBAHT: (f.a.i.) Ka. - Yeni ansı açılmı , ansı açık.

NEVBAR: (Fars.) Ka. 1. Genç kız. 2. Turfanda çıkan meyve ve çiçek.

NEVBARE: (Fars.) Ka. - Turfanda yemi . Taze ye illik.

NEVC : (Fars.) Er. - Makam, ahenk ve nasip ile ilgili. Ali akir'in lakabı.

NEVC VAN: (Fars.) Er. - Genç, delikanlı.

NEVEDA: (Fars.) Ka. - Yeni tavır, yeni eda. "Nev" ve "eda" kelimelerinden birle ik isim.

NEVESER: (Fars.). - Türk müzi inde birle ik bir makam. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVFEL: (Ar.) Er. - Deniz. (bkz. Derya). Sahabe isimlerindedir.

NEVGÜL: (Fars.) Ka. - Yeni açılmı gül.

NEVHAYAT: (f.a.i.) Ka. - Yeni hayat, yeni ya am.

NEVH Z: (Fars.) Er. - Genç. Yeni yeti mi , yeni çıkmı .

NEV DE: (Ar.) Ka. - yi, sevinçli haber.

NEV N: (Fars.) Ka. - Yepyeni, yeni ey, yeni olan.

NEV NUR: (Fars.) Ka. - Renk ı ık.

NEV R: (Ar.) Ka. 1. Parlaklık. 2.A aç çiçe i.

NEV T: (Fars.) Er. - yi, sevinçli haber, müjde.

NEVN HAL: (Fars.) Ka. - Taze fidan, a acın taze sürgünü.

NEVRA: (Ar.) Ka. 1. I ıklı olma, parlaklık. 2. Çiçek, özellikle beyaz çiçek.

NEVRED: (Fars.). - Gezen, dola an, yol alan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVREDD N: (Ar.) Er. - Dinin ı ı ı, aydınlı ı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

NEVRES: (Fars.). - Yeni yeti en, yeni biten. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVRESTE: (Fars.) Ka. - (bkz. Nevres).

NEVR YE: (Ar.) Ka. - I ıkla, parlaklıkla, aydınlıkla ilgili.

NEVRUZ: (Fars.) Ka. 1. Yeni gün. 2. İkbahar ba langıcı. 3. Türk müzi inin makamlarından.

NEVSAL: (Fars.) Er. - Yeni yıl.

NEVSALE: (Fars.) Ka. - Genç, taze, küçük.

NEV AH: (Fars.) Er. 1. Yeni dal. 2.Yeni bilmi geyik boynuzu.

NEVZAD: (Fars.) Er. - Yeni do mu . Yeni do an. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

NEVZAR: (Fars.). - Yeni a layı , a laması güzel olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEVZEN N: (Fars.). - Yeni tarz yeni yöntem. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NEYY R: (Ar.) Er. - Nurlu, parlak. I ıklı cisim. Güne .

NEY Y RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Neyyir).

NEY ZEN: (Fars.) Er. - Ney çalan kimse.

NEZAFET: (Ar.) Ka. - Temizlik, paklık.

NEZÂHAT: (Ar.) Ka. - Temizlik, paklık. ncelik, rikkat.

NEZÂKET: (Fars.) Ka. 1. Naziklik. 2. Zariflik, incelik. 3. Terbiye. 4. Ehemmiyet.

NEZ H: (Ar.) Er. - Temiz, pak.

NEZ HE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nezir).

NEZ H : (Ar.) Er. - Temizlik, saflık, incelikle ilgili.

NEZ R: (Ar.) Er. 1. Birini do ru yola (Sırat-ı Müstakim'e) yöneltmek için Allah'ın azabıyla gözda 1 vererek korkutmak. 2. (Fıkıh'ta) Adak, dilek, tahsis. 3. Kendisini Allah yoluna adayan ki i. Kur'an'da 40'tan fazla yerde geçmektedir. Hz. Peygamberin isimlerinden.

NEZ RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Nezir).

NEZZAM: (Ar.) Er. - Nizam veren düzenleyen.

N DA: (Ar.) Ka. 1. Ça ırma, ba ırma, seslenme. 2. Ses verme.

N GAH: (Fars.) Ka. 1. Bakı , bakma. 2. Göz.

N GAR: (Fars.) Ka. 1. Resim. 2. Resmedilmi , resmi yapılmı . Put. 3. Sevgili. 4. Türk musikisinde bir makam. Nigar Hanım: Me hur kadın airlerdendir. Osman Pa a'nın kızıdır.

N HAD: (Fars.) Er. - Tabiat huy, yaratılı , ki ilik, bünye. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

N HAL: (Fars.) Ka. 1. Sevgili. 2. Taze, düzgün fidan, sürgün.

N HALE: (Ar.) Ka. 1. Yeni yeti mi , düzgün, fidan. 2. Avcı, korkulu u. 3. Dö eme, dö enecek ey.

N HAN: (Fars.) Ka. - Gizli, saklı. Bulunmayan, görünmeyen.

N HAVEND: (Fars.) Ka. 1. ran'ın batı yöresinde ünlü bir kent. 2. Musikide bir makam.

N HAYET: (Ar.). 1. Son. Sonunda. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

N JAD: (Fars.) Er. - Soy, nesil, ne-seb. Tabiat, cibilliyet, (bkz. Nejad).

N KÂN: (Fars.) - yiler, ho lar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

N KB N: (Fars.) Ka. - yimser.

N KHU: (Fars.) - yi huylu, huyu güzel. - Kadın ve erkek adı olarak kullanılır.

N L: (Ar.) Ka. 1. Çivit otu. 2. Mısır'dan geçen Akdeniz'e dökülen me hur nehir.

N LAY: (Ar.) Ka. - ki nil. Seyhan ve Ceyhan nehirleri. Fırat ve Dicle nehirleri.

N LGÜN: (Fars.) Ka. - Çividî, çivit renginde, lacivert.

N LHAN: (Ar.) Ka. - Nil havzası hanlarından.

N LSU: (Tür.) Ka. - (bkz. Nil).

N LÜFER: (Fars.) Ka. - Çiçek adı.

N MET: (Ar.) Ka. 1. yıllık, lütuf, ihsan, bah i . 2. Azık, yiyece e, içece e dair eyler. 3. Saadet, mutluluk. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

N METULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın nimeti.

N MRE: (Ar.) Ka. - Di i kaplan.

N SA: (Ar.) Ka. 1. Kadınlar. 2. Kur'an-ı Kerim'in 4. suresi.

N SAN: (Süry.) Ka. 1. Bolluk, bereket, cömertlik. 2. İkbaharın 4. ayı.. 3. Sur.

N AN: (Fars.) Er. 1. m, iz, belirti. 2. Amaç, hedef. 3. Tu ra, madalya.

N ANBEY: (f.t.i.) Er. - (bkz. Ni an).

N YAZ: (Fars.) Er. 1. Yalvarma, yakarma. Dua. 2. Bazı tarikatlarda küçü ün büyü e kar ı olan selam, saygı ve duası. 3. htiyaç, muhtaçlık.

N YAZ : (Fars.) Er. 1. (bkz. Niyaz). 2. Yalvarıcı, niyaz edici. Sevgili. Türk mutasavvıflarından birisi. 18. yy.'da ya amı tır.

N ZAM: (Ar.) Er. 1. Dizi, sıra. Düzen, usul, tertip, yol, kaide. 2. Kanun-lar. 3. Hindistan'daki küçük devletlerin hükümdarlı ı. Nizamüddin: Dinin nizamı, düzeni. - Dilimizde "Nizamettin" olarak kullanılır.

N ZAM : (Ar.) Er. 1. Usulüne uygun, terkipli, düzenli. 2. Kanun ve nizama ait, onunla ilgili. Nizami; ran'in en büyük airlerinden olup, Genceli'dir.

NUH: (Ar.) Er. - Nuh peygamber. Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen 25 peygamberden ba tan 3. sırada gelen ki i. Zamanında Nuh tufanı olmu tur. Kur'an-ı Kerim'in 71. suresinin adı.

NUHAYLE: (Ar.) Er. - rak'ta, Kufe'ye yakın bir mevki.

NUHBE: (Ar.) Ka. - Her eyin seçilmi i, seçkin, seçilmi , aydınlanmı .

NUHCAN: (a.t.i.) Er. - (bkz. Nuh).

NUH : (Ar.) Er. - Nuh'a ait, Nuh ile ilgili. Pek eski.

NUMAN: (Ar.). 1. Kan. 2. Gelincik. Hanefi Mezhebi'nin imamı, Nu'man b. Sabit.

NUR: (Ar.) Ka. 1. Aydınlık, parıltı, parlaklık, niran. 2. Mekke'deki Hıra da ı. I ı n bir eye yansımından meydana gelen parlaklık. Zünnureyn: Hz. Peygamberin 2 kızıyla evlendi i için Hz. Osman'a verilen unvan, onur sahibi. Kur'an-ı Kerim'in 24. suresinin adı.

NURAL: (a.t.i.) Ka. - Nur, ı ık al, ı ıklı ol.

NURALEM: (Ar.) Ka. - Evrenin nuru, alemlerini aydınlatan.

NURALP: (a.t.i.) Er. - Nurlu, yi it.

NURAN: (Fars.) Ka. - I ıklı. Nurlu, nura ait.

NURAN : (Fars.) Er. - I ıklı, ı ık saçan. Saygı uyandıran, nurlu.

NURATAY: (a.t.i.) Er. - (bkz. Nuralp).

NURAY: (a.t.i.) Ka. - I ık saçan ay. Ayın en çok ı ık saçtı ı dönem.

NURBAK : (Ar.) Er. - Sürekli aydınlık olan, nurlu sabah.

NURBANU: (a.f.i.) Ka. - Nur yüzlü hanım, gelin, prenses. - Nur ve ba-nu'dan birle ik isim.

NURBAY: (a.t.i.) Er. - Nurlu, aydınlık kimse.

NURCAN: (a.t.i.) Ka. - Canlı, ne eli, hayat dolu.

NURC HAN: (a.f.i.) Ka. - Cihan'ın nuru, ı ı ı. Dünyaya ı ık saçan. Türk-Hind imparatoru Cihangir'in zevcesi.

NURC VAN: (a.f.i.) Er. 1. Parlak, ne eli, genç. 2. Mert, gözüpek, genç.

NURÇ N: (a.f.i.) Ka. - Nur toplayan, ı ık derleyen,

NURDA : (a.t.i.) Er. - Nurda ı, Nurdan da .

NURDAN: (a.t.i.) Ka. - Nur'a ait, nurdan yapımı .

NURDANAY: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nurdan).

NURD L: (a.f.i.) Ka. - Nurlu, ı ıklı gönül.

NURDO AN: (a.t.i.) Ka. - Nurlu insan.

NUREDD N: (Ar.) Er. - Dinin nuru, ı ı ı.

NUREF AN: (a.f.i.) Ka. - Aydınlık veren, ortalı ı ı ık içinde bırakan. -Nur ve ef an kelimelerinden birle ik isim.

NUREL: (a.t.i.) Ka. - Nurlu el.

NURER: (a.t.i.) Er. - Nurlu insan.

NURERS N: (a.t.i.) Er. - (bkz. Nurer).

NURFER: (a.f.i.) Ka. - I ık ve aydınlık.

NURF DAN: (a.f.i.) Ka. - Taze ve pırıl pırıl genç, zarif hanım.

NURGÖK: (a.t.i.) Ka. - Nurlu, aydınlık gökyüzü.

NURGÜL: (Fars.) Ka. - Gülün en parlak olanı.

NURGÜN: (a.t.i.) Ka. 1. Nurlu gün, ı ıklı gün. 2. Günün ve bütün hayatın nurlu parlak olması.

NURHAN: (a.t.i.) Ka. - Nur'un yöneticisi, hakimi.

NURH LAL: (Ar.) Ka. - (bkz. Nuray).

NUR : (Ar.) Er. - Nura ait, nurla ilgili.

NUR N SA: (Ar.) Ka. - Nurlu kadın.

NURI IK: (a.t.i.) Ka. - Bol ı ık, aydınlık.

NUR YYE: (Ar.) Ka. - Rufai tarikatı ubelerinden biri.

NURKAN: (a.t.i.) Er. - Temiz, berrak soydan gelen.

NURKUT: (a.t.i.) Er. - (bkz. Nurkan).

NURMAH: (Fars.) Ka. - I ıklı ay, ay gibi güzel ve nurlu.

NURMELEK: (Ar.) Ka. - (bkz. Melek).

NURN GAR: (a.f.i.) Ka. - I ıklı, aydınlık, sevgili.

NUROL: (a.t.i.) Er. - Nurlu ol, ı ıklı ol.

NURPER : (a.f.i.) Ka. - I ıklı, peri kadar güzel.

NURSABAH: (Ar.) Ka. - Aydınlık sabah.

NURSAÇ: (a.t.i.) Ka. - I ık saç, aydınlat.

NURSAL: (a.t.i.) Er. - I ık saç, aydınlat.

NURSEL: (a.t.i.) Ka. - Nur, ı ık seli akı ı.

NURSEL : (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursel).

NURSEMA: (Ar.) Ka. - I ıklı, aydınlık gökyüzü.

NURSEN: (a.t.i.) Ka. - Nurlu, ı ıklı, ki i, insan.

NURSEN N: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursen).

NURSER: (a.f.i.) Ka. - Nurlu, aydınlık, münevver kafalı insan.

NURSEREN: (Ar.) Ka. - (bkz. Nursen).

NURSEV: (a.t.i.) Ka. - I ı ı sev.

NURSEV L: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursev).

NURS M: (Fars.) Ka. - Aydınlık ve gümü gibi parlak.

NURS MA: (Fars.) Ka. - I ıklı, aydınlık yüz.

NURS NE: (Fars.) Ka. - I ıklı, aydınlık yürek.

NURSU: (a.t.i.) Ka. - Nurlu su.

NURSUN: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursen).

NUR AH: (Fars.) Er. - Parlak hükümdar.

NUR EN: (Fars.) Ka. - Çok çok ı ıklı, ne eli insan.

NURTAÇ: (a.t.i.) Er. - Nurdan taç.

NURTAN: (a.t.i.) Er. - I ıklı tan.

NURTANE: (a.t.i.) Ka. - Nurlu, biricik insan.

NURTEK: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nurtane).

NURTEK N: (a.t.i.) Er. - Aydın ve güvenilir, emin.

NURTEN: (a.t.i.) Ka. - Beyaz, parlak, ten.

NURULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın nuru.

NURVER: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursun).

NURVEREN: (a.t.i.) Ka. - (bkz. Nursun).

NURZAT: (Tür.) Er. - Nurlu, aydınlık ki i.

NURZEN: (a.f.i.) Ka. - Nurlu, ı ıklı kadın.

NURZER: (Ar.) Ka. - Altın gibi parlak ı ık, altın ı ık.

NUSRET: (Ar.). 1. Yardım. 2. Allah'ın yardımı. 3. Zafer, muzafferiyet. Basan, üstünlük. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NUSRETT N: (Ar.) Er. 1. Dinin yardım etti i. 2. Dinin ba arılı temsilcisi.

NU AT: (Fars.) Er. - çkiden sarho olmu , mest olmu .

NU N: (Fars.) Er. - Tatlı, ho , güzel.

NU REVAN: (f.h.i.) Er. - ran'da 531-579 yılları arasında hükümdarlık etmiş ve do rulu uyla öhret bulmuş olan Sasani şahı, "adil" lakabıyla anılır.

NUTK : (Ar.) Er. - Söz, lakırdı, konuşma. Nutuk, söylev, söyleyen.

NUYAN: (Fars.) Er. - ehzade, prens.

NÜKHET: (Ar.) Ka. 1. Nükte, herkesin anlayamayacağı ince, zarif, manalı sözler. 2. Koku.

NÜVE: (Ar.). - Çekirdek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NÜVEYT: (Ar.). - Çekirdekçik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

NÜV D: (Fars.) Ka. - Müjde, mu tu. Hayırlı haber. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Türk dil kuralı açısından son harf olan "d/t" olarak kullanılır.

NÜV DE: (Fars.) Ka. - (bkz. Nüvid).

NÜZHET: (Ar.). 1. Ne e, e lence, e lence yerlerini seyredip gezme. 2, Sevinç, ferahlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

-----Sonu

O

- OBBA:** (Tür.) Er. 1. Çadırlarda ya ayan göçebe ailelerin meydana getirdi i topluluk. 2. Genellikle bölmeli göçebe cadın. 3. Yabancı. 4. Zeka ya da yetenekleri ola anüstü i ler ba aracak kadar üstün olan kimse, dahi. 5. Ova.
- OBUZ:** (Tür.) Er. 1. Su kayna 1. 2. Akarsulardan olu an küçük derecik. 3. ki derenin birle ti i dar yer. 4. Karların erimesiyle olu an ufak dere.
- ODHAN:** (Tür.) Er. - Atak, hareketli ve canlı lider.
- ODKAN:** (Tür.) Er. 1. Canlı, co kulu kimse. 2. Ate kanlı. 3. Atak. Delidolu
- ODMAN:** (Tür.) Er. - Ate gibi canlı, co kulu, hareketli kimse.
- OFLAS:** (Tür.) Er. - (bkz. Ofraz).
- OFLAZ:** (Tür.). 1. yi, güzel, eksiksiz, tam. 2. Gürbüz, yakı ıklı, güzel giyinen. 3. Becerikli. 4. Eflatun rengi. 5. e yarar uygun. 6. Cesur kabadayı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- OFLAZER:** (Tür.) Er. - Ofraz er. Gürbüz, becerikli, eksiksiz, yi it.
- OGAN:** (Tür.). - (bkz. Okan).
- OGANER:** (Tür.) Er. - O an er.
- OGÜN:** (Tür.). - Anımsanan belirli bir günde do an. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- O ANER:** (Tür.) Er. - O an er.
- O ANSOY:** (Tür.) Er. - O an soy.
- O UÇ:** (Tür.) Er. 1. Oymak. Hısım, akraba. 2. Bereket.
- O UR:** (Tür.) Er. 1. U ur. 2. Samimi, içten dost. 3. Bir ey yapabilmek için ele geçen zaman ya da elveri li durum.
- O URALP:** (Tür.) Er. - Samimi, içten yi it.
- O URATA:** (Tür.) Er. - U urlu ata.
- O U :** (Tür.) Er. - Erkek çocuk.
- O UZ:** (Tür.) Er. 1. Mübarek, saf ve iyi yaratılı lı. 2. Genç, sa lam, güçlü. 3. Anlayı ı kıt, bön. 4. Köylü. Tosun. 5. Türk efsanelerinde geçen büyük bir kahraman. Büyük bir Türk boyu.
- O UZALP:** (Tür.) Er. - O uz boyundan, yi it, sava çı.
- O UZATA:** (Tür.) Er. 1. O uz'a mensup, güçlü yi it baba. 2. O uz kahramanı.
- O UZBALA:** (Tür.) Er. 1. O uz çocu u. 2. Yi it gürbüz çocuk.
- O UZBAY:** (Tür.) Er. - O uz bay.
- O UZCAN:** (Tür.) Er. - O uz can.
- O UZER:** (Tür.) Er. - O uz er.
- O UZHAN:** (Tür.) Er. 1. Yi it han, hakan. 2. O uz boylarının efsanevi kahramanı.
- O UZKAN:** (Tür.) Er. - Damarlarında O uz kanı ta ıyan.
- O UZMAN:** (Tür.) Er. - Güçlü, sa lam, iyi yürekli, dost kimse.
- O UZTAN:** (Tür.) Er. - Görkemli, aydınlık.
- O UZTÜZÜN:** (Tür.) Er. 1. Sa lam, yi it. 2. Yumu ak huylu, sakın.
- OKAN:** (Tür.) Er. 1. Anlayı lı. Anlama, ö renme. 2. Tanrı, o uz.
- OKANALP:** (Tür.) Er. 1. Anlayı lı yi it. 2. Tanrısal gücü olan yi it.
- OKANAY:** (Tür.) Er. - Okan ay.
- OKANDAN:** (Tür.) Er. - Tanrı'dan gelen, Tanrı'nın verdi i.
- OKANER:** (Tür.) Er. - (bkz. Okanalp).
- OKATAN:** (Tür.) Er. - Ok atan.
- OKATAY:** (Tür.) Er. - Ok atay.
- OKAY:** (Tür.). 1. Baht, talih, ans. 2. Bahtlı, talihli. 3. Be enme. 4. Satürn gezegeni. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- OKBA :** (Tür.) Er. - Ok ba .
- OKBO A:** (Tür.) Er. - Hızlı ve bo a gibi güçlü.
- OKBUDUN:** (Tür.) Er. - Birlik içinde olan. Dürüst soya mensup.
- OKCAN:** (Tür.) Er. - Canlı, hareketli canı tez.
- OKÇUN:** (Tür.) Er. - Uzak, öte, uzakta bulunan.
- OKDA :** (Tür.) Er. - Ok da .
- OKDEM R:** (Tür.) Er. 1. Demir gibi sa lam ve atak. 2. Demirden yapılmı ok.
- OKER:** (Tür.) Er. - Hızlı, canlı, hareketli kimse.
- OKERGÜN:** (Tür.) Er. - Ok ergin.
- OKGÜÇ:** (Tür.) Er. - Ok gibi güçlü ve hızlı.

OKHAN: (Tür.) Er. - Hızlı, atak ve güçlü lider, han.
OKKAN: (Tür.) Er. - Ok kan.
OKMAN: (Tür.) Er. 1. Ok gibi hızlı, güçlü kimse. 2. Okçu. Kemanke .
OKSAL: (Tür.) Er. - Ok sal.
OKSALMI : (Tür.) Er. - Ok atmakla me hur.
OKSAR: (Tür.) Er. - Ok atı ına hazırlan.
OKSAY: (Tür.) Er. - Ok ve Say'dan birle ik isim.
OKSEV: (Tür.) Er. - Ok ve Sev'den birle ik isim.
OKSEVEN: (Tür.) Er. - Ok seven.
OKSU: (Tür.) Er. - Hızlı ve düzenli akan su.
OK AK: (Tür.) Er. 1. Benzeyi . 2. Benzeyen, andıran.
OK AN: (Tür.) Ka. - Daima övülen, be enilen insan ol.
OKTAN: (Tür.) Er. - Ok tan.
OKTAR: (Tür.) Er. - Ok tar.
OKTAY: (Tür.) Er. - Öfkeli, sinirli, kızgın.
OKTU : (Tür.) Er. - Ok tu .
OKTUNA: (Tür.) Er. - Ok tuna.
OKTÜRE: (Tür.) Er. - Ok türe.
OKTÜREM : (Tür.) Er. - Ok türemi .
OKU : (Tür.) Er. 1. Zeka, akıl, anlayı lılık (Ökü's'ten). 2. Ça rı, davet.
OKU LU: (Tür.) Er. - Zeki, akıllı, anlayı lı.
OKUTAN: (Tür.) Er. - E itici, ö retmen.
OKUTMAN: (Tür.) Er. - Okutan, ö reten, ö retmen.
OKUYAN: (Tür.) Er. 1. Okumayı seven. 2. Ça ıran, davet eden.
OKYALAZ: (Tür.) Er. - Ate gibi canlı ve çabuk.
OKYAN: (Tür.) Er. - Ok yan.
OKYANUS: (Yun.) - Ana karaları birbirinden ayıran büyük deniz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
OKYAR: (Tür.) Er. - Ok yar.
OKYAY: (Tür.) Er. - Ok yay.
OLCA: (Tür.) - Sava ta dü mandan ele geçirilen mal, ganimet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
OLCAY: (Tür.) Ka. - Baht, talih, ikbal.
OLCAYTU: (Tür.) Er. - Bahtlı, anslı, talihli.
OLCAYTU : (Tür.) Er. - (bkz. Olcaytu).
OLCUM: (Tür.) l. Eli i e yatkın, becerikli, usta. 2. Kendini oldu undan üstün gösteren. 3. Hekimlik taslayan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
OLDAÇ: (Tür.) Er. - i man, büyüme, geli meye elveri li olan.
OLGAÇ: (Tür.) Er. - Olgun, yeti kin, iyi geli mi .
OLGUN: (Tür.) - Bilgi, görgü ve ho görüsü geli mi kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
OLGUNAY: (Tür.) - Olgunay, dolunay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır
OLGUNER: (Tür.) Er. - Olgun er. Yeti mi , iyi geli mi kimse.
OLGUNSOY: (Tür.) Er. - Tanınmı soydan gelen.
OLGUNSU: (Tür.) Er. - Olgunsu
OLSAR: (Tür.) Er. - Adın duyulsun.
OMAÇ: (Tür.) - Hedef, gaye, amaç. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
OMAY: (Tür.) 1. Seçkin, seçilmi . 2. Özet, öz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ONAR: (Tür.) - Daha iyi bir duruma giren, mutlu olan. Hastalıktan, dertten kurtulan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ONARAN: (Tür.) Er. 1. Düzelten, yararlı bir duruma getiren. yile tiren, tedavi eden. 2. Ba aran, bitiren.
ONAT: (Tür.) 1. yi, güzel, düzgün. 2. yi yaratılı lı. 3. Do ru, dürüst nitelikli. 4. Kolay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ONATKAN: (Tür.) Er. - Onat kan. Temiz, dürüst soydan gelen.
ONATSÜ: (Tür.) Er. - Güzel, dürüst asker. Nitelikli asker.
ONAY: (Tür.) -Uygun bulma, onaylama. Uygun yerinde. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ONBULAK: (Tür.) Er. - On bulak.
ONGAR: (Tür.) Er. - Kurtulu .
ONGAY: (Tür.) Er. - Kolay.
ONGU: (Tür.) Ka. 1. Gönül rahatlı ı, mutluluk, sa lık. 2. Bayındırlık, geli mi lik.

ONGUN: (Tür.) 1. Eksiksiz, tam. 2. Verimli, bol, Bayındır. 3. Kutlu, u urlu, be enilen. 4. Kurtulmu , onmu . 5. Geli mi , gürbüz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ONGUNALP: (Tür.) Er. - Kutlu, u urlu, be enilen yi it.

ONGUNER: (Tür.) Er. - Geli mi , gürbüz genç.

ONGUNSU: (Tür.) Er. - Bol ve gür akan su.

ONGÜNER: (Tür.) Er. - Ongün-er.

ONGÜNE : (Tür.) Er. - Ongün-e .

ONUK: (Tür.) Er. - Sevgili, aziz.

ONUKER: (Tür.) Er. - Onuk er. Sevilen, sevgili insan, saygı de er.

ONUKTEK N: (Tür.) Er. - Sevilen, sayılan güvenilir, emin insan.

ONUL: (Tür.) - yile , iyi ol, sa lıklı ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ONULTAN: (Tür.) Er. - yile tiren, düzelten, sa lı ma kavu turan.

ONUR: (Tür.) Er. 1. nşanın kendisine kar ı duydu u saygı. 2. Ba kalarının gösterdi i saygının dayandı ı de er, eref.

ONURAD: (Tür.) Er. - Onuruyla tanınmı ad.

ONURAL: (Tür.) Er. - an, eref kazan.

ONURALP: (Tür.) Er. - Onuruyla tanınmı kimse. Yi it ve onurlu.

ONURHAN: (Tür.) Er. - Onurlu han, hükümdar.

ONURKAN: (Tür.) Er. - Onurlu, soylu kandan gelen.

ONURSAL: (Tür.) Er. - Onurla ilgili. Saygı için verilen san.

ONURSAN: (Tür.) Er. - Onuruyla tanınmı , erefli.

ONURSAY: (Tür.) Er. - Onur say.

ONURSEV: (Tür.) Er. - Onur sev.

ONURSOY: (Tür.) Er. - Onurlu soydan gelen.

ONURSU: (Tür.) Er. - Onur su.

ONURSÜ: (Tür.) Er. - Onurlu asker.

ORAK: (Tür.) Er. 1. Ekin biçme zamanı, hasat. 2. Ekin biçme aracı.

ORAL: (Tür.) Er. - Kuleyi, ehri ele geçir, zaptet.

ORALMI : (Tür.) Er. Kale, ehir alımı .

ORAN: (Tür.) Er. 1. Ölçü, nispet, derece. Ölçülü, hesaplı. 2. Tahmin. 3. Anlayı lı. 4. Abartma, abartı. 5. Özel i aret, ni an.

ORAY: (Tür.) 1. Ate gibi kızıl renkte ay. 2. ehirli, ehirde ya ayan. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ORBAY: (Tür.) Er. - Ordu komutanı. Ordu beyi.

ORBEK: (Tür.) Er. - ehir beyi.

ORBAY: (Tür.) Er. - Bekçi muhafız.

ORCAN: (Tür.) Er. 1. Bey can. 2. Üstün, kıdemli ki i.

ORCANER: (Tür.) Er. - (bkz. Orcan).

ORÇUN: (Tür.) Er. - Ardıllar, halefler.

ORGUN: (Tür.) Er. - Gizli saklı.

ORGUNALP: (Tür.) Er. - Orgun alp.

ORGUNTAY: (Tür.) Er. - Orgun tay.

ORGÜL: (Tür.) Ka. - Ate gibi kırmızı renkte gül.

ÖRGÜN: (Tür.) Er. - Sıcak gün.

ORGUNALP: (Tür.) Er. - Örgün alp.

ORHAN: (Tür.) Er. - ehri yöneticisi, hakimi. *Orhan Gazi:* Osmanlı imparatorlu unun ikinci padi ahı.

ORHON: (Tür.) Er. - (bkz. Orhun).

ORHUN: (Tür.) Er. 1. Orta Asya'da bir ırmak. 2. Orta Asya Türklerinin kullandı ı en eski yazı. 3. Yüksek, yüce Hun anlamında.

ORKAN: (Tür.) Er. - Or kan.

ORK DE: (Fran.) Ka. - Çiçeklerinin güzelli i nedeniyle seralarda yeti tirilen de erli bir süs bitkisi.

ORKUN: (Tür.) Er. - (bkz. Or hun).

ORKUT: (Tür.) Er. - Kutlu, u urlu ehir.

ORKUTAY: (Tür.) Er. - Or kut ay.

ORTAÇ: (Tür.) Er. 1. Tepe, ozanların bulundu u. 2. Mirasçı. 3. Veliht. 4. Sıfat fiiller.

ORTAN: (Tür.) Er. - Ate renginde kızıl tan.

ORTANCA: (Tür.) 1. Pek çok türü bulunan süs bitkisi. 2. Ya bakımından üç karde in büyü ü ile küçü ü arasındaki karde . sim olarak kullanılmaz.

ÖRTÜN: (Tür.) Er. - Ortanca karde .

ORTUNÇ: (Tür.) Er. - Ate renginde tunç.

ORUÇ: (Tür.) Er. - slam'ın be artından birisidir. Tan yerinin a armasından güne batana kadar Allah rızası için yiyip içmekten cinsi münasebetten sakınmak. badet. Savm. - *Oruç Reis*; Önceleri Cezayir'de olup daha sonra Osmanlı donanmasına katılan ünlü denizci.

ORUK: (Tür.) Er.l. Aile, oymak. Göçmen olarak gelip bir yere yerle en. 2. Yol, çare, imkan.

ORUN: (Tür.) Er. 1. Özel, yer. Önemli bir görevlinin çalı tı ı yer, makam. 2. Gizli, habersiz. 3. Huy, yaratılı .

ORUS: (Tür.) Er. - Eski uygur adlarındandır. "Talih, baht, saadet" anla-mındadır.

ORUZ: (Tür.) Er. - Dü ün, dü ünçe.

OSKAN: (Tür.) Er. - Akıllı.

OSKAY: (Tür.) - Ne eli, mutlu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OSMAN: (Ar.) Er. 1. Bir tür ku ya da ejderha. 2. Hz. Muhammed (s.a.s)'in damadı ve Hz. Ömer'den sonra devlet ba kanı olan III. halife. 3. Osmanlı devletinin kurucusu, *Osman Gazi*.

OTAC: (Tür.) - Hekim, doktor. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OTARAN: (Tür.) Er. - Hayvanları otlatan çoban.

OTAY: (Tür.) - Ate renginde ay. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OYA: (Tür.) Ka. 1. Genellikle ipek ibri im kullanılarak i ne, mekik, tı ya da firkete ile yapılan ince dantel. 2. nce, güzel, nazik.

OYAL: (Tür.) - Oy al. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OYALP: (Tür.) Er. - Oy alp.

OYANALP: (Tür.) Er. - O an alp. Güçlü yi it.

OYHAN: (Tür.) Er. - Oy han.

OYKAN: (Tür.) Er. - Oy kan.

OYKUT: (Tür.) Er. - Oy kut.

OYLUM: (Tür.) 1. Vadi, koyak. Çukur, oyuk. 2. Bir cismin uzayda kaplad ı bo luk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OYMAN: (Tür.) Er. - Görü , dü ünçe sahibi.

OYTUN: (Tür.) 1. Kutsal, mübarek. 2. Be enilen, güzel yer. Alçak yer, ova. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OYTUNÇ: (Tür.) Er. - Oy tunç.

OYUM: (Tür.) - Oymak i i. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

OZAN: (Tür.) Er. 1. iir yazan, air. Halk airi. 2. akacı, tatlı, güzel konu an.

OZANALP: (Tür.) Er. - iir söyleyen tatlı dilli yi it.

OZANER: (Tür.) Er. - Ozan er.

OZANSOY: (Tür.) Er. - Güzel konu an, iir yazan bir soydan gelen.

OZANSÜ: (Tür.) Er. - Güzel konu an, iir yazan asker.

OZGAN: (Tür.) Er. - Öne geçen, kazanan, ba arılı.

-----Sonu-----

Ö

ÖCAL: (Tür.) Er.- Yapılan kötülü- ün acısını çıkar, öcünü al.

ÖCALAN: (Tür.) Er. - ntikam alan.

ÖDÜL: (Tür.) l Bir basan ya da iyilik kar ısında verilen arma an. 2. Yarı ma veya müsabakalarda bir tarafın, kazanana verdi i hediye, mükafat. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖGE: (Tür.) 1. Çok akıllı. Ya lı kimse. 2. Bir ulusun büyü ü, ileri geleni. 3.. Hekim. 4. Ün, öhret. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖGEDAY: (Tür.) Er. 1. Çok akıllı, bilgili. 2. Mo ol hükümdarı Cengiz Han'ın o lu.

ÖGER: (Tür.) Er. - Akıllı, bilgili kimse.

ÖGET: (Tür.) - Be enilen, aranılan, övülen, iyi güzel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖGETÜRK: (Tür.) Er. - Akıllı, bilgili Türk.

Ö ÜN: (Tür.) 1. Kendini yücelt, gurur duy. 2. Zaman vakit. 3. Kez, defa. 4. Önde, ileride olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

Ö ÜT: (Tür.) - Bir kimseye yapması ya da yapmaması gereken şeyler için söylenen söz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖKE: (Tür.) Er. - (bkz. Öge).

ÖKER: (Tür.) Er. - Akıllı kimse.

ÖKKE : (Ar.) Er. 1. Erkek örümcek. 2. Bir dağ adı.

ÖKLÜ: (Tür.) Er. - Akıllı.

ÖKMEN: (Tür.) Er. - Akıllı, zeki, bilgili kimse.

ÖKMENER: (Tür.) Er. - Akıllı, bilgili kimse.

ÖKTEM: (Tür.) Er. - Güçlü, onurlu, gösterişli, korkusuz.

ÖKTEMER: (Tür.) Er. - (bkz. Öktem).

ÖKTEN: (Tür.) Er. - Akıllı, bilgili, fazıl, kahraman, cesur.

ÖKTÜRK: (Tür.) Er. - Akıllı, güçlü Türk.

ÖMER: (Ar.) Er. - İslam Devleti'nin II. Halifesi Ömer b. Hattab. Dünya durdukça adaletinden dolayı ondan bahsedilecek. Cennetle müjdelenmiştir. Hak ile Batılı çok iyi ayırt edebilen bir alim olduğu için Ömeru'l-Faruk adını almıştır.

ÖMÜR: (Ar.) 1. Hayat müddeti, yaşı ama süresi. 2. Hayat, dirilik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖMÜRAL: (a.t.i.) Er. - Uzun ömürlü ol.

ÖMÜRAN: (a.t.i.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNAL: (Tür.) Er. - Önerileri git, lider ol anlamında.

ÖNAY: (Tür.) - Ayın ilk günlerindeki hali, hilal. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNAYDIN: (Tür.) Ka. - Ön aydın.

ÖNCEL: (Tür.) 1. Birine göre kendinden önce yerini tutmuş olan kimse. 2. Bizden önce yaşamış olanlar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNCÜBAY: (Tür.) Er. - Klavuz, rehber, önder kimisi.

ÖNDER: (Tür.) - Bir davada, fikri siyasi bir harekette önde giden, önyak olan, kitleyi idare eden kimse, lider, şef. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNEL: (Tür.) - Bir işin tamamlanması için verilen süre, vade, mühlet. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNEN: (Tür.) - Hak, adalet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNER: (Tür.) 1. Önde gelen, başta gelen. 2. Yön. 3. Sıra. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNGAY: (Tür.) - Jüpiter gezegeni. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNGEL: (Tür.) Er. - A ır ba lı.

ONGEN: (Tür.) - Basan, zafer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNGÜ: (Tür.) Er. 1. lk, önce, önceki. 2. Direnme, inat.

ÖNGÜL: (Tür.) 1. Direnen, inatçı kimse. 2. Ön ayak olan, te vik eden. 3. Kılavuz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖNGÜT: (Tür.) Er. 1. Saklanarak yana ma, izinden yürüme. 2. Hücum etmek için elveri li yer.

ÖNKAL: (Tür.) Er. - Ön kal.

ÖNNUR: (Tür.) Ka. - Ön nur.

ÖNSAL: (Tür.) Er. - Ön sal.

ÖNSOY: (Tür.) Er. - lk soy.

ÖNÜR: (Tür.) - Kendinden önceki, eski. Öne geçen, ileriye giden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖREN: (Tür.) 1. Eski yapı ya da kent kalıntısı. 2. ehir kent. Köy. 3. Bitek ova. 4. Ormanlık yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖRENEL: (Tür.) Er. - Cömert ve geni el.

ÖRENER: (Tür.) Er. - Geni , güven veren yi it.

ÖRENGÜL: (Tür.) Er. - Yaban gülü.

ÖRGEN: (Tür.) Er. 1. Organ. 2. nce halat, urgan.

ORSAN: (Tür.) Er. - Yüce adı olan.

ÖRSEL: (Tür.) Er. - Ör sel.

ÖTÜKEN: (Tür.) Er. 1. O uz destanında Tiyen an da larıyla Orhun havzası arasında bulundu u belirtilen, ormanlık kutsal bölge. 2. Mo olca'da yer Tanrıçası. - sim olarak kullanılmaz.

ÖVEÇ: (Tür.) Er. - 2, 3 ya ndaki erkek koyun.

ÖVÜNÇ: (Tür.) - Övünmeye yol açan, övünülecek ey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖYMEN: (Tür.) Er. - Evcimen, evine ba lı.

ÖZ: (Tür.) 1. Bir kimsenin beti i, manevi varlı ı. 2. Bir eyin temel ö esi. 3. Kan ba ı ile ba lı olan. 4. Katıksız, an. 5. Çay, dere. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZAK: (Tür.) Er. - Öz ak. Özü temiz, do ru kimse.

ÖZAKAN: (Tür.) Er. - Öz akan.

ÖZAKAY: (Tür.) - Öz akay. Özü temiz kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZAKIN: (Tür.) Er. - Öz akın.

ÖZAKINCI: (Tür.) Er. - Öz akıncı.

ÖZAKTU : (Tür.) Er. - Beyaz tu .

ÖZAL: (Tür.) Er. - Öz al.

ÖZALP: (Tür.) Er. - Özünde yi it olan kimse.

ÖZALPMAN: (Tür.) Er. - Özünde yi it olan kimse.

ÖZALPSAN: (Tür.) Er. - Yi itli iyle tanınan kimse.

ÖZALTAN: (Tür.) - Sabah seher vöaktinde gö ün kızıyla arak aydınlanması. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZALTAY: (Tür.) Er. - Altaylara mensup. Öztürk.

ÖZALTIN: (Tür.) - Özü altın gibi de erli olan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZALTU : (Tür.) Er. - Kırmızı tu .

ÖZAN: (Tür.) Ka. - Öz an.

ÖZARI: (Tür.) - Arı gibi çalı kan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZARKIN: (Tür.) Er. - Öz arkın.

ÖZASLAN: (Tür.) Er. - Aslan gibi güçlü, soylu kimse.

ÖZATA: (Tür.) Er. - Ata ve Öz kelimelerinden birle ik isim.

ÖZATAY: (Tür.) Er. - Özü herkesçe tanınan kimse.

ÖZAY: (Tür.) - Özü ay gibi temiz, parlak, aydınlık kimse.

ÖZAYDIN: (Tür.) - Özü temiz, aydınlık kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZBAL: (Tür.) Er. - Balın özü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZBALA: (Tür.) Er. - Öz çocuk.

ÖZBA : (Tür.) Er. - Öz ba .

ÖZBA AK: (Tür.) Ka. - Öz ba ak.

ÖZBATU: (Tür.) Er. - Öz batu.

ÖZBAY: (Tür.) Er. - Yi it, Türk Alpi.

ÖZBEK: (Tür.) 1. Yi it, cesur, özü güçlü. 2. Orta Asya'da ya ayan bir Türk boyu ve bu boydan olan kimse. 3. Dere, çay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZBEKKAN: (Tür.) Er. - Özbek soyundan gelen.

ÖZBEN: (Tür.) - Soyluluk ve asalette öz, temel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZBERK: (a.f.i.) Er. - Özü güçlü kimse.

ÖZBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Özbay).

ÖZB L: (Tür.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB LEK: (Tür.) - Güçlü bilek. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB LEN: (Tür.) - Kendisi bilen, kendili inden bilen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB LGE: (Tür.) - Bilgelik ta ryan. Do asında bilgelik bulunan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB LG N: (Tür.) - Öz bilgin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB L R: (Tür.) - Asıl bilgiye ula an, temel bilgi sahibi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZB R: (Tür.) Er. - Soy, temel, asıl birli i.

ÖZBO A: (Tür.) Er. - Öz bo a.

ÖZCAN: (Tür.) - Candan, samimi, içten. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZCANAN: (t.f.i.) Ka. - Ki iye en yakın, sevgili.

ÖZCEBE: (Tür.) Er. - Zırh, cev en, silah, mühimmat i leriyle u ra an.

ÖZÇAM: (Tür.) Er. - Öz çam.

ÖZÇEL K: (Tür.) Er. - Özü çelik gibi sert ve güçlü.

ÖZÇEV K: (Tür.) Er. - Canlı, çevik, hareketli kimse.

ÖZÇİN: (Tür.) Er. - Özü do ru, saf, temiz kimse.

ÖZÇINAR: (Tür.) Er. - Öz çınar.

ÖZDA : (Tür.) Er. - Öz da .

ÖZDAL: (Tür.) - Öz dal. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZDAMAR: (Tür.) Er. - Öz damar.

ÖZDE ER: (Tür.) Er. - Bir eyin gerçek de eri.

ÖZDEK: (Tür.) Er. 1. Temel, esas, kök. 2. ç, öz, çekirdek. 3. Madde.

ÖZDEL: (Tür.) - Hediye. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZDEM R: (Tür.) Er. - Özü demir gibi güçlü.

ÖZDEN: (Tür.) 1. Soyca temiz, köleli i olmayan, özgür. 2. Özle, özvar-lıkla, gerçekle ilgili. 3. Suların geçti i yer, su geçidi. 4. Özsu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZDENER: (Tür.) Er. - Özden er.

ÖZDEREN: (Tür.) Ka. - Öz deren.

ÖZDE : (Tür.) - Her türlü nitelik bakımından e it olan, benzer olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZD L: (Tür.) Er. - Gönülden, içten.

ÖZD LEK: (Tür.) - Candan dilenen dilek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZD LMAÇ: (Tür.) Er. - Tercüman, çevirmen.

ÖZD NÇ: (Tür.) Er. - Özlü, canlı, dinç olan kimse.

ÖZD NÇER: (Tür.) Er. - Özü canlı, dinç olan kimse.

ÖZDO A: (Tür.) Er. - Gerçek, bozulmamı tabiat.

ÖZDO AL: (Tür.) Er. - Öz do al.

ÖZDO AN: (Tür.) Er. - Öz do an.

ÖZDO RU: (Tür.) Er. - Özünden temiz, dürüst kimse.

ÖZDORU: (Tür.) Er. - Öz doru.

ÖZDORUK: (Tür.) Er. - Zirve. Yüksek ahsiyet.

ÖZDURAN: (Tür.) Er. - Öz duran.

ÖZDURDU: (Tür.) Er. - Öz durdu.

ÖZDURU: (Tür.) Er. - Özü duru, katıksız olan.

ÖZEK: (Tür.) 1. Güç. 2. Çalı kan. 3. Küçük dere. 4. A acın, bitkinin özü, içi. Bitki filizi. 5. Bir eyin ortası. 6. Sel yarıntısı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZEKAN: (Tür.) Er. - Öze kan.

ÖZEL: (Tür.) - Öz el. 1. Yalnız bir ki iye, bir eye ait ya da ili kin olan. Devlete de il, ki iye ait olan. 2. Her zaman görülenen, ola andan farklı, dikkate de er. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZEN: (Tür.) 1. Bir i in elden geldi ince iyi olması için gösterilen çaba. 2. çerlek, tam orta, en içerde olan. 3. lk söz. 4. Bir birine yakın iki da ın arasındaki uzaklık, ara. Dere, ırmak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZENAY: (Tür.) Ka. - Özen ay.

ÖZENDER: (Tür.) Er. - Ender bulunan yaratılı ta olan, de erli.

ÖZENG N: (Tür.) Er. - Özü engin, geni ve derin.

ÖZENGÜL: (Tür.) Ka. - Özen gül.

ÖZEN R: (Tür.) Ka. - Çaba gösteren, en iyisini yapmaya çalı an.

ÖZENL : (Tür.) Er. - Özenle çalı an kimse.

ÖZER: (Tür.) - Yi it, do ru kimse. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZERCAN: (Tür.) Er. - Özer can.

ÖZERDAL: (Tür.) Er. - Öz er dal.

ÖZERDEM: (Tür.) Er. - Bütün erdemleri özünde toplayan.

ÖZERD M: (Tür.) Er. - Özüne erdim, ula tım.

ÖZERD NÇ: (Tür.) Er. - Özünde canlı, dinç olan erkek.

ÖZEREK: (Tür.) Er. - Asıl amaç, ula ılmak istenen ey.

ÖZERHAN: (Tür.) Er. - Yi it, cesur han.

ÖZERK: (Tür.) Er. - Kendi kendini yönetme yetkisi olan.

ÖZERK N: (Tür.) Er. - Özgür, güçlü kimse.

ÖZERKMEN: (Tür.) Er. - Özünde güçlü olan.

ÖZERMAN: (Tür.) Er. - 1. Bir eyi çok isteyen. 2. Pi manlık duyan.

ÖZEROL: (Tür.) Er. - Gerçek yi it ol.

ÖZERTAN: (Tür.) Er. - Öz ertan.

ÖZERTEM: (Tür.) Er. - Özünde erdemli olan.

ÖZGE: (Tür.). 1. Ba ka, gayrı, di er. Yabancı, a yar. 2. yi, güzel. 3. ki da arasındaki dereciklerin birle ti i yer, derenin ba langıcı. 4. akacı. 5. Cana yakın, sıcakkanlı. 6. Yürekli, gözü pek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGEBAY: (Tür.) Er. - yi, güzel, yürekli erkek.

ÖZGEER: (Tür.) Er. - yi güzel erkek.

ÖZGEN: (Tür.) - Özü geni , rahat, sakin kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGENALP: (Tür.) Er. - Sakin, a ırba lı yi it.

ÖZGENAY: (Tür.) - (bkz. Özgenay). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGENÇ: (Tür.) Er. - Öz genç.

ÖZGENER: (Tür.) Er. - (bkz. Özgenalp).

ÖZGER: (Tür.) - yi, güzel kimse. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZG RAY: (Tür.) Er. - Kuvvetli, kudretli yi it. Kırım hanlarının kullandı ı isimlerden.

ÖZGÜ: (Tür.) 1. Kutsal. 2. Özellikle birine ya da bir eye ait olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜÇ: (Tür.) Er. - Temel güç. Ana kuvvet.

ÖZGÜL: (Tür.) Ka. 1. Özü gül gibi olan. 2. Özellikle bir türe ait olan.

ÖZGÜLAY: (Tür.) Ka. - Öz gül ay.

ÖZGÜLEÇ: (Tür.) - Güler yüzlü, içten gülen kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜLER: (Tür.) Ka. - Öz güler.

ÖZGÜLÜM: (Tür.) Ka. - Öz gülüm.

ÖZGÜN: (Tür.) - Nitelikleri bakımından benzerlerinden ayrı ve üstün olan. Yalnız kendine özgü bir nitelik taşıyan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜNAY: (Tür.) Özgün ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜNEL: (Tür.) Ka. - Üstün, kerem sahibi cömert el.

ÖZGÜNER: (Tür.) Er. - Öz güner.

ÖZGÜNE : (Tür.) - Güne gibi parlak ve kapsamlı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜR: (Tür.) 1. Kendi kendine hareket etme, davranma karar verme gücü olan. 2. Tutuklu olmayan, hür. Ba kasının kölesi olmayan. Ba ımsız. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZGÜRCAN: (Tür.) Er. - Özgürlü üne dü kün kimse.

ÖZGÜREL: (Tür.) Er. - Özgür davranan kimse.

ÖZGÜVEN: (Tür.) - Kendine güve-nen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZHAKAN: (Tür.) Er. - Hakan soyundan gelen.

ÖZHAN: (Tür.) Er. - Hükümdar soyundan gelen.

ÖZ L: (Tür.) - Gerçek ülke. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZ LHAN: (Tür.) Er. - Ülkenin hanı, reisi.

ÖZ LTER: (Tür.) Er. - Yurdun gerçek savunucusu, koruyucusu.

ÖZ NAL: (Tür.) Er. - Gerçek arkada , dost.

ÖZ NAN: (Tür.) - Özden gelen inanç, iman. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZKAN: (Tür.) Er. - Temiz kan, soylu kimse.

ÖZKAR: (Tür.) Er. - Öz kar.

ÖZKAYA: (Tür.) Er. - Öz kaya.

ÖZKAYRA: (Tür.) Er. - çten gelen ba ı , iyilik.

ÖZKE: (Tür.) - Sa lam, sa lıklı. Temiz yürekli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZKENT: (Tür.) Er. - Öz kent.

ÖZKER: (Tür.) Er. - Sa lam, temiz yürekli er.

ÖZKOÇ: (Tür.) Er. - Cesur, sava kan yapılı..

ÖZKÖK: (Tür.) Er. 1. Esas, temel, kaynak. 2. Neslin geldi i soy a acı.

ÖZKUL: (Tür.) Er. - Gerçek kul. Hakkıyla ibadet eden kul.

ÖZKURT: (Tür.) Er. - Öz kurt.

ÖZKUT: (Tür.) Er. - Kutsanmı , kadr sahibi.

ÖZKUTAL: (Tür.) Er. - Gerçek mutluluk senin olsun.

ÖZKUTAY: (Tür.) Er. - Özü u urlu ve ay gibi parlak olan.

ÖZKUTLU: (Tür.) Er. - Kutlu olan eyin kendisi. Özü kutlu, u urlu olan.

ÖZKUTSAL: (Tür.) Er. - Öz kutsal.

ÖZLEK: (Tür.) 1. Topra ın özlü, verimli yeri. 2. Zaman. 3. Do a üstü güç, felek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZLEM: (Tür.) Ka. - Yeniden görme, tekrar kavu ma arzusu, hasret tahassür. Bir eye kar ı duyulan istek, meyil.

ÖZLEN: (Tür.) 1. Su kayna ı. Küçük dere. 2. A aç kökü. 3. Özlenecek kadar sevilen bir ki i ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZLÜ: (Tür.) Er. 1. Özü benli i olan. 2. çten gerçek. 3. Verimli.

ÖZLÜER: (Tür.) Er. - ahsiyet sahibi, olgun ki i.

ÖZMEN: (Tür.) - Özlü kimse, özü iyi, sa lam ki ilikli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZMERT: (Tür.) Er. - Mert yapılı.

ÖZMUT: (Tür.) Er. - Yapısında mutluluk olan.

ÖZNUR: (Tür.) - Özü ı ıklı, aydınlık kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZO UL: (Tür.) Er. - Öz o ul.

ÖZO UZ: (Tür.) Er. - O uz'a mensup. O uz'a ait.

ÖZOK: (Tür.) Er. - Özü ok gibi güçlü olan.

ÖZOL: (Tür.) Er. - Özün de i mesin, göründü ün gibi ol.

ÖZOZAN: (Tür.) Er. - Gerçek air.

ÖZÖ E: (Tür.) Er. - Bir eyin aslı, özü.

ÖZÖNDER: (Tür.) Er. - Gerçek önder.

ÖZÖZ: (Tür.) - Gönlü geni kimse. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZPALA: (Tür.) Er. - Pala gibi sert ve keskin ki ilikli.

ÖZPEKER: (Tür.) Er. - Özünde çok güçlü olan yi it.

ÖZPINAR: (Tür.) - Öz pınar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZPOLAT: (Tür.) Er. - Özü çelik gibi sa lam olan.

ÖZPULAT: (Tür.) - (bkz. Özpolat).

ÖZSAN: (Tür.) - Adı duyulmuş ünlü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZSEL: (Tür.) - Özle ilgili, özleli kin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZSELEN: (Tür.) - Gerçek haber. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZSEV : (Tür.) - Çıtan gelen sevgi. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZSU: (Tür.) - Bitki ve hayvan dokularında bulunan sıvılara verilen ad. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZSUNGUR: (Tür.) Er. - Sakin, soğukkanlı yapısı olan.

ÖZSÜ: (Tür.) Er. - Gerçek asker. Askeri kimlik ve yapı sahibi.

ÖZSÜER: (Tür.) Er. - (bkz. Özsü).

ÖZ AH N: (Tür.) Er. - ahin gibi güçlü, atak, çabuk yapılı.

ÖZ AN: (Tür.) Er. - Öz an.

ÖZ EN: (Tür.) Er. - en yapılı.

ÖZTAN: (Tür.) Er. - Karanlık bitiren, aydın başlangıç.

ÖZTANIR: (Tür.) Er. - Gerçeği ayırabilen.

ÖZTARHAN: (Tür.) Er. - 1. Büyük nüfuz sahibi. 2. Komutan, han. 3. Toprak zengini. - (bkz. Tarhan).

ÖZTA : (Tür.) Er. - Öz ta .

ÖZTAY: (Tür.) Er. - Öz tay.

ÖZTAYLAN: (Tür.) Er. - (bkz. Taylan).

ÖZTEK: (Tür.) Er. - Öz tek.

ÖZTEK N: (Tür.) Er. - Yapısında emniyet ve güven taşıyan.

ÖZTEN: (Tür.) Ka. - Öz ten.

ÖZT MUR: (Tür.) Er. - Özünü demir gibi güçlü.

ÖZT N: (Tür.) Er. - Ruhun özü. Sallam bir ruh yapısı olan.

ÖZT NEL: (Tür.) Er. - Öz tinel.

ÖZT NER: (Tür.) Er. - Ruhsal yönden sallıklı erkek. (bkz. Tiner).

ÖZTOYGAR: (Tür.) Er. - (bkz. Toygar).

ÖZTUNA: (Tür.) - (bkz. Tuna). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZTUNÇ: (Tür.) Er. - Özünü tunç gibi güçlü olan.

ÖZÜAK: (Tür.) Er. - Özünü tertemiz olan kimisi

ÖZÜDO RU: (Tür.) Er. - Dürüst ve doğruluğu ilke edinen.

ÖZÜM: (Tür.) - Karde gibi tutulup sevilen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZÜN: (Tür.) 1. Hakkıyla kazanılmı ün. 2. iir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZÜPEK: (Tür.) Er. - Ruhen güçlü.

ÖZVER: (Tür.) Er. - Öz ver.

ÖZVERD : (Tür.) Er. - Öz verdi.

ÖZVEREN: (Tür.) Er. - Özveride bulunan, fedakar.

ÖZVER : (Tür.) - Bir amaç ya da ki i için kendi yararlarından vazgeçme, fedakarlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZYAY: (Tür.) - Yay gibi çevik ve atılgan yapılı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZYURT: (Tür.) - Anavatan, anayurt. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZYUVA: (Tür.) - Ata evi, dönülecek asıl yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÖZYÜREK: (Tür.) Er. - Güçlü korkusuz.

-----Sonu-----

P

PAD AH: (Fars.) - Hükümdar.

PAHA: (Tür.) - De er, fiat, eder, tutar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

PAKALIN: (f.t.i.) Er. - Dürüst, do ru iyi tanınmı kimseler.

PAKAN: (Fars.) Er. 1. Temizler, anlar. 2. Veliler, ermi ler, evliya.

PAKEL: (f.t.i.) Er. - yi i ler yapan, do ru kimse.

PAKER: (f.t.i.) Er. - Temiz, dürüst, iyi kimse.

PAK ZE: (Fars.) Ka. - Temiz, saf, halis, lekesiz.

PAKKAN: (f.t.i.) Er. - Temiz soydan gelen kimse.

PAKSAN: (f.t.i.) Er. - Temiz, do ru namuslu tanınmı kimse.

PAKSOY: (f.t.i.) Er. - Temiz soydan gelen.

PAKSU: (f.t.i.) Er. - Temiz su. Billur gibi arı duru, ahsiyetli.

PAKSÜT: (f.i.i.) Er. - Sütü temiz.

PALA: (Tür.) Er. - Kısa ve geni kılıç.

PALATEK N: (Tür.) Er. - Emniyet, güven ve cesaret telkin eden ki i.

PALAT MUR: (Tür.) Er. - Demir pala. Sert ve katı yapılı, güçlü.

PALAY: (Fars.) Er. - Yedek at.

PALAZ: (Tür.) Er. 1. Kimi ku yavrularının civcivlikten sonraki durumu. 2. Güzel, canlı, gürbüz, i man. 3. Da mık.

PALM YE: (Fran.) Ka. - Süs olarak kullanılan bir nevi hurma a acı.

PAM R: (Tür.) Er. 1. Orta Asya'da yükseltisi 7000 m'yi geçen yüksek da lık külle. 2. (Fars.) Dünyanın çatısı.

PAM RHAN: (Tür.) Er. - Pamir han.

PAPATYA: (Tür.) Ka. - Ikbaharda çiçek açan, taç yapraklı, beyaz, ortası sarı kümeçli bir kır çiçe i.

PARLA: (Tür.) Ka. 1. I ık saç, ı lıda. 2. Ün kazan, tanın.

PARLAK: (Tür.) Ka. 1. Parlayan, ı lldayan. Temiz. 2. Çok ba arılı.

PARLANUR: (Tür.) Ka. - Nur gibi parla. Parla nur.

PARLAR: (Tür.) Ka. - I ık saçar, ı lldar, aydınlık verir.

PARSA: (Fars.) Er. 1. Sofu, dinine ba lı. 2. ffetli, namuslu, temiz, do ru.

PARSBAY: (f.t.i.) Er. - Pars gibi güçlü ve çevik.
PARSHAN: (f.t.i.) Er. - (bkz. Parsbay).
PARSKAN: (f.t.i.) Er. - Kanında atılganlık, cesaret ve saldırganlık ta ıyan.
PA A: (Tür.) Er. 1. Osmanlı devletinde yüksek rütbeli askerlere verilen unvan. General. 2.Uslu, a ırba lı.
PAYAM: (Tür.) Er. - Badem.
PAYAN: (Fars.) - Son nihayet. Uç, kenar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PAYE: (Fars.) 1. A ama, rütbe, derece. 2. Basamak, merdiven basama ı. 3.. kızlerin bir yıldızı, cevza burcu. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PAY DAR: (Fars.) 1. Saygın, rütbeli. 2. Sa lam, sürekli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PAY Z: (Fars.) Er. - Güz, sonbahar. Ya lılık.
PAYZEN: (Fars.) Er. 1. Tutsak, esir. Suçlu. Aya ına pranga vurulmu kimse. 2. Rençber.
PAZVANTI: (Fars.) Er. - Osmanlı devletinde, Rumeli bölgesinde gece bekçilerine verilen ad.
PEDÜK: (Tür.) Er. - Yüce, yüksek.
PEHLEV : (Fars.) Er. 1. ehir. 2. Kahraman, yi it.
PEHL VAN: (Fars.) Er. 1. Güre çi. 2. Boylu boslu, iri yan, güçlü kimse, yi it.
PEKAL: (Tür.) Er. - Pek al.
PEKALP: (Tür.) Er. - Güçlü, sert, kahraman yi it.
PEKART: (Tür.) Er. - Sa lam dönülmez yemin. Pek ant.
PEKAY: (Tür.) Ka. - Pek ay.
PEKDE ER: (Tür.) - Çok de erli, çok kıymetli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PEKDEM R: (Tür.) Er. - Sert, sa lam, demir gibi.
PEKEL: (Tür.) Er. - Güçlü el. Pek el.
PEKER: (Tür.) Er. - Güçlü kimse. Gözüpek, cesur yapılı.
PEKERG N: (Tür.) Er. - Olgun kimse.
PEKGÖZ: (Tür.) Er. - Cesur, yi it.
PEK N: (Tür.) Er. - Üzerinde ku ku duyulmayan, kesinlikle bilinen, kesin.
PEK NER: (Tür.) Er. - (bkz. Pekin).
PEK NTÜRK: (Tür.) Er. - Pekin Türk.
PEKKAN: (Tür.) Ka. - Sa lam temiz kandan gelen. Soylu.
PEKOL: (Tür.) Er. - Sert, sa lam, dayanıklı ol.
PEKÖZ: (Tür.) - Özü sa lam kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PEK EN: (Tür.) - Ne eli, en- akrak, mutlu kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PEKTA I: (Tür.) Er. - Güçlü, sert ta .
PEKTAY: (Tür.) Er. - Güçlü, sa lam tay.
PEKTÜRK: (Tür.) Er. - Sa lam ve güçlü Türk.
PEKÜN: (Tür.) Er. - Tanınmı güçlü isim.
PEKÜSTÜN: (Tür.) Er. - Çok üstün, üstünlükte en iyi seviyede olan.
PEL N: (Tür.) Ka. - Birle ikgillerden, keskin ve güzel kokulu, bir çe it bitki.
PEL T: (Tür.) - Çınar, me e vb. a açların meyvesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PEMBE: (Tür.) Ka. - Beyaz ve kırmızının karı masından olu an açık renk.
PEMBEGÜL: (Tür.) Ka. - Pembe gül.
PERÇEM: (Fars.) Ka. 1. Kâkül. Yele. 2. Mızrak, bayrak gibi eylerin ba larına konan püskül.
PERDAH: (Fars.) Er. 1. Cila, parlaklık, parlama. Parlatma, parlaklık verme. 2. Budanmı asmadan yeni süren çubuk.
PEREN: (Fars.) Ka. - Ülker yıldızı, pervin, Süreyya.
PER : (Fars.) Ka. 1. Di i cin (güzel ve iyilik severlik sembolü olarak kabul edilirler). 2. Güzel kadın veya kız.
PER CAN: (Fars.) Ka. - (bkz. Peri).
PER DE: (Fars.) Ka. - Uçmu , soluk, solmu .
PER HAN: (Fars.) Ka. - Peri padi ahı. Büyücü.
PER NÇEK: (Tür.) Er. - Özverili, fedakar, sadık.
PER RÜ: (Fars.) Ka. - Peri yüzlü, çok güzel.
PER VE : (Fars.) Ka. - Peri gibi, çok güzel.
PER Z: (Fars.) Er. 1. Ba ırma, haykırma. 2. Su kenarında yeti en ye il saz, ot.
PER ZAT: (Fars.) Ka. 1. Peri çocu u. 2. Güzel, çok güzel.
PER ZE: (Fars.) Ka. 1. Kırmızı altın. 2. Ate te pi irilen ekmek.
PERK: (Tür.) Er. - Katı, sert, güçlü berk.

PERKEL: (Tür.) Er. - Güçlü er.
PERKER: (Tür.) Er. - Güçlü kimse.
PERK N: (Tür.) Er. - Çok güçlü kuvvetli, sağlam kimse.
PERMUN: (Fars.) Ka. - Bezek, süs.
PERRAN: (Fars.) Ka. - Uçan, uçucu.
PERR N: (Fars.) Ka. - Nezaket, nazlılık.
PERTAV: (Fars.) Er. 1. Atılma, sıçrama. 2. Uzağa dünen ok.
PERTEV: (Fars.) Er. - Işık. Parlaklık.
PERVA: (Fars.) 1. Korku. Çekingenlik. 2. İgi, baş.
PERVER: (Fars.) Er. - Besleyen, besleyici, yeti tiren, yeti tirici, koruyan, terbiye eden.
PERV N: (Fars.) Ka. - Ülker süreyya.
PERV Z: (Fars.) Er. 1. Üstün. 2. Elek. Süzgeç. 3. Balık. 4. Güzellik. Cilve. 5. İran hükümdarı Hüsrev'in lakabı.
PESEN: (Tür.) Kırık, çiğ. Sis. İnce ince yağan kar, çisenti. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PESENT: (Fars.) Ka. 1. Beşenen, beşenmiş. Beşenme, seçme. 2. Esmerle miş. 3. Altın, mat altın.
PES N: (Fars.) - Sonraki, en son. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PE N: (Fars.) Er. - Keykubat'ın üçüncü oğlu.
PE REV: (Fars.) Er. 1. Türk müziğinin en meşhur saz eseri formu. 2. Güreten önce güreçlerin yaptıkları gösteri.
PETEK: (Tür.) Ka. 1. Kovanda arıların içine bal yaptıkları göz, mum tekerleği. Kovan. 2. Minarenin şerefesi ile külah arasındaki kısmı. Bacalarda külahın altındaki çıkıntılı kısım.
PEYAM: (Fars.) Er. - Haber, başkasından alınan bilgi, nebe.
PEYAM : (Fars.) Er. - Haberle, bilgi ile ilgili.
PEYDA: (Fars.) Ka. - Meydanda açıkta. Hazır, mevcut.
PEYGAMBER: (Fars.) - Allah tarafından kullarına haber götürmekle görevlendirilmiş seçkin insan. Nebi, Rasul. - Yalnız Peygamberlere mahsus bir isimdir.
PEYKAN: (Fars.) Er. - Temren, başak, okun ucundaki sivri demir.
PEYKE: (Fars.) Ka. - Kuru kanepa, tahta sedir.
PEYKER: (Fars.) Ka. - Yüz, surat.
PEYMA: (Fars.) Ka. - Ölçen, ölçücü.
PEYMAN: (Fars.) Er. - Yemin, and, ahd.
PEYMANE: (Fars.) Ka. - Büyük kadeh, arap bardağı.
PEYREV: (Fars.). - Ardı sıra giden. Arkasından giden, izinden yürüyen. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
PEYZAJ: (Fran.) Ka. - Kır resmi.
PINAR: (Tür.) Ka. - Yerden kaynayıp çıkan su, kaynak, çeşme. Bir suyun çıktığı yer, su başı. Kaynak suyunun devamlı aktığı yer.
PIRLTI: (Tür.) Ka. - Parıldayan şeyin çıkardığı ışık. Anlık ışık geçişi.
PIRLANTA: (hal.) Ka. - Değerli bir tür elmas.
PIRNAL: (Tür.) Ka. - Meşhurlu acı çalısı.
PITIRCA: (Tür.) Ka. - Koyu pembe renkli bir bahar çiçeği.
P NHAN: (Fars.) Ka. - Gizli.
P RANE: (Fars.) Er. - Yağlılara yakışır şekilde, olgunca tavır.
P RAYE: (Fars.) Ka. - Süs, zinet.
P RUZ: (Fars.) Er. - Kutlu, hayırlı, uğurlu.
P RUZE: (Fars.) Ka. - Mavi renkli ve değerli bir süs taşı.
P YALE: (Fars.) Ka. - Kadeh, arap bardağı.
PLAT N: (Lat.) Ka. - Beyaz ve çok değerli bir maden.
POLAT: (Fars.) Er. - Çelik. Güç, kuvvet.
POLATALP: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü yitirici.
POLATHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Polatalp).
POLATKAN: (Tür.) Er. - Çelik gibi güçlü soydan gelen.
POLATKILIÇ: (Tür.) Er. - Yiti cins çelikten yapılmış kılıç.
POYRAZ: (Yun.) 1. Kuzeydoğudan esen soğuk rüzgar. 2. Kuzey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
POZAN: (Tür.) Er. - Üzüm başı.
PÜRÇEK: (Tür.) Ka. - Akaklardan sarkan saç, zülüf. Ağaç ve bitkilerin saçak gibi ince kökleri. Oya, püskül, saçak.
PÜRÇ N: (Fars.) Ka. - Çok düğünce, öfkeli. Kırık.

PÜRD L: (Fars.) Er. - Yürekli, cesur.

PÜREN: (Tür.) Ka. - Kimi ağaçlarda yapraklardan ayrı olarak süren ince yaprak. Çalılık ve sık otlular yerler. Sarı, kırmızı, çiçek açan ufak yapraklı anların çok sevdiği bir tür ot. Meve acı filizi.

PÜRFER: (Fars.) Ka. - Çok parlak, aydınlık.

PÜSER: (Fars.) Er. - Oğul, erkek çocuk.

-----Sonu-----

R

RABBAN : (Ar.) Er. 1. Allahla ilgili. 2. Kendini bütün varlığıyla Allah'a teslim eden. Putçu inancı tanımayan, alim amel ileleyen, Allah'tan geleni kabul edip, O'nun dinine muhalif olana karşı çıkan.

RABIT: (Ar.) Er. - Rabteden, bağımlı, birleştiren. Nefsini dünyadan menedip ahirete bağlamış olan.

RABITA: (Ar.) Ka. 1. Kişiyi birbirine bağlayan şey, bağ. 2. Münasebet, ilgi. 3. Bağlılık, mensub olma. 4. Sıra, tertip, usul, düzen.

RAB : (Ar.) Er. - Dördüncü.

RAB A: (Ar.) Ka. 1. Dördüncü. Saatteki salisenin 2. Tanzimattan sonra memurlukta kolonisi derecesinde bir rütbe. 3. Ünlü kadın mutasavvuf.

RAB H: (Ar.) Er. - Yararlı, kazançlı, karlı.

RÂC : (Ar.) 1. Rica eden, yalvaran, dileyen. 2. Dönen, geri gelen. 3. Nis-bet ve ilgisi bulunan, dokunan.

RAC FE: (Ar.) Ka. - Sur'un kıyamette bütün canlıları öldürecek olan ilk üfleni.

RAC H: (Ar.) Er. - Değerli, üstün. Fıkıhta: Delil ve Burhanların tercihinde delili öncelik kazanan taraf.

RAC YE: (Ar.) Ka. 1. Rica eden, yalvaran. 2. Umutlu.

RAD : (Ar.) Er. - Boyun eğen, kabul eden, rıza gösteren.

RAD FE: (Ar.) Ka. - Kıyamette üfürülecek surun ikincisi

RAD YE: (Ar.) Ka. - Rıza gösteren, kabul eden, boyun eğen.

RAFET: (Ar.) Er. - Acıma, merhamet etme, esirgeme anlamında. Kur'an-ı Kerim'de Nur suresi 2. ayet. Hadid suresi 27. ayette geçmektedir.

RAFEDD N: (Ar.) Er. - İslam dininin vermi olduğu acıma, esirgeme duygusu. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

RAFIZ: (Ar.) Er. - Bırakan, salıveren.

RÂF : (Ar.) Er. - Kaldıran, yücelten, yükselten. Allah'ın isimlerinden, (bkz. Abdürrafi'). *Rafi' b. Hadic*, sahabeden.

RAF A: (Ar.) Ka. - Her çeşit ayaklık ve destek.

RAF H: (Ar.) Er. - Rahat ve huzurlu yatağan.

RA IB: (Ar.) Er. - Arzulu, isteyen, rahat eden. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

RA BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ra ib).

RA BET: (Ar.) Ka. - Destek, arzu. Destekle karışılma.

RAHATEFZA: (a.f.i.) - Rahat artıran. Türk müziğinin bileşik makamlarından. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RAHDAN: (Fars.) Er. - Yol bilen.

RAHE: (Ar.) Ka. - Avuç içi, el ayası.

RAH : (Ar.) Er. - Rahat, huzurlu, dingin.

RAH LE: (Ar.) Ka. - Rahat, sakin.

RAH M: (Ar.) Er. - Esirgeyen, acıyan, koruyan, merhametli. Kur'an'da 220 yerde zikredilmiştir. Allah'ın isimlerinden, (bkz. Abdürrahim).

RAH ME: (Ar.) Ka. - Hafif sesli, latif konuşan kadın demektir, (bkz. Rahim).

RAH YE: (Ar.) Ka. - Bal arısı.

RAHMAN: (Ar.) Er. - Bütün canlılara merhamet eden, koruyan. Kur'an-ı Kerim'de 55'ten fazla yerde zikredilmiştir. Yine Kur'an-ı Kerim'in 55. suresinin adıdır. - Allah'ın isimlerinden "abd" takısı olarak isim olarak kullanılır, (bkz. Abdürrahman).

RAHMAN : (Ar.) Er. - Allah'tan gelen, kutsal, Allah'a özgü.

RAHMET: (Ar.) - Acıma, esirgeme, koruma, yararlı olma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RAHMET : (Ar.) Er. - Rahmetle ilgili.

RAHMETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın esirgemesi, koruması.

RAHM . (Ar.) Er. - Acımayla ilgili.

RAHM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rahmi).

RAH AN: (Fars.) Ka. - Parıltılı. Işıltı.

RAH ENDE: (Fars.) Ka. - Parıldayan, parıldayıcı.

RA D: (Ar.) Er. - Gürleyen, gürüldeyen.
RA DE: (Ar.) Ka. - Gürleyen bulut.
RA F: (Ar.) Er. - Acıması olan, merhametli.
RA FE: (Ar.) Ka. - (bkz. Raif).
RA K: (Ar.) Er. - Sade, saf, halis.
RA KA: (Ar.) Ka. - Sade, saf, katı ıksız.
RAKIM: (Ar.) Er. - Yazan, çizen. -Yükselti.
RAK : (Ar.) Er. - Namazda e ilen, rüku' eden. Kur'an-ı Kerim'de 4 yerde bu anlamda zikredilmi tir.
RAKÎB: (Ar.) Er. - Herhangi bir alanda üstünlük sa lamaya çalı an taraflardan herbiri. Koruyucu.
"Görüp gözeten" Allah'ın isimlerinden.
RAK D: (Ar.) Er. - Hareketsiz, durgun, yava .
RAK DE: (Ar.) Ka. - Durgun, sessiz, hareketsiz.
RAK K: (Ar.) Er. 1. nce. Yufka yürekli. 2. Köle veya cariye.
RAK KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Rakik).
RAM: (Fars.) Er. - taat eden, boyun e en, kendisini ba kasının emrine bırakan. - ki isimlerde kullanılır.
Ramcan, Ramcanan gibi.
RAMAZAN: (Ar.) Er. - Hicri (kameri) ayların dokuzuncusu, oruç ayı. Kur'an'da Bakara suresi 185. ayette ismi geçen ay ismi.
RAM : (Ar.) Er. - Atan, atıcı.
RAM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rami).
RAM Z: (Ar.) Er. 1. Akıllı, zeki. 2. aretlerle simgelerle gösteren.
RAM ZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ramiz).
RÂNÂ: (Ar.) Ka. 1. Güzel, ho latif, parlak. Çok iyi, çok ala. 2. Arapça'da "er'an" kelimesinin mücnnesi olup "ahmak, sünepe kadın" demektir. Erkek adı olarak da kullanılır.
RASÂFET: (Ar.) Ka. - Sa lamlık, dayanıklılık.
RASÂNET: (Ar.) Ka. - Sa lamlık, dayanıklılık, melanet.
RAS : (Ar.) Er. - Kimıldamayan, oynamayan, sabit. Lenger atmı olan, demir üzerinde bulunan gemi.
RAS A: (Ar.) Ka. - Kabara. Kabara gibi yer yer konulan süs.
RAS F: (Ar.) Er. 1. Sa lam dayanıklı. 2. Denizin yüzüne çıkmı kayalar. 3. Ta , temel, rıhtım.
RAS FE: (Ar.) Ka. - Rıhtım, su içine yapılan set.
RAS H: (Ar.) Er. 1. Sa lam, temeli güçlü, dayanıklı. 2. Bir bilimde, özellikle din alanında çok derinle mi olan (kimse). Kur'an'da *Rasihün* olarak geçer.
RAS HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Rasih).
RÂS M: (Ar.) Er. - Resim yapan.
RÂS ME: (Ar.) Ka. 1. Âdet, töre. Merasim, tören. 2. Formalite.
RAS N: (Ar.) Er. - Sa lam, dayanıklı, güçlü.
RAS YE: (Ar.) Ka. - Büyük da .
RAST: (Fars.) 1. Sa . 2. Haklı, do ru. Uygunluk. 3. Türk müzi inin en eski makamlarından. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
RASTAN: (Fars.) Er. - Do ru olanlar, haklı olanlar, haklılar.
RASTB N: (Fars.) - Her eyin do rusunu gören. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
RAST : (Fars.) Er. - Do ruluk, gerçeklik, istikamet.
RASTKÂR: (Fars.) Er. - Do ru adam.
RA AN: (Ar.) Ka. - Titreme, titreyi .
RA D: (Ar.) Er. 1. Olgun, ergin, akıllı. 2. Do ru yolda olan. 3. Hak din olan slam'ı kabul eden. Kur'an'da Hucurat suresi ayet 7'de geçmektedir. Ayrıca 4 halife için Ra id halifeler denmi tir. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
RA DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ra id).
RAT B: (Ar.) Er. 1. Sıralayan, düzenleyen (kimse). 2. Sabit, sa lam, yerle mi . - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.
RAT BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ratib).
RAUF: (Ar.) Er. - Esirgeyen acıyan, çok merhametli. - Allah'ın isimlerinden. "Abd" takısı olarak kullanılır. -(bkz. Abdürrauf). Kur'an-ı Kerim'de 10'dan fazla yerde geçmektedir.
RAUFE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rauf).
RAVEND: (Fars.) Er. - Kökleri ve sapları ilaç olarak kullanılan karabu daygillerden bir bitki.
RAVZA: (Ar.) Ka. - Çimeni, a acı bol olan yer, bahçe. *Ravza-i Mutahhara*, Rasulullah'ın medfun oldu u mekan.
RAYET: (Ar.) - Bayrak. Sancak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RAY HA: (Ar.) Ka. - Güzel koku.
RAY HAN: (a.f.i.) Er. - Han bayrağı, han sancağı.
RÂZÎ: (Ar.) Er. - Boyun eğinen, kabul eden, rıza gösteren. İslam dünyasında meşhur bir isimdir.
RAZ YE: (Ar.) Ka. - Kabul eden, rıza gösteren, boyun eğinen.
REBAB: (Fars.) Ka. 1. Bir çeşit kemence. 2. Arapça'da dostlar anlamına gelir. Hz. Hüseyin'in hanımının ismidir.
REB : (Ar.) Er. - Bahar, ilkyaz.
REB A: (Ar.) Ka. - (bkz. Rebi).
REB YE: (Ar.) Ka. 1. Kışın sonlarında yapılan ekim. 2. Eskiden ozanların bahara girerken büyüklere sundukları kaside.
RECA: (Ar.) Er. - Umudun, ummanın, istek, dilek.
RECA : (Ar.) Er. - rica eden, yalvaran. Allah'a yalvaran. As-hab'ın kullandığı isimlerdendir.
RECEP: (Ar.) Er. 1. Hicri kameri ayların yedincisi, üç ayların ilki. 2. Gösteri için, haybetli.
REFAH: (Ar.) Ka. - Bolluk, rahatlık, sıkıntı içinde olmamak.
REFAHET: (Ar.) Ka. - Bolluk, gürlük.
REFAKAT: (Ar.) Ka. - Refildik arkadaşlık, yoldaşlık.
REFET: (Ar.) Er. - Acıma, merhamet etme, esirgeme. Kur'an-ı Kerim'de Nur suresi ayet 2 ve ve Hadid suresi 27. ayette geçmektedir.
REFETT N: (Ar.) Er. - (bkz. Rafeddin).
REFHAN: (Ar.) Ka. - Varlık içinde yavaş yavaş.
REF : (Ar.) Er. - Yüksek, yüce, saygın.
REF A: (Ar.) Ka. - (bkz. Refi).
REF G: (Ar.) Er. - Bolluk ve rahat içinde geçinen.
REF H: (Ar.) Er. - (bkz. Refhan).
REF HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Refih).
REF K: (Ar.) Er. 1. Arkadaş, yol arkadaşı, yoldaş. Muavin, yardımcı. 2. Koca. 3. Ortak. 4. Mesleğe yeni giren kimsenin rehber olarak tanıdığı kişidir. Kur'an'da geçen bir isimdir.
REF KA: (Ar.) Ka. - Eş, kan, zevce.
REFREF: (Ar.) 1. Yavaş, yumuşak kumaş. 2. Kenar saçları. 3. Döşek, döşeme, minder, yastık. 4. Kuvvetli çok olan çimenlik. 5. Dallan salkım salkım olan ağaç. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
REFTAR: (Fars.) Ka. - Salınarak, edalı yürüyüşü.
REGA P: (Ar.) 1. Çok istek gören, beğenilen. 2. Armağanlar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
REHA: (Fars.) Er. 1. Kurtulma, kurtuluş. 2. (Ar.) Bolluk, genişlik, varlık.
REHAMET: (Ar.) Ka. - Sesin ince, yavaş ve tatlı olması.
REHASET: (Ar.) Ka. 1. Tazelik, yumuşaklık. 2. Ucuzluk.
REHAV : (Fars.) Er. - Türk müziğinin en eski birleşik makamı.
REHAY : (Fars.) - Kurtulma, necat. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
REHBER: (Fars.) Er. - Yol gösteren, kılavuz.
RE S: (Ar.) Er. - Baştan, baş.
REKÂNET: (Ar.) Ka. - Arıbaşılık, gururluluk.
REK N: (Ar.) Er. - Gururlu, arıbaşı. Yüce, yüksek.
REK NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rekin).
REK Z: (Ar.) Er. 1. Gizli, gömülü define. 2. Salkım, adamakıllı.
REM DE: (Fars.) Ka. - Ürkümü, korkumu.
REM Z: (Ar.) Er. 1. Aret, meramını istediğini iaretle ifade etme. 2. Alamet, amblem.
REMZ : (Ar.) Er. - Remizle ilgili, remze ait, sembolik, simgesel.
REMZ YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Remzi).
RENÂN: (Ar.) Er. - Nöleyen, çınlayan.
RENG D L: (Fars.) Ka. - Türk müziğinde bir makam.
RENG N: (Fars.) Ka. 1. Renkli, parlak renkli. 2. Güzel, hoş. Süslü.
RENG NAR: (Tür.) Ka. - Nar renginde olan.
RESÂ: (Fars.) Ka. - Yeti eğinen, yeti tiren, eri eğinen.
RESA : (Ar.) Er. - Süsler, süs.
RESAN: (Fars.) - Eri eğinen, yeti eğinen, ulağanlar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
RESANE: (Fars.) Ka. - Özlem, hasret.
RESANET: (Ar.) Ka. - Salkım, metanet.
RE AT: (Fars.) Er. - Layık, değer, yakınlık.
RE DE: (Fars.) Ka. - Yeti eğimi, olgunlaşımı, ermi.

RESM : (Ar.) Er. 1. Devletle ilgili olan. 2. Törenle yapılan. 3. Çok ciddi.

RESM GÜL: (Fars.) Ka. - Gül gibi güzel, gül biçiminde.

RESM YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Resmi).

RESUL: (Ar.) Er. - Bir kimsenin sözünü ba ka bir kimseye tebli eden ki i. Elçi, Allah elçisi peygamber. Yeni bir kitap ve eriatle gönderilen peygamber.

RESULHAN: (a.f.i.) Er. - Hükümdarların elçisi.

RE AD: (Ar.) Er. 1. Do ru yolda, hak yolda yürüme. 2. *Sultan Re ad*; Osmanlı son dönem padi ahlarındandır. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

RE D: (Ar.) Er. 1. Cenab-ı Hakk'ın isimlerinden. 2. yi ve do ruyu seçebilen, malını idare gücü olan, rü d ya ma ula mı akil ve bali (ki i) ergin, eri kin. 3. Akıllı hareket eden do ru yolda giden. - *Abdürre id* olarak kullanılır. Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

RE DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Re id).

RE DUDD N: (Ar.) Er. - Dinin akıllı ki isi, dini olgunlu a ula mı ki i.

RE K: (Ar.) Er. - Uzun boylu, yakı ıklı.

REVA: (Fars.) Er. - Yakı ır, uygun, yerinde.

REVAH: (Ar.) Er. 1. Bir eyi elde etmeden do an ne e. 2. Güne battıktan sonra gece oluncaya kadar geçen zaman.

REVAHA: (Ar.) Ka. - (bkz. Revah). Ünlü sahabi *Abdullah b, Revaha'mm* babası.

REVAH : (Ar.) Er. - Bal arıları.

REVA D: (Ar.) Er. - Gürleyen bulutlar.

REVAN: (Fars.) 1. Akan, su gibi akıp giden. 2. Ruh, can. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

REVHA: (Ar.) Er. - Rahatlık. Gönül rahatlı ı.

REV : (Fars.) Er. - Biçim, tarz, üslup. Tutum, davranı , yol.

REVNAK: (Ar.) Ka. - Parlaklık, güzellik, tazelik, süs.

REVZEN: (a.f.i.) Ka. - Pencere.

REYAN: (Ar.) - Her eyin evveli, ilk zamanı, tazelik zamanı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

REYHAN: (Ar.) Ka. 1. Fesle en, güzel kokulu bir süs bitkisi. 2. Rızık, geçimlik, rahmet anlamına da gelir.

REYYA: (Ar.) Ka. - Güzel koku, reyhan.

REYYAN: (Ar.) - Suyu kanmı , suya doymu . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

REZAN: (Ar.) Er. - A ırba lı, gururlu.

REZZAK: (Ar.) Er. - Bütün canlıların rızıkını veren , onları nimetlendiren anlamında. Allah'ın isimlerinden. "Abd" takısı alarak kullanılır, (bkz. *Abdürrezzak*).

REZZAN: (Ar.) Ka. - A ırba lı, a ır, onurlu.

RİDVAN: (Ar.) Er. 1. Rıza, razılık, razı olma. 2. Cennet kapısında bekleyen melek. Kur'an'da 10'dan fazla yerde geçmektedir.

RİFAT: (Ar.) Er. - Yükseklik, yücelik, itibar, yüksek mertebe.

RİFKİ: (Ar.) Er. - Yumu aklık, mülayimlik, yumu ak ba lılık, naziklik, tatlılık.

RİFKIYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rıfki).

RİZA: (Ar.) Er. - Razılık, razı olma, ho nutluk, memnuniyet, muvafakat, kabul. Bir eyin olmasına muvafakat etme. Kadere mukadderata boyun e me.

RİZKULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın verdi i nimet. Nimetler veren Allah'ın kulu.

R AYET: (Ar.) 1. Gütme, gözetme. 2. Sayma, saygı, itibar. 3. A ırlama. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

R CAL: (Ar.) Er. 1. Erkekler. 2. Onur sahibi kimseler.

R KAB: (Ar.) Er. - Büyük, saygın bir kimsenin huzuru, önü. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

R KKAT: (Ar.) Ka. - ncelik, naziklik. Sevecenlik, acıma duygusu.

R MAYET: (Ar.) Ka. - Atıcılık, ok, kur un, gülle gibi eyleri almada usta.

R NDAN: (Fars.) Ka. - Dünya i ini bo görenler, alçakgönüllüler, kalenderler.

R SALE: (Ar.) Ka. 1. Mektup. 2. Kısa yazılımı , küçük kitap. 3. Dergi, mecmua.

R SALEDD N: (Ar.) Er. - Dinin elçisi, peygamberi. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

R SALET: (Ar.) Er. - Elçilik. Peygamberlik.

R VA: (Ar.) - Suyu kanmı lar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

R YASET: (Ar.) - Reislik, ba lık, ba olma, ba kanlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

R YAZ: (Ar.) Er. - Bahçeler, a açlık çimenlik yerler, ravza.

R YAZET: (Ar.) - Nefis kırma, dünya lezzetlerinden ve rahatından sakınma, perhizle, kanaatle ya ama. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

RUHAN: (Fars.) Ka. - Güzel kokan, güzel kokulu.
RUHAN : (Fars.) Er. - Ruhla ilgili. Gözle görülmeyen.
RUHCAN: (Tür.) Er. - Ruh ve can isimlerinden bile ik isim.
RUHFEZA: (Tür.) Ka. - Yükselen ruh, yüksek ruh.
RUH : (Ar.) Er. - Ruhsal, ruhla ilgili.
RUH DD N: (Ar.) Er. - Dinin ruhu, özü. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
RUH NUR: (f.a.i.) Ka. - Nurlu, aydınlık yüzlü.
RUH EN: (a.f.i.) Ka. - en, ne eli, canlı kimse.
RUH YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ruhi).
RUHNEVAZ: (Fars.) Ka. 1. Ruh ok ayan. 2. Türk müzi inde bir makam.
RUHSADE: (Fars.) Ka. - Yana nı, yüzüne süren, yüzünü sürmü .
RUHSAL: (Tür.) Ka. - Ruhla ilgili olan, ruhi.
RUHSAR: (Fars.) Ka. - Yanak. Yüz, çehre.
RUHSARE: (Fars.) Ka. - (bkz. Ruhsar).
RUHSAT: (Ar.) - zin, müsaade. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
RUH AN. - (Ar.) Er. - Yüce, üstün, anlı, ruh.
RUH EN: (a.f.i.) Ka. - (bkz. Ruhi en).
RUHUGÜL: (Ar.) Ka. - Güzel, temiz, latif kimse, gül ruhlu.
RUHUNUR: (Tür.) Ka. - (bkz. Ruhinur).
RUK YE: (Ar.) Ka. - Büyüleyici, sihirleyici, efsun. Peygamberimizin kızlarından birinin adıdır.
RU EN: (Fars.) Er. - Aydın, parlak. Belli, a ikar.
RU EN : (Fars.) Er. 1. Aydınlık, açıklık. Belli olma. 2. Bir tarikatın adı. Halvetiyyenin Ru eni kolunun kurucusu olan Aydınlı Ömer Dede'dir.
RUZAN: (Fars.) Ka. - Günler, gündüzler.
RUZ : (Fars.) Er. 1. Gündüze ait, gündüzle ilgili. 2. Rızık, azık, kısmet, nasip.
RUZ YE: (Fars.) Ka. - Gündüze ait, gündüzle ilgili.
RÜCUM: (Ar.) Er. - Akan yıldız.
RÜÇHAN: (Ar.) Er. - Üstünlük, üstün olma.
RÜKNEDD N: (Ar.) Er. - Dinin temel dire i. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
RÜKN : (Ar.) Er. 1. Bir eyin en sa lam yanı. 2. Saygın, güçlü, önemli kimse
RÜKUNET: (Ar.) Ka. - A ırba lılık, gururluluk.
RÜSTEM: (Fars.) Er. - Yi it, kahraman. ran'ın ünlü pehlivanı ve sava çısı.
RÜST : (Fars.) Er. - Yi itlik. Üstünlük. Kuvvet.
RÜSUH : (Ar.) Er. 1. Sa lam, güçlü. 2. Becerikli, yetenekli.
RÜ TÜ: (Ar.) Er. - Do ru yolda olan. Akıllı, ergin.
RÜVEYDA: (Ar.) Ka. - Ho , ince, nazık, Rüveyde.
RÜVEYDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rüveyda).
RÜVEYHA: (Ar.) Ka. - Zariflik, incelik.
RÜV DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Rüveyde).
RÜYA: (Ar.) Ka. 1. Uyku sırasında görülen ey, dü . 2. Hayal, umut.
RÜYET: (Ar.) - Görme, seyretme, bakma, görü . Basiret, isabetli dü ünme hassası. Kalp gözüyle manevi alemi görme, mü ahade. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
RÜZGÂR: (Fars.) Er. 1. Zaman, devir. 2. Dünya, alem. 3. Talih. 4.

-----Sonu-----

S

SAAD: (Ar.) Er. - Mutluluk, kutluluk.

SAADED N: (Ar.) Er. - Dinin u urlu ve kutlu ki isi. - Türk dil kuralı açısından "d/l" olarak kullanılır.

SAADET: (Ar.) Ka. - Mutluluk, kutluluk, bahtiyarlık.

SABA: (Ar.) Er. - Gündo usundan esen hafif rüzgar. Türk müzi inin en eski makamlarından.

SABAH: (Ar.) - Gündüzün ilk saatleri, günün ba langıcı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SABAHADD N: (Ar.) Er. - Dinin güzelli i. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

SABÂHAT: (Ar.) Ka. - Güzellik, letafet.

SABAHNUR: (Ar.) Ka. - Sabah ı ı ı, aydınlı ı.

SABBAR: (Ar.). 1. Çok sabırlı. 2. Atlas çiçe i. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAB : (Ar.) Er.-Yedinci.

SAB A: (Ar.) Ka. - (bkz. Sabi).

SAB H: (Ar.) Er. - Güzel, irin.

SAB HA: (Ar.) Ka. - Güzel, latif, irin.

SAB HAT: (Ar.) Ka. 1. Gemiler. 2. Yıldızlar. 3 manlıların ruhları.

SAB R: (Ar.) Er. 1. Sabreden, tahammül eden, Katlanan sabırlı. 2. Acele etmeyen.

SÂB RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sabır).

SAB T: (Ar.) Er. 1. De i meyen, kıılmıdamayan. 2. Kanıtlanmı , anla ılmı .

SAB TE: (Ar.) Ka. 1. Hareket etmeyen yıldız, gezegen olmayan yıldız. 2. Matematik formülünde de eri de i meyen miktar.

SAB YE: (Ar.) Ka. - Küçük kız çocu u, küçük kız.

SABR : (Ar.) Er. - Sabırla ilgili, sabra ili kin.

SABR NN SA: (Ar.) Ka. - Kadınların sabırlısı.

SABR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sabri).

SAC D: (Ar.) Er. - Secde eden, alnını yere koyan.

SAC DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sacid).

SAÇI: (Tür.) Ka. - Dü ün arma anı. Gelinin ba ına saçılan eker, arpa, para gibi eyler.

SA'D: (Ar.) Er. - Kutlu, u urlu. yilic, kuvvetlilik. Ashab isimlerinden, Sa'd b. Ebi Vakkas. A ere-i Mübe ere (Cennetle müjdelenmi olanlar) dandır.

SADA: (Ar.) Ka. - Ses, yankı.

SADAK: (Tür.) Er. 1. Ok koymaya yarayan me in torba. 2. Sabah yeli.

SADAKAT: (Ar.) Dostluk, içten ba lılık, do ruluk, vefalılık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SADBERK: (Fars.) Ka. 1. Yüz yapraklı, katmerli. 2. Katmerli bir gül türü.

SADEDD N: (Ar.) Er. - (bkz. Saadeddin).

SADED L: (a.f.i.) Ka. 1. Temiz yürekli. 2. Saf, bön.

SADEGÜL: (a.f.i.) Ka. - Bir gül kadar sade, temiz ve güzel.

SÂDERU: (a.f.i.) Er. - Genç delikanlı.

SADEYN: (Ar.) 1. " ki u urlular". 2. Venüs (Zühre) ile Jüpiter (Mü teri) gezegenleri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÂDIK: (Ar.) Er. - Do ru gerçek hakiki, yalan olmayan, sahte olmayan. Sadakatli, samimi, ba lı.

SÂDIKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Sadık).

SÂDIR: (Ar.) Er. - Hayrette kalan, a ıran.

SADIRAY: (Ar.) Er. - (bkz. Sadır).

SAD : (Ar.) Er. - Mutlulukla, u urla ilgili, u urlu.

SAD S: (Ar.) Er. - Altıncı.

SAD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sadi).

SADREDD N: (Ar.) Er. - Dinin önderi, ba ı, ileri ki isi.

SADR : (Ar.) Er. 1. Gö üsle ilgili, gö se ait. 2. Anneye nisbetle çocuk.

SADR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sadri).

SADULLAH: (Ar.) Er. - Tanrının kullu, talihli kıldı ı kimse.

SADUN: (Ar.) Er. - Mübarek, kutlu, u urlu.

SAFA: (Ar.) Er. 1. Üzüntü ve kederden uzak olma, endişesizlik, rahat huzur, iç ferahlı ı. 2. E lence. 3. Saflık, berraklık.

SAFBESTE: (a.f.i.) Er. - Saf ba lanmı , sıra sıra dizilmi .

SAFDER: (Ar.) Er. - Dü man saflarını yaran, yi it.

SAFER: (Ar.) Er. 1. Hicri takvimde ikinci ay, sefer. 2. Temiz yürekli, dürüst kimse.

SAFEV : (Ar.) Er. - Safı adındaki kimsenin soyundan olan, Fars hükümdarı ah smail'in soyu.

SAFFET: (Ar.) Er. - Saflık, temizlik, arılık, (bkz. Safvet).

SAF : (Ar) Er. 1. Katı ıksız, katıksız, halis, temiz. 2. Yalnız, sadece, sırf. 3. Kesintilerden sonra kalan kısım, net.

SAF GÜL: (a.f.i.) Ka. - Gül gibi, katıksız, saf, duru, temiz.

SAF H: (Ar.) Er. 1. Gökyüzü. 2. Yassı ve düz halde bulunan ey.

SAF HA: (Ar.) Ka. - Yassı düz ve geni yüz, levha. Levha halinde bulunan maden, saç.

SAF NAZ: (Fars.) Ka. - Çok nazlı, çok naz eden.

SAF NUR: (Ar.) Ka. - Çok nurlu, çok aydınlık, temiz kimse.

SAF R: (br.) - Mavi renkli, de erli bir süs ta ı, gökta ı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAF RE: (Ar.) Ka. 1. nce güzel ses. 2. Işık.

SAF YE: (Ar.) Ka. - Katı ıksız, katıksız, halis, temiz. Saflık, halislik.

SAF YET: (Ar.) Ka. - Saflık, temizlik, masumluk.

SAF YULLAH: (Ar.) Er. 1. Temiz yürekli. 2. Hz. Âdem'in lakabı.

SAF YÜDD N: (Ar.) Er. - Dini temiz, dini pak.

SAFVET: (Ar.) Er. - Saflık, temizlik, paklık, arılık, halislik.

SAFVETULLAH: (Ar.) Er. - Hz. Muhammed (s.a.s)'in isimlerinden.

SAFZEN: (a.f.i.) Er. - (bkz, Safder).

SA AN: (Tür.) Er. - Hızlı uçan, uzun dar kanatlı küçük ku .

SA ANALP: (Tür.) Er. - (bkz. Sa an).

SA B LGE: (Tür.) Er. - Hekim, doktor.

SA CAN: (Tür.) Er. - Sa lıklı kimse.

SA INÇ: (Tür.) Er. - Emel, istek, amaç, dü ünçe.

SA IT: (Tür.) Er. - Silah.

SA LAM: (Tür.) Er. 1. Hasta veya sakat olmayan. Kolayca hasara u ramayan, bozulmayan, dayanıklı. 2. Do ru, gerçek, sahih. 3. Güvenilir, emin. 4. Mutlaka, muhakkak, herhalde.

SA LAMER: (Tür.) Er. - (bkz. Sa lam).

SA MAN: (Tür.) Er. - Sa lıklı kim-se. Eksiksiz, kusursuz, güvenilir kim-se.

SA UN: (Tür.) Er. - Saygın, kutsal.

SAHABE: (Ar.) Er. 1. Sahipler, sahip çıkanlar, tutanlar. 2. Asr-ı saadet döneminde ya amı ve Hz. Muhammed'i görmü mü'min kimse.

SAHABET: (Ar.) Ka. - Sahip çıkma. Koruma, arka olma, yardım etme.

SAHAVET: (Ar.) Er. - El açıklı ı, cömertlik.

SAHBA: (Ar.) Ka. 1. Al, kızıl. 2. arap, kırmızı arap.

SAH BE: (Ar.) Ka. 1. Sahip. Koruyan, gözeten. 2. Bir i yapmı olan. 3. Herhangi bir niteli i olan.

SAH BKIRAN: (f.a.i.) Er. 1. Her zaman basan, üstünlük kazanan hükümdar. 2. Ünlü bir çe it lale.

SAH L: (Ar.) Ka. - Deniz, nehir, göl kıyısı.

AH N: (Ar.) Er. 1. Kadın. 2. Sık. Katı, pek.

AH NE: (Ar.) Ka. - (bkz. ahin).

SAH R: (Ar.) Er. - Gece uyumayan, uykusuz.

SAH RE: (Ar.) Ka. 1. Geceleri uyumayan, uykusuz. 2. Büyücü, büyüleyici güzel.

SAHRA: (Ar.) Ka. - Kır, ova, çöl.

SAHRE: (Ar.) Er. - Kaya. Kütle.

SAHRETULLAH: (Ar.) Er. - Beytü'l-Makdis'de Beni İsrail peygamberlerinin ibadet ettikleri mehur kaya. Hz. Peygamber (s.a.s) Miraç gecesinde semaya buradan çıkmıştır.

SAHUR: (Ar.) Er. 1. Gece uyanıklığı, uykusuzluk. 2. Ayaklı, hale. Dünya'nın Ay'a düşen, Ay tutulmasını meydana getiren gölgesi.

SA B: (Ar.) Er. - Hedefe doğru ulaşan, sabetli olan, doğru olan, hata etmeyen. - Türk dil kuralı açısından "b/p" olarak kullanılır.

SA D: (Ar.) Er. - Mübarek, kutlu, uurlu. Mübarek, mesut. Sevap kazanımı, Allah katında makbul tutulmuş. Sahabe isimlerinden

SA DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Said).

SA K: (Ar.) Er. - Sevk eden, götüren. Süren sürücü.

SA KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Saik).

SÂ M: (Ar.) Er. - Oruç tutan kimse, oruçlu.

SÂ ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Saim).

SA R: (Ar.) Er. - Seyreden, hareket eden, yürüyen.

SA RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sair).

SÂKİB: (Ar.) Er. 1. Delen, delik açan. 2. Çok parlak. - Türk dil kuralı açısından "b/p" olarak kullanılır.

SAKİBA: (Ar.) Ka. 1. Parlak, ışıklı. 2. Delen, delik açan.

SAK : (Ar.) Er. - Su veren, su dağıtan. Kadehle içki sunan.

SAK N: (Ar.) Er. 1. Hareketsiz olan, oynamayan. 2. Uslu kendi halinde yavaş. 3. Bir yerde yerleşen, oturan.

SAK NE: (Ar.) Ka. 1. Hareketsiz, kımıltısız, durgun. Sessiz. 2. Heyecanı veya kızgınlığı olmayan.

SAKMAN: (Tür.) Er. 1. Uyanık, akıllı kimse. 2. Sessiz sakin kimse.

SALABET: (Ar.) 1. Peklik, katılık, salamlık. 2. Manevi kuvvet, dayanma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SALAH: (Ar.) Er. 1. Düzeltme, iyileştirme, iyilik. 2. Barış. 3. Dine olan bağlılık.

SALAHADD N: (Ar.) Er. - Dinine bağlı kimse. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılmaktadır.

SALAR: (Fars.) Er. - Baş, kumandan, başbuğ, önder.

SALÂT: (Ar.) Er. - Namaz.

SALCAN: (Tür.) Er. - (bkz. Salar).

SALDAM: (Tür.) Er. - Ciddilik, ısrarlılık.

SAL H: (Ar.) Er. 1. Yarar, yakı ır, elveri li, uygun. Salahiyeti bulunan, yetkili. 2. Dinin emir ve yasaklarına uyan, iyi ahlak sahibi, muttaki.

SÂL HA: (Ar.) Ka. - Dinin emir ve yasaklarına uyan, iyi ahlak sahibi (kadın). - (bkz. Salih).

SALIK: (Tür.) Er. - Haber, bilgi. Haberci.

SALIKBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Salık).

SAL M: (Ar.) 1. Hasta veya sakat olmayan, sa lam. 2. Ayıpsız, kusursuz, noksansız. 3. Korkusuz, endi esiz, emin. 4. Aruzda cüzlerinden hiçbirisi zihafa u ramayan vezin.

SAL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Salim).

SAL SE: (Ar.) Ka. 1. Üçüncü. 2. Saniyenin altmı ta biri. 3. Binba ılık derecesinde mülki rütbe.

SALKIM: (Tür.) Ka. - Üzüm gibi birço u bir sap üzerinde bir arada bulunan yemi . Üzerinde kısa saplı dallar bulunan çiçek. Akasya.

SALMAN: (Tür.) Er. - Ba ıbo , serbest, özgür.

SALTAR: (Tür.) 1. Tek, yalnız. 2. Yalnız ba ına giden. 3. Temiz, saf. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SALTI: (Tür.) Er. - Gezgin, yolculuk eden.

SALTİK: (Tür.) Er. 1. Kendi ba ına var olan, ba ımsız, ko ulsuz, mutlak. 2. Salıverilmi , bırakılmı , azat edilmi , özgür.

SALTUK: (Tür.) Er. - Erzurum ve yöresinde Selçuklular devrinde Saltuklular beyli ini kuran Türk beyi Emir Saltuk (1072).

SALTUKALP: (Tür.) Er. -(bkz. Saltık).

SALUR: (Tür.) Er. 1. Kılıç. 2. O uzların Üçok boyuna ba ılı bir Türk kabilesi.

SALVECÂR: (Ar.) Er. - Çevgan, cirit oynanılan e ri sopa.

SAMAHAT: (Ar.) Ka. - Cömertlik, el açıklı ı, iyilikseverlik, (bkz. Semahat).

SAMAN: (Fars.) Er. 1. Zenginlik. Rahat, dinç. 2. Düzen.

SAMED: (Ar.) Er. - Ezeli, ebedi ve yüce olan ve hiç kimseye veya eye ihtiyacı olmayan, mutlak malik olan yüce Allah. - Allah'ın isimlerindedir. "abd" takısı almadan kullanılmaz. Abdüssamed.

SAM : (Ar.) Er. 1. iten, duyan dinleyen. Dinleyici. 2. Yüksek, yüce.

SÂM A: (Ar.) Ka. - itme duygusu, hissi.

SAM H: (Ar.) Er. - Cömert, eli açık.

SAM HA: (Ar.) Er. - (bkz. Samih).

SAM M: (Ar.) Er. - Bir eyin merkezi, içi, asli kısmı.

SAM ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Samim).

SAM N: (Ar.) Er. - Sekizinci.

SAM R: (Ar.) Er. - (bkz. Samire).

SAM RE: (Ar.) Ka. - Meyveli, meyva veren.

SAM YE: (Ar.) Ka. - Yüksek, yüce.

SANAÇ: (Tür.) - Da arcık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÂNAHÂT: (Ar.) - Çok dü ünmeden fikre do an, akla gelen eyler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SANAK: (Tür.) Er. 1. Kısa zaman, az süre. 2. Fikirsiz, dü üncesiz.

SANAL: (Tür.) Adın duyulsun, ün kazan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SANALP: (Tür.) Er. - (bkz. Sanal).

SANAT: (Ar.) - Sanat, ustalık, hüner, marifet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SANAY: (Tür.) - Ay san. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SANBAY: (Tür.) Er. - Ünlü kimse.

SANBERK: (Tür.) Er. - Gücüyle tanınmı , ün yapmı .

SANCAKTAR: (Tür.) Er. - Sancak ta ıyan kimse. Sancak ta ıma görevlisi.

SANCAR: (Tür.) Er. 1. Kısa kama. 2. Saplar, batırır, yener. 3. Selçuklu sultanlarından birisinin adı.

SANEM: (Ar.) 1. Put. 2. Çok güzel kadın. - sim olarak kullanılmaz.

SANER: (Tür.) Er. - Ünlü, tanınmı kimse.

SANEVBER: (Ar.) Ka. 1. Çam fıstı ı. Çam fıstı ı kozala ı. 2. Sevgilinin boyu-posu.

SÂNEV : (Ar.) Er. - kinci.

SAN : (Ar.) Er. 1. kinci. 2. Yapan, i leyen, meydana getiren. 3. Yaratan. Allah'ın isimlerinden. Saniullah veya Abdüssani ekinde isim olur.

SAN A: (Ar.) Ka. - Düzme, uydurma i , tuzak, hile.

SAN H: (Ar.) Er. - Zihin ve dü üncede olu up çıkan, fikre do an.

SAN HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Sanih).

SAN YE: (Ar.) Ka. 1. Bir dakikanın veya derecenin altmı ta biri. 2. kinci derecede mülki rütbe.

SANNUR: (Tür.) Ka. - Nurlu, ı ıklı, güzel.

SANVER: (Tür.) Er. - (bkz. Sanal).

SARA: (br.) Ka. 1. Prenses. 2. (Fars.) Hz. brahim'in hanımı. 3. Halis, katkısız, temiz.

SARAÇ: (Ar.) Er. 1. Ko um, e er takımlarıyla benzeri eyler yapan veya satan kimse. Me in üzerine süsleme yapan kimse. 2. Sirac kelimesinin de i ikli e u ramı ekli. Kandil.

SARAHAT: (Ar.) - Açıklık, ibarede açıklık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SARÂMET: (Ar.) Er. - Yi itlik.

SÂRBAN: (Fars.) Er. - Deve sürücüsü. Deveci.

SARÇE: (Fars.) Ka. - Serçe.

SARDUÇ: (Tür.) Er. - Bülbül.

SARGAN: (Tür.) Er. 1. Çorak yerlerde biten bir ot. 2. Bir tür balık.

SARGIN: (Tür.) 1. Candan, içten, yürekten. 2. Çekici cazibeli. 3. Kapa-lı, puslu hava. 4. stekli, hevesli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SARGINAL: (Tür.) Er. - (bkz. Sargın).

SARGUT: (Tür.) Er. - hsan, ba 1 , ödül.

SARIALP: (Tür.) Er. - Sarı nın yi it. Ruhi Sarıalp', Türk atlet ve yönetici.

SARICABAY: (Tür.) Er. - (bkz. Sarıalp).

SARIÇ ÇEK: (Tür.) Ka. 1. Sarı renkli çiçek. 2. Artvin ve çevresinde oynanan bir tür halk oyunu.

SÂR F: (Ar.) Er. - Sarfeden, harcayan. De i tiren.

SAR FE: (Ar.) Ka. -(bkz. Sarif).

SAR H: (Ar.) Er. 1. Açık, meydanda. Belli, hüveyda. 2. Saf, halis. Saf, halis Arap kanı (at).

SAR HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Sarih).

SAR M: (Ar.) Er. - Keskin, kesici.

SÂR ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Sarim).

SARKAN: (Tür.) Er. - Kovan.

SARMA IK: (Tür.) Ka. - Koyu ye il renkli, de i ik biçimli yaprakları olan tırmanıcı bir bitki.

SARP: (Tür.) Er. 1. Çetin, sert, iddetli. 2. Dik, çıkılması ve geçilmesi zor.

SARPER: (Tür.) Er. - Sert, güçlü erkek.

SARPHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Sarper).

SARPKAN: (Tür.) Er. - Sert, güçlü soydan gelen.

SARRA: (Ar.) Ka. - Sevindirici, sevinçli.

SARTIK: (Tür.) Er. - Azad olunmu , salıverilmi , özgür.

SARU: (Tür.) Er. - Sarı benizli, tenli insan.

SARUBATU: (Tür.) Er. - Osman Beyin karde i.

SARUCA: (Tür.) Er. - (bkz. Sarıca).

SARUHAN: (Tür.) Er. - Harizm'den gelip Anadolu'ya yerleşen Saruhanoğulları beyliğinin kurucusu.

SARVAN: (Tür.) Er. - Deve süren, deveci.

SATI: (Tür.) Ka. 1. Satma, satı. Alıveri. 2. Düğün armağanı.

SATIBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Satı).

SATIGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Satı).

SATIKBURA: (Tür.) Er. - (bkz. Satılmı, Burası).

SATILMI: (Tür.) Er. - Uzun ömürlü olması için doğumundan önce ermişlere adanan çocuk, satı.

SATUK: (Tür.) Er. - (bkz. Satılmı).

SATVET: (Ar.) Er. - Ezici kuvvet, zorluluk.

SAV: (Tür.) 1. Söz, haber, dedikodu. İleri sürülerek savunulan düşünce. 2. Savaş. 3. Öhret, ün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAVA: (Tür.) Er. - Bir taraf tarafından kılıt, ülke veya ülkeler topluluğu arasında meydana gelen silahlı vuruş, savaş, muharebe, savaş. Doğru, kavga. Mücadele olarak da.

SAVAER: (Tür.) Er. - Savaşan asker, insan, savaşçı.

SAVAT: (Tür.) Er. - Gümüş üstüne yapılan çizgiler, süsler.

SAVER: (Tür.) Er. - Savaş, zinde, güçlü erkek.

SAVGAT: (Tür.) Er. - Hediye, armağan, bahşiş, ihsan.

SAVLET: (Ar.) Er. - İddetli saldırı, hücum.

SAVN: (Ar.) Er. - Koruma, gözetme ile ilgili.

SAVTEKN: (Tür.) Er. - (bkz. Sav).

SAVTUNA: (Tür.) Er. - Sözünde duran kimse.

SAVTUR: (Tür.) Er. - Savaşlı kal, hoş kal.

SAYAR: (Tür.) - Saygılı, hürmet eden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYE: (Fars.) 1. Gölge. 2. Sahip çıkma, koruma, siyanet. Yardım. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÂYEBÂN: (Fars.) Ka. 1. Sayvan, gölgelik. Büyük çadır. 2. Koruyan.

SÂYEDÂR: (Fars.) Er. 1. Gölge, gölgesi olan, gölge eden. 2. Koruyan, sahip çıkan.

SÂYEZÂR: (Fars.) Ka. - Gölge.

SAYF: (Ar.) Er. - Yazaya ait, yazla ilgili.

SAYFYE: (Ar.) Ka. - Yazlık, yazlık ev.

SAYGI: (Tür.) - İnsanlara karşı dikkatli, ölçülü, özenli davranmaya neden olan sevgi duygusu denir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYGIN: (Tür.) - Saygı gören, sayılan, hatırlı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYGUR: (Tür.) Er. - (bkz. Saygın).

SAYGÜL: (Tür.) Ka. 1. (bkz. Saygın). 2. Nadir, e siz gül, sayılı gül.

SAYHAN: (Tür.) Er. - Adaletli yönetici, hükümdarların adili, ölçülüsü.

SAYIL: (Tür.) - Saygı gör, sözün dinlensin, denlerin artsın. De erli, saygıda er. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYILGAN: (Tür.) Er. - Kendini saydıran, saygın kimse.

SAYINBERK: (Tür.) Er. - Kendisine saygı gösterilen insan.

SAYINER: (Tür.) Er. - De erli, saygı duyulan kimse.

SAYKAL: (Tür.) Er. - Düz, düzgün, pürüzsüz. Gösteri li.

SAYKUT: (Tür.) Er. - U urlu, kutlu, saygıda er kimse.

SAYMAN: (Tür.) Er. - Hesap i leriyle u ra an kimse.

SAYRAÇ: (Tür.) - Öten, cıvıldaayan, akıyan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYRAK: (Tür.) - (bkz. Sayraç). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SAYYAD: (Ar.) Er. - Avcı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SAZAK: (Tür.) Er. 1. Kuvvetli ve so uk esen yel. So uk yelle birlikte yo un hafif kar. 2. Bataklık, sazlık. 3. Küçük pınar, kaynak.

SAZAN: (Tür.) Er. - Göllerde ve sazlık yerlerde ya ayan bir tatlısu balı ı.

SÂZKÂR: (Fars.) Er. 1. Uygun, münasip. 2. Türk müzi inde birle ik bir makam. 3. Saz çalan sanatkar.

SEBA: (Ar.) Ka. - Yedi. slam öncesi Sami ve Arap kavimleri yedi sayısının kutsal bir nitelik ta ıdı na inanırlardı, "yedi" sayısı.

SEBAHAT: (Ar.) Ka. - (bkz. Sabahat).

SEBAT: (Ar.) Er. - (bkz. Sabit).

SEBATI: (Ar.) Er. - Sebatlık, sözünde kararında durma. Sebatlı, sözünde duran.

SEB H: (Ar.) Er. - Yüzme, yüzü .

SEB L: (Ar.) 1. Yol, büyük cadde. 2. Su da ıtılan yer. Hayır için parasız da ıtılan su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEBLA: (Ar.) Ka. - Uzun, kirpikli göz.

SEBRE: (Ar.) Er. - Ölçülü, deneyimli. Sahabeden bu ismi ta ıyanlar olmu tur.

SEBUÇE: (Fars.) Ka. - Küçük kap. Küçük testi.

SEBÜK: (Tür.) Er. 1. Hafif, ye ni. Çabuk hızlı. A ırba lı olmayan. 2. Sevgili, aziz.

SEBÜKALP: (Tür.) Er. - Hızlı, atak, yi it.

SEBÜKTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Sebük).

SECAHAT: (Ar.) Er. -Yumu ak huyluluk.

SECÂVEND: (Fars.) Er. - Kur'an-ı Kerim'i manasına uygun olarak okumak için konulan durak i aretleri.

SECCAC: (Ar.). - Ça layan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEC YE: (Ar.) Er. - Yaratılı , huy, karakter tabiat. yi huy.

SEÇGÜL: (Tür.) Ka. - Seçilmi gül.

SEÇ L: (Tür.) Ka. - Benzerleri arasından seçil, be enil, üstün ol, sevgi ve saygı gör.

SEÇK N: (Tür.) Er. - Seçilmi , ayrılımlı benzerlerinden üstün oldu u için ayrılımlı , mümtaz, güzide.

SEÇK NER: (Tür.) Er. - (bkz. Seçkin).

SEDA: (Ar.) Ka. - Ses. Yankı.

SEDACET: (Ar.) Ka. - Sadelik.

SEDAD: (Ar.) Er. - Do ruluk, hak. Do ru ve haklı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SEDEF: (Ar.) Ka. 1. Bazı deniz hayvanlarının (midye, istiridye gibi) sert, beyaz ve parlak kabu u. 2. Bu kabuktan yapılmı veya süslenmi e ya.

SEDEN: (Tür.) Ka. - Uyanık, tetikte, gözü açık olan.

SED D: (Ar.) Er. - Do ru hak. (bkz. Sedad).

SEFA: (Ar.) Er. 1. Gönül rahatlı ı, rahatlık, kaygısız ve sakin olma. 2. E lence, zevk, ne e.

SEFER: (Ar.) Er. 1. Bir yerden bir yere gitme, yolculuk, seyahat. 2. Sava hazırlı ı. Sava a gitme. Harp, sava . 3. Gemilerin kalktıkları limana tekrar dönüncüye kadar yaptıkları fiil. 4. İstılahta: er'i bakımdan üç gün üç gecelik (veya onsekiz saatlik) yola gitmek için ki inin oturdu u yerden ayrılması. 5. Defa, kere. 6. Arabî ayların ikincisi.

SEFFAH: (Ar.) Er. - Güzel söz söyleyen, hatip. Cömert, eli açık.

SEF NE: (Ar.) Ka. 1. Vapur, gemi. 2. Uzayın güney yarımı.

SEF R: (Ar.) Er. - El içi. Yabancı diplomat

SEGBAN: (Fars.) Er. 1. Seymen, yeniçeri oca ına ba lı asker. 2. Osmanlı saraylarında av köpeklerine bakan bakıcı.

SEHÂ: (Ar.) Er. - Sehavet, kerem, cömertlik.

SEHÂB: (Ar.) 1. Bulut. 2. Karanlık. 3. Bulut gibi uçan böcekler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEHÂBE: (Ar.) Ka. - Tek bulut.

SEHAVET: (Ar.) Er. - Cömertlik, (bkz. Sahavet).

SEHER: (Ar.) Ka. - Sabahın gün doğmadan önceki zamanı, tane artışı.

SEHHAR: (Ar.) Er. - Kuvvetle kendine çeken, büyüleyici.

SEHHARE: (Ar.) Ka. - Çok güzel, büyüleyici kadın.

SEHL: (Ar.) Er. - Kolay, sade. Sahabe isimlerindedir.

SEHLE: (Ar.) Ka. - 1. Yumuşak. 2. Kolay. 3. Taze, körpe. Habeşistan'a hicret eden kadın sahabelerden.

SEHRAN: (Ar.) Er. - Geceleri uyanık duran.

SEKNE: (Ar.) Ka. - Sakin olma, sükunet. Huzur, gönül rahatlığı.

SELAHADDİN: (Ar.) Er. - Dinine bağlı kimse. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

SELAM: (Ar.) Er. 1. İnsanların birbirleriyle karışılma tıklarında kullandıkları yakınlık dostluk, saygı ifade eden söz, yaptıkları iyilik veya hareket. 2. Emniyet, huzur, selamet, esenlik, sağlamlık. 3. Selam: Yüce Allah'ın isimlerinden, Fani olmama, zevalsizlik, her çeşit arıza ve hadiseden salim olmak. Her türlü tehlikeden koruyup selamete çıkaran.

SELAME: (Ar.) Ka. - (bkz. Selam).

SELAMEDDİN: (Ar.) Er. - Dinin kurtuluşu. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SELAMET: (Ar.) Esenlik. Her türlü korku, tansa ve tehlikeden uzak, güvenlik içinde olma. Kurtulma, kurtuluş. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELAM: (Ar.) Er. - Yıllık, barış ve rahatlıkla ilgili.

SELAMULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın selamı.

SELATİN: (Ar.) Er. - Sultanlar.

SELCAN: (Tür.) - Coşkun, taşkın yaratıcılığı kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELÇUK: (Tür.) Er. 1. Güzel konuşma yeteneği olan. 2. XI. Anadolu, Kafkaslar ve Orta Doğu'da imparatorluk kuran Türk topluluğunun hükümdarı.

SELDA: (Tür.) Ka. - Sel, taşkın su.

SELDA: (Tür.) Ka. - Dağları aşan sel, coşku.

SELDANUR: (Tür.) Ka. - Nur seli.

SELEN: (Tür.) - Sel gibi coşkun, taşkın kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELKA: (Ar.) - Güzel konuşma ve yazma kabiliyeti. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELİL: (Ar.) Er. - Yeni doğmuş erkek çocuğu, ilker.

SELLE: (Ar.) Ka. - Yeni doğmuş ilk kız çocuğu.

SELM: (Ar.) Er. 1. Kusuru, noksanı olmayan, sağlam, doğru. 2. Tehlikesiz, zararsız, kurtuluş. 3. Temiz, samimi.

SEL ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Selim).

SEL N: (Tür.) Ka. 1. Gür akan su. 2. Orta Asya'da yeti en, bodur, sürekli ye il kalan bitki.

SEL S: (Ar.) Er. 1. Kolay yumu ak. 2. Ba lı, boyun e mi .

SELLEM: (Ar.) - "Selamete erdiresin" manasıyla dualarda geçen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELMA: (Ar.) Ka. 1. Barı içinde bulunma, huzur, erinç. 2. Güzel, ho (kadın).

SELMAN: (Ar.) Er. - Barı içinde bulunma, huzur, erinç.

SELMAN : (Ar.) Er. - Niyaz kabul eden dervi . ran sfahan'ından olup, Rasulullah'la birlikte slami mücadelede üzerine dü eni fazlasıyla yapmı büyük mücahid ve sahabi. Selman-ı Farisi'ye nispetle bu ad kullanılmı tır.

SELM : (Ar.) Er. - Barı la ilgili, barı çıl.

SELM N: (Ar.) Ka. - Barı yanlısı, barı ve sevgi duygusuyla dolu.

SELNUR: (Tür.) Ka. - Nur seli, ı ık seli.

SELSAL: (Ar.) - Tatlı, lezzetli, hafif su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELSEB L: (Ar.) 1. Tatlı ve hafif su. 2. Cennette bir çe menin adı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SELVA: (Ar.) Ka. 1. Bal. 2. Büyük bıldırcın. Tih çölünde buldukları sürece, israilo ullarına Allah tarafından kudret helvasıyla birlikte, karınlarını doyurmak için gönderilen ku . 3. (sp.) Ekvator da sık balta girmemi orman

SELVET: (Ar.) Ka. - Gönül rahatı.

SEM´AN: (Ar.) Er. - iterek. Dinleyerek.

SEMA: (Ar.) Ka. 1. itme, duyma. Musiki dinleme. 2. Gökyüzü. 3. Felek. 4. Mevlevilikte musiki e li inde icra edilen dönme hareketi.

SEMAHAT: (Ar.) - Cömertlik, el açıklı ı, iyilikseverlik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEMAÎ: (Ar.) Er. 1. Semaya, gö e havaya ait. 2. Gökten dü mü . Allah tarafından olan, ilahi. 3. - itme esasına dayalı olarak ö renilen, (bkz. Semavi).

SEMÂN: (Fars.) Er. 1. Gökyüzü. 2. Güne ayının 27. günü. 3. Bıldırcın.

SEMÂNE: (Fars.) Ka. - (bkz. Seman).

SEMAN YE: (Ar.) Ka. - Sekiz. (bkz. Seman).

SEMÂVÂT: (Ar.) Ka. - Gökler.

SEMAV : (Ar.) Er. - Semaya mensup, sema ile ilgili.

SEMÂZEN: (a.f.i.) Er. - Sema yapan, törenle dönen mevlevi.

SEMEN: (Fars.) Ka. - Yasemin.

SEMENBER: (Fars.) Ka. - Gö sü yasemin gibi beyaz olan.

SEMENBU: (Fars.) Ka. - Yasemin kokulu.

SEMENTEN: (Fars.) Ka. - Yasemin renkli.

SEMERAT: (Ar.) Ka. 1. Yemi ler, meyveler. Faydalar, verimler. 2. Neticeler. 3. Devlete ait mülklerden alınan vergiler.

SEMERE: (Ar.) Er. - (bkz. Semerat).

SEM : (Ar.) Er. - iten, i itme kuvveti olan. Allah'ın isimlerinden, (bkz. Abdüssemi).

SEM H: (Ar.) Er. - Eli açık, cömert.

SEM HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Semih).

SEM N: (Ar.) Er. - Pahalı, kıymetli. Çok de erli.

SEM NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Semin).

SEM R: (Ar.) Er. 1. Arkada . 2. Nitelikli. 3. Yamaç, da silsilesi.

SEM RAM S: (br.) Ka. - Do u mitolojisinde adı geçen, dünyanın 7 harikasından biri olan Babil'in asma bahçelerini kurduran Asur kraliçesi.

SEM RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Semir).

SEM ULLAH: (Ar.) Er. - (bkz. Abdüssemi).

SEMRA: (Ar.) Ka. - Esmer.

SEMURE: (Ar.) Ka. - Ço alan, zengin olan, meyve veren verimli. Ashabın kullandı ı isimlerden.

SENA: (Ar.) 1. Övgü ile ilgili. 2. im ek parıltısı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SENAB L: (Ar.) Ka. - Ba aklar.

SENAHAN: (a.f.i.) Öven, metheden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SENAN: (Ar.) Ka. - I ıklı, parlak.

SENÂVER: (a.f.i.) Ka. - Öven, metheden.

SENAY: (Tür.) Ka. - Sen aysın, ay gibi güzelsin.

SENEM: (Ar.) - Put. sim olarak kullanılmaz, (bkz. Sanem).

SENEVÂT: (Ar.) Ka. - Seneler, yıllar, sinin.

SENEV : (Ar.) Er. - Seneye mensup, sene ile ilgili, bir yıllık.

SENGÜL: (Tür.) Ka. - Sen gülsün, gül gibi güzelsin.

SEN H: (Ar.) Er. 1. Süs, bezek. 2. nci.

SEN HA: (Ar.) Ka. - nciler, süs, bezek.

SEN YE: (Ar.) Ka. - Yüksek, yüce, ali, bülend.

SEP D: (Fars.) Er. - Beyaz, ak, beyza.

SEP DE: (Fars.) Ka. - Tan vakti.

SERA: (Fars.) Ka. - Saray. Büyük konak. Kö k.

SERAB: (Fars.) Ka. - Çöllük arazide, 1 ık kırılması sonucu görülen aldatıcı gerçek olmayan hayal, ılgım, salgım. - Türk dili açısından "b/p" olarak kullanılır.

SERÂÇE: (Fars.) Ka. - Saraycık, küçük saray, konak.

SERALP: (Tür.) Er. - Ba yi it.

SERAN: (Ar.) Ka. - I ıklı, parlak.

SERÂSER: (Fars.) Er. 1. Ba tan ba a, büsbütün. 2. Altın veya gümü telle dokunmu kıymetli bir çe it kuma .

SERAY: (Fars.) Ka. 1. Ay gibi güzellerin ba ı. 2. Büyük konak. Saray.

SERAYA: (Ar.) Er. - Dü man üzerine gönderilen küçük süvari müfrezeleri.

SERAZAT: (Fars.) Er. - Serbest, özgür. Rahat, dertsiz.

SERBÜLEND: (Fars.) Er. - Ba ta gelen, yüce üstün. - Türk müzi inde eski bir makam, zamanımızda örne i yoktur.

SERCAN: (Tür.) Er. - Sevgili, sevilen, ba can.

SERDAR: (Fars.) Er. - Ba kumandan, ba bu . Sefer zamanında padi ah yerine ordunun ba ında sefere giden veziri azamlara verilen unvan, serdar-ı ekrem.

SERDENGEÇT : (Tür.) Er. - Fedai, akıncı, yi it.

SERD L: (Fars.) Ka. - Ba , gönül.

SERD NÇ: (f.t.i.) Er. - Ba ı dinç, sakin, rahat, huzurlu.

SEREN: (Tür.) Er. 1. Uzun, kalın ve silindirik ekilli çam kerestesi. Yelkenlilerde ana dire e dik ekilde tutturulan ve yelken germeye yarayan a aç. Seren yapılan köknar kerestesi. 2. Orun, makam.

SERENGÜL: (Tür.) Ka. - (bkz. Serendil). - Ba gül. Güllerin birincisi.

SERGEN: (Tür.) Er. 1. Laf. 2. Vitrin. 3. Tepelerdeki düzlük yer. 4. Yorgun, peri an.

SERHAD: (f.a.i.) Er. - Hudut, sınır, sınırba ı; iki devlet arasındaki sınır boyu. - Türk dil kuralına göre "d/t" getirilerek de kullanılır.

SERHAN: (Ar.) Er. 1. Kurt, canavar. 2. Ba okuyucu, arkıcı ba ı.

SERHENK: (Fars.) Er. 1. Çavu . 2. Türk müzi inde çok eski birle ik makam.

SERHUN: (Fars.) Er. - Asil kan, soylu kan.

SER : (Ar.) Er. - Çabuk, hızlı.

SER M: (Tür.). 1. Serme i i. 2. Sabırlı. 3. Genellikle öykülerde ba langıç bölümüne verilen ad. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SER MER: (Tür.) Er. - Sabırlı kimse.

ER R: (Ar.) Er. Taht. Yatacak yer.

SER YE: (Ar.) Ka. - Hz. Peygamber (s.a.s)'in bulunmadı ı küçük askeri birliklere verilen ad.

SERKAN: (f.t.i.) Er. - Soylu kan, ba kan.

SERKIZ: (f.t.i.) Ka. - Ba kızı, kızların, güzellerin ba ı.

SERKUT: (Fars.) Er. - Mutlu, talihli, kutlu insan.

SERMA: (Fars.) Ka. - So uk kı .

SERMED: (Ar.) Er. - Ebedilik, ebediyet, sonsuzluk. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

SERMELEK: (Fars.) Ka. - Meleklerin ba ı, melek kadar güzel ve iyi.

SERM N: (Tür.) Ka. - Nermin, ermin gibi adlara benzetilerek yapılmı tır.

SERNAZ: (Fars.) Ka. - Çok nazlı.

SERNEVAZ: (Fars.) Ka. - Ba ok ayan, sevecen.

SERNUR: (Fars.) Ka. - Ba ı ık. lk ı ık.

SEROL: (f.t.i.) Er. - Önder ol, ba ol.

SERP L: (Tür.) Ka. - yi geli , büyü, güzelle .

SERP N: (Tür.) Ka. - Ya mur.

SERRA: (Ar.) Ka. - Geni lik, kolaylık.

SERRAÇ: (Fars.) Ka. 1. Çok sevilen, sayılan kimse, ba tacı. 2. (Ar.) Saraç.

SERTAÇ: (Fars.) Er. - Ba tacı, çok sevilen, sayılan.

SERTAP: (Tür.) Er. - natçı, direngen.

SERTEL: (Tür.) Er. - Sert, katı, acımasız el.

SERTER: (Tür.) Er. - Katı, sırt, acımasız.

SERTU : (Tür.) Er. - Ba tu .

SERVA: (Fars.) Ka. - Söz, masal.

SERVER: (Fars.) Er. - Ba , ba kan, reis, ulu.

SERVET: (Ar.) - Zenginlik, varlık. Zenginli i meydana getiren mal, mülk, para. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SERV : (Fars.) - Koyu ye il yapraklı, ince uzun bir a aç türü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SERV NAZ: (Fars.) Ka. 1. Dallan yana sarkan servi. 2. Uzun boylu sevgili.

SETTAR: (Ar.) Er. - Örtlen. Günahları örten, Allah. - Allah'ın isimlerinden "abd" takısı olarak kullanılır. Abdüsettar.

SEVA: (Ar.) Er. - Denklik, beraberlik, beraber olma.

SEVAD: (Ar.) Er. - Esmerlik, kara renkli adam. - Sahabe isimlerindedir.

SEVAL: (Tür.) Ka. - Severe al, hep sev.

SEVAN: (Tür.) - Severe al, hatırla. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEVAY: (Tür.) Ka. - Sevimli ay.

SEVBAN: (Ar.) Ka. - Giyinen, ku anan. Hz. Peygamber'in azatlısının adı.

SEVCAN: (Tür.) - Sevgili insan, sevimli Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEVDA: (Ar.) Ka. 1. Bir eye kar ı hissedilen iddetli arzu. 2. iddetli sevgi, a k. 3. A ır ı istek, heves. 4. Kara sevda, mali hülya, melankoli. 5. Hüzün. ptıla.

SEVDEKAR: (a.f.i.) Ka. - Sevdalı.

EVDE: (Ar.) Ka. - Siyah, esmer, esmer güzeli. Mü'minlerin annelerinden birisi Hz. Sevede.

SEVEN: (Tür.) - Sevgi duyan, sevgi dolu kimse. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEVENAY: (Tür.) Ka. - (bkz. Sevay).

SEVENCAN: (Tür.) Ka. - (bkz. Sevcan).

SEVENER: (Tür.) Er. - Sevgi duyan, sevgi dolu kimse.

SEVENGÜL: (Tür.) Ka. - Sevimli gül, sevgiyi hatırlatan gül.

SEVENGÜN: (Tür.) Ka. - (bkz. Sevgün).

SEVGEN: (Tür.) Er. - Sevmi , seven.

SEVG : (Tür.) Ka. - Sevme hissi, a k muhabbet.

SEVG NAZ: (Tür.) Ka. - Çok nazlı, sevgili.

SEVGÜR: (Tür.) - Çok seven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEV K: (Tür.) Er. 1. Dost, arkada . 2. Unutkan, saf kimse. 3. Sevgili, sevilen.

SEV L: (Tür.) Ka. - Her zaman sevilen, be enilen biri olma temennisi.

SEV LAY: (Tür.) Ka. - Ay gibi her zaman sevil.

SEV M: (Tür.) Ka. 1. Sevme, muhabbet. 2. Ba kalarının sevmesine sebep olan vasıf, cazibe.

SEV NÇ: (Tür.) Ka. - Bir halden ho nut olmanın do urdu u heyecan.

SEVKAN: (Tür.) - Sevgili, asil kan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEVNAZ: (Tür.) Ka. - Çok nazlı sevgili.

SEVNUR: (Tür.) Ka. - Sevgi nuru, ı ı ı, aygınlı ı.

SEVTAP: (Tür.) Ka. - Tapılacak kadar sevgi duyulan.

SEVÜKTEK N: (Tür.) Er. - Çok sevilen, tek tutulan.

SEYEHÂT: (Ar.) Er. 1. Seyahat, gezi. 2. Gölgenin güne le beraber dönmesi.

SEYFEDD N: (Ar.) Er. - Dini koruyan, dinin kılıcı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SEYF : (Ar.) Er. 1. Kılıçla ilgili kılıç ekinde. 2. Askerlikle ilgili. Askeri.

SEYF YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Seyfi).

SEYFULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın kılıcı. - Ali (r.a.)'nin ve Hz. Halid b. Velid'in lakabı.

SEYHAN: (Ar.) 1. Ürdün'ün ötesinde Hz. Musa'nın mezarının bulunduğu nehir. 2. Adana ovasını yarararak skenderun körfezine dökülen nehir. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEYHUN: (Tür.) Er. - (bkz. Seyhan).

SEY DHAN: (Ar.) Er. - Hanların başı, önderi.

SEYLÂB: (Fars.) Er. - Sel, sel suyu. -Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

SEYLAN: (Ar.) - Akma, akı . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEYRAN: (Ar.) - Gezme, bakıp seyretme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEYYÂL: (Ar.) Ka. - Akan, akıcı, akı kan.

SEYYARE: (Ar.) Ka. - Güne in çevresinde belli bir e ri çizerek dola an yıldız, gezegen.

SEYY D: (Ar.) Er. 1. Bir toplulu un ileri gelen kişisi, lider. 2. Hz. Peygamber'in soyundan olan kimse. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SEYY DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Seyyid). - Muhterem (kadın).

SEZA: (Fars.) Er. - Münasip, uygun, yararlı.

SEZA : (Fars.) Er. - Uygun yararlı, münasip.

SEZAL: (Tür.) Er. - Sezgili.

SEZAN: (Tür.) Ka. - Sezgili.

SEZAVAN: (Fars.) Er. - Münasip uygun, yararlı.

SEZAY: (Tür.) Ka. - (bkz. Sezan).

SEZCAN: (Tür.) - (bkz. Sezal). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZEK: (Tür.) - Çabuk sezen, duyarlı, hassas. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZEN: (Tür.) - Duyan, hisseden, anlayan, sezgili. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZER: (Tür.) - Duyar, hisseder, anlar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZGEN: (Tür.) - Sezen, hisseden, duyan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZG : (Tür.) 1. Sezme kabiliyeti, sezi . 2. Deneme ve akıl yürütme sonucu olmayıp do rudan bilme, anlama ve kavrama, tahaddüs. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZG N: (Tür.) - Sezme yetene i olan, duygulu anlayı lı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZG NAY: (Tür.) - (bkz. Sezgin). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SEZ N: (Tür.) Ka. - (bkz. Sezgin).

SEZMEN: (Tür.) Er. - Sezen, anlayan kimse.

SIBGATULLAH: (Ar.) Er. - Yaratıcı gücü, kuvveti olan Allah'ın kulu.

SIDAL: (Tür.) Er. 1. Güç, kuvvet, dayanıklılık. 2. Olgunla maya, erginle meye ba layan. 3. Öfkeli, sınırlı.

SIDAM: (Tür.) Er. - Sade, yalın, düz, süssüz.

SIDAR: (Tür.) Er. - Dayanıklı.

SIDDİK: (Ar.) Er. 1. Çok do ru olan, hiç yalan söylemeyen. Hakikati kabul eden ve onaylayan ki i. 2. Kur'an'da peygamberleri vasfetmek, iman edenlerin sıfatı ve ehitlikten önde gelen makam kastedilerek zikredilmi tir. Ebu Bekir Sıddık: Hz. Ebu Bekir'in lakabı.

SIDIKA: (Ar.) Ka. - Çok do ru, yalan söylemeyen. Hz. Ai e ve Hz. Meryem'in lakabı.

SIDK: (Ar.) Er. 1. Do ruluk, gerçeklik. 2. Temiz kalplilik, halisiyet. 3. Sadakat.

SIDKI: (Ar.) Er. - ç, yürek temizli- iyle, do rulukla ilgili. - Türk dil kuralı açısından "d/t" olarak kullanılır.

SIDK YE: (Ar.) Ka. - ç yürek temizli iyle do rulukla ilgili, (bkz. Sıdıka).

SILA: (Ar.) - Do up büyüdü ü yere gidip ayrı kaldı ı yakınlarına kavu ma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SINGIN: (Tür.) Er. 1. Kırık, dökük. 2. Da ınık. 3. Sıkıntılı, kederli. 4. Çekingen, gözü korkmu .

SIRALP: (Tür.) Er. - Sır saklayan yi it-

SIRAT: (Ar.) Er. - Yol, tarık.

SIRATULLAH: (Ar.) Er. - Dosdo ru yol. Allah'ın yolu.

SIRMA: (Tür.) Ka. 1. Altın yaldızlı veya yaldızsız ince gümü tel. 2. Rütbe gösteren sarı erit. Sırmadan yapılmı .

SIRRI: (Ar.) Er. 1. Sırla ilgili, sırra ait. 2. Mistik.

SIRR YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sırrı).

SIYANET: (Ar.) Ka. - Koruma, korunma.

S YAMI: (Ar.) Er. - Oruç tutan, oruçlu, kötülükten kaçınan.

S BEL: (Tür.) Ka. 1. Bu day ba a ı. 2. Henüz yere dü memi ya mur damlası. 3. Eski Türklerdeki bir tanrıça.

S DRE: (Ar.) Ka. - Arabistan kirazı.

S KA: (Ar.) Er. - Güven, emniyet. nanılır, güvenilir kimse.

S KAYE: (Ar.) Ka. - Su içecek kab. çilecek suyun toplanması için yapılan yer.

KAYET: (Ar.) Ka. 1. Birine içecek su verme vazifesi. 2. Ka'be sakalı ı, Mekke'de hacılara zemzem da ıtma i i.

S MA: (Fars.) Ka. 1. Yüz, çehre, beniz. 2. Kimse, insan, tip.

S MAV : (Fars.) Er. - Yüz, çehre, benizle ilgili.

S MAY: (Tür.) Ka. - Gümü ten ay, gümü gibi parlak ay.

S MBER: (Fars.) Ka. - Gö sü gümü gibi olan.

S MGE: (Tür.) Ka. - aret, sembol.

S M N: (Fars.) Ka. - Gümü ten, gümü gibi, gümü e benzeyen parlak ı ıltı.

S MRUY: (Fars.) Ka. - Gümü yüzlü, gümü gibi parlak, ı ıltılı yüzü olan.

S MTEN: (Fars.) Ka. - Teni gümü gibi güzel, parlak olan.

S MURG: (Fars.) Er. - Anka ku u, masal ku u.

S NA: (Ar.) Er. 1. Arap yarımadasının Mısır ile birle ti i yerde bir üçgen olu turan yanmada. 2. Bu yarımada bulunan da . 3. Hz. Musa'ya Allah'tan levhaların (sözlerin) geldi i da .

S NAN: (Ar.) Er. - Mızrak, süngü vb. silahların sivri ucu.

S NCAN: (Tür.) Ka. - Gülgillerden, Do u Anadolu bölgesinde yeti en, kırmızı ya da kan kırmızısı renkte çiçekleri olan çok yıllık ıtrılı bir bitki.

S NE: (Fars.) Ka. 1. Gö üs. 2. Gönül, yürek. ç derinlik.

S NEM: (f.t.i.) Ka. - Gönlüm, yüre im, çok sevdi im.

S PAH : (Fars.) Er. - Osmanlı mpa-ratorlu u'nda tımar sahibi bir sınıf atlı asker.

S PAR: (Fars.) Ka. 1. Fed eden, veren. 2. Suya kanmı . 3. Taze, körpe.

S PÂS: (Fars.). - ükretme, dua etme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

S RAC: (Fars.) Er. 1. I ık me ale, kandil, çera . 2. Nur saçan anlamında Rasulullah için kullanılmı tır.

S RACEDD N: (Ar.) Er. - Dinin kandili, dinin verdi i aydınlık, ı ık, ı ıklandırın, aydınlatan. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

RAN: (Ar.) Er. - Kaleler, hisarlar.

S REN: (Tür.) Ka. - Mitolojide geçen, denizde kayalar üzerinde gemicilere arkılar söyleyen, belden a a ısı balık biçiminde kadın, deniz kızı.

S RET: (Ar.) Er. Bir kimsenin manevi durumu, hal ve hareketleri, tabiatı ahlak ve karakteri. Hal ve gidi . Hal tercümesi. - Hz. Muhammed'in hal tercümesi.

S RF RAZ: (Fars.) Ka. - Ba nı yukarı kaldıran yükselten, benzerlerinden üstün olan. Aslı Serfiraz'dır.

S TÂRE: (Fars.) Ka. - Yıldız.

S TAREGÂN: (Fars.) Ka. - Yıldızlar.

S VA: (Ar.) Ka. - Ba ka, gayrı özge.

S YADET: (Ar.) Ka. 1. Efendilik, beylik, seyyidlik, sahiplik. 2. Hz. Hasan vasıtasıyla Hz. Peygamber soyundan olma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

S YASET: (Ar.) 1. Seyislik, at idare etme, at i leriyle u ra ma. 2. Memleket idaresi. 3. Ceza, idam cezası. 4. Politika. Diplomatlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SOHBET: (Ar.) Ka. - Görü üp, konu ma, arkada lık.

SOLAY: (Tür.) - Ay ı ı nın azalması, solması. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SOLMAZ: (Tür.) Ka.- Her zaman taze, körpe ve genç.

SOMAY: (Tür.) - Ay gibi kusursuz, eksiksiz güzel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SOMEL: (Tür.) Er. - Do ru, katı ıksız, güçlü el.

SOMER: (Tür.) Er. - Do ru, katı ıksız güçlü kimse.

SONALP: (Tür.) Er. - Sonuncu, son do an yi it, erkek çocuk.

SONAT: (Tür.) Er. - Bir ya da iki çalgı için yazılmış , üç ya da dört bölümden olu an müzik yapıtı.

SONAY: (Tür.) - Ay'ın son günleri. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SONER: (Tür.) Er. - (bkz. Sonalp).

SONGUR: (Tür.) Er. 1. ahin. 2. A ır, hantal.

SONGURHAN: (Tür.) Er. - (bkz.Songur).

SONGÜL: (Tür.) Ka. - Sonbahar'ın sonlan, kı ba langıcında uçan gül.

SONGÜN: (Tür.) Er. - Sonuncu, son olan. E ilim, yetenek.

SONNUR: (Tür.) - (bkz. Sonay).

SONTAÇ: (Tür.) Ka. - E siz taç.

SONVER: (Tür.) Ka. - Son olması istenen çocuklara verilen isimlerden.

SORGUN: (Tür.) Er. 1. Bir tür sö üt a acı. 2. Sıtkı, sert. 3. Çok uzun ve güzel saç.

SOYHAN: (Tür.) Ka. - Han soyundan gelen.

SOYKAN: (Tür.) Ka. - Asil, soylu.

SOYSAL: (Tür.) Er. - Uygur, medeni.

SOYSALDI: (Tür.) Er. - Soyu geni ledi, tanındı.

SOYSALTÜRK: (Tür.) Er. – Uygur Türk.

SOYSAN: (Tür.) Er. - Tanınmı soy.

SOYSELÇUK: (Tür.) Er. - Selçuklu soyundan.

SOYTEK N: (Tür.) Er. - Cesur, yi it. - (bkz. Tekin).

SOYUER: (Tür.) Er. - Yi it soydan gelen.

SOYURGAL: (Tür.) Er. - hsan, ba ı , hediye, arma an.

SÖKMEN: (Tür.) Er. - Yi itlere verilen san. Selçuklulara ba lı Hasankeyf Artuklu Beyli inin kurucusunun adı.

SÖKMENER: (Tür.) Er. - Yi it kimse.

SÖKMENSU: (Tür.) Er. - Yi it asker, yi it subay.

SÖNMEZ: (Tür.) - Parlaklı m, ı ı ı hiç yitirmeyen, her zaman canlı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÖNMEZALP: (Tür.) Er. - (bkz. Sönmez alp).

SÖNMEZAY: (Tür.) Ka. - I ı ı hiç sönmeyen ay.

SÖZEN: (Tür.) Er. - Söylev veren, güzel konu an hatib.

SÖZER: (Tür.) Er. - Sözünde duran.

SÖZMEN: (Tür.) - Güzel, etkili konu an kimse.

SUAD: (Ar.) Ka. - Mutlulukla, saadetle ilgili, mutlu. Sa'd isminin müennesidir.

SUAV : (Ar.) Er. - Herkesin i ine ko an, yardım eden.

SUAY: (Tür.) - Suya dü en ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SUBAH : (Ar.) Er. - (bkz. Subhi).

SUBH : (Ar.) Er. - Sabah vakti, afak ile ilgili. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

SUBH YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Subhi).

SUBUTAY: (Tür.) Er. - Cengiz Han'ın ünlü Mo ol generalinin adı.

SUCA: (Tür.) Er. - Uzun düzgün boy.

SUDAN: (Tür.) Ka. - Su gibi güzel, parlak.

SUDEKA: (Ar.) Er. - Do ru, hakiki dostlar.

SUD : (Ar.) Er. - Yararlı, faydalı, kazançlı.

SUD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sudi).

SUDUR: (Ar.) Er. 1. Gö üsler. 2. Sadrazamlar. 3. Kazasker. 4. Sadır olma, meydana gelme.

SUF : (Ar.) Er. - Tasavvuf erbabı, mutasavvıf.

SU RÂ: (Ar.) Ka. - Daha, pek, en küçük.

SUHAN: (Tür.) Er. - Suyun hakimi, su kaynaklarının yönetimini elinde bulunduran.

SUHANSERÂ: (Fars.) Ka. - Ahenkli söz söyleyen.

SUHEYB: (Ar.) Er. - Arkada , dost. Rasulullah'ın azatlısının adı.

SUKA: (Ar.) Er. - Çar ı adamı, esnaf.

SÜKUT : (Ar.) Er. - Susmayı seven, az konu an.

SULB : (Ar.) Er. - Birinin sulbünden gelme, kendi evladı, o lu.

SULB YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sulbi).

SULEHÂ: (Ar.) Ka. - Salih, iyi, yarar, selahiyet, günah i lemeyen.

SULH : (Ar.) Er. - Barı a özgü, barı la ilgili, barı çı.

SULH YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sulhi).

SULTAN: (Ar.) Ka. - Padi ah, hükümdar.

SUNA: (Tür.) Ka. - Erkek ördek. Görünü ündeki zerafet sebebiyle bayan ismi olarak kullanılmı tır.

SUNAR: (Tür.) Ka. - Saygılı bir biçimde verir, takdim eder.

SUNAY: (Tür.) - Ay'ı sun, getir. Sun ve ay kelimelerinden birle ik isim. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SUNER: (Tür.) Er. - Sunucu, sunan.

SUNGU: (Tür.) - Arma an, ba ı , ihsan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SUNGUN: (Tür.) Er. 1. Yetenek. 2. Ba ı , ihsan.

SUNGUR: (Tür.) Er. 1. Sakin, so ukkanlı (kimse). 2. Akdo an.

SUNGURALP: (Tür.) Er. - So ukkanlı ve do anku u gibi güçlü, yi it.

SUNGURBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Sunguralp).

SUNGURTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Sunguralp).

SUNUH : (Ar.) Er. - Hatırlayan, gönül alan, kolay anlayan.

SUNULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın yarattı ı.

SUUD: (Ar.) Er. 1. Kutsal sayılan yıldızlar. 2. Yukarı çıkma, yükselme. -Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

SUUD : (Ar.) Er. - (bkz. Suud).

SUYURGAL: (Tür.) Er. - hsan, ba ı , hükümdarca ba ı lanan dirlik.

SUYURGAMI : (Tür.) Er. Lütüfta, ihsanda bulunan, ba ı yapan kimse. Acıyan, merhamet eden.

SUYURGAN: (Tür.) Er. - (bkz. Suyurgamı).

SUZAN: (Fars.) Ka. - Yakan, yakıcı. Yanan, yanıcı.

SÜZEN: (Fars.) Er. - Topluca yapılan av.

SUZ : (Fars.) Er. 1. Yanma, tutu ma ile ilgili. 2. (Mecazen): Ate li kimse.

SUZ D L: (Fars.) Ka. 1. Türk musikisinin ed makamlarından biri. 2. Gönül ate i, gönül sıcaklı ı.

SUZNÂK: (Fars.) Ka. 1. Yakan, yakıcı. Dokunaklı. 2. Türk müzi inde basit bir makam.

SÛZÜLAY: (Tür.) Ka. - Gökte süzülen ay.

SUALP: (Tür.) Er. - Güçlü, yi it asker.

SÜEDA: (Ar.) Ka. - Kutlu, u urlu insanlar.

SÜEL: (Tür.) Er. - Asker eli.

SÜER: (Tür.) Er. - Yi it asker.

SÜERDEM: (Tür.) Er. - Erdemli asker.

SUERG N: (Tür.) Er. - Olgun asker.

SÜERKAN: (Tür.) Er. - Soylu kandan gelen asker.

SÜERSAN: (Tür.) Er. - Yi itli iyle ünlü asker.

SÜFYAN: (Ar.) Er. - Ashab-ı kiramın me hurlarından bazılarının ismi. Süfyan-ı Sevri: Kelamcı, muhaddis, alim.

SÜHA: (Ar.) Er. - Büyükayı takım yıldızının en küçük yıldızı.

SÜHAN: (Fars.) Er. - Söz, lakırdı. iir.

SÜHANDAN: (Fars.) Ka. - Söz sahibi, güzel söz söyleyen.

SÜHEYL: (Ar.) Er. - Sema'nın güney yarımküresinde bulunan sefineyi Nuh burcundaki parlak ve büyük yıldızın adı.

SÜHEYLA: (Ar.) Ka. - Yumu ak, iyi huylu kadın.

SUHULET: (Ar.) Er. 1. Kolaylık. Yumu aklık. Mülayemet. 2. Uygunluk. Elveri lilik.

SÜHUNET: (Ar.) - Sıcaklık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÜKAR: (Tür.) Er. - Asker soyundan gelen, yi it yürekli asker.

SÜKEYNE: (Ar.) Sessiz, sakın, a ırba lı, onurlu. Hz. Hüseyin (r.a.)'in kızının adıdır.

SÜLAS : (Ar.) Er. - Üçlü, üç eyden meydana gelen.

SÜLEYMAN: (Ar.) Er. 1. branice "huzur, sükun". 2. Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberden biri. Ulu'l-Azm peygamberlerdendir.

SÜLÜNAY: (Tür.) Ka. - Ay gibi güzel, uzun boylu, endamlı.

SÜLÜNBEKE: (Tür.) Ka. - Sülün gibi boylu endamlı kadın.

SÜLVAN: (Ar.) Er. - Yüreğe ferahlık veren ruh, iç açıcı ilaç.

SÜLVANE: (Ar.) Ka. - (bkz. Sülvan).

SÜMBÜL: (Fars.) Ka. 1. Zambakgillerden, salkım çiçekli, keskin kokulu, soğanlı otsu bitki. 2. Güzellerin saçı.

SÜMBÜLVE: (Fars.) Ka. - Sümbüle benzeyen, sümbül gibi güzel.

SÜMER: (Tür.) - Eski tarihlerde Anadolu Mezopotamya'da yaygın olan bir kavim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÜMEYRE: (Ar.) Ka. 1. Meyve çeşidi. 2. Kıvrımlı yaprak.

SÜMEYYE: (Ar.) Ka. - İslam'ın ilk ehidi. Ammar b. Yasir'in annesi ve ilk müslüman olan hanım sahabelerden.

SÜMRE: (Ar.) Er. - Esmerlik, karaya kızlık.

SÜMRET: (Ar.) Ka. - (bkz. Sümre).

SÜNDÜS: (Ar.) Ka. - Eskiden altın veya gümüş tellerle nakışlı olarak dokunan bir çeşit ipekli kumaş. Kur'an'da cennet elbisesi anlamında Kehf: 31, Duhan: 53, İnsan suresi 21. ayetlerde mezkurdur.

SÜNNET: (Ar.) Er. 1. İyi ahlak, iyi tabiat. 2. Hz. Muhammed'in sözleri, emelleri ve tasvipleri.

SÜNNETULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın koyduğu nizam.

SÜPHAN: (Tür.) Er. - Doğu Anadolu'da Van gölünün kuzey kıyısındaki sönmüş volkan.

SÜREHA: (Ar.) Er. - Saf ırklar.

SÜREYYA: (Ar.) - Ülker yıldızı, pervin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

SÜRRE: (Ar.) Er. 1. Para kesesi. 2. Hediye. 3. Osmanlı devletinde halifelik makamınca Mekke ve Medine fakirleri ile alimlerine gönderilen para.

SÜRSOY: (Tür.) Er. - Soyun sürsün, soyun geni lesin.

SÜRÜR: (Ar.) Er. - Sevinç.

SÜRUR: (Ar.) Er. Sevinçle, neyle ilgili. - VIII. yy.'ın ünlü Osmanlı şairi.

SÜSEN: (Tür.) Ka. - Çiçekleri iri, güzel görünümü ve kokulu bir süs bitkisi. Zambak.

SÜVAR: (Fars.) Er. 1. Atlı asker. 2. Gemi kaptanı.

SÜVEYDA: (Ar.) Ka. 1. Kalbin ortasında var kabul edilen siyah nokta. 2. Tohumun ortasında bulunan tanecik. 3. Kalpteki gizli günah. - sim olarak kullanılması uygun değildir.

- ABAN:** (Ar.) Er. 1. Aralık, fasıla. 2. Hicri, Kameri ayların sekizincisi, üç ayların ikinci ayı.
- ABEDD N:** (Ar.) Er. - Din topluluğu, cemaati. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
- ÂDÂB:** (Fars.) Er. - Suya kanmı, sulu, taze.
- ÂDÂN:** (Fars.) Ka. - Keyifli, ne eli, sevinçli.
- AD :** (Fars.) Er. - Sevinç, mutluluk.
- AD YE:** (Ar.) Ka. 1. Memnunluk, sevinç, gönül ferahlığı. 2. Güzel sesle arka okuyan, şiir söyleyen.
- ADKÂM:** (Fars.) Ka. - Çok sevinçli.
- ÂDNÂK:** (Fars.) Ka. - Gönlü memnun.
- ADUMAN:** (Ar.) Ka. - Sevinçli, ne eli, memnun.
- AFÂK:** (Ar.) - Güne doğmadan önce ufukta beliren aydınlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- AFÂKGÜN:** (a.t.i) Er. - afak renkli, kızıl.
- AFÂKNUR:** (Ar.) Ka. - afak aydınlığı.
- AF :** (Ar.) Er. 1. Suçlunun baskılanması için araya girip yalvaran kimse. 2. iyile tiren, ifa veren. 3. nandırıcı, inandıran.
- SAF YE:** (Ar.) Ka. - (bkz. safi).
- AH:** (Fars.) Er. 1. Hükümdar. - Birleştiren isimlerde 1. ve 2. isim olarak da kullanılır: *ahbanu - Selim ah* gibi.
- AHABEDD N:** (Ar.) Er. - Dinin yıldızı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
- AHADEDD N:** (Ar.) Er. - Dinin tanıklığı. Dinin belirtisi, inancı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
- AHADET:** (Ar.) 1. Ahitlik etme, ahitlik, tanıklık, *Kelime-i ehadet*. 2. Açık, belirti. 3. Ahit olma, ehidlik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- AHAMET:** (Ar.) Er. - Ahimlik, topluluk.
- ÂHÂN:** (Fars.) Er. 1. Ahlar. 2. Oldukça büyük boylu, yırtıcı bir kuş. (bkz. ahin).
- AHANDÉ:** (Fars.) Ka. - Mutlu, memnun.
- AHANE:** (Fars.) Ka. - Hükümdarlara yakıncı kadar güzel, eksiksiz olan.
- AHAP:** (Ar.) Er. 1. Alev, ateş parçası. 2. Kayan yıldız, akan yıldız. 3. Cesur yürekli kimse.
- AHAT:** (f.t.i.) Er. - Güçlü, güzel cins at, atların ahı.
- AHBANU:** (Fars.) Ka. - Hükümdar eşi, ah hanımı.
- AHBAZ:** (Fars.) Er. 1. Beyaz ve iri doğan. 2. Yakıcı. Yiğit, serdengeçti. 3. Kabadayı. 4. Cömert. 5. Büyük, gösterişli, güzel mükemmel.
- AHBENDER:** (Fars.) Ka. - Konsolos.
- AHBEY:** (f.t.i.) Er. - Üstün nitelikli, saygın, yüce.
- AHDANE:** (Fars.) Ka. - Ahinci tanesi.
- AHDAR:** (Fars.) Er. - Dalli, budaklı ağaç.
- AHESER:** (Fars.) Ka. - Değerli, üstün nitelikli. Kalıcı, değerli, üstün yapıt.
- AHHANIM:** (Fars.) Ka. - Hanım sultan. - Ah ve hanım kelimelerinden birleştirilmiş isim.
- AH :** (Fars.) Er. - Ah'a hükümdara mensup, ah ile ilgili. Ahlık hüküm-darlık.
- AH D:** (Ar.) Er. 1. Bir yerde bulunan, bir şeyi gören ve gördüğü ve bildiği şeyler konusunda bilgi veren kimse, tanık. 2. Bir akdin yapılması sırasında taraflardan birinin yanında hazır bulunan. 3. Doğulayan, isbat eden. 4. Hz. Muhammed'in sıfatlarından.
- AH DÜDD N:** (Fars.) Er. - Ahlam'ı seçmiş olan ve Ahlam'ın hak din olduğunu ahidlik eden.
- AHIGÜL:** (Fars.) Ka. - Gül dalı.
- AH KA:** (Ar.) Ka. - Zirve, doruk, dağ tepesi.
- AH N:** (f.t.i.) Er. - Büyük boylu, kanca gagalı, yırtıcı bir kuş.
- AH NALP:** (f.t.i.) Er. - Ahin gibi güçlü yiğit, cesur.
- AH NER:** (f.t.i.) Er. - Ahin gibi güçlü yiğitler.
- AH NHAN:** (f.t.i.) Er. - Güçlü, yiğit kimse.
- AH NKAN:** (f.t.i.) Er. - Yiğit soydan gelen, güçlü, kahraman.
- AH NTER:** (Fars.) Er. - Çok yiğit, kahraman, ahin gibi.
- AH STAN:** (Fars.) Er. - Ah ülkesi.
- AHKAR:** (Fars.) - Baş eser, en güzel eser. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AHMELEK: (f.a.i.) Ka. - Melekler kadar güzel, güzellikte lider.

AHNAZ: (Fars.) Ka. - Çok nazlı.

AHN SA: (f.a.i.) Ka. 1. Hükümdar kadın, hükümdar karısı. 2. Kadınların ahlı, üstün nitelikli, de erli kadın.

AHNUR: (a.f.i.) Ka. 1. Kaynak, ı ık kayna ı. 2. Münevver.

AHRAH: (Fars.) Er. 1. Büyük i lek yol, ana yol, cadde. 2. a ırılması mümkün olmayan do ru ve açık yol.

AHRUH: (f.a.i.) Er. - Yüce ruhlu, görkemli, üstün ki ilikli kimse.

AHSAR: (Fars.). - Dallık, a açlık, koruluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AHSINUR: (Ar.) Ka. - Nurlu ki i, aydınlık kimse.

AHSUVAR: (Fars.) Er. - yi ata binen yi it kimse.

AHVAR: (Fars.) Er. 1. aha, hükümdara yakı acak surette. 2. ri ve iyi cins inci.

AHVELET: (f.a.i.) Er. - Hükümdar çocu u.

AHZAT: (f.a.i.) Er. - Saygıde er kimse. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

ÂHZÂDE: (Fars.) Er. - ehzade, ah o lu, hükümdar çocu u.

A K: (Ar.) Er. - stekli, hevesli.

SA KA: (Ar.) Ka. - stekli, hevesli, evkli.

A R: (Ar.) Er. - iir yazan kimse, ozan.

A RE: (Ar.) Ka. - Kadın air, daha çok unvan olarak kullanılır.

AKAR: (Tür.) - Yi it, cesur. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AKAYIK: (Ar.) Ka. - Bahçelerde yeti tirilen, pembe, kırmızı alaca çiçekler açan, çok yıllık süs bitkisi.

AK R: (Ar.) Er. - ükreden, durumundan memnun olan. Allah'a ükreden. Kur'an'da çok sık geçen kelimelerden biridir.

AK RE: (Ar.) Ka. - (bkz. akir).

AKRAK: (Ar.) Er. - San asma nevinden bülbül gibi öten bir ku .

AM H: (Ar.) Er. - Yüksek, görkemli.

AM HA: (Ar.) Ka. 1. Yüksek, gösteri li. 2. Kibirli.

AM L: (Ar.) Er. - ümulü bulunan, içine alan, kaplayan, havi. Ünlü Kafkas Türk liderlerinden Da ıstan aslanı *eyh amil*.

AM LE: (Ar.) Ka. - (bkz. amil).

ANAL: (Tür.) - Ünün yayılsın, tanınmı anlı bir insan ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ANALP: (Tür.) Er. - Ünlü, anlı, tanınmı kimse.

ANER: (Tür.) Er. - Ünlü kimse.

ANLI: (Tür.) 1. Ün, öhret. 2. Hal durum. 3. Debdebe, gösteri , ha met. 4. Yüksek makam rütbe. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ANLIBAY: (Tür.) Er. - Tanınmı , ünlü kimse.

ANVER : (Fars.) Ka. 1. ri ve iyi cins inci. 2. Hükümdara yakı an, hükümdara uygun.

APÜR: (Fars.) Er. - ran hükümdarlarından üç ahsın adıdır.

ARAN : (Ar.) Er. - Gür ve uzun saçlı kimse. slam tarihinde bu isimde birçok me hur vardır.

ARBAY: (Tür.) Er. - Kentli, ehirlî kimse.

ARIK: (Ar.) Er. - Do up parlayan, parlak.

ÂT : (Ar.) Er. - Kıyı, kenar.

ATIR: (Ar.) Er. 1. Ne eli, en. 2. Büyük bir kimsenin atı yanında gitmekle vazifeli a a.

AYAN: (Fars.) Ka. - Uygun, yakı ır, münasip, layık.

ÂYESTE: (Fars.) Ka. - Layık uygun, münasip.

ÂYGÂN: (Fars.) Ka. 1. Layık, yakı ır, münasip, yansır. 2. Ucuz, bol, çok.

AYLAN: (Tür.). 1. Çok övünen, gururlu kimse. 2. Sevinçli, ne eli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

AZ : (Fars.) Er. - (bkz. adi).

AZ MET: (Ar.) Ka. - Kimseye benzemeyen, farklı, tek, e siz.

AZ YE: (Ar.) Ka. - (bkz. adiyé).

EBAB: (Ar.) Er. - Gençlik, tazelik. -Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

EBEFRUZ: (Fars.) - Geceyi aydınlatan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EB B: (Ar.) Er. - Gençlik, tazelik.

EBHAN: (Fars.) Er. - Gece öten bir cins bülbül.

EBNEM: (Fars.) Ka. - Havada buhar durumundayken gecenin serinli iyle yerde ya da bitkilerin üzerinde toplanan su damlacıkları, çi .

EBNUR: (a.f.i.) Ka. - Gecenin nuru, gecenin ı ı 1, aydınlı ı.

EBYELDA: (Fars.) Ka. - Yılın en uzun gecesi (22 Aralık).

ECAAT: (Ar.) Er. - Yi itlik, cesurluk, korkusuzluk, kalb metinli i.

ECAADD N: (a.b.i.) Er. - Dinin kahramanı, dinin yi idi.

EC : (Ar.) Er. - Cesur, yürekli, yi it.

EC A: (Ar.) Ka. - (bkz. eci).

EFAADD N: (Ar.) Er. - Dinin, Allah ile kul arasınadaki aracılı ı, dinin efaati. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

EFAAT: (Ar.) - Birinin suçunun ba ı lanması ya da dile inin yerine getirilmesi için o kimseyle ba kası arasında yapılan aracılık, dua. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EFAAT : (Ar.) Er. - efaatle ilgili.

EFAKAT: (Ar.) Ka. - efkat, acıyarak ve esirgeyerek sevme.

EF : (Ar.) Er. - efaat eden. (bkz. afi).

EF K: (Ar.) Er. - efkatli, acıması olan, esirgeyici.

EF KA: (Ar.) Ka. - (bkz. efik).

EFKAT: (Ar.). - Sevecenlik, acıma ve sevgi duygusu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EHADET: (Ar.). - (bkz. ahadet).

EHALEM: (f.a.i.) Er. - Evrenin hükümdarı.

EHAMET: (Ar.) Er. - Zeka ve akılla birlikte olan yi itlik, cesaret.

EHBA: (Ar.) Er. 1. Kır, akçıl. 2. Haleb ehri.

EHBAL: (Fars.) Ka. - Ku kanadının en uzun tüyü.

EH D: (Ar.). 1. Allah yolunda canını feda eden müslüman, slam u runa ölen müslüman, ehadet mertebesine eri en kimse. 2. Fikri, inancı, ülkesi u runa ölenler için de te milen kullanılmaktadır. Vatan ehidi. 3. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Ayrıca isimlerde ek yapılabilir. *ehidcan, ehidnur, ehidhan*. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

EH M: (Ar.) Er. - Akıllı ve kurnaz yi it.

EH ME: (Ar.) Ka. - (bkz. ehim).

EH N AH: (Fars.) Er. 1. ahların ahı, en büyük hükümdar. 1. Daha çok unvan olarak verilir.

EHLÂ: (Ar.) Ka. 1. Koyu mavi ela göz. 2. Hafif, tatlı a ı.

EHLEVENT: (Fars.) Er. - Leventlerin ahı, boylu poslu, canlı, yakı ıklı.

EHMUZ: (Fars.) Er. - ah, hükümdar soyundan gelen.

EHNAZ: (Fars.) Ka. 1. Türk musikisinde mürekkep bir makam ve perde. 2. Çok nazlı.

EHPER: (Fars.) Ka. - Ku kanadının en uzun tüyü.

EHRAR: (Fars.). - ehri süsleyen, ehre süs veren. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EHRAZAT: (Fars.) Ka. - Kendi kendine ya ayan, özgür.

EHR : (Fars.). 1. ehirli. 2. Nazik, terbiyeli. 3. Aya ait, aylık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EHR BAN: (Fars.) Er. - ehriin büyü ü, ileri geleni.

EHR NAZ: (Fars.) Ka. - Türk müzi inin en eski makamlarından.

EHR YAR: (Fars.). - Padi ah, hükümdar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EHRUD: (Fars.) Er. - Büyük çay, nehir.

EHZAT: (Fars.) Er. - (bkz. ahzat).

EK B: (Fars.) Er. - Sabır, tahammüllü, dayanıklı. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

EK BE: (Ar.) Ka. - (bkz. ekib).

SEK ME: (Ar.) Ka. - Dayanıklılık, dayanma, kar ı koyma.

EKÛR: (Ar.) Er. - ükreden, ükredici. Allah'ın isimlerinden, (bkz. Abdü ekûr).

EKÛRE: (Ar.) Ka. - Çok ükreden, ükredici, de er bilen.

ELALE: (Ar.) Ka. - Büyük bir akarsuyun yüksekten dü mesiyle meydana gelen büyük ça layan, çavlan.

EMA L: (Ar.) Er. 1. Huylar, davranı lar, alı kılar. 2. Bir kimsenin dı görünü ünün özellikleri.

EMD N: (Ar.) Er. - Dinin mumu, dinin aydınlı ı.

EM : (Ar.) Er. 1. Mumla, ı ıkla ilgili, ı ıklı. 2. Mum yapan ya da satan kimse.

EM M: (Ar.) Er. - Güzel kokan, güzel kokulu, güzel koku.

EM ME: (Ar.) Ka. - Güzel kokulu ey.

EM NUR: (Ar.) Ka. - Mum ı ı ı, mum aydınlı ı.

EMS: (Ar.) Er. - Güne .

EMSEDD N: (Ar.) Er. - Dinin güne i, dinin insanlara verdi i aydınlık. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır (*emsettin*).

EMS : (Ar.) Er. - Güne e ait, güne le ilgili.

EMS FER: (a.f.i.) Güne in aydınlı ı, parlaklı ı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

EMS N SA: (f.a.i.) Ka. - Kadınların güne i. Güne gibi kadın.
EMS NUR: (Ar.) Ka. - Güne in ı ı ı, nuru.
EMSPARE: (a.f.i.) - Güne parçası. Çok parlak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
EN: (Fars.) Ka. - Ne eli, sevinçli. -Daha çok iki isimlerde kullanılır. *ener; enol*.
ENAL: (f.t.i.) Er. - (bkz. en).
ENALP: (f.t.i.) Er. - Ne eli, canlı yi it.
ENALTAN: (f.t.i.) Er. - (bkz. Altan).
ENBAY: (f.t.i.) Er. - Ne eli, sevinçli, mutlu, varlıklı kimse.
ENCAN: (f.t.i.) - Canlı, ne eli, hareketli yapısı olan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENDO AN: (f.t.i.) - Sevinçli, ne eli ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENDUR: (f.t.i.) Er. - Ne eli, sevinçli olması devam etti, sürdü.
ENEL: (f.t.i.) Er. - en ve mutlu ev. Bölge, il.
ENER: (f.t.i.) - Mutlu, ne eli kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENG L: (f.t.i.) Er. - yi yürekli, ho sohbet kimse.
ENGÜL: (f.t.i.) Ka. - Gülün en güzel hali.
ENGÜN: (f.t.i.) Ka. - Sevinçli, ferah gün.
ENAY: (f.t.i.) Ka. - Ayın parlaklığı, güzelliği.
EN Z: (Fars.) - Sevinçli, mutlu iz, hatıra. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENKAL: (f.t.i.) - Her zaman ne eli kal. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENNUR: (f.a.i.) - Ne eli ve nurlu insan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ENOL: (f.t.i.) Ka. - en ve mutlu ol. - (bkz. enel).
ENSAL: (f.t.i.) Er. - Ne eni çevrene yay, herkes ne elensin.
ENSOY: (f.t.i.) Er. - Ne eli soydan gelen kimse.
ENTÜRK: (f.t.i.) Er. - Ne eli, canlı, mutlu türk.
ENYA AR: (f.t.i.) Er. - Ya amı, ne eli mutlu geçen kimse.
ENYURT: (f.t.i.) Er. - Ne eli, mutlu insanların yurdu; ülkesinde ya ayan.
ERAFEDD N: (Ar.) Er. - Dinin ereflisi, büyüü. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
ERAFET: (Ar.) Er. - erefli olma hali. Soydanlık, asalet. Hz. Muhammed (s.a.s)'in soyundan olma.
ERARE: (Ar.) Ka. - Kıvılcım.
EREF: (Ar.) Er. 1. Yücelik, ululuk, izzet, seçkinlik. yi ahlak ve faziletler sonucu meydana gelen manevi yücelik. 2. yi ün. fthar edilecek ey.
EREFHAN: (a.t.i.) Er. - Büyük, yüce hükümdar.
EREFNAZ: (a.f.i.) Ka. - Çok nazlı.
EREN: (Tür.) Er. - Tezcanlı, çevik.
ER F: (Ar.) Er. - erefli, kutsal. Soylu temiz.
ER FE: (Ar.) Ka. - (bkz. erif).
ERMENDE: (Fars.) Ka. - Utangaç, çok utanan, mahcup.
ERM N: (Fars.) Ka. - Utangaç, mahcup.
ETARET: (Ar.) Ka. - Ne e, sevinç, enlik.
EVKET: (Ar.) Er. - Azamet, büyüklük, ululuk, debdebe, ha met.
EVK : (Ar.) Er. - evkle ilgili, evke ait, ne eli.
EVK D L: (a.f.i.) Ka. - Gönül ne esi, gönül sevinci.
EVK YE: (Ar.) Ka. - (bkz. evki).
EVVAL: (Ar.) - Hicri takvime göre yılın 10. ayı, ilk üç günü eker bayramıdır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
EYBAN: (Ar.) Er. - Saçlarına ak dü mü ya lı kimse. Mo ol hükümdarlarından birisi.
EYBE: (Ar.) Ka. - (bkz. eyban).
EYDA: (Fars.) Ka. - A k çılgını, çok tutkun, a ık.
EYDAGÜL: (Fars.) Ka. - (bkz. eyda).
EYDANUR: (f.a.i.) Ka. - (bkz. eyda).
EYH: (Ar.) Er. 1. Ya lı adam, ihtiyar. 2. Kabile ve a ıret reisi. 3. Bir sahada üst seviyeye gelmi , otorite. 4. Tekke ve zaviye reisi.
EYMA: (Ar.) 1. Bedeninde ben veya benzer bir izi olanlar. 2. Hz. Peygamber'in süt karde i.
EZA: (Ar.) Ka. - Kokulu eylerin kokusu.
EZERÂT: (Ar.) Ka. - lenmeden maddenin içinde toplanan altın parçaları. Süs olarak kullanılan inci ve altın taneleri.
EZRE: (Ar.) Er. - lenmemi ham altın. Süs için asılan inci ve altın.
DE: (Fars.) Er. - Parlak, ı ıklı, güne .

FA: (Ar.) Ka. - yi olma, kurtulma.
HAB: (Ar.) Er. 1. Kıvılcım. Akan yıldız. 2. Cesur, yürekli.
HBAN: (Ar.) Ka. 1. Kıvılcımlar. 2. Akan yıldızlar.
HABEDD N: (Ar.) Er. - Dinin parlak yıldızı.
M EK: (Tür.) Er. 1. Ya murlu havada, buluttan buluta ya da yere elektrik bo alırken olu an, geçici ve iddetli elektrik akımı. 2. Canlı, hızlı, co kulu, hareketli kimse.
M EKER: (Tür.) Er. - Çok hareketli, canlı, hızlı kimse.
M EKHAN: (Tür.) Er. - (bkz. im ekkan).
M EKKAN: (Tür.) Er. - Hareketli, canlı soydan gelme.
NAS: (Fars.) Er. - Anlayan, tanıyan, bilen.
NAS : (Fars.) Er. 1. Tanımaya, anlamaya özgü, tanımak, bilmekle ilgili. 2. Tanzimat döneminin ünlü airi ve gazetecisi.
NAVER: (Fars.) Er. - Suda yüzen, yüzücü.
N D: (Fars.) Er. - itme, semi.
RAZ: (Fars.) Er. - Türk müzi inde eski bir makam.
RAZE: (Fars.) Ka. 1. Kitap ciltlerinin iki ucunda bulunan ve yaprakları muntazam tutan, ibri imden örülmü ince erit. 2. Pehlivan kispetin parçası. 3. Esas, düzen, nizam.
R N: (Fars.) Ka. - Sevimli, cana yakın.
RVAN: (Fars.) Er. 1. ran'da bir kent adı. 2. Aslan barına 1.
RZAT: (a.f.i.) Er. - Aslan gibi güçlü, ki ilikli kimse.
VE: (Fars.) Ka. - Naz, eda.
VEKAR: (Fars.) Ka. - Nazlı, edalı, i veli.
ÖHRET: (Ar.) Ka. - öhretli, ünlü, öhreti a ızlarda dola an.
ÖLEN: (Tür.). - En üst idareci tarafından bütün halka verilen, dini ve içtimai fonksiyonları olan yemek, ziyafet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜLE: (Ar.) Ka. - Alev, yalım. Alevli ate .
ÜCA: (Ar.) Er. 1. Cesaretli, cesur, yi it. 2. Aslan ve yengeç arasında yıldız kümesi.
ÜCEYNE: (Ar.) Ka. - A açtık, nihal.
ÜKRAN: (Ar.). - yilik bilme, gönül borcu, minnettarlık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜKR YE: (Ar.) Ka. - yilik bilme, minnettarlıkla ilgili, iyilik bilen.
ÜKRÜ: (Ar.) Er. - ükretme, minnettarlıkla ilgili.
ÜKUF: (Fars.) Ka. - Çiçek. Süslemede çiçek motiflerine dayanan bir tarz.

-----Sonu-----

T

TABDAN: (Fars.) Ka. -I ıklı, parlak.

TABENDE: (Fars.) Ka. - Parlayan, 1 ık veren

TABER : (Ar.) Er. - Büyük slâm tarihçilerinden biri.

TAB STAN: (Fars.) Ka. - Yaz.

TAB YE: (Ar.) Ka. - Yerli yerine koyup hazırlama, düzenleme.

TABNAK: (Fars.) Ka. - Parlak.

TACAL: (Tür.) Er. - Üstün ol, ba ol.

TACAVER: (Fars.) Er. - Padi ah, hükümdar.

TACEDD N: (Ar.) Er. - Dinin tacı. Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

TACISER: (Ar.) Ka. - Ba tacı, en çok sevilen, sayılan.

TAC : (Ar.) Er. - Taçla ilgili.

TAC K: (Fars.) Er. - ran ve Türkistan'da ya ayan ran asıllı, Farsça konu an halktan olan kimse.

TAC M: (Ar.) Er. - Noktalama, noktalatma.

TAC R: (Ar.) Er. - Ticareti meslek edinmi olan,

TAC RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tacir).

TAÇKIN: (Tür.) Er. - Gurur.

TAÇNUR: (Ar.) Ka. - I ıktan nurdan taç.

TAFD L: (Fars.) - Birini di erinden üstün tutma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAFLAN: (Tür.) - Gülgillerden kı ın yapra ını dökmeyen bir bitki. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAFRA: (Ar.) Er. 1. Yukarıya sıçrama, atlama. 2. Yukarıdan atıp tutma, gururlu davranı . 3. İmiyyede rütbe, derece alma.

TAFTE: (Fars.) 1. Bükülmü , katlanmı . 2. Yanmı , yanık. 3. Aydınlık, parlak. 4. Üzgün, ci eri yanmı , a ık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAFT N: (Ar.) Er. - Akıl erdirme, anlama, tefhim.

TA ALAP: (Tür.) Er. - Da alp. Da gibi güçlü, gösteri li, heybetli yi it.

TA AR: (Tür.) Er. - Kapı, çanak, çömlek.

TA MAN: (Tür.) Er. - Da gibi iriyarı, gösteri li.

TAHA: (Ar.) Er. - Kur'an-ı Kerim'in 20. suresi. - Hz. Ömer'e müslüman olmadan önce okunan ilk sure. Hz. Ömer bu sureden etkilenmi ve müslüman olmu tur.

TAH R: (Ar.) Er. 1. Temiz, pak. 2. Türk musikisinde basit bir makam. 3. Her türlü günah ve ayıptan arı oldu undan Rasulullah (s.a.s)'a bu isim verilmi tir.

TAH RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tahir).

TAH YYE: (Ar.) Ka. 1. "Allah ömür versin" demek. Selam verme, hayır dua etmek. 2. Mülk, malikiyyet.

TAHR M: (Ar.) Er. 1. Haram kılma, kılınma. 2. Kur'an-ı Kerim'in 66. sûresi.

TAHR ME: (Ar.) Ka. - Namaza ba larken "Allahu ekber" deme.

TAHS N: (Ar.) Er. - Güzel bulma, be enme. Aferin deme alkı lama.

TAKS NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tahsin).

TAHS R: (Ar.) Er. - Hasret bırakma, bırakılma. Hasret etme, edilme.

TAHUR: (Ar.) Er. - Pek temiz, temizleyici.

TAHZ R: (Ar.) Er. - Ye il renk verme.

TAHZ RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tahzir).

TA B: (Ar.) Er. - Tevbe eden. Günahlarından dolayı pi manlık duyup Allah'tan af dileyen, müslüman.- Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

TA BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Taib).

TA F: (Ar.) Er. - Tavaf eden. Dönen, dola an.

TA FE: (Ar.) Ka. - Bölük, takım, güruh, fırka. Kavim, kabile. Tayfa.

TA L: (Ar.) Er. - Fayda, yarar.

TA R: (Ar.) Er. - Uçan, uçucu.

TA RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tair).

TAKAT: (Ar.) Er. - Güç, kuvvet.

TAKD R: (Ar.) Er. 1. Be enme, de er verme. 2. Allah'ın iste i, Allah'ın yazdı ı. nsan için tesbit edilen hayat çizgisi.

TAKD RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Takdir).

TAK : (Ar.) Er. - Günahattan haramdan kaçınan, dinine ba lı.

TAK YYUDD N: (Ar.) Er. - Dinde muttaki, Allah'tan hakkıyla korkan ki i.

TAKR N: (Ar.) Er. - Beraber bulundurma, yakla tırma.

TAKR NE: (Ar.) Ka. - (bkz. Takrin).

TAKVA: (Ar.). - Allah korkusuyla dinin yasak etti i eylerden çekinme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TALAC: (Fars.) Er. 1. Ses, seda, çı lık. 2. Me ale. 3. Kavga.

TALA : (Tür.) Er. 1. Yelin kaldırdı ı toz. Fırtına, kasırga. 2. Can sıkıntısı. 3. Kö e. 4. O uzların 24 boyundan biri.

TALAT: (Ar.) - Yüz, çehre. Yüz güzelli i. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TALAY: (Tür.) Er. 1. Deniz, büyük nehir, taloy. 2. Çok fazla.

TALAYER: (Tür.) Er. - Deniz eri, denizci.

TALAYHAN: (Tür.) Er. – Denizlerin hakanı, hükümdarı.

TALAYKAN: (Tür.) Er. - Denizci kanı ta ryan.

TALAYKUT: (Tür.) Er. - Kutsal deniz.

TALAYMAN: (Tür.) Er. – Deniz adamı, denizci.

TALAZ: (Tür.) Er. - Kasırga, fırtına.

TALHA: (Ar.) Er. 1. Zamk a acı. 2. Talha b. Ubeydullah. slam dinini kabul eden ilk 10 ki iden biri, cennetle müjdelenmi tir.

TAL A: (Ar.) Ka. 1. Tulu eden, öncü. 2. Talih, ans, kismet.

TAL B: (Ar.) Er. 1. Talep eden arayan, isteyen; istekli. 2. Alıcı mü teri. 3. Medrese talebesi, talebe. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

TAL BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Talib).

TAL H: (Ar.) Er. - ans, talih, kader.

TAL HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Talih).

TAL K: (Ar.) Er. 1. Güleryüzlü. 2. Düzgün söz söyleyen.

TAL YE: (Ar.) Ka. 1. Sonradan gelen, bir eyin arkası sıra giden. kinci derecede olan. 2. Kur'an okuyan.

TALU: (Tür.) 1. Seçkin, seçilmi , güzel. 2. ki kürek kemi i arası. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TALUY: (Tür.) Er. - Deniz, okyanus, talay.

TALUT: (br.) Er. - Bakara suresinde srailo ulları hükümdarlı na Allah tarafından tayin edilen ve az bir askerle Calut'un ordularını yok eden komutan.

TAMAY: (Tür.) - Dolunay, ayın ondördü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAMER: (Tür.) Er. - Nitelikli, saygın ki i.

TAMERK: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli kimse.

TAMERK N: (Tür.) Er. - (bkz. Tamerk).

TAMKOÇ: (Tür.) Er. - Koç gibi güçlü.

TAMKUT: (Tür.) Er. - Çok mutlu, talihli kimse.

TAN: (Tür.) 1. Güne do madan önceki alacakaranlık, afak vakti. 2. Sabah, ak am esen serin esinti. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANAÇAN: (Tür.) Er. - Sabah alacakaranlık.

TANAK: (Tür.) Er. - Garip, tuhaf, a ırtıcı.

TANALP: (Tür.) Er. - Aydın, bilge yi it.

TANALTAN: (Tür.) Er. - Tan - altan.

TANALTAY: (Tür.) Er. - Tan - altay.

TANAY: (Tür.) - afak ve ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANAYDIN: (Tür.) Er. - Aydınlık afak.

TANBAY: (Tür.) Er. - Tan - bay.

TANBEK: (Tür.) Er. - Aydın bey.

TANBERK: (Tür.) Er. - 1. afak çizgisi. 2. Parlayan im ek..

TANBEY: (Tür.) Er. - afak gibi aydınlık kimse.

TANBOLAT: (Tür.) Er. - Tan renginde çelik.

TANCAN: (Tür.) Er. - Önü aydınlık kimse.

TANDAN: (Tür.) - Tan vaktinde do an. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANDO AN: (Tür.) Er. - A aran afak.

TANDO DU: (Tür.) Er. - Tan vakti do an kimseye verilen isim.

TANDORUK: (Tür.) Er. - Dorukların ilk ı ıklarla aydınlanması.

TANEGÜL: (Tür.) Ka. - Biricik gül.

TANER: (Tür.) Er. - (bkz. Tan).

TANFER: (t.f.i.) Er. - Tan vaktinin yan aydınlı ı.

TANGÜN: (Tür.) Er. - afakla ba layan aydınlık gün.

TANIN: (Tür.) Er. - Herkesçe adın duyulsun, ünlen.

TANIR: (Tür.) Er. - Anımsar, bilir. Bilip ayıran, seçen.

TANIRCAN: (Tür.) Er. - Cana yakın. Çabuk tanı ıp yakla an.

TANIRER: (Tür.) Er. - (bkz. Tanır-can).

TANJU: (Tür.) Er. - Türk hükümdarlarına Çinliler tarafından verilen unvan.

TANKAN: (Tür.) Er. - afak gibi aydınlık, temiz soydan gelen.

TANKOÇ: (Tür.) Er. - Tan koç.

TANKUT: (Tür.) Er. - Kutlu, u urlu sabah.

TANÖREN: (Tür.) Er. - afakta çalı an.

TANPINAR: (Tür.) Er. - Tan pınar.

TANSAN: (Tür.) Er. - Tan gibi aydınlık, temiz adı olan. .

TANSEL: (Tür.) Ka. - Tan sel.

TANSEL : (Tür.) Ka. - Tan seli.

TANSIK: (Tür.) Er. 1. nşanın aklınının alamayaca ı, a ırtıcı, ola anüstü olayı mucize. 2. Özlem, hasret. 3. De erli, kıymetli. 4. Tatlı, nefis.

TANSOY: (Tür.) Er. - afak gibi aydınlık soyu olan.

TANSU: (Tür.) - afa ın aydınlattı ı su. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANU UR: (Tür.) Er. - U urlu, mübarek sabah vakti.

TANVER: (Tür.) Er. - afak gibi ı ık saç, aydınlat.

TANYEL: (Tür.) - afak vakti esen rüzgar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANYEL : (Tür.) - Tan vakti esen yel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANYER : (Tür.) - Güne do mak üzereyken, ufukta hafifçe aydınlanan yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANYILDIZ: (Tür.) - Çoban yıldızı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TANYOL: (Tür.) Er. - afak yolu, aydınlık yol.

TANYOLAÇ: (Tür.) Er. - Aydınli a götüren, yol açan.

TANZER: (Tür.) - San, altın renginde tanyeri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAPGAÇ: (Tür.) Er. - Ünlü. Aziz.

TAPIK: (Tür.) Er. 1. Saygı, hürmet. 2. kram, hizmet.

TARA: (Fars.) - Yıldız, necim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TARAB: (Ar.) - Sevinç, enlik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TARABENG Z: (Fars.) Ka. - Sevindirici, co turucu.

TARA F: (Ar.) Ka. - Az bulunur, ince eyler.

TARAN: (Tür.) Er. 1. Geni alan. 2. n. 3. Ku ya da balık kümeleri.

TARANCI: (Tür.) Er. - Rençper, çiftçi.

TARAVET: (Ar.) Ka. - Güzellik, tazelik, genç.

TARDU: (Tür.) - Arma an, hediye. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TARHAN: (Tür.) 1. O uzlarda demirci ve zanaatçı ustaları. 2. Esnaf temsilcileri. 3. Büyük toprak sahipleri, büyük tüccarlar. 4. Han ve komutan unvanı.

TARHUN: (Ar.) - Hekimlikte kullanılan ıtırli bir bitki. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÂRIK: (Ar.) Er. - Sabah yıldızı, zühre, venüs, yol. Tarık b. Ziyad (Öl. am 720): Berberi asıllı slam komutanı. Cebeli Tarık'ı geçip spanya'yı fethetti. slam egemenli ini sa layıp Endülüs slam Devleti'nin kurulmasını sa ladı.

TARIM: (Tür.) 1. Göllere, kumluklara dökülen çay kollan. 2. Verim almak için toprak üzerinde yapılan çalı maların tümü. 3. (Uygurca'da) kadınlara verilen bir unvan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TARIMER: (Tür.) Er. - Tarımla u -ra an kimse.

TARKAN: (Tür.) Er. 1. slam'dan önce Türklerin kullandı 1, vekil, vezir, bey gibi unvan. 2. Ayrıcalıklı, saygın ki i.

TAR M: (Fars.) Ka. 1. Çardak. Kubbe. 2. Gökyüzü.

TASV R: (Ar.) Ka. 1. Betimleme. 2. Resim.

TA AN: (Tür.) - Co kulu, ta kın. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TA BO A: (Tür.) Er. - Ta gibi sert, bo a gibi güçlü kimse.

TA CAN: (Tür.) Er. - Ta gibi sağlam kimse.

TA DEMİR: (Tür.) Er. - Ta ve demir gibi güçlü, sağlam.

TA EL: (Tür.) Er. - Sağlam güçlü el.

TA ER: (Tür.) Er. - Sağlam güçlü kimse.

TA GAN: (Tür.) - Pınar, kaynak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TA KAN: (Tür.) Er. - Sağlam, güçlü soydan gelen.

TA KIN: (Tür.) Er. 1. Ta mı halde bulunan. Co kun. A ırı. 2. Akarsuların yata a sı mayacak miktarda su ta ıması sırasında meydana gelen su yayılması olayı.

TA KINAY: (Tür.) - (bkz. Ta kın). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TA KİNER: (Tür.) Er. - Co kulu, co kun kimse.

TA TEKN: (Tür.) Er. - Emin, dayanılır, sağlam ki i.

TATAR: (Tür.) 1. Bir Türk kavmi. 2. Posta sürücüsü. 3. Gül zambak gibi çiçeklerin açılmamı goncaları. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TATU: (Tür.) - Barı , sulh. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAVGAÇ: (Tür.) Er. - Çekicilik, cazibe.

TAVL: (Ar.) Er. 1. Uzun. Çok süren. 2. Aruzda bir ölçek.

TAYBARS: (Tür.) Er. - Pars gibi güçlü tay (çocuk).

TAYBE: (Ar.) - Medine-i Münevvere. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAYCAN: (Tür.) Er. - Genç ve güçlü kimse.

TAYF: (Ar.) 1. Görüntü. 2. Bile ik bir ık demetinin bir pirizmadan geçtikten sonra ayrıldı ı basit renklerden olu mu görüntü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAYFUN: (Tür.) Er. - Büyük okyanus ve Çin Denizi'nde görülen iddetli fırtına.

TAYFUR: (Ar.) Er. 1. Küçük bir ku türü. 2. Tayfuriye tarikatını kuran Beyazıd Bestami Ebu Zeyd Tayfur'un adı.

TAYGAR: (Ar.) Er. - Uçan uçucu. Gaza dönü en.

TAYGUN: (Tür.) Er. - Çocuk, torun.

TAYGUNER: (Tür.) Er. - Erkek torun

TAYI: (Ar.) Er. - Bir i i kendi iste iyle yapan.

TAYKARA: (Tür.) Er. - Esmer, ka-ıraya ız çocuk.

TAYKOÇ: (Tür.) Er. - Tay - koç.

TAYKURT: (Tür.) Er. - Tay - kurt.

TAYKUT: (Tür.) Er. - Kutlu u urlu çocuk.

TAYLAK: (Tür.) Er. 1. Yeni do mu at yavrusu. Biniye gelmi iki ya nda at yavrusu. Deve yavrusu. 2. Yaramaz çocuk.

TAYLAN: (Tür.) 1. nce, kibar, güzel, boylu boslu kimse. 2. Çok ya mur ya dı ı halde i lenebilir toprak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TAYMAN: (Tür.) Er. - Genç, taze, toy kimse.

TAYMAZ: (Tür.) Er. - Dü meyen, kaymayan, dengeli kimse.

TAYUK: (Tür.) Er. - nce, kibar genç.

TAYY B: (Ar.) Er. 1. yi, ho , güzel ala. 2. Helal, çok temiz. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

TAYY BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tayyib).

TAZE: (Fars.) Ka. - Körpe, genç.

TAZEGÜL: (Fars.) Ka. - Yeni açan gül.

TAZ M: (Ar.) Er. - Ululama, büyük sayma. Saygı gösterme, ikram etme.

TAZ ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Tazim).

TEAL : (Ar.) Er. - Yükselme, ululanma.

TEBAR: (Fars.) Er. - Soy.

TEBER: (Fars.) Er. - Küçük balta. Dervi lerin kullandıkları uzun saplı küçük balta. Me in kesmek için kullanılan araç.

TEBERHUN: (Fars.) Er. - Kızıl sö üt, tarhun.

TEBESSÜM: (Ar.) Ka. - Gülümseme.

TEB RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Teb ir).

TECELLA: (Ar.) Ka. - (bkz. Tecelli).

TECELL : (Ar.) Er. 1. Görünme, belirme. 2. Kader, talih. 3. Allah'ın lütfuna eri me.

TECEN: (Tür.) - Ma rur, gururlu. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TECER: (Tür.) 1. Becerikli. 2. ç Anadolu'da sırada . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEC K: (Tür.) Er. - Tutumlu, idareli tasarruflu.

TEC MEN: (Tür.) Er. - Ticaret adamı, tüccar. 2. Tutumlu, idareli.

TEC MER: (Tür.) Er. - Tüccar.

TECM L: (Ar.) Er. - Süs, tezyin.

TEDÜ: (Tür.) - Bilge, zeki, anlayı lı kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEFH M: (Ar.) Er. - Anlatma, bildirme.

TEHEMTEN: (Fars.) Er. - ri yan, boylu boslu yi it. Eski ran kahramanı Zalo lu Rüstem'in lakabı.

TEH YYE: (Ar.) Ka. 1. Selam. Selam verme. 2. Hayır dua etme. 3.. Beka. 4. Mülk, malikiyyet.

TEKALP: (Tür.) Er. - E siz, benzersiz yi it.

TEKAY: (Tür.) Er. - E siz ay.

TEKCAN: (Tür.) Er. - Çok de erli, e siz kimse.

TEKDO AN: (Tür.) Er. - E siz, benzersiz do mu olan.

TEKECAN: (Tür.) Er. 1. Mert, sözünde duran. Özü sa lam kimse. 2. Çayırda biten bir bitki.

TEKGÜL: (Tür.) Ka. - Gül ailesi içinde benzeri olmayan güzellikte. Yalnız gül.

TEK N: (Tür.) Er. 1. Bo , ıssız. 2. Sakin, rahat, uslu. çinde kötülük bulunmayan. 3. Tek, e siz. 4. Uyanık, tetikte. 5. ehzade, prens. 6. U urlu.

TEK NALP: (Tür.) Er. - Tek ve e siz yi it.

TEK NAY: (Tür.) Er. - Biricik ve hayırlı ay.

TEK NDA : (Tür.) Er. - U urlu da .

TEK NEL: (Tür.) Er. - Hayırlı el.

TEK NER: (Tür.) Er. - Tek, e siz ve hayırlı kimse.

TEK NSOY: (Tür.) Er. - yi soydan gelen kimse.

TEKM L: (Ar.) Er. - Kemale erdirme. Bitirme, bitirilme, tamamlanma, tamamlama. Tam, eksiksizce, bütün, hep.

TEKM LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tekmil).

TEKR M: (Ar.) Er. - Ululama, saygı gösterme.

TEKR ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Tekrim).

TEKSEN: (Tür.) - Sen teksin, e sizersin anlamında. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEKSOY: (Tür.) Er. - E siz bir soydan gelen.

TELM YE: (Ar.) Ka. 1. Parıldatma, renk renk yapma. 2. Dizeleri ba ka ba ka dillerde olan ko uk, manzume yapma.

TELV N: (Ar.) Ka. - Renk verme, boyama.

TEMA A: (Ar.) Ka. 1. Ho lanarak bakma, seyretme. 2. Gezme, gezi.

TEMC T: (Ar.) Er. 1. Ululama, a ırlama. 2. Sabah ezanından sonra okunan, Allah'ın ululu unu anlatan dua.

TEMD H: (Ar.) Er. - Çok övme.

TEMD HA: (Ar.) Ka. - (bkz. Tem-dih).

TEMEL: (Yun.) Er. 1. Yapılardan toprak içinde kalan ve yapıya dayanak te kil eden duvar ve taban kısımları, koyuk. Bu kısımların yapılması için açılan çukur. 2. Asıl, esas. 3. Dayanak. 4. Belli, ba lı en mühim.

TEMENNA: (Ar.) Ka. - El ile selam verme. - (bkz. Temenni).

TEMENN : (Ar.) Ka. - Dileme, istek, dilek.

TEM M: (Ar.) Er. 1. Nazar boncu u, nazarlık. 2. Be inci Fatımî halifesi el-Aziz'in karde inin adı.

TEM ME: (Ar.) Ka. - Nazar boncu u, nazarlık.

TEM RCAN: (Tür.) Er. - Demir gibi sa lam kimse.

TEM RHAN: (Tür.) Er. - Demir gibi sa lam güçlü hükümdar. - Timur han.

TEM RKUT: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü ve u urlu.

TEM ZALP: (Tür.) Er. 1. yi ahlaklı kimse. 2. Temiz yapılı ve yi it.

TEM ZCAN: (Tür.) Er. - çi temiz olan kimse.

TEM ZEL: (Tür.) Er. - Dürüst kimse.

TEM ZER: (Tür.) Er. - Dürüst kimse.

TEM ZHAN: (Tür.) Er. - yi vasıflı lider.

TEM ZKAL: (Tür.) Er. - Her zaman do ru ve dürüst kal.

TEM ZKAN: (Tür.) Er. - Temiz soydan gelen.

TEM ZÖZ: (Tür.) Er. - Özü temiz, dürüst olan.

TEM ZSAN: (Tür.) Er. - Do rulu u ve dürüslü üyle tanınan kimse.

TEM ZSOY: (Tür.) Er. - Temiz ve dürüst soydan gelen.

TEMRE: (Ar.) Ka. - Hurma.

TEMREN: (Tür.) Er. - Ok, kargı gibi delici silahların ucundaki sivri demir.

TEMÜR: (Tür.) Er. - Demir.

TENAY: (Tür.) Ka. - Ay gibi beyaz, parlak tenli.

TENDUBAY: (Tür.) Er. - Yi it, cesur erkek.

TENDÜ: (Mo .i). - Yi it, cesur. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TENG Z: (Tür.) Er. - Deniz.

TENG ZALP: (Tür.) Er. - Denizci yi it.

TENNUR: (Tür.) Ka. - Teni nur gibi aydınlık, berrak olan güzel.

TEN T: (Ar.) Er. - enlendirme, keyiflendirme.

TENV R: (Ar.) Er. - Aydınlatma, ı klandırma.

TENZ L: (Ar.) Er. - ndirme, a a ı dü üirme. Azar azar indirme (Kur'an'ın).

TENZ LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tenzil).

TEOMAN: (Tür.) Er. - Hun imparatoru Mete'nin babası.

TERAKK : (Ar.) Er. - lerleme, yükselme, geli me.

TERCAN: (Tür.) 1. Genç, taze, delikanlı. 2. Kırmızı bu day. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEREN: (Fars.) Ka. - Nesteren denen gül.

TER M: (Tür.) - Bilim ve sanat kavramlarından birini anlatan sözcük. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TERLAN: (Tür.) Er. - San renkli, büyük pençeli, kartala benzeyen bir ku .

TESL YE: (Ar.) Ka. - Teselli verme, avutma.

TESM : (Ar.) Er. - ittirme, i ittirilme, duyurma.

TESM N: (Ar.) Er. 1. Sekizleme, sekize çıkarma. 2. Paha biçme, biçirme.

TESN M: (Ar.) Ka. - Cennet suyu, cennetteki ırmaklardan birinin adı.

TESR R: (Ar.) - Sevindirme, sevindirilme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TESR YE: (Ar.) Ka. - Sıkıntıyı, gamı, kederi yok etme.

TE C : (Ar.) Er. - Yüreklendirme.

TE ERRU: (Ar.) - eriyata göre davranma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TE ERRÜF: (Ar.) - ereflenme, eref bulma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TE NE: (Fars.) Er. - Susamı . Çok istekli.

TE NED L: (Fars.) Ka. - Can ve gönülden istekli.

TE R FE: (Ar.) Ka. - ereflendirme, onurlandırma.

TET KER: (Tür.) Er. - Uyanık, çevik, becerikli kimse.

TEOMAN: (Tür.) Er. - O uz Han'ın babası.

TEVEKKÜL: (Ar.) Er. - Her eyi Allah'a bırakarak, yargıya boyun e me.

TEVF K: (Ar.) Er. 1. Uydurma, uygun dü üirme. 2. Ba arıya ula tırma. 3. Allah'ın yardımına kavu ma.

TEVF KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Tevfik).

TEVH D: (Ar.) Er. 1. Birkaç eyi bir araya getirme. 2. Allah'ın birli ine inanma. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

TEVH DD N: (Ar.) Er. - Dinin birli i, birle tiricili i. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

TEVH DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tevhid).

TEV L: (Ar.) Er. - Durum, biçim. Süs.

TEV LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Tevil).

TEYM N: (Ar.) Er. - "U urlu olsun" demek.

TEYMULLAH: (Ar.) Er. - Allah'a hizmet eden, itaat eden.

TEZAL: (Tür.) Er. - Çabuk ol.

TEZALP: (Tür.) Er. - Çabuk, hızlı yi it.

TEZAY: (Tür.) - (bkz. Tezal). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEZCAN: (Tür.) - Tela lı, heyecanlı, beklemeye dayanamayan, sabırsız. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEZEHHÜR: (Ar.) Ka. - Çiçeklenme.

TEZEL: (Tür.) - Çabuk i gören, becerikli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TEZER: (Tür.) Er. - Çabuk hızlı, çevik kimse.

TEZEREN: (Tür.) Er. - Çabuk ula an, eri en.

TEZKAN: (Tür.) Er. - Kanı kaynayan, heyecanlı kimse.

TEZVEREN: (Tür.) Er. - Duyarlı, reaksiyoner.

TINAL: (Tür.) Er. - Soluk al, ya amını sürdür.

TINAZ: (Tür.) Er. - Ot ya da saman yı ını.

TIRAZ: (Ar.) 1. pek ve sırma ile i leme. Elbiselere nakı la yapılan süs. 2. Üslup, tutulan yol. 3. Döviz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

T BET: (Tür.) Er. - Çin'in batısında ba ımsız bir bölge.

T CAN: (Ar.) Ka. - Taçlar.

T G N: (Tür.) Er. - (bkz. Tekin).

T HAME: (Ar.) - Mekke-i Mükerreme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

T LAL: (Ar.) Er. - Tepeler.

T LMAÇ: (Tür.) Er. - Dilmaç, çevirmen.

T MUÇ N: (Tür.) Er. 1. Mo ol imparatorlu unun kurucusu Cengiz'in asıl adı. 2. Katı, sa lam demir.

T MUR: (Tür.) Er. 1. Demir. 2. Türk- Mo ol imparatoru.

T MURCAN: (Tür.) Er. - Demir gibi sa lam ve güçlü.

T MURHAN: (Tür.) Er. - (bkz. Timur).

T MURKAN: (Tür.) Er. - Demir gibi güçlü soydan gelen.

T MURÖZ: (Tür.) Er. - Özü demir gibi güçlü ve sağlam olan.

T MURTA : (Tür.) Er. 1. Demir ve ta gibi güçlü ve sert olan. 2. Mardin Artuklular'ın 2. Emiri.

T NER: (Tür.) Er. - Sağlam, güçlü, canlı kimse.

T NKUT: (Tür.) Er. - Özü uurlu, kutlu, anslı kimse.

T T Z: (Tür.) 1. Çok dikkatli ve özenli davranan. 2. Prensiplerine aın dükün. 3. Huysuz, öfkeli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TO AN: (Tür.) Er. - Doan, ahin.

TO AY: (Tür.) - Fundalık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOHUM: (Tür.) - Kendisinden bitki üreyen tane. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOKAL: (Tür.) Er. - Erikin, olgun.

TOKALAN: (Tür.) Er. - Olgunla mı , erginle mi .

TOKALP: (Tür.) Er. 1. Doymu aç olmayan kimse. 2. Kalın ve gür sese sahip. 3. Kibirli.

TOKCAN: (Tür.) Er. - Gönlü tok olan. -

TOKDEM R: (Tür.) Er. - Sağlam demir.

TOKER: (Tür.) Er. - Tok er.

TOKGÖZ: (Tür.) Er. - Aç gözlü olmayan.

TOKHAN: (Tür.) Er. - Tok han.

TOKKAN: (Tür.) Er. - Cömert soylu.

TOKÖZ: (Tür.) Er. - Cömert ve kerem sahibi.

TOKTAHAN: (Tür.) Er. - Yerle ik ya ayan han.

TOKTAMI : (Tür.) Er. - Bir yere yerle mi , oturma (kimse). Dinmi , sakinle mi .

TOKTA : (Tür.) Er. - Tok ta .

TOKT MUR: (Tür.) Er. - Tok timur.

TOKTU : (Tür.) Er. - Tok tu .

TOKUR: (Tür.) Er. - Eski Türk erkek adlarından.

TOKU : (Tür.) Er. - Sava .

TOKU HAN: (Tür.) Er. - Sava çı lider, hakan.

TOKUZ: (Tür.) Er. 1. Dokuz. 2. Kalın ve sık dokunmu kuma .

TOKUZER: (Tür.) Er. - Dokuz er. Dayanı macı, tutkun yi it.

TOKUZTU : (Tür.) Er. - Dokuz tu .

TOKYAY: (Tür.) Er. - Tok yay.

TOKYÜREK: (Tür.) Er. - Yürekli, cesur.

TOKYÜZ: (Tür.) Er. - Tok yüz.

TOLA: (Tür.) 1. Dolu, bo olmayan. 2. Keyif, ne e. 3. Güçlü korkusuz. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOLAY: (Tür.) - Topluluk, cemiyet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOLGA: (Tür.) Er. - Demir harp ba lı 1. Sava çıların ba larına giydikleri demir ba lık. Mi fer.

TOLGAHAN: (Tür.) Er. - Güçlü ve çevreli lider, han.

TOLGAN: (Tür.) Er. - Dolanma, dola ma.

TOLGAY: (Tür.) Er. - Çevre, dolay.

TOLGUNAY: (Tür.) Er. - Dolunay.

TOLUN: (Tür.) Er. - Dolun, bedir, ayın ondördü.

TOLUNAY: (Tür.) - Ayın ondördü, mehtap, dolunay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOLUNBAY: (Tür.) Er. - Birikimli, ki ili i geli mi .

TOMR S: (Yun.) Ka. 1. Tarihte, Pers kralı II. Keyhüsrev'le sava mı olan Massagetlerin ünlü kraliçesi. 2. Demir.

TOMURCUK: (Tür.) Ka. - Bitkinin üzerinde bulunan, çiçek ya da yaprak verecek olan filiz.

TONGAL: (Tür.) Er. 1. Zengin kimse. 2. Ya lı erkek.

TONGAR: (Tür.) Er. 1. Büyük, güçlü. 2. Ya lı.

TONGUÇ: (Tür.) Er. 1. En büyük çocuk. 2. Bir tür ku , bayku .

TOPAY: (Tür.) - Dolunay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOPÇAM: (Tür.) Er. - Top çam.

TOPÇAY: (Tür.) - Topçay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOPDEM R: (Tür.) Er. - Top demir.

TOPEL: (Tür.) Er. - Top el.

TOPER: (Tür.) Er. - Top er.

TOPRAK: (Tür.) 1. Yerkabu unun canlılara ya ama ortamı sa layan yüzey bölümü. 2. Ülke, memleket. 3. lenmi arazi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TOPUZ: (Tür.) Er. 1. Bir ucu top gibi olan silah. 2. Kısa boylu kimse. 3. Balyoz.

TOR: (Tür.) Er. 1. Toy, deneyimsiz. 2. Ürkek, çekingen, utangaç. 3. Marur, gururlu. 4. Fidan. 5. Toksöz. 6. Balık ağı.

TORALP: (Tür.) Er. - Gururlu, yiğit.

TORAMAN: (Tür.) Er. - Güçlü kuvvetli.

TORAN: (Tür.) Er. 1. Güçlü, kuvvetli, iri yan kimse. 2. Yiğit, kahraman.

TORCAN: (Tür.) Er. - Çekingen, utangaç.

TORGAY: (Tür.) Er. - Serçe, tarla kuşu.

TORHAN: (Tür.) Er. - Gururlu hükümdar.

TORKAL: (Tür.) Er. - Hep utangaç ve çekingen ol.

TORKAN: (Tür.) Er. - Gururlu ve tok sözlü soydan gelen.

TORLAK: (Tür.) Er. 1. Güzel, genç, yakışıklı. 2. Yiğit, gelişmiş aç fidanı.

TORUMTAY: (Tür.) Er. - Yırtıcı bir kuş türü.

TOTUK: (Tür.) Er. - Eski Türkler'de askeri vali.

TOYBOĞA: (Tür.) Er. - Genç boğa.

TOYCAN: (Tür.) Er. - Çok genç ve tecrübesiz.

TOYDEMİR: (Tür.) Er. - Toy - demir.

TOYDENİZ: (Tür.) Er. - Toy - deniz.

TOYGAR: (Tür.) Er. - Tarla kuşu, turgay.

TOYGUN: (Tür.) Er. 1. Genç, delikanlı. 2. Çakırdoğan.

TOYKA: (Tür.) Er. - Büyük, kalın sopa.

TOZAN: (Tür.) Er. 1. İnce toz tanesi. 2. Tozu çok olan yer. 3. Kar fırtınası.

TOZUN: (Tür.) Er. - Soylu, asil.

TÖKEL: (Tür.) Er. - Çok.

TÖRE: (Tür.) 1. Eritim, görgü, gelenek. 2. Soyluluk, asalet. 3. Eksiksiz, mükemmel. 4. Geline verilen armağan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÖREGÜN: (Tür.) Er. - Geleneksel, geleneğe uygun, gündemde.

TÖREHAN: (Tür.) Er. - Görgülü er.

TÖREL: (Tür.) Er. - Töreyle uygun olan, töre ile ilgili.

TORUM: (Tür.) - Yaratılış. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÖZ: (Tür.) - Kök, asıl, cevher. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÖZÜM: (Tür.) - Sabırlı, alçak gönüllü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TRAJE: (Fars.) Ka. - Gökkuşak.

TUBA: (Ar.) Ka. 1. Kökü yukarıda, dalları aşağıda cennet ağacı. 2. En güzel, en iyi, hoş. 3. Baht, mutluluk, müjde. 4. Efdal olan. Kur'an'da Ra'd suresi 29. ayette zikredilmiştir.

TUFAN: (Ar.) Er. 1. Hz. Nuh zamanında Allah'ın kötülükleri insanları cezalandırmak için gönderdiği bütün dünyayı su ile kaplayan yağmur. 2. İddetli yağmur ve sel.

TUFEYL: (Ar.) Er. - Asalak, parazit. - Sımsıkı sim olarak kullanılmaz.

TUGAY: (Tür.) Er. - Kılıç alaydan oluşan askeri birlik, liva.

TUĞ: (Tür.) Er. - Eskiden paşalara verilen at kılından yapılmış sorguç.

TUĞAL: (Tür.) Er. - Sancaktar. Tuğalıyan.

TUĞALP: (Tür.) Er. - Milli lider.

TUĞALTAN: (Tür.) Er. - Tuğaltan.

TUĞALTAY: (Tür.) Er. - Altay'a özgü, Altay simgesi.

TUĞBAY: (Tür.) Er. - Eskiden tugay komutanlığı yapan albay.

TUĞCU: (Tür.) Er. - At kılından yapılmış tuğluları taşıyan kimse.

TUĞKAN: (Tür.) Er. - Tuğkan.

TUĞKUN: (Tür.) Er. - Zinsiz yanına varılmayan varlıklı, saygın.

TUĞLU: (Tür.) Er. 1. Bayraklı, sancaklı. 2. İmarık.

TUĞRA: (Tür.) Er. - Osmanlı padişahlarının imza yerine kullandıkları özel biçimi olan simge. Mühür.

TUĞRUL: (Tür.) Er. 1. Akdoğan, çakırdoğan, yırtıcı kuşlardan bir kuş (Bin kez öldürür, bir tanesini yer). 2. Selçuklu Devleti'nin kurucusu, Tuğrul Bey.

TUĞSAN: (Tür.) Er. - Tuğsan.

TUĞSAV: (Tür.) Er. - Tuğsav.

TUĞSAVAN: (Tür.) Er. - Tuğsavan.

TUĞSAVA: (Tür.) Er. - Tuğsava.

TUĞSEL: (Tür.) Er. - Tuğsel.

TUĞSER: (Tür.) Er. - Baştuğ.

TUĞTAI: (Tür.) Er. - Tuğta.

TUĞTEKN: (Tür.) Er. - 1. Biricik, uurlu tuğ. 2. Büyük Selçuklu'ya bağlı Börüler Hanedanı'nın kurucusu.

TU YAN: (Ar.) 1. Co ma, ta ma. syan. 2. Kur'an'da, Allah'a asi olanların yaptıkları eylemin adı. Tu yancılarının vasfedili i de ta ut kelimesiyledir. sim olarak kullanmak uygun de ildir.

TUHFE: (Ar.) - Arma an, hediye. Ho a giden, güzel ey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TULÜ: (Ar.) - Do ma, do u . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TULÜN: (Tür.) Er. - Dolun.

TUNA: (Tür.) 1. Çok bol. 2. Yavru. 3. Görkemli, gösteri li. 4. Karaor-manlardan do an, Karadeniz'e dökülen, Avrupa'nın Volga'dan sonra en uzun ırma ı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUNCA: (Tür.) - Balkan Yarımada-sı'nda Meriç ırma ının kolu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUNCAL: (Tür.) Er. - Al renginde tunç.

TUNCALP: (Tür.) Er. - Tunç gibi güçlü, kuvvetli yi it.

TUNCAY: (Tür.) - Tunç renginde ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUNCEL: (Tür.) Er. - Tunç gibi güçlü el.

TUNCER: (Tür.) Er. - Tunç gibi güçlü kimse.

TUNÇ: (Tür.) Er. - Bakır, çinko, kalay karı ımı.

TUNÇAL: (Tür.) Er. - Tunç al.

TUNÇALP: (Tür.) Er. - Güçlü yi it.

TUNÇARAL: (Tür.) Er. - Tunç aral.

TUNÇASLAN: (Tür.) Er. - Tunçaslan.

TUNCAY: (Tür.) Er. - Tunç ay.

TUNÇBAY: (Tür.) Er. - Tunç bay.

TUNÇB LEK: (Tür.) Er. - Tunç bilek.

TUNÇBO A: (Tür.) Er. - Tunç gibi sa lam, bo a kadar güçlü.

TUNÇBÖRÜ: (Tür.) Er. - Tunç gibi sa lam, kurt kadar güçlü.

TUNÇÇA : (Tür.) Er. - Tunç dönemi.

TUNÇDA : (Tür.) Er. - Tunçtan olu an, da gibi güçlü.

TUNÇEL: (Tür.) Er. - Tunç gibi güçlü el.

TUNÇER: (Tür.) Er. - Tunç gibi güçlü kimse.

TUNÇHAN: (Tür.) Er. - Tunç han.

TUNÇKAN: (Tür.) Er. - Güçlü soydan gelen. Tunç kanından.

TUNÇKAYA: (Tür.) Er. - Tunç kaya.

TUNÇKILIÇ: (Tür.) Er. - Tunç kılıç.

TUNÇKOL: (Tür.) Er. - Güçlü kuvvetli kimse.

TUNÇKURT: (Tür.) Er. - Tunç kurt.

TUNÇÖVEN: (Tür.) Er. - Tunç öven.

TUNÇSOY: (Tür.) Er. - Kökü güçlü soydan gelen kimse.

TUNÇTÜRK: (Tür.) Er. - Sa lam ve güçlü Türk.

TUR: (Ar.) Er. 1. Da . 2. Delikanlı genç. 3. Gelir, kazanç, verim. 4. Devir, dola ma.

TURA: (Tür.) Er. 1. Tu ra. 2. Kalkan, siper. Turahan: Osmanlı komutanlarından.

TURAÇ: (Tür.) - Keklik cinsinden eti yenir bir av ku u. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TURALP: (Tür.) Er. - Genç, delikanlı yi it.

TURAN: (Tür.) Er. - Eski ranlılara göre Türk ülkesi. Bütün Türkler'in ve Turan kavimlerinin birle mesiyle meydana gelecek devlet.

TURATEK N: (Tür.) Er. - Emin, zararsız ve koruyucu yi it.

TURAY: (Tür.) Er. - Tur ay.

TURBAY: (Tür.) Er. - Tur bay.

TURCAN: (Tür.) Er. - Genç, delikanlı.

TURFA: (Tür.) Ka. - Az bulunur, nadir.

TURGAY: (Tür.) Er. - Boz renkli, küçük ötücü, tarlalarda yuva yapan bir tür serçe, torgay.

TURGUT: (Tür.) Er. 1. Konut, oturulacak yer. 2. Ünlü Türk denizcisi Turgut Reis'in adı.

TURHAN: (Tür.) Er. Soylu ve seçkin kimse. Eski Türklerde vergi ödemeyen, hükümdar huzuruna izinsiz girebilen, saygın kimse. Turahan.

TÜRKAN: (Tür.) Er. - Koruyucu, muhafız.

TURRE: (Ar.) Ka. - Alın saçı, kıvrıkcık, saç lülesi.

TUT : (Fars.) Ka. 1. Papa an türünden bir ku . 2. Konu mayı seven, konu kan.

TUTKU: (Tür.) - Güçlü istek ve co ku. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUTKUN: (Tür.) 1. Bir ey ya da birine dü kün ba lı. 2. Bol, verimli. 3. Esir, tutsak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUTUN: (Tür.) Er. - Ev, aile.

TUTU : (Tür.) Er. - Çeki me, tartı ma. Sava , mücadele.

TUYAN: (Tür.) Er. 1. Semiz, i man. 2. Zengin. 3. Kibirli, gururlu.

TUYGUN: (Tür.) Er. 1. Genç, güçlü. 2. Çılgın, ımarık. 3. Duygulu, hassas.

TUYU : (Tür.) - iir, arki, türkü. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TUZ: (Tür.) Er. - Güzellik, irinlik.

TUZER: (Tür.) Er. - irin delikanlı.

TÜBLEK: (Tür.) - Soylu, asil. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜKEL: (Tür.) Er. - Tam, bütün, mükemmel.

TÜKELALP: (Tür.) Er. - Kusursuz yi it.

TÜKELAY: (Tür.) - Dolunay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜLAY: (Tür.) Ka. - ncelikle, dü le ilgili.

TÜLEK: (Tür.) Er. 1. Kurnaz, açığıöz, düzenci. 2. Efe. 3. Çok genç, delikanlı. 4. Zengin. 5. Saygın kimse. 6. Sakin, gururlu.

TÜL N: (Tür.) Ka. 1. Ayın çevresinde olu an dairesel hale. 2. Ayna.

TÜLÜN: (Tür.) Ka. - Ay a ıl, hale. (bkz. Tülin).

TÜMAY: (Tür.) - Dolunay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜMBAY: (Tür.) Er. - Tüm bay.

TÜMCAN: (Tür.) Er. - Tüm - can.

TÜMEL: (Tür.) Er. - Temel.

TÜMEN: (Tür.) Er. 1. On bin. 2. Pek çok. 3. Yı n, küme, sürü.

TÜMENBAY: (Tür.) Er. - Tümen komutanı onbin ki ilik grubun lideri.

TÜMER: (Tür.) Er. - Tam erkek, yi it.

TÜMERDEM: (Tür.) Er. - Çok erdemli.

TÜMERK: (Tür.) Er. - Güçlü, kuvvetli.

TÜMERKAN: (Tür.) Er. - Yi it kandan gelen.

TÜMERK N: (Tür.) Er. - Olgun.

TÜMKAN: (Tür.) Er. - Kanlı, canlı, sa lıklı.

TÜMKURT: (Tür.) Er. - Tüm - kurt.

TÜMKUT: (Tür.) Er. - Çok talihli, kutlu.

TÜN: (Tür.) - Gece. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜNAK: (Tür.) - I ıklı, mehtaplı gece. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜNAL: (Tür.) - Tün - al. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜNAY: (Tür.) - Tün - ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜNER: (Tür.) Er. - Tün - er.

TÜNEY: (Tür.) Er. - Ö le güne i alan yer. Güne battıktan sonraki zaman. Güne li yer.

TÜRABI: (Ar.) Er. - Toprakla ilgili. Topraktan.

TÜRE: (Tür.) 1. Görenek, gelenek, töre. 2. Subay, komutan. 3. Hak ve hukuka uygunluk, adalet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜREGÜN: (Tür.) Er. - Türe - gün.

TÜREHAN: (Tür.) Er. - Türe - han.

TÜREK: (Tür.) Er. - Tepelerin ortasındaki çıkıntı.

TÜREL: (Tür.) Er. - Hukuksal, hukukla ilgili.

TÜREL : (Tür.) - Güzel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜREMEN: (Tür.) Er. - Yasa adamı, hukukçu.

TÜREV: (Tür.) - Olu an, ortaya çıkan, türeyen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜRKÂN: (Tür.) Ka. - Saltanat ve idarede yönetime etki eden prenses.

TÜRKAY: (Tür.) Er. - Ay gibi parlak, aydınlık Türk.

TÜRKCAN: (Tür.) Er. - Sevilen Türk.

TÜRKDO AN: (Tür.) Er. - Türk soyuna mensup.

TÜRKER: (Tür.) Er. - Türk er.

TÜRKE : (Tür.) Er. - O uz yazıtlarında adı geçen bir kahramanın adı.

TÜRKMEN: (Tür.) Er. 1. O uzların bir kolu. Bu koldan olan. 2. Tam göçebe olmayan fakat mevsiminde yaylaya veya yazıya çıkan.

TÜRKO LU: (Tür.) Er. - Türk o lu.

TÜRKOL: (Tür.) Er. - Türk ol.

TÜRKÖZ: (Tür.) Er. - Özü, aslı Türk olan.

TÜRKSAN: (Tür.) Er. - Adı duyulmuş, Türk gibi ünlü.

TÜRK EN: (Tür.) Er. - en ve mutlu Türk anlamında.

TÜRKYILMAZ: (Tür.) Er. - Direni çi, sebat eden.

TÜRÜNK: (Tür.) - Çalı an, etkin. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜVÂN: (Fars.) Er. - Güç, kuvvet.

TÜVANA: (Fars.) Ka. - Güçlü.

TÜVANGER: (Fars.) Er. - Zengin, mülk sahibi, varsl.

TÜZEL: (Tür.) - Adalet, hukuk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜZEMAN: (Tür.) Er. - Adaletli kimse. Yasa adamı, hukukçu.

TÜZENUR: (Tür.) Ka. - Tüze nur.

TÜZMEN: (Tür.) Er. - Do ru, adil, güvenilir kimse.

TUZUN: (Tür.) - Yumu ak huylu, sakin kimse, soylu, asil.- Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

TÜZÜNALP: (Tür.) Er. - Yumu ak ba lı, sakin, asil yi it.

TÜZÜNER: (Tür.) Er. - Tuzun er.

-----Sonu-----

U

UBAB: (Ar.) Er. 1. Pek ta kın, co kun. 2. Delice akan sel.

UBEYD: (Ar.) Er. - (bkz. Ubeyde).

UBEYDE: (Ar.) Ka. - Küçük köle, kölecik. Ashabın kullandı ı isimlerdendir. *Ubeyde b. el-Cerrah.*

UBEYDULLAH: (Ar.)Er. - Allah'ın kulu.

UCAER: (Tür.) Er. - De erli, yüce kimse.

UCATEK N: (Tür.) Er. - Yücelikte e siz kimse.

UÇANAY: (Tür.) Er. - Ay gibi yüksek anlamında.

UÇANOK: (Tür.) Er. - Hızlı, atak, yi it.

UÇAR: (Tür.) Er. - Uçan, uçucu.

UÇARER: (Tür.) Er. - Uçar er.

UÇBAY: (Tür.) Er. - Sınır beyi.

UÇBEY : (Tür.) Er. - Selçuklu ve Osmanlılar'da sınırlardaki askeri güçlerin kumandanlarına verilen ad.

UÇHAN: (Tür.) Er. - Sınır ehir hanı.

UÇKAN: (Tür.) Er. - Deli dolu, havai, toy.

UÇKUN: (Tür.) 1. Kıvılcım. 2. Pahalı, yüksek. 3. Uçan, çapkın. 4. Becerikli, eli tez. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

UÇMA: (Tür.) Er. 1. Da ın karlarla örtülmü dik yamacı.

UÇMAN: (Tür.) Er. - Uçan uçucu.

UÇUK: (Tür.) Er. 1. Uçmu , soluk renk. 2. Çökmü yer, toprak. 3. yi. 4. Sivri da tepesi.

UÇUR: (Tür.) Er. 1. Vakit, an, fırsat. 2. Mevsim.

UFK : (Ar.) Er. - Ufka ait, ufukla ilgili.

UFUK: (Ar.) 1. Düz arazide ya da açık denizde gökle yerin birle ir gibi göründü ü yer. 2. Anlayı , kavrayı , görü , dü ünçe gücü. 3. Çevre, dolay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

UFUKTAN: (a.t.i.) Er. - Sabah aydınlı ının ufukla birle ti i nokta.

U AN: (Tür.) - Yüce, yüksek, güçlü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

U ANB KE: (Tür.) Ka. - U an bike.

U RA : (Tür.) - Güçlük ve kötülükle u ra ma, mücadele. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

U UR: (Tür.) 1. yilık , ans, talih, baht. Fırsat, tesadüf. 2. Kimi olaylarda görülen ve insana iyilik getirdi ine inanılan iyilik kayna ı. - slam'da bu tür dü ünçelere itibar edilmez. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

U URAL: (Tür.) Er. - U ur - al.

U URALP: (Tür.) Er. - Hayırlı yi it.

U URATA: (Tür.) Er. - Hayırlı ata.

U URAY: (Tür.) - U urlu ay. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

U URCAN: (Tür.) - yilikçi ve candan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

U UREL: (Tür.) Er. - Eli u urlu olan.

U URHAN: (Tür.) Er. - Hayırlı lider.
U URLU: (Tür.) - U urlu olan, iyilik getirdi ine inanılan, kutsal kutlu. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U URLUBAY: (Tür.) Er. - U urlu -bay.
U URLUBEY: (Tür.) Er. - U urlu -bey.
U URSAL: (Tür.) Er. - U urla ilgili, u urlu.
U URSAN: (Tür.) - U uruyla tanınımı olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U URSAY: (Tür.) Er. - U ur say.
U URSEL: (Tür.) - U ur sel. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U URSOY: (Tür.) - U urlu soydan gelen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U URTAN: (Tür.) Er. - U ur tan.
U URTAY: (Tür.) Er. - U urlu genç. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U U : (Tür.) 1. Anlayı , zeka, bekleyi . 2. Benzeyi . 3. Soy, kabile, soysop. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
U UZ: (Tür.) Er. - Kutsal, mübarek. Saf, temiz.
UHRA: (Ar.) - Ba ka, di er. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UKAB: (Ar.) Er. 1. Karaku , kartal, tav ancıl ku u. 2. Hz. Muhammed'in (s.a.s) (bayrak) sancaklarından birinin adı. 3. Nesir burcu, kartal takım yıldızı.
UKBE: (Ar.) Er. - Ashabın me hurlarından: *Ukbe b. Nafi*
UKDE: (Ar.) Er. 1. Dü üm. Zor, karı ık, i . 2. Bir gezegen yörüngesinin her iki ucu.
UKHUVAN: (Ar.) Ka. - Papatya.
UKNUM: (Ar.) Er. 1. Asıl, temel. 2. Hıristiyanlıktaki teslis inancını meydana getiren üç unsurdan her biri.
UKUL: (Ar.)Er. - Akıl, us.
UKU : (Tür.) Er. - (bkz. U u).
ULA: (Ar.) 1. Birinci. 2. an ve eref sahibi kimse - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ULAÇ: (Tür.) Er. - Ba layan, ba layıcı. Sınır.
ULAÇHAN: (Tür.) Er. - Sınır hanı.
ULA : (Tür.) Er. - Ulak.
ULA : (Tür.) - Amacına eri , iste ine kavu . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ULU: (Tür.) Er. 1. Erdemleri bakımından çok büyük, yüce. 2. Zengin, saygın.
ULUALP: (Tür.) Er. - Çok erdemli, yüce yi it.
ULUANT: (Tür.) Er. - Kutsal, büyük yemin.
ULUBA : (Tür.) Er. - Yüce, saygın kimse.
ULUBAY: (Tür.) Er. - Yüce, saygın, erdemli ki i.
ULUBEK: (Tür.) Er. - Saygınlı ı olan bey.
ULUBERK: (Tür.) Er. - Saygın ki ilikli yi it..
ULUCAN: (Tür.) Er. - Erdemli, saygın, yüce ki i.
ULUÇ: (Tür.) Er. 1. Selçuklular döneminde Türk beylerine verilen unvan. 2. Ünlü Türk denizcisi Uluç (Kılıç) Ali Pa a'nın adı.
ULUÇA : (Tür.) Er. - Hayırlı, u urlu dönem.
ULUÇAM: (Tür.) Er. - Ulu - çam.
ULUÇKAN: (Tür.) Er. - Uluç - kan.
ULUDA : (Tür.) Er. - Çok büyük, yüce da .
ULUDO AN: (Tür.) Er. - Do u tan yüce, u urlu kimse.
ULUER: (Tür.) Er. - Saygın, u urlu, yüce kimse.
ULUERKAN: (Tür.) Er. - Saygın, yüce, soylu kimse.
ULU : (Tür.) Er. - Ulu, büyük, saygın.
ULUHAN: (Tür.) Er. - Büyük, saygın hükümdar.
ULUKAAN: (Tür.) Er. - Büyük, saygın hükümdar.
ULUKAN: (Tür.) Er. - Soylu yüce kandan gelen.
ULUKUT: (Tür.) Er. - Çok u urlu, kutlu kimse.
ULUM: (Tür.) - Ululuk, ha met, büyük gösteri . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ULUMAN: (Tür.) Er. - Ulu, yüksek, saygın kimse.
ULUMER Ç: (Tür.) Er. - Ulu meriç.
ULUN: (Tür.) 1. Büyük, ulu. 2. Temrensiz ok. 3. Bu day, arpa kökü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ULUNAY: (Tür.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ULUÖZ: (Tür.) Er. - Özü yüce, saygın kimse.
ULUS: (Tür.) 1. Millet, halk, insan topluluğu. 2. Göçebe. 3. Oba, ağıret, kavim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ULUSAN: (Tür.) Er. - Adı yüce tanınmış kimse.
ULUSOY: (Tür.) Er. - Ulu, yüce, soylu.
ULUSU: (Tür.) Er. - Yüce, kutlu su.
ULU AH N: (Tür.) Er. - Ulu ahin.
ULUSAN: (Tür.) Er. - Yüce anlı kimse.
ULUTAN: (Tür.) Er. - Ulu tan.
ULUTA : (Tür.) Er. - Ulu ta .
ULUTAY: (Tür.) Er. - Ulu tay.
ULUTEK N: (Tür.) Er. - Yüksek ahsiyetli ve sakın ki ilikli.
ULV : (Ar.) Er. - Yüksek, yüce, manevi yapısı ön plana çıkabilen.
ULV YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ulvi).
UMA: (Tür.) Er. 1. Hediye, arma an. 2. Konuk, misafir.
UMAN: (Tür.) Er. - Umudu olan, bekleyen, umutlu.
UMAR: (Tür.) - Çare, çıkar yol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UMAY: (Tür.) 1. Orhun yazıtlarında geçen, çocukları ve hayvanları koruduğuna inanılan Tanrıça. 2. Devlet kuşu. - sim olarak kullanılmaz.
UMMAN: (Ar.) - Ulu, büyük, engin deniz, okyanus. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UMRAN: (Ar.) 1. Bayındırlık, ma-murluk. 2. Uygarlık, ilerleme, refah ve mutluluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UMUR: (Tür.) - Görgü, bilgi, deneyim. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UMURAL: (Tür.) Er. - Görgü, bilgi, deneyim kazanan.
UMURALP: (Tür.) Er. - Görgülü, bilgili, yiğit.
UMURBAY: (Tür.) Er. - Görgülü, bilgili, saygın kişi.
UMURBEY: (Tür.) Er. - Görgülü, bilgili, kişi.
UMUT: (Tür.) - Ummaktan doğan, güven duygusu, ümit. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UNAN: (Tür.) 1. Sadakat, bağlılık. 2. Hak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UNAT: (Tür.) - Doğru yolu tutan. Akıllı. Ergin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UNGAN: (Tür.) Er. 1. Onmuştaki, mutlu. 2. Yürekli, yiğit kişi.
UNSUR: (Ar.) - Öze, ilke, eleman. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
URAL: (Tür.) Er. - Hazar denizine dökülen, ırmak ve sırada .
URALP: (Tür.) Er. - Kentli yiğit.
URALTAN: (Tür.) Er. - Ur - altan.
URALTAY: (Tür.) Er. - Ur - altay.
URAM: (Tür.) Er. - Büyük, geniş yol.
URAN: (Tür.) - Yetenekli, usta, becerikli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
URANDU: (Tür.) Er. 1. Seçkin, seçilmiş . 2. Hayırlı.
URANGU: (Tür.) Er. - Savaşçı, savaş kan.
URAZ: (Tür.) Er. - Anı, talih.
URAZA: (Ar.)Er. 1. Hediye, arma an. 2. Konu a çıkarılan yiyecek.
URGUN: (Tür.) Er. 1. Vurulan, vurulmuş . Vurgun, ağık. 2. Gizli.
URHAN: (Tür.) Er. - Yüksek rütbeli han.
URKAN: (Tür.) Er. 1. Kale hendeği. 2. Ehir, kent. 3. Yüksek ve korunaklı yer.
URLUK: (Tür.) Er. - Aile, soy sop. Tohum.
URUÇ: (Ar.) - Yukarı çıkma, yükselme, amaç. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
URUK: (Tür.) Er. 1. Tane, tohum. 2. Nesil, kuşak, soy.
URUZ: (Tür.) Er. - Hedef, amaç, gaye.
URVE: (Tür.) - Kulp, sâlam. *Urvetü'l-Vuska*, sâlam kulp. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. Sahabe adlarından: *Urve b. ez-Zübeyr*.
URZA: (Ar.) - Hedef, amaç. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
USAL: (Tür.) Er. 1. Gamsız, kedersiz, keyfine düşkün. 2. Önemsiz.
USALAN: (Tür.) Er. - Akıl alan, akıllı.
USALP: (Tür.) Er. - Akıllı yiğit.
USARE: (Tür.) Ka. - Özsu.
USBAY: (Tür.) Er. - Akıllı, saygın kişi.
USBERK: (Tür.) Er. - im ek gibi parlak akıllı kimse.

USBey: (Tür.) Er. - Akıllı ki i.
USER: (Tür.) Er. - Akıllı ki i.
USHAN: (Tür.) Er. - Akıllı hükümdar.
USKAN: (Tür.) Er. - Akıllı soydan gelen.
USLU: (Tür.) - Akıllı, zeki, uysal, sakın kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
USLUER: (Tür.) Er. - Akıllı, olgun ki i.
USMAN: (Tür.) Er. - Akıllı, zeki kimse.
USUM: (Tür.) Er. - Akıllı.
USUN: (Tür.) - Hüzün. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
USUNB KE: (Tür.) Ka. - Hüzünlü hanım.
UTAR D: (Ar.) - Merkür. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
UTBE: (Ar.) Er. - Me hur sahabelerden bazılarının ismi.
UTKAN: (Tür.) Er. 1. Zafer kazanımı , muzaffer. 2. erefli, onurlu soydan gelen.
UTKU: (Tür.) - Birçok emek ve tehlikelerden sonra ula ılan, mutlu sonuç, zafer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UTMAN: (Tür.) Er. - erefli, edepli, terbiyeli kimse.
UYAR: (Tür.) Er. 1. Uygun yerinde. 2. Boyun e en, uysal, nazik kimse.
UYARALP: (Tür.) Er. - Uysal, nazik yi it.
UYAREL: (Tür.) Er. - Uyar el.
UYGAN: (Tür.) Er. - Uyumlu, uyan.
UYGAR: (Tür.) - Kültürlü, e ilimli, görgülü, medeni. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UYGU: (Tür.) - Uyum, uygunluk. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UYGUN: (Tür.) 1. Yakı ır, yara ır, elveri li, yararlı. 2. Oranlı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UYGUNEL: (Tür.) Er. - Uygun el.
UYGUNER: (Tür.) Er. - Uygun uyumlu, olumlu.
UYGUR: (Tür.) 1. Orta Asya'da büyük devlet ve uygarlık kurmu , yazılı anıtlarla sanat yapıtları bırakmı olan bir Türk ulusu. 2. Uygur, medeni. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UYGURALP: (Tür.) Er. - Uygur yi it. Uygur'a mensup ki i.
UYSAL: (Tür.) - Yumu ak ba lı, uyumlu, boyun e en. Terbiyeli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UYUN: (Ar.) - Gözler. Pınarlar, kaynaklar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZ: (Tür.) 1. yi, güzel. Uygun, do ru. 2. Usta. 3. Temiz, dikkatli. Becerikli, akıllı, anlayı lı. 4. Yakın, içten. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZALP: (Tür.) Er. - yi, temiz, akıllı, anlayı lı yi it.
UZAY: (Tür.) - Bütün varlıkların içinde bulundu u sonsuz bo luk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZBAY: (Tür.) Er. - yi, becerikli, temiz, akıllı ve saygın ki i.
UZCAN: (Tür.) Er. - Uysal, uyumlu, iyi insan.
UZEL: (Tür.) - Usta, becerikli ki i. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZER: (Tür.) Er. - Becerikli, akıllı ki i.
UZGÖREN: (Tür.) Er. - Gerçe i önceden görebilen.
UZHAN: (Tür.) Er. - Ülke ve halkına faydalı olan.
UZKAN: (Tür.) Er. - Erdemli soydan gelen.
UZLET: (Ar.) Er. - Bir kenara çekilip toplum ya ayı ndan ayrı kalma.
UZMA: (Ar.) - Büyük, en büyük. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZMAN: (Tür.) - Belli bir i ya da konuda bilgi, görü ve becerisi olan kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
UZSAN: (Tür.) Er. - Becerisi ve di er iyi nitelikleriyle tanınan.
UZSOY: (Tür.) Er. - yi nitelikli soydan gelen.
UZTAN: (Tür.) Er. - Uz - tan.
UZTA : (Tür.) Er. - Uz - ta .
UZTAV: (Tür.) Er. - Uz - tav.
UZTAY: (Tür.) Er. - Uz - tay.
UZTEK N: (Tür.) Er. - Uz - tekin.
-----Sonu-----

Ü

ÜBAB: (Ar.) Er. - iddetli, ta kın sel suyu.

ÜBABA: (Ar.) Ka. - (bkz. Übab).

ÜBEY: (Ar.) Er. - Sahabedir. *Übey b. Ka'b.*

ÜBEYDULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın kulu.

ÜBEYD: (Ar.) Er. Köle, kölecik, kul.- Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

ÜBEYDE: (Ar.) Ka. - (bkz. Übeyd).

ÜBHET: (Ar.) Er. - Büyüklük, ululuk.

ÜÇEL: (Tür.) 1. Yüce, yüksek. 2. Arka. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜÇER: (Tür.) Er. - Üç er.

ÜÇGÜL: (Tür.) Ka. 1. Yaban yoncası. 2. Üç gül.

ÜÇOK: (Tür.) Er. - O uz destanına göre sol kolda bulunan 12 O uz boyuna verilen ad.

ÜFTEDE: (Fars.) Ka. 1. Dü mü , dü kü. 2. A ık.

ÜFTEDEG : (Fars.) Er. - Dü künlük.

ÜGE: (Tür.) - Ünlü, öhretli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜKE: (Tür.) - Onur,eref. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜKSÜM: (Ar.) Ka. - Çayırı, çimeni çok güzel bahçe.

ÜLEZ: (Tür.) 1. Batmakta olan güne . 2. Salgın. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLFER: (Ar.) - Büyük su, ırmak. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLFET: (Ar.) 1. Alı ma, kayna ma. 2. Görü me, konu ma. 3. Dostluk, arkada lık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLGEN: (Tür.) 1. Yüce, yüksek, ulu. 2. yıllık tanrısına verilen ad. - sim olarak kullanılmaz.

ÜLGENALP: (Tür.) Er. 1. Yüce, ulu, yi it. 2. Ülgen - alp.

ÜLGENER: (Tür.) Er. Yüce, ulu kimse. - Ülgen - er.

ÜLGER: (Tür.) - Kuma vb. eylerdeki ince tüy. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLGÜ: (Tür.) Er. 1. Yakı ıklı kimse. 2. Pay, hisse. 3. Tutum, tavır.

ÜLKE: (Tür.) 1. Bir devletin egemenli i altında bulunan yerlerin tümü. 2. Yurt, vatan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKEM: (Tür.) Yurdum, vatanım. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKEN: (Tür.) - Senin yurdun, senin vatanın. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKENUR: (Tür.) - Yurdunu aydınlatan ı ık. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKER: (Tür.) - Bo a burcunda yedi yıldızdan biri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKÜ: (Tür.) - Amaç edinilen, ula ılmak istenilen ey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKÜM (Tür.) - Amacım, ula mak istedi im ey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLKÜMEN: (Tür.) Er. - Ülküsü olan. bir ülküye ba lı olan kimse.

ÜLKÜSEL: (Tür.) - Ülkü ile ilgili, ülkü niteli inde. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜLMEN: (Tür.) Er. - Denizci, deniz adamı.

ÜMERA: (Ar.) Er. - Beyler, emirler.

ÜNAN: (Ar.) - nleme, nalan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜNSA: (Ar.) Ka. - Kadın, kız, nisa.

ÜM T: (Fars.) - (bkz. Umut). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜMMET: (Ar.) - Bir peygambere inananların hepsi. slam dinine ba lı olanların hepsine verilen ad.

ÜMM YE: (Ar.) Ka. - Anneye ait, anneyle ilgili.

ÜMMÜHAN: (Ar.) Ka. - Hükümdar anası.

ÜMN YE: (Ar.) Ka. 1. Umut. 2. stek, arzu. 3. Niyet.

ÜMRAN: (Tür.) - (bkz. Ümran). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜNAL: (Tür.) 1. Adın duyulsun, tanın, ün kazan. 2. Ün al. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜNALAN: (Tür.) Er. - Adı duyulmu , ün kazanmı .

ÜNALDI: (Tür.) Er. - Ün aldı.

ÜNALMI : (Tür.) Er. - Ün ve an kazanmı .

ÜNALP: (Tür.) Er. - Tanınmı , ünlü, yi it.

ÜNAY: (Tür.) - Ay gibi tanınmı , ünü parlak, öhretli.

ÜNEK: (Tür.) Er. 1. Kahraman, yi it. 2. Ünlü tanınmı .

ÜNER: (Tür.) Er. - Tanınmı , ünlü yi it.

ÜNGÖRMÜ : (Tür.) Er. - Ün görmü .

ÜNGÜN: (Tür.) Er. - Ün gün.

ÜNGÜR: (Tür.) Er. - Ma ara.

ÜNKAN: (Tür.) Er. - Tanınmı soydan gelen, soylu kan.

ÜNLEM: (Tür.) - Ses, seda, ça rı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜNLÜ: (Tür.) - Tanınmı , adı duyulmu öhretli, anlı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

ÜNLÜER: (Tür.) Er. - Tanınmı , ünlü kimse.
ÜNLÜOL: (Tür.) Er.- Adın duyulsun, ün kazan.
ÜNLÜSOY: (Tür.) Er. - Tanınmı soydan gelen.
ÜNSAÇ: (Tür.) Adın duyulsun, ünlen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSAL: (Tür.) - Adın duyulsun. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSAN: (Tür.) - (bkz. Ünsal). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSEV: (Tür.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSEVEN: (Tür.) - Ün seven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSEVER: (Tür.) - Ün sever. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNSEV N: (Tür.) - Ün sevin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNS : (Ar.) Er. 1. Alı mı , sokulgan. 2. Arkada , dost.
ÜNS YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ünsi).
ÜNÜVAR: (Tür.) 1. Ünü var. 2. Ünlü tanınmı . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNVER: (Tür.) - Ünlen, tanınmı ol, insan ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜNVERD : (Tür.) Er. - Ün verdi. -(bkz. Ünver).
ÜNVEREN: (Tür.) Er. - Ün veren.
ÜNZ L: (Ar.) Er. - Gönderilmi , indirilmi , inzal olunmu .
ÜNZ LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Ünzil).
ÜRMEGÜL: (Tür.) Ka. - Sarma ık.
ÜRÜN: (Tür.) 1. Üretilen, yararlı ey, topraktan elde edilen. 2. Yapıt, eser. 3. Sık orman. 4. Çokluk, bolluk. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜRÜNAY: (Tür.) Ka. - Ürün ay.
ÜRÜNDÜ: (Tür.) Er. - Seçilmi , seçkin.
ÜRÜNDÜBAY: (Tür.) Er. - (bkz. Üründü).
ÜSGEN: (Tür.) Er. 1. Yüksek. 2. Geli mi .
ÜSTAM: (Ar.) Er. 1. Altın veya gümü ten yapılmı at eyeri. 2. Emin, güvenilir.
ÜSTAY: (Tür.) Er. - Ay gibi yüksek yüce.
ÜSTEK: (Tür.) Er. - Yüksek, yüce.
ÜSTEL: (Tür.) Er. - (bkz. Üstek).
ÜSTER: (Tür.) Er. - Çok de erli kimse.
ÜSTÜN: (Tür.) 1. Benzerlerine göre daha yüksek bir düzeyde olan, onları geride bırakan. 2. Yenen, galip gelen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ÜSTÜNBAŞ: (Tür.) Er. 1. Üstün baş. 2. Seçkin, ba arılı kimse.
ÜSTÜNDA : (Tür.) Er. - Üstün da .
ÜSTÜNER: (Tür.) Er. - Üsten - er.
ÜVEYS: (Ar.) Er. - steven, arzu eden.
ÜZER: (Tür.) Er. 1. Üst. 2. Kaymak. 3. Faiz. - Can sıkıcı, üzücü.
ÜZEY R: (Ar.) Er. - Kur'an-ı Kerim'de adı geçen, peygamber olup ol-madı ı konusunda ihtilafı görü ler bulunan ki i. Tevbe suresi 30. ayette ismi geçer.
ÜZÜM: (Tür.) Ka. - Asmanın taze ya da kuru olarak yenen ve salkım durumunda bulunan meyvesi.
-----Sonu-----

V

VAB L: (Ar.) Er. - ri damlalı ya mur.
VAB LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vabil)
VAC B: (Ar.) Er. 1. Dini (er'i) bakımdan terkedilmesi do ru ve uygun olmayan, kesinlik bakımından farzdan sonra gelen. 2. Çok lüzumlu, bırakılması mümkün olmayan zaruri. -Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.
VAC BE: (Ar.) Ka. - Yapılması gerekli olan.
VAC D: (Ar.) Er. - Yaratan, meydana çıkarıcı. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
VAC DE: (Ar.) Ka. 1. Meydana getirici, yaratıcı. 2. Varlıkl, zengin.
VAFE: (Fars.) 1. Nasip, kısmet. 2. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
VAF : (Ar.) Er. - Yeter, tam. Sözüde duran, sözünün eri.
VAF D: (Ar.) Er. - Elçi, temsilci, rasul.
VAF R: (Ar.) Er. - Çok, bol.
VAF RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vafir).
VAF YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vafi).

VAHA: (Ar.) - çöllerin su bulunan kesimlerinde olu an bitkili alan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VAHAB: (Ar.) Er. - Ba ı layan, ihsan eden. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır. "Abd" takısı alarak kullanılırsa daha iyi olur: *Abdülvahab*.

VAHAT: (Ar.) Er. - öl ortasında suyu ve ye illi i olan yerler. Vahalar.

VAHDEDD N: (Ar.) Er. - Dinin tekli i, birli i. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

VAHDET: (Ar.) Er. 1. Yalnızlık, teklik, birlik. 2. Allah'ı birlemek, irkten uzakla mak. 3. Hakimiyet ve te ri'i (yasa koyuculu u) yalnız Allah'a ait olarak görmek.

VAH B: (Ar.) Er. - Ba ı layan, ba ı layıcı. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

VAH BE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vahib).

VAH D: (Ar.) Er. - Bir, tek, yalnız. Allah'ın sıfatlarından. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

VAH DD N: (Ar.) Er. - Tek din, dinin tekli i.

VAH DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vahid).

VA D: (Ar.) Er. - Birini iyili e sevk ve kötülükten uzakla tırmak için korkutma, yıldırma.

VA L: (Ar.) Er. - Sı ınan, kurtulan. Sahabe adlarından: *Vail b. Hucr*.

VA Z: (Ar.) Er. - Dinsel ö ütlerde bulunan kimse.

VA ZE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vaiz).

VAKAR: (Ar.) - A ırba lılık, haysiyetini koruma, temkin sabır, heybet. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VAK : (Ar.) Er. 1.Vuku bulan, olan, dü en, olagelen, rastlayan. 2. Geçen, geçmi olan.

VAKIA: (Ar.) Ka. - (bkz. Vaki).

VAKIF: (Ar.) Er. 1. Bir eyi elde eden, bir i ten haberli olan. 2. Duran, ayakta duran. Arafat'ta vakfe yapan.

VAKKAS: (Ar.) Er. - Okçu, sava ı. Sahabe isimlerindedir.

VAKUR: (Ar.) Er. - A ırba lı, temkinli.

VALA: (Fars.) - Yüksek, yüce. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VALA AN: (Fars.) Er. - anı yüce, anlı.

VALAY: (Fars.) - Yükseklik, yücelik. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VAL : (Ar.) Er. - Bir vilayeti idare eden en büyük memur.

VAL H: (Ar.) Er. - a akalmı , hayret etmi , hayran.

VAL HE: (Ar.) Ka. - (bkz. Valih).

VAMİK: (Ar.) Er. 1. Seven, a ık. 2. Vamık ile Azra öyküsünün erkek kahramanı.

VAMIKA: (Ar.) Ka. - (bkz. Vamık).

VARAKA: (Ar.) Er. 1. Tek yaprak, tek ka ıt. Yazılı ka ıt. 2. lk vahyin gelmesi üzerine Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'i alıp götürdü ü me hur ki i: *Varaka b. Nevfel*. 3. Varaka ile Gül ah hikayesinin erkek kahramanı.

VARESTE: (Fars.) 1. Kurtulmu . Serbest, rahat, azade. 2. li iksiz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VARGIN: (Tür.) - Ula an, iste ine kavu an. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VÂSİF: (Ar.) Er. 1. Vasfeden, vasıflandıran. Bir kimse veya eyi ba kalarından ayıran kendine has hal, nitelik hususiyet. 2. Bir eyin mahiyeti, sıfatı, tabiatı, karakteri ile bunların tarif ve sayılması.

VASİFE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vasıf).

VASİK: (Ar.) Er. - Güvenilen, emin, mutemed. Abbasi halifelerinden birinin unvanı.

VASIL: (Ar.) Er. - Ula an, kavu an, yeti en.

VASILA: (Ar.) Ka. - (bkz. Vasıl).

VAR D: (Ar.) Er. 1. Gelen, vasıl olan, eri en. 2. Bir ey hakkında çıkan, söylenen.

VAR DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Varid).

VAR S: (Ar.) Er. - 1. Cenab-ı Hakk'ın 99 isminden birisi. Mal ve mülkün, bütün de erlerin son ve gerçek sahibi yüce Allah. 2. Varis kelimesi, müslümanlar kastedilerek de kullanılmı tır. 3. Mirasçı, kendisine miras dü en.

VARI : (Tür.) Er. - Zeka, anlayı , akıl.

VARLIK: (Tür.) - Ya am, hayat. Var olan her ey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VAROL: (Tür.) Er. - Ya a, uzun ve sa lıklı bir ya amın olsun.

VASF : (Ar.) Er. - Vasıfla ilgili, vasfa ait. Nitelikli.

VASF YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vasfı).

VAS : (Ar.) Er. 1. Vasiyeti yerine getiren, vesayeti yüklenen kimse, henüz re id olmamı çocu un i lerine bakmakla mükellef kimse. 2. Geni , açık, enli, bol, kapsayıcı. 3. Her eyi ihata edici. Bilgisinin boyutları sınırsız. 4. Allah'ın isimlerinden (bkz. Abdülvasi). Kur'an-ı Kerim'de zikredilen isimlerdendir.

VAS LE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vasıl).

VASSAF: (Ar.) Er. - Niteliklerini bildirerek anlatan ya da öven. *Vassaf el-Hazrat* ranlı tarihçi, yazar.

VASSAL: (Ar.) Er. 1. Vasleden, ula tıran, birle tiren. 2. Sayfalan yapı an, eski yazılı bir kitabın sayfalarını ayıran sanatkar.

VASSALE: (Ar.) Ka. - (Eski) yazma eserlerin kenarlı kısmına ka tıt ilavesi suretiyle yapılan tamir ekli.

VATAN: (Ar.) Er. - Yurt, ülke.

VAZAH: (Ar.) Er. - Beyaz, güzel yüzlü adam.

VAZAHAT: (Ar.) Ka. - Vazıhlık, açıklık.

VECAHEDD N: (Ar.) Er. - Dinin yüceli i, onuru. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

VECAHET: (Ar.) Ka. 1. Güzel yüzlülük, gösteri lilik, güzel yüz. 2. Saygınlık, onur.

VECAZET: (Ar.) Ka. - Sözü, veciz kısa olu u.

VECDDET: (Ar.) Er. - Zenginlik, varsallık.

VECD : (Ar.) Er. - Co kunlukla ilgili, co kunlukla olu an.

VECD YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vecdi).

VECH : (Ar.) Er. - Yüzle ilgili, yüze ait.

VECH YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vechi).

VEC BE: (Ar.) Ka. - Ödev, boyun borcu, vazife.

VEC D: (Ar.) Er. 1. Bir eyin güzelli i kar ısında kendini kaybedecek dereceye gelmek, co kulanmak. 2. Tanrı sevgisinden dolayı duyulan co kunluk, sevinç.

VEC H: (Ar.) Er. 1. Yüz, çehre. 2. Tarz, üslup. 3. Sebebe, vesile.

VEC HE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vecih).

VEC H : (Ar.) Er. 1. Güzellik, ho luk, uygunlukla ilgili. 2. Bir kavmin önderi, e ref ve mevki sahibi.
Vecihi: Türk tarihçisi. (Kırım 1620).

VEC Z: (Ar.) Er. - Kısa, derli toplu.

VEC ZE: (Ar.) Ka. - Derin anlamlı, özlü, güzel söz.

VECNE: (Ar.) Ka. - Yanak yumrusu, elmacık.

VEDA: (Ar.) Ka. 1. Ayrılırken söylenen selamlama sözü. 2. Ayrılma, ayrılı .

VEDAT: (Ar.) Er. - Sevgi, dostluk.

VED : (Ar.) Er. - Ba kasının malını saklamakla görevli kimse.

VED A: (Ar.) Ka - Saklanması, korunması için birine ya da bir yere bırakılan emanet.

VEDİATULLAH: (Ar.) - Allah'ın emaneti, dini. Kadınlar da Allah'ın emaneti olarak nitelenmi lerdir.

VED D: (Ar.) Er. - Dost, sevgisi çok olan. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.

VED DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vedid).

VEDUD: (Ar.) Er. 1. Çok muhabbetli, çok efkatli. 2. Allah'ın isimlerinden. yi kullarını sevip onlara rahmet ve rızasını irade eden yüce Allah. -(bkz. Abdülvedud). Kur'an'da Hud, ayet: 90; Buruc, ayet: 14'te zikredilmi tir.

VEFA: (Ar.) Er. 1. Sözüne yerine getirme, sözünde durma, borcunu ödeme. 2. Sevgi, dostluk ve ba lılıktaki sebat. Yetme yeti me; *ömrü vefa etme-di*.

VEFA : (Tür.) Er. - Vefa ile ilgili.

VEFAKAR: (a.f.i.) - Sevgisi geçici olmayan, vefası olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VEF : (Ar.) Er. 1. Vefalı, ba lı. 2. Tam, mükemmel, eksiksiz.

VEF A: (Ar.) Ka. 1. Vefalı, sevgisi geçici olmayan. 2. Tam, eksiksiz.

VEF K: (Ar.) Er. - Uygun, muvafık, arkada , yolda , aynı fikirde olan. *Ahmed Vefik Pa a*.

VEF KA: (Ar.) Ka. - (bkz. Vefik).

VEF R: (Ar.) Er. - Çok, bol.

VEF RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vefir).

VEFRET: (Ar.) - Çokluk, bolluk. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VEHB : (Ar.) Er. - Allah'ın ihsanı sonucu olan. Allah vergisi, fitri.

VEHB YYE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vehbi).

VEHHÂB: (Ar.) Er. - Çok hibe eden, ba ı layan. Sayısız nimetler veren yüce Allah. Bu isim Esmau'l-Hüsna'dan-dır. Kur'an-ı Kerim'de, Al-i mran, ayet: 8; Sa'd suresi ayet: 9 ve 35'te geçmektedir. - (bkz. Abdülvehhab).

VEHHAC: (Ar.) Er. - Çok parıltı. Çok alevli.

VEHB: (Ar.) Er. - Ba ı lama, ba ı , vergi. *Vehb b. Münebbih:* Kitabü'l-Kader'in müellifi.- Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

VEK L: (Ar.) Er. 1. Ba kasının yerine ve adına hareket eden veya konu an. 2. Asıl vazifelinin yerine çalı an, bir vazifeyi geçici olarak idare eden. 3. Hükümet üyesi olan kimse, bakan, nazır. 4. Kur'an'da Allah'ın ismi olarak da geçmektedir, (bkz. Abdülvekil).

VEKKAD: (Ar.) Er. - Parlak, aydınlık, ı ıklı.

VELA: (Ar.) Er. - Yakınlık, sahiplik. Efendisinin, azat etti i köle ve cariyesi ile olan münasebeti ve onlar üzerindeki hakkı.

VELADET: (Ar.) - Do u , dünyaya gelmek, ortaya çıkmak.

VELAYA: (Ar.) Ka. - Ermi kadınlar.

VELAYET: (Ar.) Ka. 1. Velilik, ermi lik. Veli ve ermi olan kimsenin hali ve sıfatı. 2. Ba kasına sözünü geçirme. 3. Dostluk, sadakat.

VEL : (Ar.) Er. 1. Çocu un bakımı ve idaresi üzerinde olan, hal ve hareketlerinden sorumlu bulunan kimse. 2. Dost, yakın. 3. Allah'ın sevgili kulu, ermi evliya. Allah'ın isimlerinden. (bkz. Abdulveli).

VEL CAN: (Ar.) Er. - Candan, dost, yakın.

VEL D: (Ar.) Er. - Yeni do mu çocuk. Erkek çocuk, köle. Sahabe isimlerindedir.

VEL DE: (Ar.) Ka. - (bkz. Velid).

VEL ME: (Ar.) Ka. - Dü ün ziyafeti. Evlenme, dü ün.

VEL YE: (Ar.) Ka. -(bkz. Veli).

VEL YULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın sevgili kulu. Allah'a teslim olmu , onun hakimiyet ve sultanının dı nda hakimiyet ve sulta tanımayan. Yalnızca Allah'ı, rasulünü ve mü'minleri dost edinen.

VEL YÜDD N: (Ar.) Er. - Dinin sahibi. Dinin dostu.

VELU: (Ar.) Er. - Bir eye fazla dü kün olan.

VELUD: (Ar.) Ka. - Do urgan, çok do uran.

VEM Z: (Ar.) Er. - Bulut arasından görünen ı ık.

VENÜS: (Fran.) Ka. - Merkür'den sonra, Güne 'e en yakın olan gezegen. Çobanyıldızı.

VERÂ: (Ar.) Ka. 1. Günah ve haramdan kaçınmak için üpheli eylerden uzak durma, takva, ittika. 2. Halk, mahluk, alem, kainat.

VERDA: (Ar.) Ka. - Gül.

VERD : (Ar.) Er. - Güle ait, gül ile ilgili.

VERD NAZ: (a.f.i.) Ka. - Naz gülü, nazlıların gülü.

VERG : (Tür.) - Bir kimsenin do u tan sahip oldu u iyi nitelikler. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VERG N: (Tür.) - Verici, özverili kimse. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VER M: (Tür.) - Ortaya çıkan, beklenen, istenilen sonuç. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VERKA: (Ar.) Er. 1. Yabani güvercin, üveyik. 2. Açık, boz renk.

VERRAK: (Ar.) Er. - Ka ıtçı. Ünlü Arap kelimelerini: *Ebu sa Muhammed b. Harun el-Verrak*

VER AN: (Ar.) - Çevreye an ver, ünlen, ünlü ol. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VERZ : (Fars.) Ka. 1. Çalı ma, i letme. 2. Çalı mı .

VESAMET: (Ar.) - Güzellik, güzel olma. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

VES K: (Ar.) Er. - Çok sa lam, güçlü.

VES KA: (Ar.) Ka. - nanılacak sa lam delil. Belge.

VES LE: (Ar.) Ka. 1. Neden, sebep. 2. Elveri li durum. 3. Kavu ma, yakla ma. 4. Rasulullah'ın cennetteki makamı. Maide suresi 57. ayette geçmektedir.

VES M: (Ar.) Er. - Güzel yüzlü.

VES ME: (Ar.) Ka. - (bkz. Vesim).

VEY S: (Tür.) Er. - Yoksulluk, muhtaçlık.

VEYSEL: (Ar.) Er. - Aslı Üveys'tir. Kurt anlamında. *Veysel Karami*: Ra id halifeler döneminde am'dan Medine'ye gelerek ya amı , Medine-i Münevvere'de itibarlı bir hayat sürmü . Hadis-i eriflerde övülmü me hur veli. Siffin sava ında ehid oldu u söylenir. - (bkz. Üveys).

VEYS : (Ar.) Er. - Yoksul, muhtaç. Veysi: Türk air, yazar (Üsküp 1625).

VEZ ME: (Ar.) Ka. - Beytullah'a gönderilen hediye, arma an.

VEZ R: (Ar.) Er. - Osmanlı devletinde, askeri ve idari en yüksek derece olan vezirlik rütbesinde olan kimse.

VEZ RE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vezir).

V CDAN: (Ar.) Ka. 1. yiye kötüden, hayrı serden ayırmayı sa layan iç duygu, ahlak uuru. His duygu. 2. Din, inanç.

V DAD: (Ar.) Er. - Sevme, sevgi. Dostluk.

V DADE: (Ar.) Ka. - (bkz. Vidad).

V LDAN: (Ar.) Ka. 1. Yeni do mu çocuklar. 2. Kullar, köleler. Kur'an'da zikredilmi tir.

V SAL : (Ar.) Er. - Kavu ma, ula ma ile ilgili.

V SAM: (Ar.) Er. - Damgalı, ni anlı.

VOLKAN: (Fran.) Er. - Yanarda , burkan.

VURAL: (Tür.) Er. - Vur al.

VURALHAN: (Tür.) Er. - Vural han.

VURGUN: (Tür.) Er. - Birine a ık, tutkun.

VUSKA: (Ar.) - Çok sa lam, pek kuvvetli. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır. *Urvetul-Vuska* (Pek sa lam kulp) müslümanlık.

VUSLAT: (Ar.) Ka. - Ula ma, eri me, kavu ma, bulu ma, beraber olma.

VUSTA: (Ar.) Er. 1. Orta, ortada bulunan, arada olan, iç. 2. Orta parmak.

VÜREYKA: (Ar.) Ka. - Yaprakçık, küçük yaprakçık.

-----Sonu-----

Y

YA'KUB: (Ar.) Er. 1. Erkek keklik. 2. branice, "Takib eden, izleyen". -Hz. Yusuf (a.s.)'un babası ve Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen 25 peygamberden (Hz. Ya'kub). Hz. shak (a.s.)'ın o lu. - Türk dil kuralına göre "b/p" olarak kullanılır.

YABAN: (Fars.) Er. 1. Yabancı. 2. Issız kır, ova, çöl, sahra. 3. Dı arı, ba ka ülke, gurbet. 4. Ekin tarlası.

YABAN GÜLÜ: (Fars.) Ka. 1. Kır gülü. Bozkır çiçe i. 2. Ku burnu.

YABAR: (Tür.) Er. - Güzel koku, misk.

YABENDE: (Fars.) - Bulucu, bulan. Ke feden. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YABGU: (Tür.) Er. - Eski Türk devletlerinde "hükümdar" anlamında kullanılan bir unvan.

YADE: (Fars.) Ka. - Hatıra.

YAD GAR: (Fars.) - Bir kimseyi ya da bir olayı anımsatan kimse. Bırakılan anı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YAFES: (Ar.) Er. - Hz. Nuh (a.s.)'un üçüncü o lu. Tufandan sonra Hazar denizinin kuzeyine yerle mi tir. Türk soyunun atası oldu u söylenir.

YA AN: (Tür.) - Ya mur, kar. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YA IN: (Tür.) Er. 1. Ya mur. 2. Dü man ya ı. 3. Yi it. 4. Arka, sırt.

YA INALP: (Tür.) Er. - (bkz. Ya ın).

YA IZ: (Tür.) Er. 1. Esmer. 2. Doru. 3. Yi it. 4. Bakımlı hayvan.

YA IZALP: (Tür.) Er. - Esmer, güçlü yi it.

YA IZBAY: (Tür.) Er. - Esmer kimse.

YA IZER: (Tür.) Er. - Esmer kimse.

YA IZHAN: (Tür.) Er. 1. Esmer hükümdar. 2. Ye ni, katı, cesur han.

YA IZKAN: (Tür.) Er. - Asil, soylu kan.

YA IZKURT: (Tür.) Er. - Esmer, güçlü, kuvvetli kimse.

YA IZTEK N: (Tür.) Er. - Esmer, güçlü, erkek.

YA MUR: (Tür.) Ka. - Gökten damlalar halinde dü en su.

YA MURCA: (Tür.) Er. - Bir tür geyik. Da keçisi.

YAH : (Tür.) Er. 1. yi, güzel, çok güzel. 2. Yi it, yakı ıklı. 3. Toy, deneyimsiz genç.

YAH BAY: (Tür.) Er. - yi tanınan, saygın kimse.

YAH HAN: (Tür.) Er. - Genç, güzel hükümdar.

YAHYA: (br.) Er. - 'Allah lütüfkardır' anlamında. Kur'an-ı Kerim'de 5 yerde ismi geçen ve Zekeriyya (a.s.)'nın o lu olan peygamber.

YAKAZAN: (Ar.) Ka. - (bkz. Yakzan).

YAKTIN: (Fars.) Er. - Kabak. Kavun, karvpuz, hıyar gibi toprakta uzanıp, yeti en bitki.

YAKUT: (Ar.) 1. Parlak kırmızı, effaf kıymetli ta . 2. Sibirya'nın kuzey kısmında ya ayan bir Türk kavmi. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YAKZAN: (Ar.) Er. - Uyanık, gözü açık.

YALABUK: (Tür.) Er. 1. Güzel, yakı ıklı, sevimli. 2. Parlak, ı ıltılı. im ek. 3. Çevik, atik, i güzar. 4. Kavgada üstün gelen.

YALAP: (Tür.) Er. 1. Parıltı. 2. vedi, hızlı, çabuk. 3. San renkli bir ku . 4. im ek.

YALAVAC: (Tür.) Er. - Peygamber, elçi.

YALAZ: (Tür.) Er. 1. Alev. 2. Bayrak.

YALAZA: (Tür.) - Alev. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALAZABEY: (Tür.) Er. - Ate gibi.

YALAZALP: (Tür.) Er. - Alev gibi parlak yi it.

YALAZAN: (Tür.) - Berk, im ek. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALAZAY: (Tür.) - Ayın kırmızı ı ıklar açar hali. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALÇIN: (Tür.) Er. 1. Sarp. 2. Düz kaygan. 3. Parlak, cilalı.

YALÇINER: (Tür.) Er. - (bkz. Yalçın). Çetin, sert ve yi it.

YALÇINKAYA: (Tür.) Er. - bkz. Yalçın.

YALÇUK: (Tür.) Er. 1. Parlak, parlayan. 2. Elçi.

YALDIRAK: (Tür.) Er. - Ak, parlak, ı ıltılı.

YALE: (Fars.) - Sı ır boynuzu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALGIN: (Tür.) Er. 1. Serap, ılgın. 2. Alev.

YALIM: (Tür.) Er. 1. Alev, ate . 2. Kılıç, bıçak vb. kesici yüzü. 3. Kaya. Sarp yer, uçurum. 4. im ek. 5. Kuvvet, kudret. 6. Onur, derece. 7. Çalım, gurur.

YALIN: (Tür.) 1. Gösteri siz, sessiz, sade. 2. Alev, ate . 3. Ta , büyük kaya. 4. Çıplak, örtüsüz. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALINALP: (Tür.) Er. - (bkz. Yalın).

YALINAY: (Tür.) - (bkz. Yalın). Ayın en görkemli ve sade görüntüsü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YALINÇ: (Tür.) Er. - Karı ık olmayan, sade, yalın, yapılması ve anla ılması kolay olan.

YALKI: (Tür.) Er. 1. Yalın, tek. 2. I ın.

YALKIN: (Tür.) Er. - (bkz. Yalgın).

YALMAN: (Tür.) Er. 1. Kılıç, kama, bıçak, mızrak'ın a zı veya ucu. 2. Sarp, dik. E ik, e inik.

YALTIR: (Tür.) Er. - Parlak, parlayan.

YALTIRAK: (Tür.) Er. 1. I ık, parıltı. 2. Kuyruklu yıldız.

YALTIRAY: (Tür.) Er. - (bkz. Yaltır). Ayın ı ıltısı.

YALVAÇ: (Tür.) Er. - (bkz. Yalavaç).

YAMAÇ: (Tür.) Er. 1. Da ın ya da tepenin herhangi bir yanı. Kar ı. Yan. 2. Yakın. 3. Bedel, kar ılık.

YAMAN: (Tür.) Er. 1. Kötü, korkulan, iddetli. 2. Cesur, güçlü. 3. bilir, kurnaz, becerikli.

YAMANER: (Tür.) Er. - Güçlü, cesur erkek.

YAMANÖZ: (Tür.) Er. - Özü güçlü olan.

YANAÇ: (Tür.) Er. - Yön, taraf.

YANAL: (Tür.) Er. 1. Yanda olan, yana dü en. 2. Alaca, de i ik renkli. 3. Kırmızı pembe. 4. Nehir yata ı.

YANAR: (Tür.) Er. 1. Parlayan, parıldayan. 2. Kaplıca. 3. Aralık ve Ocak ayı.

YANIK: (Tür.) Er. 1. Yanmı olan, esmer. 2. Duygulu, dokunaklı. 3. Kavruk, geli memi . 4. A ık.

YANIKER: (Tür.) Er. - A ık, vurgun kimse.

YANKI: (Tür.) - Sesin bir yere çarpıp geri dönmesiyle duyulan ikinci ses, ses yansıması. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YAPINCAK: (Tür.) Ka. - Seyrek taneli, kırmızı bereli bir üzüm türü.

YAPRAK: (Tür.) Ka. 1. Bitkilerde ekseriya klorofilli, ye il renkli, çe itli ekil ve yapıda olan soluk almaya yarayan uzantı. 2. Kitap yapra ı, varak.

YAREN: (Fars.) Er. - Arkada , dost, yakın dost.

YARID L: (Fars.) - Gönül arkada ı, sevgili. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YARKAYA: (Tür.) Er. - Sarp, uçurumlu kaya.

YARKIN: (Tür.) - im ek, ı ık, ı ıklı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YARLIK: (Tür.) Er. 1. Buyruk, ferman. Yasa, kanun. 2. Yoksul, acınan. 3. Ba ı , lütuf.

YARUK: (Tür.) Er. - I ık, aydınlık, parlaklık, parıltı.

YASA: (Tür.) Er. - Sevinç memnuniyet, be enme ve alkı ifade eder; ya asın, ömrü çok olsun, aferin.

YASAN: (Tür.) Er. 1. Tertip, düzen. 2. mge, belirti. 3. Bir i i yapma iste i, karar. 4. Öngörü. 5. Baskın.

YASAVUL: (Tür.) Er. 1. Koruyucu muhafız. 2. lhanlılar devrinde ordu müfetti li i yapan kimse. 3. Jandarma, polis.

YASEM N: (Fars.) Ka. - Zeytingillerden, güzel kokulu ve ekseriya beyaz veya sarı çiçek açan sarılğan a aççık (jasminum).

YASER: (Ar.) Er. - Bolluk, varlık, zenginlik, varlıklılık.

YAS N: (Ar.) Er. - Kur'an-ı Kerim'in 36. suresinin ba langıcı. Asıl manası bilinmemekle birlikte, "Ey insan, Ey Seyyid" gibi muhtelif anlamlar çıkarılmı tır.

YASUN: (Tür.) Er. 1. Tarz, üslup, töre. 2. Do a, tabiat.

YA AM: (Tür.) - Do umdan ölüme kadar geçen süre, hayat. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YA ANUR: (Tür.) - (bkz. Ya a). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YA AR: (Tür.) - Do an çocu un uzun ömürlü olması dile iyle konulan adlardır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YA IK: (Tür.) Er. - I ık, parıltı, parlaklık.

YA IL: (Tür.) Er. 1. Ye il. 2. Erkek ördek.

YA IN: (Tür.) 1. I ık, parlaklık. 2. Gizli. 3. im ek.

YATMAN: (Tür.) Er. - Boyun e en, uysal, yumu ak ba lı kimse.

YATUK: (Tür.) Er. 1. Kanun, santur vb. sazların genel adı. 2. Saklanan kullanılmayan ey. 3. Tembel.

YAVER: (Fars.) Er. - Yardımcı.

YAVE : (Tür.) Er. 1. A ırba lı, yumu ak huylu, sakin. 2. efkatli, sevecen.

YAVUZ: (Tür.) Er. 1. Yaman güçlü, güzel. 2. Sert, iddetli, çetin, keskin. 3. Fevkalade, ala, müstesna. 4. Kötü, fena azgın. Yavuz Sultan Selim. Hilafetin Osmanlılara geçmesini sa layan dokuzuncu Osmanlı padi ahı.

YAVUZALP: (Tür.) Er. - (bkz. Yavuz). Çetin ve mücadeleci yi it.

YAVUZAY: (Tür.) Er. - (bkz. Yavuz). Ayın en güzel hali.

YAVUZCAN: (Tür.) Er. - Güçlü ki ili i olan, kimse.

YAVUZER: (Tür.) Er. - Cesur, güçlü erkek.

YAVUZHAN: (Tür.) Er. - Güçlü hükümdar, hakan.

YAY: (Tür.) Er. 1. Ok atmaya yarayan, iki ucu arasına kiri gerilmi e ri a aç ya da metal çubuk. 2. Burç.

YAYALP: (Tür.) Er. - (bkz. Yay). -Sportmen.

YAYBÜKE: (Tür.) Er. - (bkz. Yay).

YAYGIR: (Tür.) Er. - Gökku a ı.

YAYLA: (Tür.) Ka. - Deniz yüzeyinden yüksek, yaz mevsiminde oturlan serin ve yüksek yerler.

YAZGAN: (Tür.) Er. - Yazan, yazar.

YAZGANALP: (Tür.) Er. - (bkz. Yazgan).

YAZGI: (Tür.) - Kader, alın yazısı. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YAZGÜLÜ: (Tür.) Ka. - Yazın açan gül.

YAZIR: (Tür.) Er. - O uzların, Bozok kolunun Ayhan soyundan gelen bir Türkmen boyunun adı.

YED ER: (Tür.) Er. - (bkz. Yediger).

YED GER: (Tür.) Er. - Büyük ayı takım yıldızı.

YED VEREN: (Tür.) Ka. - Yılda her mevsim çiçek açan gül.

YEFA: (Ar.) - Yüksek yer. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YEGAH: (Fars.) Ka. - Türk müzi inin en eski makamlarından bir terkiib.

YEGAN: (Fars.) Er. - Tekler, birler.

YEGANE: (Fars.) Ka. - Biricik, tek.

YE N: (Tür.) Er. 1. Zorlu, katı, iddetli. 2. Baskın, üstün. Yi it, güçlü, çalı kan. 3. Bereketli, bol. 4. yili i seven. 5. Yakı ıklı, güzel, ince. 6. Uygun yerinde.

YE NER: (Tür.) Er. - (bkz. Ye in).

YE REK: (Tür.) Er. 1. yilik sever. 2. Güzel. 3. Fazla, çok.

YEHUD: (Ar.) Er. - Yahudi, Hz. Ya'kub'un o lu Yahuda soyundan gelenler, srailo ulları.

YEHUDA: (Ar.) Er. - Hz. Ya'kub'un on iki o lunun en büyü ü.

YEKÇE ME: (Fars.) Ka. 1. Tek gözlü. 2. (Tür.) Güne .

YEKDANE: (Fars.) Ka. 1. E i benzeri olmayan, tek. 2. Bir çe it gerdanlık.

YEKPARE: (Fars.) Ka. - Tek parça, bütün, som.

YEKRENG: (Fars.) Ka. 1. Bir renkte olan. 2. Sözüünün eri olan. 3. Me hur bir çe it lale.

YEKRU: (Fars.) Er. 1. Bir yüzlü, iki yüzlü olmayan. 2. Güvenilir dost.

YEKRUYE: (Fars.) Ka. - (bkz. Yekru).

YEKSAN: (Fars.) 1. Düz. 2. Bir, beraber. 3. Her zaman, bir düzeyde. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

YEKSARE: (Fars.) Ka. - (bkz. Yekser).

YEKSER: (Fars.) Er. 1. Yalnız ba ına. 2. Bir ba tan bir ba a. 3. Ansızın, nagehan.

YEKTA: (Fars.) Er. 1. Tek, yalnız. 2. E siz, benzersiz.

YELAL: (Tür.) Er. - Rüzgar, yel, esinti.

YELDÂ: (Fars.) Ka. - Uzun ve siyah ey. *eb-i yelda*;uzun gece.

YELDAN: (Tür.) Er. - Hızlı, süratli.

YELEN: (Tür.) Er. 1. Arzu, istek. 2. Fırtına.

YELER: (Tür.) Er. - Yel gibi hızlı, çabuk kimse.

YELESEN: (Tür.) Er. - Yel gibi hızlı, çabuk.

YEL Z: (Tür.) Ka. - Güzel, havadar, aydınlık.

YELMEN: (Tür.) Er. - Aceleci, hızlı davranan, canı tez kimse.

YELTEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Yeler).

YENAL: (Tür.) Er. - Galip gelmek, zafer kazanmaktan emir.

YENAY: (Tür.) - Yeni ay, hilal-i ayça. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YENBU: (Ar.) - Pınar, çe me, kaynak. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YENER: (Tür.) - Üstün gelen, kazanan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YENG : (Tür.) Er. - Zafer, utku, yenme, alt etme.
YEN SEY: (Tür.) Er. - Eski SSCB'de 3800 km uzunlu undaki ırmak.
YEN SU: (Tür.) - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YEREL: (Tür.) - Belirli bir yer ile ilgili olan, örf. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YERG N: (Tür.) Er. - Hüznü, tasalı, kaygılı.
YERHUM: (Ar.) Er. - Erkek kartal.
YERSEL: (Tür.) - Yere ait, yerle ilgili. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YERTAN: (Tür.) Er. - Güne in ilk ı kılan.
YESAR: (Ar.) Er. 1. Varlık, zenginlik. 2. Sol, sol tarafı.
YESARET: (Ar.) Ka. 1. Kolaylık. 2. Zenginlik.
YESÂR : (Ar.) Er. 1. Sol, solla ilgili, sol tarafa ait. 2. Zenginlikle ilgili.
YESÜGEY: (Tür.) Er. - Cengiz Han'ın babası, Kubilay Han'ın karde i olan Türk- Mo ol hükümdarı.
YE L: (Tür.) Ka. 1. San ile mavinin karı ımından olu an, ço u bitki yapraklarında görülen renk. 2. Genç, taze. 3. Koyu al renkte at. 4. Ye il ba lı yaban örde i.
YE M: (Ar.) Ka. - Açık ye il ve pembe renkli, kolay i lenen, de erli bir ta .
YETEN: (Tür.) 1. Yeti en, ula an. Olgun, olgunla an. 2. Süresi dolan, günü gelen. 3. Tüm canlılar, herkes. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YETENER: (Tür.) Er. - Olgun erkek.
YETER: (Tür.) - Sonuncu olması istenen çocuklara verilen adlardır. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YET K: (Tür.) Er. 1. Yeti mi , eri mi , büyümü . Bilgili, olgun. 2. Güç i leri ba aran, becerikli. 3. Delikanlı. 4. ri, büyük.
YET : (Tür.) - Amacına ula , iste ine kavu . - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YET EN: (Tür.) - Ula an, kavu an. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YETK N: (Tür.) - Gerekli olgunlu a eri mi olan, ergin. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YETK NER: (Tür.) Er. - Olgun, ki ilikli bilge.
YEZDAN: (Fars) 1. Zerdü tlerin iyilik tanrısı. 2. Allah. - sim olarak kullanılmaz.
YEZ D: (Ar.) Er. - Emevi halifesi Muaviye'nin 3. o lu.
YIBAR: (Tür.) Er. - Misk, amber, güzel koku.
Y T: (Tür.) Er. 1. Güçlü, yürekli, kahraman, alp. 2. Delikanlı, genç, erkek. 3. Gözüpek, dü üncelerini açıkça söylemekten kaçınmayan kimse.
Y TCAN: (Tür.) Er. - Güçlü, korkusuz, kahraman.
Y TER: (Tür.) Er. - (bkz. Yi it-can).
Y THAN: (Tür.) Er. - Yi it, cesur hakan.
Y TKAN: (Tür.) Er. - Güçlü, cesur soydan gelen.
YILDANUR: (Tür.) Ka. - Seneyi aydınlatan, ı ık saçan.
YILDIKU: (Tür.) Ka. 1. Yıldız. 2. Ünlü Hun hükümdarı Atilla'nın son karısı.
YILDIR: (Tür.) Er. - Parlak, parlayan, ı ıklı ı ık.
YILDIRALP: (Tür.) Er. - (bkz. Yıldır).
YILDIRAN: (Tür.) Er. - Parlayan, ı ıldayan, ı ık saçan.
YILDIRAY: (Tür.) Er. - Parlak, ı ık saçan ay.
YILDIRIM: (Tür.) Er. 1. Büyük ı ık parlaması ve gök gürültüsüyle ortaya çıkan bulutlar arasında veya buluttan yere elektrik bo alması, saika. 2. iddetli, süratli, çabuk! Yıldırım hareketi. Ünlü Osmanlı padi ahı: *Yıldırım Bayezid*.
YILDIZ: (Tür.) Ka. 1. Geceleri gökte çıplak gözle ı ıklı bir nokta olarak görülen gök cismi, necm, kevkeb, si-tare, ahter. 2. Bir noktadan çevreye be veya daha fazla çıkıntısı olan kö eli. 3. Baht, talih. 4. Mesle inde çok parlamı kimse ve daha çok parlamı kimse, sinema sanatçısı. 5. Kuzey (Denizcilikte).
YILDIZHAN: (Tür.) Er. - Yıldızların hakanı.
YILHAN: (Tür.) Er. - Yıl - han.
YILKAN: (Tür.) Er. - Yıl - kan.
YILMA: (Tür.) Er. - Vazgeçme, korkma, do ru yoldan yürümekten ayrılma, yılma.
YILMAZ: (Tür.) Er. - Yılmayan, bıkmayan, azimli, sebatlı.
YIL EN: (Tür.) Ka. - (bkz. Yıldanur).
YO UN: (Tür.) Er. 1. Oylumuna oranla a ırlı ı çok olan. 2. Dolu, sık. 3. Kalabalık. 4. ri, kaba, kalın.
YO UNAY: (Tür.) Er. - (bkz. Yo un).

YOLAÇ: (Tür.) Er. - Yol gösteren, kılavuz.
YONCA: (Tür.) Ka. - Baklagillerden, kırmızı veya mor çiçek açan, çayır bitkisi.
YORDAM: (Tür.) 1. Kılavuz, rehber. 2. Beceri, yatkınlık. 3. Gelenek, görenek. 4. Anlayı , yerinde davranı . 5. Kural, yöntem, düzen. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YORUÇ: (Tür.) Er. - Komutan, kumandan.
YOSUN: (Tür.) - Ço u sularda yeti en, ilkel yapıdaki bitkilerin genel adı. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÖNAL: (Tür.) Er. - Yönünü, cepheni al.
YÖNER: (Tür.) Er. - (bkz. Yönal).
YÖNET: (Tür.) Er. 1. Uygun, do ru. 2. yi, güzel. 3. Uysal. 4. Becerikli, yatkın. 5. Biçim, tarz, usul.
YÖNTEM: (Tür.) 1. Yol, tarz, metod. 2. Yetenek. 3. Uygun, kolay. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÖRÜK: (Tür.) Er. 1. Göçebe. 2. Çabuk yürüyen, hızlı. 3. Hayvancılıkla geçinen göçebe O uz Türkleri.
YULA: (Tür.) 1. Me ale. Kandil. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YULU : (Tür.) 1. Mutlu, mesut. 2. Hak, adalet. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YUMLU: (Tür.) 1. U urlu, kutlu. 2. Kutsal, mübarek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YUMUK: (Tür.) Ka. 1. Açılmamı çiçek, gül goncası. 2. Uysal, sessiz, a ırba lı.
YUMU : (Tür.) - , güç çalı ma. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YUNUS: (Ar.) Er. 1. Ilık ve sıcak denizlerde ya ayan, memeli hayvan. 2. Bir takım yıldızın adı. 3. Uzun müddet bir balı nın karnında kaldı ı rivayet edilen ve Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen 25 peygamberden birisi. Hz. Yunus (a.s.). Kur'an-ı Kerim'in 10. suresi.
YURA: (Tür.) Er. - Da sırtı.
YURDAER: (Tür.) Er. - Yurdu için do mu kimse.
YURDAGÜL: (Tür.) Ka. - Ülkene gül. lken için yararlı ol.
YURDANUR: (Tür.) Ka. - Yurduna, ülkene ı ık saç, aydınlat.
YURDA EN: (Tür.) - Yurdu enlendiren. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YURDAY: (Tür.) - Yurdu aydınlatan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YURDCAN: (Tür.) Er. - Yurda canlılık veren.
YURDUSEV: (Tür.) Ka. - Ülkeni, yurdunu sev.
YURT: (Tür.) Er. 1. At, kısrak. At sürüsü. 2. Orman.
YURTSEVEN: (Tür.) - Yurdunu milletini seven. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YURTSEVER: (Tür.) Er. - (bkz. Yurtseven).
YUSUF: (Ar.) Er. 1. Hz. Ya'kub (a.s.)'un o lu olan peygamber Hz. Yusuf. 2. branice; inleyen, ah eden, inilti.
YU A: (Tür.) Er. - Tarihlerde, Peygamber oldu u rivayet edilen *Yû a b. Nûn*.
YÜCE: (Tür.) - Yüksek, büyük, ulu, bala. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÜCEALP: (Tür.) Er. - Büyük, ulu yi it.
YÜCEL: (Tür.) - Yüksel, yüce bir duruma gel, ba arı kazan, ilerle. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÜCELAY: (Tür.) - (bkz. Yücel). -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÜCELEN: (Tür.) Er. - Yükselen, yüce bir duruma gelen, ilerleyen.
YÜCESAN: (Tür.) Er. - Saygın bir adı olan.
YÜCESOY: (Tür.) Er. - Saygın, ulu, soylu.
YÜCETEK N: (Tür.) Er. - (bkz. Yüce).
YÜKSEL: (Tür.) - Yükselere çık, yücel, basan kazan, ilerle. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
YÜM N: (Ar.) Er. 1. U ur, mutluluk. 2. Bereket.
YÜMNA: (Ar.) Ka. - Sa taraf.
YÜMN : (Ar.) Er. 1. U urlu, becerikli. i sa eliyle gören. Kıyamet gününde kitabını sa tarafından alacak olan. 2. U ura ait, u urla ilgili.
YÜMN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Yümni).
YÜRÜK: (Tür.) Er. - (bkz. Yörük). 1. Çabuk ve hızlı yürüyen. 2. Tarihte yeniçerilere katılan yaya asker. 3. Hızlı ko an at.
YÜRÜKER: (Tür.) Er. - (bkz. Yürük).
YÜSR: (Ar.) Er. 1. Kolaylık, rahat. 2. Zenginlik.
YÜSRA: (Ar.) Ka. - Sol taraf.
YÜZÜAK: (Tür.) Er. - Dürüst, namuslu, do ru, suçsuz kimse.

-----Sonu-----

Z

- ZAB T:** (Ar.) Er. 1. Askere kumanda eden rütbeli asker. 2. Ticaret gemilerinden, geminin hareketini yöneten idareci. 3. dare etme gücü olan. (Mecaz): Tuttu unu koparan, dedi ini yaptiran kimse.
- ZADE:** (Fars.) Er. 1. Evlat, o ul. 2. Dürüst, do ru adam.
- ZAFER:** (Ar.) 1. Amaca ula ma, basan. 2. Dü manı yenme, üstün gelme, utku. Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- ZÂF R:** (Ar.) Er. - Zafer kazanan, üstün gelen.
- ZA NOS:** (Tür.) Er. - Bir tür do an ' ku u.
- ZÂH D:** (Ar.) Er. - Zühd sahibi, üpheli eyleri bile terkederek günahı kaçıran, Allah korkusuyla dünya nimetlerinden el çeken (kimse) muttaki.
- ZAH DE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zahid).
- ZAH R:** (Ar.) Er. - Parlak, parlak yıldız. Allah'ın isimlerindedir. Kur'an-ı Kerim'de Hadid suresi 3. ayette geçer.
- ZAH RE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zahir).
- ZA D:** (Ar.) Er. - Artan, artıran. -Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
- ZA DE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zaid).
- ZA K:** (Ar.) Er. - Tad alan, tadıcı, tadan.
- ZA KA:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zaik).
- ZA M:** (Ar.) Er. 1. Kefil. 2. Prens, ef.
- ZA ME:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zaim).
- ZAK R:** (Ar.) Er. - Zikreden, ,anan. Allah'ı gerekti i gibi te bih ve tehmîd eden. Kur'an'ı ö üt verici, gerçek bir zikir olarak gören.
- ZAK RE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zakir).
- ZAMBAK:** (Ar.) Ka. - Güzel ve iri çiçekli bir süs bitkisi.
- ZAM R:** (Ar.) Er. 1. ç, yüz. 2. Yürek, vicdan. 3. Gönülde gizli olan sır. 4. Adın yerini tutan sözcük.
- ZAM RE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zamir).
- ZARAFET:** (Ar.) Ka. - ncelik, güzellik, zarıflık.
- ZAR F:** (Ar.) Er. 1. Nazik ve ho konu an, ince ve ho tavırlı olan kimse, kibar. 2. nceli i, latifli i ile ho a giden.
- ZAR FE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zarif).
- ZAT :** (Ar.) Er. 1. Kendiyle ilgili, kendine ait, özel. 2. Özle ilgili.
- ZAT NUR:** (Ar.) Ka. - Aydınlık, nurlu ki i.
- ZAT YE:** (Ar.) Ka. - (bkz. Zati).
- ZAY ÇE:** (Fars.) Ka. - Yıldızların belli zamandaki yerlerini gösteren cetvel.
- ZEBERCET:** (Ar.) Ka. - Zümrütten daha açık ye il olan, zümrüt kadar de erli olmayan bir süs ta ı.
- ZEB H:** (Ar.) Er. 1. Kesilmi veya kesilecek kurban. 2. Hz. smail ile Hz. Muhammed'in babası Hz. Abdullah'ın lakabı.
- ZEHEB:** (Ar.) Er. - Altın. (bkz. Zer).
- ZEHRA:** (Ar.) Ka. - Çok beyaz ve parlak yüzlü. Hz. Muhammed'in kızı Hz. Fatıma'nın lakabı.
- ZEHRE:** (Ar.) Ka. - Çiçek. (bkz. ükufe).
- ZEHREVAN:** (Ar.). - Kur'an'daki sure-i Bakara ile Sure-i Al-i mran. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- ZEKA :** (Ar.) Er. - Zekayla ilgili, zekaya ait.
- ZEKAVET:** (Ar.) Ka. - Zeka, zeki-lik.
- ZEKER YA:** (Tür.) Er. - Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen peygamberlerden biri.
- ZEK :** (Ar.) Er. 1. Zekalı çabuk anlayan ve kavrayan. 2. Zeka belirten.
- ZEK RE:** (Ar.) Ka. - Belle i güçlü olan, unutmayan.
- ZEK YE:** (Ar.) Ka. - Anlayı lı, kavrayı lı, zeka sahibi.
- ZEL HA:** (Ar.) Ka. - (bkz. Züleyha).
- ZEMHER R:** (Ar.) - Gündönümünden sonraki iddetli so uklar, kara kı . (22. Aralık'tan 31 Ocak'a kadar). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- ZEM N:** (Fars.) Er. 1. Yer, yeryüzü. 2. Temel, dayanak. Konu, tema.
- ZEM NE:** (Fars.) Ka. - (bkz. Zemin).
- ZEMZEM:** (Ar.) - Ka'be çevresindeki ünlü kuyu ve bu kuyunun müslümanlarca kutsal sayılan suyu. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
- ZENAN:** (Fars.) Ka. 1. Kadınlar. 2. (bkz. Nisa).

ZENN AN: (f.a.i.) Ka. - Ünlü, tanınmış kadın.
ZENNUR: (Tür.) Ka. - (bkz. Zinnur).
ZERR: (Ar.) Er. - Karınca yumurtası. *Ebu Zerr:* Ashab-ı Kiram'da zühd ve takvaca mehur bir zat.
ZERAK: (Ar.) - Mavi, gök renkli. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZERARE: (Fars.) - Saçıntı, saçılan şey. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEREF AN: (Fars.) Ka. 1. Altın saçan, altın saçıcı. 2. Altın kakmalı. 3. Bir lale türü.
ZEREN: (Tür.) - Anlayı lı, kavrayı lı, zeki. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZERGUN: (Fars.) Ka. - Altın renkli, altın gibi sanılan.
ZERGÜL: (Fars.) Ka. - Altın gibi.
ZER A: (Ar.) Ka. - Vesile, bahane, fırsat.
ZER N: (Fars.) - Altından olan, altın gibi parlak olan, sanılan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZER TE: (Fars.) 1. Altın tel, sırma. 2. San. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZERKA: (Ar.) 1. Gök gözlü. 2. Gök mavisi. 3. Mavi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZERN GAR: (Fars.) Ka. - Altınla işlenmiş, yaldızlı.
ZERN AN: (Fars.) Ka. - Kılıç gibi şeylerin üzerine kakma altınla yapılan işleme, süs.
ZERR N: (Fars.) Ka. 1. Altından mamul. 2. Altın renginde sarı. 3. Parlak. 4. Güzel kokulu bir cins çiçek. 5. Fulya.
ZERTAR: (Fars.) Ka. 1. Altın tel, sırma. 2. Güneş ışını.
ZERVER: (Fars.) - Altın yaldızlı olan. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEVAK R: (Ar.) 1. Parlak yıldızlar. 2. (bkz. Zahir). - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEVAL: (Ar.) Er. 1. Yerinden ayrılıp, gitme. 2. Zail olma, sona erme. 3. Güneşin başucunda bulunma zamanı.
ZEVKAN: (Ar.) 1. Zevk bakımından, zevkçe. 2. Zevk yoluyla. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEVRA: (Ar.) 1. Dicle nehri. 2. Başdaş ehri. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEVRAK: (Ar.) 1. Kayık, sandal. 2. Mekke'de yapılan zemzem işi. 3. Çiçek testisi, kadehi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZEVVAK: (Ar.) Er. 1. Bir şeyi çok fazla tadan. 2. Bir şeyi çok fazla deneyen. 3. Bir şeyin çok fazla farkına varan.
ZEYCAN: (Fars.) Er. - Candan, cana yakın.
ZEYNEB: (Ar.) Ka. - Değerli taşlar, mücevherler. *Zeyneb binti Cah:* Peygamberimiz (s.a.s)'in hanımlarından.
ZEYNEDD N: (Ar.) Er. - Dinin zineti, süsü.
ZEYNEL: (Tür.) Er. - Zeynelabidin adından kısaltılmış ad.
ZEYNELAB D N: (Ar.) Er. - Badet edenlerin süsü.
ZEYN : (Ar.) Er. - Süsle, bezekle ilgili.
ZEYN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Zeyni).
ZEYNO: (Tür.) Ka. - Zeynep adının bozulmuş hali.
ZEYNULLAH: (Ar.) Er. - Allah'ın süsü.
ZEYNUR: (Ar.) Er. - (bkz. Zinnur).
ZEYREK: (Tür.) Er. 1. İyi çekici. 2. Eli uz, usta. 3. Akıllı, zeki.
ZEYYAL: (Ar.) Ka. - Uzun etekli.
ZEYYAN: (Ar.) Ka. - Süsler, pırıltılar.
ZEYYAT: (Ar.) Er. - Zeytinyağı, zeytinyağı yapan kimse.
Z BA: (Fars.) Ka. 1. Süslü, güzel. 2. Yakınlık.
Z CAN: (Fars.) Ka. 1. Canlı, canayakın, candan.
Z BARU: (Fars.) Ka. - Güzel yüzlü, dilber.
Z HN : (Ar.) Er. - Zihinle, akılla ilgili.
Z HN YE: (Ar.) Ka. - (bkz. Zihni).
Z KR : (Ar.) Er. - Anma ile ilgili.
Z KRA: (Ar.) 1. Anma, hatırlama. 2. Örnek, örnek. 3. Ölümlü. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Z NET: (Ar.) Ka. - Süs, bezek.
Z NDE: (Fars.) 1. Diri, yaşıyan, canlı. 2. Dinç, sağlam, güçlü kuvvetli. -Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Z NNUR: (Ar.) Er. - Nurlu, ışıklı, aydınlık.
Z NNURE: (Ar.) Ka. - (bkz. Zinnur).
Z NNUREYN: (Ar.) Er. - ki nur sahibi. Hz. Osman'a Hz. Muhammed (s.a.s)'in iki kızıyla evlendiği için bu ad verilmiştir.
Z RVE: (Ar.) - Doruk, bir şeyin en yüksek noktası, tepesi. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.

Z AN: (Ar.) 1. anlı, sereni. 2. Canlı. 3. Bir tür lale. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Z VEKAR: (Ar.) Er. - Vekarlı. Vakar dolu. Vakar sahibi.
Z VER: (Fars.) - Süs, bezek. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
Z VERBEY: (Tür.) Er. - (bkz. Ziver).
Z YA: (Ar.) Er. - Aydınlık, parlaklık, nur, ıık.
Z YAD: (Tür.) Er. - Fazlalık, çokluk. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır. *Ziyat*.
Z YAEDD N: (Ar.) Er. - Dinin ıııı, aydınlıııı.
Z YNET: (Tür.) Ka. - (bkz. Zinet).
Z YNET : (Ar.) Ka. - Süsle, bezekle ilgili
ZOBU: (Tür.) Er. 1. rııı, kadın, kaba. 2. Delikanlı. 3. Zor, sıkıntılı. 4. Eski vezir konaklarındaki hizmetlilere verilen ad.
ZORAL: (Tür.) Er. - Zor al.
ZORLU: (Tür.) Er. 1. Güzel, çok güzel, iyi. 2. Yakııık. 3. Güçlü, dayanıklı. 4. Sert, keskin. 5. Yürekli, cesur. 6. Girgin, giri ken.
ZUHAL: (Ar.) Ka. - Güne e uzaklık bakımından altıncı durumda olan gezegen, satürn.
ZUHUR: (Ar.) Görünme, meydana çıkma, ba gösterme. - Erkek ve kadın adı olarak kullanılır.
ZUHUR : (Ar.) Er. - Orta oyununda komik rolünü yapan kimse.
ZÜBEYDE: (Ar.) Ka. - Öz, asıl, cevher.
ZÜBEYR: (Ar.) Er. - Yazılı, küçük ey.
ZÜBEY R: (Ar.) Er. - (bkz. Zübeyr).
ZÜHD YE: (Ar.) Ka. - Her türlü zevke kar ı koyarak kendini ibadete veren. - Türk dil kuralına göre "d/t" olarak kullanılır.
ZÜHD : (Ar.) Er. - (bkz. Zühdiye).
ZÜHEYR: (Ar.) Er. 1. Küçük çiçek, çiçekcik. 2. Banet Suad kasidesinin sahibi olan Ka'b'ın kendisi gibi air olan babası.
ZÜHRE: (Ar.) Ka. - Çoban yıldızı, venüs.
ZÜLAL: (Ar.) Ka. 1. Hafif, saf ve tatlı su.
ZÜLEYHA: (Ar.) Ka. - Hz. Yusuf un hanımı, güzelli iyle ünlenmi tir.
ZÜLF : (Ar.) Er. 1. (bkz. Zülfikar). 2. Kılıcın kabzasına ili tirilen süs.
ZÜLF BAR: (Fars.) Ka. - Da ılımı , saçılımı saç.
ZÜLFİKÂR: (Ar.) Er. 1. Hz. Peygamberin Hz. Ali'ye hediye etti i çatal a ızlı kılıç. 2. ki parçalı.
ZÜLF YAR: (Fars.) Ka. - Sevgilinin zülüflü saçı.
ZÜLF ZAR: (Fars.) Ka. - A layan, inleyen saç.
ZÜLKARNEYN: (Ar.) Er. 1. ki boynuzlu anlamında. 2. Kur'an-ı Kerim'de adı geçen ahıs. 3. Büyük skender.
ZÜMER: (Ar.) Er. 1. Zümreler, gruplar. 2. Kur'an-ı Kerim'in 39. süresi.
ZÜMRA: (Ar.) Ka. 1. Güzel, iyi ahlaklı. 2. Cesur, yi it, yürekli. 3. Zeki, bilgili kadın.
ZÜMRÜT: (Ar.) Ka. - Parlak ye il renkli kıymetli ta .
ZÜRARE: (Ar.) Ka. - Saçıntı, saçılan ey.
-----Sonu-----

KISALTMALAR:

Tür. = Türkçe. Ar. =Arapça. Fars. = Farsça. Yun. = Yunanca. br. = branice. Fran. = Fransızca. Lat. = Latince Süry. = Süryanice tal. = talyanca t.a.i. = Türkçe-Arapça isim. a.t.i. = Arapça-Türkçe isim t.f.i. = Türkçe-Farsça isim. f.t.i. = Farsça -Türkçe isim a.f.i. = Arapça-Farsça isim. f.a.i. = Farsça - Arapça isim Er. - = Erkek Ka. = Kadın bkz. = Bakınız.